

vergadering **46**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Plenaire Middagvergadering

van 8 juli 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	7
VERONTSCHULDIGINGEN	7
VOORSTEL VAN DECREET van Tom Van Grieken, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Guy D'haeseleer, Anke Van dermeersch en Barbara Bonte houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, wat betreft de invoering van een verbod tot aanstelling van een voorgedragen kandidaat-burgemeester die niet werd benoemd, tot waarnemend burgemeester – 429 (2014-2015) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	7
ACTUALITEITSDEBAT over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 – 12 (2014-2015)	7
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	40
ACTUELE VRAAG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanhoudende crisis in de varkenshouderij	40
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de kritiek van de Vlaamse Volksbeweging op het gebrek aan communautair profiel van en de 'communautaire zwijgplicht' binnen de Vlaamse Regering	45
ACTUELE VRAAG van Elke Van den Brandt aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de verklaringen van de minister-president betreffende het groeipad voor het welzijnsbeleid	48
ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de aanpak van de oorzaken voor het tekort aan stageplaatsen voor de studenten lerarenopleiding in het secundair onderwijs	51
ACTUELE VRAAG van Bart Somers aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de herraaming van gewestelijke opcentiemen door de FOD Financiën	
ACTUELE VRAAG van Jan Bertels aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de herberekening van de federale dotatie aan de deelstaten en de gevolgen voor de Vlaamse begroting	55
WIJZIGING VAN HET STATUUT VAN HET PERSONEEL VAN HET ALGEMEEN SECRETARIAAT Bespreking en stemming	60
WIJZIGING VAN HET REGLEMENT VAN TOEKENNING VAN MEDEWERKERS AAN DE VOORZITTER, AAN DE LEDEN VAN HET UITGEBREID BUREAU, AAN DE FRACTIES EN AAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS Bespreking en stemming	61

ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS PARLEMENT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2015 – 10-A (2014-2015) – Nr. 1 Bespreking en stemming	62
REKENING VAN HET VLAAMS PARLEMENT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2014 – 11-A (2014-2015) – Nr. 1 REKENING VAN DE VLAAMSE OMBUDSDIENST VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2014 – 45-B (2014-2015) – Nr. 1 REKENING VAN HET KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2014 – 46-B (2014-2015) – Nr. 1 REKENING VAN HET VLAAMS VREDESINSTITUUT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2014 – 48-B (2014-2015) – Nr. 1 Bespreking en stemmen	63
VOORSTEL VAN DECREET van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, Els Robeyns en Imade Annouri houdende wijziging van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse Ombudsdienst – 424 (2014-2015) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking	64 64 67
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Hermes Sanctorum-Vandevoorde en Ingrid Lieten betreffende het ritueel slachten – 422 (2014-2015) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	68
VOORSTEL VAN DECREET van Tom Van Grieken, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Guy D'haeseleer, Anke Van dermeersch en Barbara Bonte houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, wat betreft de invoering van een verbod tot aanstelling van een voorgedragen kandidaat-burgemeester die niet werd benoemd, tot waarnemend burgemeester – 429 (2014-2015) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	69
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Elke Van den Brandt en Freya Van den Bossche betreffende de evaluatie van het decreet Integrale Jeugdhulp – 399 (2014-2015) – Nr. 1 VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Vera Jans en Peter Persyn houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp – 427 (2014-2015) – Nr. 1 Voorstellen tot spoedbehandeling Bespreking	70 70
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katia Segers en Bart Caron betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisie-omroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap – 425 (2014-2015) – Nr. 1	

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap – 426 (2014-2015) – Nr. 1	
Voorstellen tot spoedbehandeling	84
Bespreking	84
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	118
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de nadere regels voor de werking van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek, van de raad van bestuur en de wetenschappelijke comités van het instituut voor de Nationale Rekeningen – 316 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	120
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag over de Benelux Interparlementaire Assemblee, ondertekend te Brussel op 20 januari 2015 – 361 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	120
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 – 369 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3	
Hoofdelijke stemming	121
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2015 tot wijziging van artikel 2 en van de bijlage van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 1997 tot bepaling van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon basisonderwijs – 401 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	121
VOORSTEL VAN DECREET van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Willem-Frederik Schiltz, Wouter Vanbesien en Güler Turan houdende de omvorming van het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen tot een naamloze vennootschap van publiek recht – 397 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	121
VOORSTEL VAN DECREET van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, Els Robeyns en Imade Annouri houdende wijziging van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse Ombudsdienst – 424 (2014-2015) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	122
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Elke Van den Brandt en Freya Van den Bossche betreffende de evaluatie van het decreet Integrale Jeugdhulp – 399 (2014-2015) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	122

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Vera Jans en Peter Persyn houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp – 427 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	123
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Annick De Ridder, Karin Brouwers, Marino Keulen, Lies Jans, Dirk de Kort en Paul Van Miert betreffende het invoeren van het principe van basisbereikbaarheid bij het Vlaamse stads- en streekvervoer – 414 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	123
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katia Segers en Bart Caron betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisie-omroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap – 425 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	124
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap – 426 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	124
MOTIE van Jan Bertels en Joris Vandenbroucke tot besluit van de op 23 juni 2015 door Jan Bertels in commissie gehouden interpellatie tot minister Annemie Turtelboom over de onterechte belastingverhogingen door de werking van de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) – 409 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	124
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	126
MOTIE VAN ORDE Opheldering over de stand van zaken	126
MOTIE van An Moerenhout, Elke Van den Brandt, Elisabeth Meuleman, Björn Rzoska en Johan Danen tot besluit van het op 8 juli 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 – 432 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	135
MOTIE van Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke, Rob Beenders, Ingrid Lieten, Yasmine Kherbache en Caroline Gennez tot besluit van het op 8 juli 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 – 433 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	136
MOTIE van Piet De Bruyn, Björn Anseeuw, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Freya Saeys en Katrien Schryvers tot besluit van het op 8 juli 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 – 434 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	136
VAKANTIEWENSEN	136
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	137

BIJLAGEN

Aanwezigheden	140
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	140

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Robrecht Bothuyne, Ann Brusseel, Kurt De Loor, Jo De Ro, Jan Durnez, Kathleen Helsen, Lorin Parys: ambtsverplichtingen;

Emmily Talpe, Wouter Vanbesien: familieverplichtingen;

Guy D'haeseleer, Lies Jans, Ingrid Pira: gezondheidsredenen;

Barbara Bonte: zwangerschapsverlof.

VOORSTEL VAN DECREET van Tom Van Grieken, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Guy D'haeseleer, Anke Van dermeersch en Barbara Bonte houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, wat betreft de invoering van een verbod tot aanstelling van een voorgedragen kandidaat-burgemeester die niet werd benoemd, tot waarnemend burgemeester
– 429 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Chris Janssens bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Ik wil de spoedbehandeling vragen van een voorstel van decreet houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005. We hebben het ondertussen digitaal bezorgd aan de diensten.

De voorzitter: Deze tekst wordt nu rondgedeeld. Ik stel voor dat we ons straks over dit voorstel tot spoedbehandeling uitspreken.

Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSDEBAT over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019
– 12 (2014-2015)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019.

U hebt de stukken allemaal tijdig ontvangen. Vandaag hebt u ook nog het advies ontvangen van de Inspectie van Financiën.

Het debat is geopend.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp·a): Voorzitter, dames en heer ministers, drie van de vijf ministers die gevraagd zijn, zijn aanwezig. Ik ben ervan overtuigd dat we allemaal iets willen doen aan de armoedeproblematiek in Vlaanderen. Ik ben er zeker van overtuigd dat u wakker ligt van het idee dat er in Vlaanderen 680.000 gezinnen zijn die niet rondkomen op het einde van de maand, dat er zowat 420.000 kinderen opgroeien in een gezin in armoede, dat armoede hen in isolatie stort, dat armoede inteert op hun gezondheid. Toch ben ik er evenzeer van overtuigd dat we het vandaag niet eens zullen worden, niet omdat u de meerderheid vormt en wij de oppositie, niet omdat wij de wijsheid in pacht hebben – ik sta hier in alle nederigheid – maar omdat we op ideologisch vlak te ver uit elkaar staan. Wij geloven in de rijkdom van een maatschappij gebaseerd op vrijheid, gelijkheid en herverdelende rechtvaardigheid. We gaan ervan uit dat elk beleid op alle niveaus an sich rechtvaardig moet zijn voor iedereen.

Ik zal een aantal beschouwingen geven bij het voorliggend Vlaams Actieplan Armoedebestrijding. Een eerste vaststelling is dat dit actieplan geloofwaardigheid mist. Deze regering zegt a maar doet b. U zegt armoede fundamenteel te willen aanpakken, maar u stuurt ondertussen een lawine aan facturen naar onze gezinnen. Die facturen doen pijn aan alle gezinnen, maar in het bijzonder aan die gezinnen die dicht tegen de armoedegrens zitten, en ze zijn al helemaal pijnlijk voor gezinnen die al in armoede zitten.

U zegt a maar doet b. U zwaait met de Vlaamse Sociale Bescherming, u verhoogt ook de bijdrage voor de zorgverzekering, maar wat blijkt: die Vlaamse Sociale Bescherming blijft deze legislatuur een lege doos. Er is een conceptnota waar de meerderheid openlijk over ruziet. We weten dat tegen het einde van de legislatuur een decreet is aangekondigd. Er worden geen fundamentele stappen voorwaarts gezet. We vinden het heel goed, minister, dat u inzet op gezonde voeding. 1 euromaaltijden zijn nuttig voor wie ze nodig heeft, maar hoe rijmt u dat met een verhoging van de ouderbijdrage in de kinderbijslag met factor drie? In de kinderopvang is reeds in gezonde voeding voorzien. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Ik heb een lijstje dat ik eerst wil afwerken.

De voorzitter: U werkt eerst uw lijstje af, en dan mag minister Vandeuren reageren? *(Instemming)*

U bent baas over uw betoog.

De heer Bart Van Malderen (sp·a): U pleit voor administratieve vereenvoudiging, en daar ondersteunen we u in. Hoe rijmt u dat met het feit dat in die verdrievoudigde ouderbijdrage bijkomende stappen moeten worden gezet door ouders die alsnog willen gebruikmaken van een verlaagd tarief? We kunnen aannemen dat de drempels naar de kinderopvang omhoog zullen gaan. U pleit, net als ons, voor het automatisch toekennen van rechten, maar we moeten vaststellen dat u wel de gratis kubieke meter water afschaft.

We vinden het heel positief dat u inzet op participatie, dat de UiTPAS wordt uitgerold, maar hoe rijmt u dat met de verhoging van de maximumfactuur in het basisonderwijs? We vinden het heel goed dat u inzet op participatie in sportclubs, maar hoe rijmt u dat met het niet indexeren van de kinderbijslag? U zet in, zo beweert u, op wie het het meest nodig heeft, maar hoe rijmt u dat met het terugdringen van de steun aan elf projecten voor preventieve gezinsondersteuning? Die projecten dreigen te worden geannuleerd, als er geen initiatief komt, daar waar alle evaluaties een positief oordeel geven, het nut bewezen is en iedereen weet dat het broodnodig is. De preventieve gezinsondersteuning kan effectief het verschil maken.

Als minister Vandeuren graag het woord neemt, wil ik hem graag de kans geven.

De voorzitter: Er is een nieuwe voorzitter in het parlement.

Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik dank de heer Van Malderen dat ik even het woord mag nemen.

U hebt het over de automatische rechtentoekenning en de Vlaamse sociale bescherming. In de loop van de legislatuur worden er wel concrete initiatieven genomen, die het principe van de automatische rechtentoekenning concretiseren. We wachten daar niet mee tot het kaderdecreet is goedgekeurd. Dat is niet het enige dat we deze legislatuur gaan doen.

Als het basisondersteuningsbudget wordt ingevoerd, zal dat uiteraard zo automatisch mogelijk worden toegekend. We moeten de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden in onze eigen regelgeving verwerken. Waarschijnlijk moeten we nog even werken met de medisch-sociale schaal, maar u weet uit de commissie Welzijn dat we proberen te kijken of we met de BelRAI-screener – een model dat we intussen hebben ontwikkeld, het is klaar – ook een automatische rechten-toekenning kunnen organiseren.

In de zorgverzekering hebben we al een aantal stappen gezet om die rechtentoekenning te automatiseren. We kijken ook of we aan de hand van nieuwe gegevensstromen, die we krijgen via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, een bijkomende automatisering kunnen realiseren voor de integratie-tegemoetkoming en de verhoogde kinderbijlagen.

Ik wil dat rechtzetten. We beperken de Vlaamse sociale bescherming niet tot een decreet, zonder dat aan die boom ook een aantal takken zijn geconcretiseerd. We moeten dat sowieso doen, omdat er bevoegdheden overkomen die we hoe dan ook moeten omzetten in Vlaamse regelgeving.

We hebben bij de tariefstructuur in de kinderopvang – dat weet u heel goed – een zeer grote inspanning gedaan om te gaan naar verlaagde tarieven. Het is juist dat het OCMW daarbij betrokken wordt. We zorgen ook dat die administratieve bewegingen vlot kunnen verlopen. Dat kan op dit moment al vanuit het OCMW naar Kind en Gezin. Dat wordt centraal ingebracht. We kijken hoe we nog meer kunnen automatiseren.

In het uitbreidingsbeleid, en daarover heb ik een tijd geleden in de commissie toelichting gegeven, gaan we een belangrijke inspanning doen voor de kinderopvanginitiatieven in trap 3, zoals we het in het jargon noemen, namelijk die die zich specialiseren in de sociale dimensie van de kinderopvang. Daarin gaan we serieus investeren. We hebben op dit moment 647 plaatsen in de kinderopvang met de plussubsidie in 15 gemeenten. We ramen, met het uitbreidingsbeleid dat we de komende maanden implementeren en waarvoor we nu een oproep doen, dat er 1235 plaatsen bij komen. Die verschuiven van trap 2 naar trap 3. Ze krijgen dus extra middelen om juist op die groep in te zetten.

Uiteraard zijn er besparingen geweest en zijn er inspanningen gevraagd. Dat ontken ik niet. Maar er zijn ook initiatieven genomen: de uitbreidingen van de Huizen van het Kind, het verbeteren van kinderopvang met een sociale missie en het verhogen van de automatische rechtentoekenning. Dat gebeurt systematisch, ook op dit moment, en het wordt verder versterkt met het actieplan voor de volgende jaren.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, heel die uitleg doet niets af aan het feit dat u voor heel wat mensen de factuur maal drie hebt gedaan en dat u bijkomende administratieve stappen hebt ingebouwd. Punt aan de lijn. Laat ons het daarop houden. En wat meer is, elk van die facturen waarover u het had,

werden tot nu toe naar Vlaamse gezinnen gestuurd zonder de armoedetoets erop toe te passen en zonder ernstige correctie. Of gaat u, ministers, met terugwerkende kracht alsnog een armoedetoets uitvoeren op een aantal van uw pijnlijke beslissingen? Nee, echt waar, dit plan ontbeert geloofwaardigheid.

Gaan we met dit plan het verschil maken in het leven van Miss Jones? Dat is een alias op Twitter, die dagelijks twittert over haar pogingen om uit de armoede te geraken. Gaan we met dit plan deze dame kunnen garanderen dat ze betaalbare en toegankelijke kinderopvang kan vinden, of dat de arbeidsmarkt voor haar niet langer onbereikbaar zal zijn, vooral omdat dat belangrijk is voor de ontwikkeling van haar kleine kinderen? Zal de VDAB een bijzondere begeleiding kunnen opzetten omdat de VDAB oor heeft naar het feit dat vooral in die gezinnen waar niemand werkt, het armoederisico gigantisch is? Zal de Vlaamse Regering de partner zijn in het wegwerken van barrières op de route naar werk? Of bouwen we barrières bij, zoals in de hervorming van de doelgroepkortingen is voorzien? Zal zij vlotter een woning vinden, bijvoorbeeld via een centraal waarborgfonds? Zal zij gemakkelijker naar de dokter gaan omdat wij inzetten op bijkomende wijkgezondheidscentra? Zal deze Vlaamse Regering van een hervormde kinderbijslag echt een hefboom maken tegen kinderarmoede?

Minister, en uw collega's, u hebt het heel vaak over sociale correcties. Minister, er valt inderdaad veel te corrigeren als een maatschappij evolueert naar minder rechtvaardigheid en meer ongelijkheid. In onze ideale samenleving, en daar zijn we nog lang niet aan toe, is armoedebeleid het sluitstuk van een intrinsiek sociaal bestel. Sociale correcties zijn niet nodig als het beleid sociaal genoeg is. In het Vlaanderen van Bourgeois I is armoedebeleid het kleine reservaat in een verschralend en verdorrend ecosysteem.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Mijnheer Van Malderen, ik ben me hier een beetje aan het ergeren. Ik heb u vanmorgen ook gehoord in debat met mijn goede collega Piet De Bruyn. Armoede aanpakken is een uitdaging voor ons allen. Maar hier de toon komen zetten alsof jullie de enigen zijn die de armoede willen aanpakken? Het is sinds 1988, sinds Geens IV, dat Vlaanderen mee bestuurd wordt door socialisten, en het is pas sinds Bourgeois I dat er geen socialisten in de regering zitten. U haalt cijfers aan van 680.000 gezinnen van 420.000 kinderen. Dat is ook mee jullie verantwoordelijkheid geweest! (*Applaus bij de N-VA en CD&V*)

Of dit plan tot resultaat zal leiden? Welnu, ik geloof erin. Mijn collega Piet De Bruyn en andere sprekers zullen er ook het woord over nemen. Maar het tij moet worden gekeerd, want de recepten van het verleden helpen niet om de armoede aan te pakken. Dit plan geven wij dan ook alle kansen. (*Applaus bij de N-VA en CD&V*)

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Ik hoop dat de heer De Bruyn en anderen van uw fractie die het woord zullen nemen, dan ook eens gekeken hebben naar het lijstje waar we wel een armoedetoets gaan doen. We gaan een armoedetoets doen op het decreet waarin Vlaamse statistieken worden gemaakt. We doen geen armoedetoets op alle facturen die reeds naar de gezinnen gestuurd zijn. We doen geen armoedetoets op het bevrozen en dus verwateren van de kinderarmoedemiddelen. Echt waar, mijnheer Van Dijck, wij hebben van u geen lessen te krijgen op dat vlak. Echt niet. Wij hebben inspanningen gedaan, bijvoorbeeld door het inzetten op armoede bij ouderen. Die stappen zijn gezet. De armoede is teruggedrongen. Wij hebben kinderarmoede op de agenda gezet, mijnheer Van Dijck.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Een agenda volstaat niet. Aanpakken moeten we doen.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Als dit vandaag een thema is en we erover discussiëren, is dat omdat dit door ons op de agenda gezet is. Is daarmee de kous af? Lang niet, daar ben ik mijn uiteenzetting mee begonnen. Enige bescheidenheid langs beide kanten zou ons allen sieren als we het hebben over mensen in armoede, mijnheer Van Dijck. *(Opmerkingen bij de meerderheid. Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, collega's, ik wil oprecht dit debat in alle bescheidenheid en met respect voor degenen waarover het gaat, voeren. Ik hoop dat we dat kunnen doen.

Mijnheer Van Malderen, u vraagt een lijstje van de armoedetoets. U hebt het gezien als bijlage bij het VAPA: 25 pagina's met allemaal actie waarop een armoedetoets zal doorgevoerd worden. Bent u daar onverdeeld tevreden mee? Wellicht niet.

Maar ik kan wel zeggen dat de vorige legislatuur het VAPA op de laatste ministerraad voor het zomerreces van 2010 goedgekeurd werd, om vervolgens pas in oktober in commissie besproken te worden, om vervolgens pas in januari 2011 actieplannen in te dienen. Nu heb je alles ineens. Ik heb bewust het VAPA geagendeerd op de ministerraad van vrijdag laatstleden, zodat we hier in alle openheid een debat konden voeren. Ik had dat niet hoeven te doen. Ik had nog tijd, maar ik heb respect voor het parlement. Ik hoop dan ook dat u dat waardeert.

Maar nu, mijnheer Van Malderen, ik wil afsluiten, u zegt dat sp.a de kinderarmoede op de agenda heeft gezet. *(Opmerkingen van de heer Bart Van Malderen)*

Met de vorige regering, maar u had dan toch wel de bevoegde minister. U haalt dit aan als een soort pluim die uw partij op de hoed mag steken, maar ik zou daar niet zo fier op zijn. Het percentage van kinderen in armoede bedroeg in 2005 6,5 procent en was in 2013 gestegen tot 11,2 procent. Als u dat een goed beleid vindt, ik niet. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Bart Van Malderen (sp.a): We kennen die cijfers allemaal, minister, zeker de leden van uw partij want u zat in die regering. Dus hebben we het thema op de agenda gezet en daar sta ik nog steeds achter. We weten dat we met ons allen meer dan één tandje zullen moeten bijsteken om die cijfers fundamenteel naar beneden te krijgen. Deze maatschappij verandert, we hebben een economische crisis, in heel Europa trouwens, en dus moeten we een tandje bijsteken.

Het grote verschil tussen dit VAPA en het vorige is dat de context enorm gewijzigd is. De vorige regering stond aan de kant van de gezinnen in armoede. *(Rumoer)*

Deze regering stuurt facturen naar die gezinnen en duwt hen verder in de armoede, minister. *(Rumoer. Applaus)*

Hoe geloofwaardig is dit plan als u pas na twee jaar een evaluatie gaat doen? Eén keer in deze legislatuur! Hoe ziet u uw rol als coördinerend minister als u al bij voorbaat de handen in de lucht steekt en zegt: ik laat het aan de vakministers over om beslissingen te nemen? Waar is uw eigen verantwoordelijkheid op uw eigen bevoegdheden? Put u wel de geliefde staatshervorming uit? Het zijn allemaal vragen waar we graag een antwoord op zouden krijgen van deze regering, maar we vinden niets terug in uw actieplan.

U mag op mij schieten, maar kijk ook eens naar de mensen buiten deze stolp. Hoe geloofwaardig is dit plan voor hen? Hoe geloofwaardig is dit plan als het niet

gedragen wordt door zijn stakeholders? Zijn organisaties? Door organisaties als het Netwerk tegen Armoede? Het Kinderrechtencommissariaat? Inspectie van Financiën?

Men spreekt over te weinig overleg, hefboomen en harde maatregelen. Men spreekt over het ontbreken van een financiële onderbouw. Ik ga er gewoon van uit, collega's, dat dit een eerste debat is, en dat we dit kunnen voortzetten in de commissies. Het lijkt me logisch dat we een aantal van die mensen een stem geven in dit parlement om de verklaringen hier te toetsen.

Want, ik ben ermee begonnen en ik wil ermee stoppen, mijnheer Van Dijck, uiteraard staan er interessante pistes en positieve voorstellen in dit plan. De hamvraag is en blijft: voldoet dit plan om in Vlaanderen de broodnodige trendbreuk te realiseren op het gebied van armoedebestrijding? Bevat dit plan voldoende elementen om het verschil ten gunste te maken in het leven van duizenden Vlamingen die elke dag worstelen met armoede? Ik vind hier eerlijk gezegd te weinig elementen terug om met vertrouwen positief te antwoorden.

Ik roep u, de regering, de meerderheid, alle collega's, op om de adviesronde en de bespreking in het parlement ernstig te nemen en echt te luisteren naar wat mensen te zeggen hebben en fundamentele wijzigingen door te voeren. Minister, ik ben ervan overtuigd dat u mensen in armoede wilt helpen. Mijn kritiek is dat u ze niet uit de armoede helpt en dat u mensen met een armoederisico dichterbij de armoede brengt. Dit moet beter.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Malderen, inzake inspraak en participatie in dit plan voel ik me geroepen om te reageren. U weet hoe het vorige VAPA is goedgekeurd. Het was eerst principieel goedgekeurd op de Vlaamse Regering waarna er een inspraakronde met alle stakeholders is gestart.

Vervolgens werd een stakeholdersforum georganiseerd waar de deelnemers pas op het moment zelf de documenten kregen. Ik heb de documenten nooit aan de Vlaamse Regering voorgelegd voor we alle inbreng binnen hadden. Er zijn zonder de Vlaamse administratie, 46 organisaties – u hebt gelijk, het was het thema van een actuele vraag vorige week – en daarvan zijn er 3 die niet echt positief zijn. Zijn de overige 43 wel laaiend enthousiast? Neen. Alles kan beter, zeker als het over armoede gaat. Maar kom ons nu niet verwijten dat we geen participatie hebben georganiseerd, terwijl uw minister haar plan gewoon heeft laten goedkeuren door de Vlaamse Regering om dan een of twee stakeholders samen te roepen, en wij minstens twintig vergaderingen hebben gehouden in samenwerking met het Netwerk tegen Armoede. Ik heb de uitnodigingen hier bij me, mijnheer Van Malderen.

Kom ons er dan niet van beschuldigen dat we geen participatie of inspraak hebben geduld. U spreekt nu over negatieve adviezen. Ik heb het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Ik heb het advies van de kinderrechtencommissaris. Ik vind dat eigenlijk helemaal niet negatief. Natuurlijk is het normaal dat die kritisch zijn. Dit is immers een thema om zeer kritisch over te zijn. Nu schildert u die adviezen echter af als de meest negatieve adviezen die er ooit zijn gekomen. Sorry, maar dat is echt niet correct. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, ik citeer die stakeholders waarmee u zegt te hebben geparticipeerd. Ik ga niemand woorden in de mond leggen. Ik neem de woorden in de mond die ik lees. Men zegt dat men te weinig inspraak heeft gehad, dat er te weinig overleg is geweest, maar misschien is er ook te weinig echt geluisterd, en dat is echt mijn oproep. Echte participatie, dat is niet komen uitleggen wat je gaat doen, mensen vervolgens laten reageren, positief of negatief, kritisch of opbouwend, en vervolgens gewoon je zin doen. Echt participeren is luisteren en desgevallend je plan durven aan te passen, als geheel, maar net zo goed in de sectorale commissies van dit parlement. Laten we die oefening maken om hier een

aantal fundamentele aanpassingen te durven doen. Nogmaals, dit moet beter. Echt participeren is luisteren en durven aanpassen. Dat is de essentie, minister.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Malderen, ik vind dat echt wel kras. Ik heb net geschetst hoe het vorige VAPA, toen u de bevoegde minister had, tot stand is gekomen. Als dat uw definitie is van participatie en inspraak van alle betrokken organisaties ... Men heeft het eerst laten goedkeuren door de Vlaamse Regering, om dan vervolgens een vergadering te organiseren en nooit de documenten op voorhand door te sturen. Sorry, maar ik heb een heel andere definitie van inspraak en participatie. U hebt gelijk, en ik heb dat hier daarnet ook gezegd, net als vorige week: van die 46 organisaties zijn er inderdaad 3 die niet positief zijn. 43 zijn dat echter wel. Dan moet u niet doen alsof geen enkele organisatie blij is met dit plan. Moet dit worden bijgestuurd? Natuurlijk moeten we dit telkens blijven monitoren, moeten we een voortgangsrapportage en dergelijke doen. Natuurlijk moeten we dat doen. U vraagt hier wat er kan gebeuren in dit parlement. Ik regel de werkzaamheden van dit parlement niet, maar u weet ook dat de coördinatie van armoedebestrijding een horizontale bevoegdheid is. Hier zitten ook verscheidene collega's van mij die hun verantwoordelijkheid al hebben genomen bij de totstandkoming van dit VAPA en die ook met hun verticaal permanent armoedeoverleg bilaterale overleg-momenten hebben gehad met diverse stakeholders. Wij kunnen ons vanuit de regering niet bemoeien met de manier waarop dit parlement zijn werkzaamheden wil organiseren, maar als ons wordt gevraagd naar commissies te komen en te antwoorden op de vragen, dan doen wij dat. U kent mij, mijnheer Van Malderen.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp.a): Minister, ik zal heel bescheiden één opmerking maken. Ik meng me bewust niet in het debat. (*Opmerkingen. Gelach*)

Ik meng me bewust niet in dit debat, omdat ik vind dat de problematiek van de armoede van vandaag niet moet verworden tot een spelletje tussen deze en de vorige regering. Ik zal er verder ook echt over zwijgen, maar ik vind het absoluut triestig dat u elke actie van uzelf en van deze regering probeert te verantwoorden op basis van wat er in de vorige regering al dan niet is gebeurd. In die zin wil ik heel graag met u eens onder vier ogen al uw frustraties doorpraten over de vorige regering, waarvan uw partij ook deel uitmaakte, maar laten we het debat vandaag alstublieft houden over de armoede, en niet over de ministers van vroeger of vandaag. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Mevrouw Cindy Franssen (CD&V): Voorzitter, ik zal er heel eerlijk over zijn: ik was er geen groot voorstander van om hier opnieuw een actualiteitsdebat over te houden. We hadden naar aanleiding van het vorige actualiteitsdebat immers een motie ingediend om alle sociale grondrechten die in dit VAPA staan, ook grondig te bespreken in alle bevoegde commissies. Dat is trouwens ook de vraag van de stakeholders. Die hebben zonet een persbericht verstuurd, waarin ze duidelijk vragen dat vooral verder te bespreken, verder op te helderen in de commissies. Die motie is hier bij meerderheid goedgekeurd. Ik vind het spijtig dat we een beetje een remake doen van anderhalve maand geleden.

Ik deel niet de mening van diegenen die zeggen dat er in het verleden niets is gebeurd. Ik deel ook niet de mening van diegenen die zeggen dat dit VAPA absoluut niet door de beugel kan. Als er al een masterplan armoedebestrijding had bestaan, dan was het al lang op tafel gelegd, zelfs ook door professoren die nu opnieuw professor zijn en vroeger ook in het parlement hebben gezeten. Laten we stoppen met van dit plenum een soort sneeuwbol te maken waar veel gewauwel is en waar mensen in armoede aan dit debat qua procedures geen boodschap hebben. We zouden beter de handen in elkaar slaan. Ik verwijs heel

bewust naar de hoorzittingen over kinderarmoede die momenteel plaatsvinden in de Senaat. Daar wordt constructief gewerkt met zeven rapporteurs, over grenzen van meerderheid oppositie en over taalgrenzen heen, op federaal niveau en op het niveau van gewest en gemeenschap om naar oplossingen te zoeken.

Het debat over het VAPA vindt toch plaats vandaag, ik heb me neergelegd bij de beslissing van de meerderheid. Laat ons dan ook de krijtlijnen uittekenen voor goede debatten, voor technische debatten in de commissies en stoppen met het spelletje tussen links en rechts over wat wel en niet beter was en kan. Laten we vooral samen naar oplossingen zoeken voor de mensen in armoede. (*Applaus bij CD&V, Open Vld, sp.a en Groen*)

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Mijnheer Van Malderen, u hebt het duidelijk heel moeilijk met de wijze waarop dit VAPA tot stand is gekomen. U blijft herhalen dat er enkel vergaderingen zijn georganiseerd, maar dat er geen bereidheid was tot luisteren en eventueel aanpassen. Ik veronderstel dat u toch hebt gezien dat in de bundel documenten die we hebben gekregen, onder andere een zeer uitvoerig schrijven zit van de minister aan de stakeholders. Daarin worden vijftien à twintig acties aangegeven waarin zeer concreet rekening is gehouden met opmerkingen, waarin nieuwe acties zijn ingeschreven en waarin uitgeschreven acties zijn aangepast. Dat is een model van inspraak waar wij voor staan en waar wij 100 procent in geloven. Op die weg willen wij verder gaan, ook na de goedkeuring door de Vlaamse Regering van de verdere uitvoering van dit VAPA.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Mevrouw Franssen, mijnheer De Bruyn, ik raad iedereen aan om na afloop van het debat het verslag eens goed te lezen.

Ik heb niet gezegd dat dit VAPA helemaal niet door de beugel kan. Ik heb in mijn uiteenzetting steevast verwezen naar de positieve zaken die ik daarin zie. U gaat me niet horen vertellen dat er niets is gebeurd inzake participatie. Alleen stel ik vast dat belangrijke stakeholders – en het zijn er meer dan drie, minister, iedereen weet dat zij staan voor meerdere organisaties – daar grote bedenkingen bij hebben. Mijn basispunt blijft dat deze regering niet geeft zonder dat ze meer neemt. Voor die context is deze meerderheid verantwoordelijk. U hebt daarvoor gestemd bij begrotingen, bij beleidsnota's en daar voeren wij oppositie tegen. U kunt het mij niet vergeven dat dit VAPA ook in die context wordt gezien en gewogen en dat ik u in die context oproep om beter te doen. In het andere geval gaan we mensen in armoede helpen maar gaan we ze niet uit de armoede helpen. Dat is mijn pleidooi. (*Applaus bij sp.a en bij Groen*)

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Naar de komst van die VAPA is reikhalzend uitgekeken, en met reden. Dat plan is het belangrijkste document dat de regering en het parlement zullen schrijven en goedkeuren in de strijd tegen armoede. Bovendien is dit plan gewichtiger dan de voorgaande plannen, en dit om twee redenen.

Ten eerste is er de voorbije jaren kostbare tijd verloren gegaan. De vorige legislatuur kenmerkte zich door een overvloed aan plannen zonder concrete maatregelen. De armoedetoets stond in het regeerakkoord maar is pas helemaal op het einde goedgekeurd. Intussen steeg tijdens diezelfde legislatuur de kinderarmoede van 8 naar 11,2 procent. Dat is een ongezien hoog cijfer.

Ten tweede is er het voorbije jaar zwaar bespaard: kinderopvang en openbaar vervoer werden duurder, de zorgverzekering werd verhoogd en de kinderbijslag niet geïndexeerd. Volgens berekeningen kromp de portefeuille van een gezin in armoede met 840 euro per jaar. Van het VAPA wordt dus verwacht dat het

enerzijds de verloren tijd kan inhalen en anderzijds de besparingen voor de mensen in armoede kan compenseren.

Kortom, het is een belangrijk document over een belangrijke materie, dus schept het hoge verwachtingen.

Het plan begint met een analyse over een profiel van mensen in armoede. Een correcte analyse. Er staat te lezen dat “eenoudergezinnen met 23 procent, werklozen met 35 procent en huurders met 34 procent de meest kwetsbare groepen vormen inzake armoederisico”. De analyse is accuraat, maar wat mij betreft staat die analyse in schril contrast met de rest van het document. De rest van het document bevat de oplossingen die dit plan aanreikt. Die zijn vaag, niet concreet, niet meetbaar en niet werkbaar. Dat is de essentie van de zaak. Het zijn geen oplossingen die de armoede zullen reduceren en de kinderarmoede doen dalen. Groen staat niet alleen in die analyse. De voorbije dagen kwam er kritiek van tal van armoedeorganisaties. De kinderrechtencommissaris heeft zijn advies uitgesproken. En, minister, ik vond dat heel negatief. Hij zegt dat u niets doet met die zesde staatshervorming, die nieuwe bevoegdheden. Hij zegt dat u te weinig doet voor die kinderarmoede. Daarnaast, vandaag dan nog, brengt uw eigen Inspectie van Financiën een advies uit. Daarin zeggen ze – nooit eerder gezien – dat er met deze maatregelen geen trendbreuk zal komen.

Ik zou zelf graag verder gaan op twee hoofdstukken binnen het VAPA om mijn stelling enigszins aan te tonen. Ten eerste wil ik het hebben over de oplossingen om het armoederisico van eenoudergezinnen, 23 procent, te verminderen. In het plan staat: “Het is niet evident om bepaalde groepen, zoals laaggeletterde moeders, te bereiken. Zij hebben een groter risico om in armoede terecht te komen.” Dat klopt. Het is alweer een correcte analyse. Maar wat staat er vervolgens als oplossing? Ik citeer opnieuw: “Experimentele projecten zullen samenwerken om verbanden met actoren te stimuleren die een passend antwoord kunnen uitwerken.”

Even verder wordt er nog een andere oplossing aangereikt, het updaten van de website www.alleenstaandouder.be. Ik citeer: “Jaarlijks worden er tussen de 80 en 150 vragen gepost. In 2015 is er een grondige actualisering nodig, want de wetgeving is veranderd.”

Beste leden van het parlement, met deze maatregelen, met 80 tot 150 vragen per jaar en met vage beloften, zult u die 23 procent armoede bij eenoudergezinnen niet doen dalen. Wat alleenstaande ouders echt nodig hebben, is wat alle armoedeorganisaties vragen, namelijk occasionele en betaalbare kinderopvang, flexibele kinderopvang, opvang voor de kinderen terwijl de ouders in armoede werk zoeken, terwijl zij een opleiding of Nederlandse lessen volgen.

Ten tweede wil ik het hebben over de oplossingen om huurders, 34 procent, te beschermen tegen armoede. In het plan staat: “De Vlaamse Regering zet in op kwalitatieve huisvesting enerzijds door de private huurmarkt te krimpen door gerichte ondersteuning.” En dan komen de rode oplossingen: Huurgarantiefonds, huursubsidie, huurpremie. Verder staat er ook dat er moet worden afgestapt van levenslange contracten in de sociale woningen.

Maar ook daarmee, dames en heren, zult u niet ver komen. Ik geef u even de cijfers mee. Het aantal aansluitingen bij het Huurgarantiefonds bedroeg in 2014 263 verhuurders. Huursubsidie in datzelfde jaar: 2220. Huurpremie: 6000. Dat is een doekje voor het bloeden, want we weten dat er 102.000 mensen op de private huurmarkt zitten die daar eigenlijk niet horen. Een belangrijke reden waarom er vandaag zoveel huurders in armoede zitten of daarin belanden, is dat er een tekort is aan sociale woningen. De mensen die recht hebben op een sociale woning, zitten vandaag op de private huurmarkt en kunnen die huurprijs niet betalen.

Nu, in het verleden is er daarvoor een noodoplossing uitgewerkt, namelijk de huurpremie. De huurpremie moet dat bedrag bijpassen. Maar wat blijkt? Dat maar 6 procent van de mensen die daarop recht hebben, die huurpremie daadwerkelijk krijgt. Waarom doen we daar niets aan? We kunnen de inkomensgrens perfect verhogen, want dat is de reden. Uw inkomen mag niet hoger liggen dan 16.000 euro per jaar. Maar dat is absurd laag, als we weten dat de armoedegrens op 25.000 euro ligt.

We kunnen dat veranderen. CD&V is er voorstander van. Het stond een paar weken geleden nog op de voorpagina van De Standaard. Open Vld heeft al meermaals gezegd er voorstander van te zijn. Waarom staat dat niet in het actieplan als er een parlementaire meerderheid voor is? Waarom niet? Het is de uitgesproken maatregel waarmee u de armoede echt, maar dan ook echt, kunt reduceren. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Moerenhout, u hebt een aantal zeer terechte dingen aangehaald. Ik zal niet verhehlen dat een aantal zaken die u hebt gezegd, kloppen. We hebben in de commissie Wonen en in de plenaire vergadering al ruimschoots gediscussieerd over de uitbreidingsmogelijkheden van de huurpremie en dergelijke meer. U hebt gelijk het Huurgarantiefonds aan te kaarten. Ik heb al meerdere keren in het parlement gezegd dat het niet werkt en dat we dat willen verbeteren. Maar om elke keer opnieuw nieuwe initiatieven en nieuwe tools en nieuwe middelen ter beschikking te stellen... Je kunt het best eerst het bestaande instrumentarium evalueren en bijsturen en beter laten werken, vooraleer je tot een mikmak van honderd maatregelen bij elkaar komt.

Ik zeg altijd dat Groen op een zeer constructieve manier oppositie voert. Ik meen dat oprecht. Maar u beperkt uw aantal voorbeelden, wat ik logisch vind vanuit uw positie. Maar wat wij vanuit mijn budget voor Armoedebestrijding onmiddellijk hebben gedaan, is bijvoorbeeld een budget uittrekken voor de preventie van uithuiszetting van mensen op de private huurmarkt. Vroeger was dat enkel bestemd voor sociale huurders. Nu hebben we dat uitgebreid met mijn budget Armoede, en niet met het budget Wonen. Dat is het voordeel van een aantal bevoegdheden te cumuleren en een uitwisseling te kunnen hebben tussen de verschillende bevoegdheden.

We zetten ook in op het renoveren van het huidige sociaal patrimonium. U kunt mij corrigeren, maar ik dacht dat Groen hier toch wel mijn bondgenoot was. We weten allemaal dat de sociale woningen in Vlaanderen van een redelijk slechte kwaliteit zijn, ook al omdat ze een zekere ouderdom hebben. Het is zeer belangrijk dat we, naast het blijven bijbouwen, voldoende budget uittrekken om het patrimonium dat we hebben energetisch zuinig te maken. Mevrouw Moerenhout, daarin volg ik u: we moeten blijven bijbouwen en dat gaan we ook doen, en dat doen we ook volop. Maar ik vind het echt niet meer oké, en ik vind het als bevoegd minister niet meer uit te leggen, dat de mensen meer betalen voor hun energiefactuur dan voor hun werkelijke huurfactuur. Ik heb altijd gedacht dat Groen daarin mijn bondgenoot was. We moeten blijvend inzetten op het energetisch renoveren van ons sociaal patrimonium.

Ik geloof ook in het concept van sociale verhuurkantoren (SVK). Zo breng je op een zeer goede manier nog meer woningen aan een sociaal tarief op de huurmarkt. Dat zou ook enige soelaas kunnen bieden.

Voor wat betreft de tijdelijke contracten zijn wij geen bondgenoten. Ik weet dat Groen daar niet veel heil in ziet. Maar ik vind het bijzonder noodzakelijk dat de middelen die wij met heel veel plezier en met alle solidariteit en met al het sociale bewustzijn vanuit de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking stellen vooral in eerste instantie terechtkomen bij die mensen die het het hardst en het meest nodig hebben. Als minister van Wonen wil ik niet blijven verdedigen – ik ga er

geen bedrag op kleven, want dan gaan we weer met dat debat beginnen – dat mensen die ruimschoots boven de inkomensgrenzen zitten nog altijd in een sociale woning zitten, terwijl u terecht zegt dat zoveel mensen die het echt nodig hebben en er recht op hebben op de wachtlijst staan.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Minister, u hebt met betrekking tot die tijdelijke contracten wel een bondgenoot in ons. Maar mijn punt is dat het niet genoeg is. U hebt zelf gezegd dat die tijdelijke contracten zouden zorgen voor 12.000 extra sociale woningen. Dat is 7,5 procent als ze worden toegepast op de contracten van vandaag. Een paar dagen later hebt u – terecht – gecommuniceerd dat het niet zal worden toegepast op de contracten van vandaag. Maar hoeveel woningen gaat dat opleveren? Dat kunt u vandaag niet zeggen. Zegt u het maar.

Minister Liesbeth Homans: Van twee zaken een: wat ik heb gezegd in de plenaire vergadering, was een antwoord op de vraag hoeveel huurders op dit moment boven dat plafond zitten. Dat was inderdaad 7,5 procent. Ik vind het niet koosjer om retroactief in te grijpen op contracten die lopen. Gaat dat gelden voor bestaande contracten? Neen. Uiteraard is dat enkel en alleen voor nieuwe contracten. De cijfers die u aanhaalt, zijn cijfers van huurders die nu boven de inkomensgrens zitten, maar niet uit hun sociale woning zullen worden gezet, omdat het contract niet wordt verbroken. De twee cijfers moet u natuurlijk niet met elkaar vermengen, want ze hebben niets met elkaar te maken.

Mevrouw Moerenhout, ik ben blij dat we in deze zaak toch bondgenoten zijn. Ik heb nooit gezegd dat dit alle problemen in de sociale huisvesting zal oplossen. Ik meen oprecht dat elke sociale woning die nu wordt bewoond door iemand die er geen recht op heeft en kan worden toegewezen aan iemand die er wel recht op heeft, een gewonnen zaak is.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Dat klopt, minister, maar u hebt nog niet geantwoord op mijn vraag. Hoeveel extra of lege sociale woningen zal de maatregel de komende drie jaar opleveren? Bijna geen. Mijn punt is dat tijdelijke contracten gerommel in de marge is. Vandaag zouden we 102.000 sociale woningen op de privémarkt moeten hebben. Dat is een gigantisch probleem, een gigantisch armoedecijfer. Daar moet u iets aan doen. Niet alleen morrelen in de marge.

U hebt gezegd dat we geen nieuwe dingen moeten installeren. Dat vraag ik ook niet. De huurpremie en de huursubsidie bestaan, het fonds bestaat. U moet het optimaliseren, u moet het gebruiken waarvoor het dient. Leden van Open Vld en CD&V, dit is nu al de derde keer dit jaar dat we hierover debatteren. U geeft nooit thuis. Ik zal dat op de agenda blijven zetten. U kunt niet op de voorpagina's van de pers blijven zeggen dat u daarvoor bent, dat het toch zo'n schande is dat de regering het niet doet, en hier dan altijd met uw kop naar beneden zitten. Dat gaat niet. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Minister Homans, ik hoor u zeggen dat het energiezuinig maken van woningen erg belangrijk is. Daarin kunnen we u volgen. Maar als ik zie wat er op het terrein gebeurt, dan vrees ik dat er nog veel werk aan de winkel is.

Momenteel kan er ongeveer 8 miljoen euro van het Vlaams Klimaatfonds worden besteed aan energieprojecten in sociale woningen. Nu wordt dat bijna niet gebruikt. Een paar maanden geleden hebben we het hierover gehad. Toen zei u dat u aan de modaliteit niets wilt veranderen. Er wordt niet geïnvesteerd, maar er is nood aan, en dan is het belangrijk dat er wel aan die modaliteiten wordt gesleuteld.

Er zijn ook sociale dakisolatieprojecten, de zogenaamde SDIP's, waarvoor minister Turtelboom verantwoordelijk is. De ambities zijn hoog, elk jaar 3000 woningen op de privéhuurmarkt die moeten worden geïsoleerd. Die doelstelling is oké, maar er worden er maar een paar honderd per jaar gerealiseerd. Dat is veel te weinig. De instrumenten zijn er, gebruik ze, doe er iets mee. Dan zijn we uw bondgenoot. *(Applaus bij Groen)*

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Danen, het klopt wat u zegt over het Klimaatfonds. U kent ook het regeerakkoord. Daarin wordt onder andere niet-uitsluitend en niet-exclusief prioriteit gegeven aan sociale huisvesting, maar ook aan carbon leakage en scholenbouw enzovoort. Daar besteden we uiteraard heel veel aandacht aan. Prioriteit aan sociale huisvesting: ja.

U zegt dat ik bij de aanvang van deze legislatuur heb gezegd dat de regelgeving niet goed in elkaar zit. De centen stapelen zich op omdat de procedures te ingewikkeld zijn. Ik heb dat ondertussen wel veranderd. Wat was het probleem? Sociale huisvestingsmaatschappijen konden alleen maar grootschalige projecten indienen zoals projecten met collectieve verwarming. Heel die procedure vonden wij veel te omslachtig en moeilijk. We hebben dat vereenvoudigd zodat je dat nu ook voor kleine projecten kunt doen. We zien nu een veel grotere toename van de SHM's die gebruikmaken van die middelen. Dat is dus een goede zaak.

De heer Johan Danen (Groen): Minister Homans, niet zo lang geleden zei u dat u niets wilt veranderen. Ik ben blij dat het voortschrijdend inzicht bij u heeft gewerkt. Dank u wel.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Minister, u zei dat u middelen zou inzetten op het bestrijden van dak- en thuisloosheid. Dat is prima, maar dat is natuurlijk ingrijpen op het einde van de lijdensweg voor heel wat mensen. In uw beleidsnota Armoedebestrijding staat: preventie is beter dan genezen, zelfs efficiënter.

Als we nagaan wat de meest voorkomende reden is waarom mensen uit hun huis worden gezet, blijkt dat wanbetaling te zijn. Ze kunnen de huurprijs op het einde van de maand niet betalen. Dit sluit naadloos aan bij de verhoging en de uitbreiding van de huurpremie.

Ik zou graag besluiten met de stelling dat het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 grosso modo het betere knip- en plakwerk uit de beleidsnota's is. Overdachte of daadkrachtige maatregelen om de armoede te bestrijden, vinden we er niet in terug.

Minister, deze Vlaamse Regering trappelt opnieuw ter plaatse. Opnieuw gaan kostbare jaren verloren. De cijfers spreken voor zich. Meer dan een op tien kinderen, 11,2 procent, wordt in armoede geboren. U hebt de sleutels in handen. Dankzij de kostbare zesde staatshervorming hebt u nog meer sleutels dan voordien in handen. Ik hoop dat u hier iets aan zult doen. U kunt het. Indien u het niet doet, betekent dit dat u het niet wilt. *(Applaus bij Groen en bij sp.a)*

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, er zijn al veel cijfers vermeld. Ik wil er nog eentje aan toevoegen. Uit recent onderzoek van professor Hermans blijkt dat een globale schuld van niet meer dan 2500 euro kan volstaan om een gezin in de dakloosheid te laten terechtkomen. Dit harde cijfer maakt duidelijk dat armoede iedereen kan overkomen.

De Vlaamse Regering is zich hier terdege van bewust. Alle armoede-indicatoren staan op rood. Dit is niet sinds 2014, maar al veel langer het geval. De uitdaging is niet nieuw. Ze is enkel dwingender geworden. Ondanks alle goede voornemens

en geleverde inspanningen uit de vorige decennia is geen of nauwelijks vooruitgang geboekt. De huidige Vlaamse Regering zal dan ook beter dan de vorige Vlaamse Regering moeten presteren om de doelstellingen uit het Pact 2020 te realiseren.

Het voorliggend actieplan biedt die mogelijkheid. Het is dan ook een goede zaak dat we hierover van gedachten kunnen wisselen. Tijdens eerdere toespraken hebben we steeds opnieuw verwezen naar het belang van een sterke coördinatie en naar de verantwoordelijkheid op dat vlak van minister Homans. We hebben echter ook steeds beklemtoond dat de slaagkansen en de effectiviteit van het VAPA recht evenredig zijn met de mate waarin de verschillende vakministers de gezamenlijke doelstellingen onderschrijven en binnen hun bevoegdheden de gepaste acties nemen.

De vaststelling dat hier vandaag niet een maar vijf ministers zitten, toont aan dat de Vlaamse Regering collectief haar verantwoordelijkheid opneemt en bereid is gecoördineerde, structurele maatregelen te nemen. Ik heb nooit iets anders gedacht. Dit neemt niet weg dat ik de ministers daarvoor wil bedanken.

De voorbije maanden heeft vaak de ongenueanceerde kritiek weerklonken dat de Vlaamse Regering de aanpak van armoede vanuit het simpele schuldmodel zou benaderen en de verantwoordelijkheid voor de situatie zou leggen bij diegenen die zich in een probleemsituatie bevinden.

Wie de inspanning levert alle in het VAPA opgenomen doelstellingen en acties te bekijken, moet toegeven dat die kritiek op niets is gebaseerd. Dit VAPA zet, overigens volkomen terecht, zwaar en stevig in op het opbouwen en het vergroten van de kennis over armoede en armoedemechanismen in alle relevante sectoren. Het VAPA biedt de strijd aan met de negatieve en stereotiepe beeldvorming die helaas nog al te vaak bestaat.

De Vlaamse Regering beseft dat ook de eigen diensten en medewerkers op dit vlak verder moeten worden bijgeschoold en omkaderd. Dit geldt niet het minst voor het onderwijs. Deze aanpak impliceert heel duidelijk een opstelling die vanuit respect voor ieder mens vertrekt. Het gaat om respect voor iedere burger die een beroep doet op de overheid en voor iedereen die ten gevolge van omstandigheden tijdelijk of langdurig in een financieel en maatschappelijk kwetsbare positie terecht komt.

Dit respect blijkt tevens overduidelijk uit het traject dat tot dit actieplan heeft geleid. Aan het VAPA is een brede consultatie voorafgegaan. De doelstellingen zijn samen met de stakeholders geformuleerd. Er is teruggekoppeld over de wijze waarop de adviezen aan het uiteindelijke actieplan zijn toegevoegd.

Draai of keer het zoals je wilt, die werkwijze staat in schril contrast met de werkwijze bij het tot stand komen van het vorige VAPA. Het is de verdienste van de minister de kritiek die toen weerklonk, ook in dit parlement, ter harte te hebben genomen en een andere aanpak te hebben gekozen.

Ik ken onze ministers en ik weet dat zij elk vanuit hun bevoegdheid bereid zullen zijn om, op het ogenblik dat u daarom vraagt, verantwoording af te leggen en verduidelijking te geven bij de acties die zij zullen ondernemen. Ik ken ook het middenveld. Ik weet dat het middenveld kritisch zal blijven, en ik hoop dat ook, want dat is hun taak. Ik ben ervan overtuigd dat het opnemen van die rol door het middenveld de discussie enkel ten goede kan komen en waar nodig kan zorgen voor een bijsturing, een aanpassing, een aanvulling van dit VAPA.

Als we kijken naar sociale uitbuiting, weten we dat die hand in hand gaat met armoede. Financiële en psychologische drempels versterken elkaar. De tijd van liefdadigheid, waarbij welwillend aalmoezen werden uitgedeeld, ligt gelukkig ver

achter ons. Vandaag erkent iedereen het belang van maatschappelijke participatie in zijn meest brede betekenis. Ik geef maar een paar voorbeelden waarbij dit VAPA daar ook actief en concreet op ingaat. Ik noem de UiTPAS en Multimove als acties die uitdrukkelijk tot doel hebben om de meest kwetsbare mensen te bereiken, zonder dat ze daarbij een etiket opgeplakt krijgen.

Over de automatische rechtentoekenning is al een en ander gezegd. Dat aan dat systeem gewerkt moet blijven worden en dat daar praktische en soms vrij complexe hindernissen uit de weg moeten worden geruimd, weten we. Maar de ingeslagen weg dient verder bewandeld te worden. Als je dat koppelt aan een overheid die steeds meer proactief gaat werken en meedenkt in het zoeken naar oplossingen, en niet enkel in het detecteren van een probleem, denk ik dat we opnieuw een stap vooruit hebben gezet.

Collega's, het is evident dat armoede misschien niet alles, maar dan toch zeker heel veel te maken heeft met de beschikbaarheid van middelen. Twee sporen zijn daarbij essentieel en dienen samen bewandeld te worden. Enerzijds is er het effectief verhogen van het besteedbaar inkomen in een gezin. De grote hefbomen daarvoor zitten grotendeels nog op federaal niveau. Maar ook in dit VAPA zitten heel duidelijk concrete acties die direct inspelen op het verwerven van een stabiel inkomen uit arbeid.

Een inkomen uit arbeid is immers nog altijd de beste buffer tegen armoede en het beste breekijzer om eruit weg te raken. We stellen echter vast dat bij uitstek voor personen met een hoog armoederisico het vinden van die passende job aartsmoeilijk is. Duaal leren, beroepsopleiding in een onderneming, het sluitend maatpak en de uitrol van het Maatwerkdecreet hebben allemaal tot doel de kloof tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Uiteraard zijn dat geen initiatieven die enkel en alleen zinvol zijn voor mensen in armoede, maar zij zijn wel de groep die er het meest direct door aangesproken wordt. We weten allemaal dat werk niet alleen een inkomen betekent, maar ook zelfvertrouwen, persoonlijke groei, sociale contacten en zoveel meer.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp-a): Collega, ik hoor u graag zeggen dat het hebben van een job een belangrijke hefboom is om uit de armoede te raken, maar op dat punt is de Inspectie van Financiën net bijzonder kritisch voor het actieplan. In het actieplan wordt een actie vooropgesteld voor de langdurig werklozen, omdat dat een heel kwetsbare groep is. De Inspectie van Financiën zegt echter dat dat haaks staat op en niet afgestemd is met het Banenpact van minister Muyters, waar men de doelgroepmaatregel voor de langdurig werklozen afschaft en men de aanwerving van langdurig werklozen duurder maakt.

Minister, in uw repliek zegt u dat voor langdurig werklozen een doelgroepmaatregel – een loonkostverlaging, dus – geen zin heeft. Buikgevoel geeft al aan dat zo'n uitspraak niet echt gefundeerd is, maar ook wetenschappelijk onderzoek heeft al aangetoond dat net een combinatie van enerzijds het versterken van de competenties van langdurig werklozen via bijvoorbeeld beroepsopleiding en anderzijds een loonsubsidie om de aanwerving te stimuleren, de meest succesvolle manier is om langdurig werklozen uit de werkloosheid te halen.

Minister, als u het ernstig meent met uw bewering dat het heel belangrijk is om de mensen in armoede en in het bijzonder langdurig werklozen aan werk te helpen, wilt u dan uw collega, minister Muyters, ervan proberen te overtuigen om het banenpact bij te sturen en om ervoor te zorgen dat de doelgroepmaatregel voor langdurig werklozen niet wordt afgeschaft, zodat zij niet duurder worden bij aanwerving?

En als u het ook ernstig meent met de armoedetoets, zorg er dan voor dat het banenpact wordt onderworpen aan die armoedetoets. Op die manier kunnen we

nogmaals aantonen dat een effectief arbeidsmarktbeleid de beste weg is om personen in armoede, uit de armoede te halen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Kherbache, ik zal heel kort reageren, want we hebben dit debat al heel uitgebreid gevoerd, zowel bij de regeringsverklaring, als bij de beleidsnota, als bij de conceptnota doelgroepenbeleid. U noemt het banenpact, maar het is de RSZ-doelgroepenvermindering waarover u spreekt: een van de hoofdstukken van het banenpact. Het banenpact bevat, zoals u weet, ook een kwalitatief onderdeel. Ik ben nog altijd in overleg met de sociale partners om, hopelijk ook samen met hen, daarover een voorstel te doen.

En ja, wij verschillen van mening. Voor mij is het heel duidelijk. Oké, er zijn professoren, zoals Frank Vandenbroucke, die zeggen dat de RSZ-korting veel belangrijker is. Maar wie rondloopt in het bedrijfsleven, weet dat het meest fundamentele punt is dat die mensen al jaren geen werkervaring meer hebben. Ze zouden de attitude van een werkervaring en hun competenties opnieuw moeten kunnen waarmaken op de werkvloer. Het is daar dat ik volkomen op wens in te zetten. Ik ben ervan overtuigd dat dat belangrijke stappen zijn.

Daarnaast hebben we natuurlijk heel specifieke armoedetrajecten om mensen in armoede te begeleiden naar een job. Dat weet minister Homans heel goed en ik veronderstel dat u dat ook weet. Er werd een tender uitgeschreven, en die loopt tot 31 december. Ook in een vorige periode werd die al gebruikt. We proberen heel intens mensen in armoede te begeleiden naar een job. Dat is een heel complex gegeven. Niet alleen het aspect van begeleiden naar een job is daarbij belangrijk; er zijn veel andere aspecten die meespelen. Dat maakt het heel moeilijk.

Als u het wilt opentrekken, laten we dan ook niet zeggen dat elke persoon die langdurig werkloos is, armoede kent. Gelukkig maar, en dat hoeft ook niet.

We hebben de filosofie om mensen werkervaring te geven. En rond armoede hebben we de heel specifieke armoedebegleiding

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, uiteraard zijn begeleiding, opleiding en het versterken van de competenties van de langdurige werkzoekenden van cruciaal belang. Maar alle rapporten geven aan dat het een combinatie moet zijn van competentieversterking en loonsubsidie. U gaat toch niet beweren dat het duurder maken van een langdurig werkzoekende het voor een werkgever aantrekkelijk maakt om die persoon aan te werven? Uiteraard wil de werkgever werknemers die klaar staan om de jobs in te vullen. Het is dan uw taak om ervoor te zorgen dat die competenties versterkt worden. Het 15 procent duurder maken en met de afschaffing van Activa zelfs 50 procent, is de mensen echt blaasjes wijsmaken. Dat is fundamenteel. Ik hoop dat u in het kwalitatieve hoofdstuk nog een mogelijkheid ziet via de doelgroepmaatregelen, de loonkostenverminderingen, RSZ-verminderingen of via de werkuitkering, het doet er niet toe hoe. Maar een daling van de loonkost is essentieel om de langdurig werkzoekende een eerlijke kans op werk te geven.

Minister Philippe Muyters: Ik ben heel blij dat u zo vurig pleit voor loonkostenverlagingen. Ik ben daar ook voor. We moeten daar volop op inzetten. Maar wij hebben er binnen de Vlaamse Regering al sinds het regeerakkoord voor gekozen om die te beperken tot doelgroepen. Wij denken dat het federale niveau de plaats is om de loonkosten algemeen te verlagen. Wij doen een verlaging voor doelgroepen. We zetten daarbij specifiek in op jongeren die laaggeschoold of middengeschoold zijn, maar die onder een bepaalde wedde zitten, op arbeidsgehandicapten en op 55-plussers. Dat is een keuze die we maken. Vaak zijn daar de mensen waarover u spreekt, de langdurig werklozen, in terug te vinden.

Die keuze hebben wij gemaakt in het regeerakkoord en ik sta er voor 100 procent achter. Maar we zullen van mening verschillen, net zoals bij de bespreking van het regeerakkoord, net zoals bij de bespreking van de beleidsnota en het zal iedere keer opnieuw zo zijn.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp·a): Collega De Bruyn, u verwees naar de sector van de lokale economie. Ik denk dat u gelijk hebt. In tijden van crisis maar ook in tijden van stijgende armoede moet er net meer sociale economie zijn en niet minder.

In de vorige legislatuur is er een goed decreet goedgekeurd en de uitvoeringsbesluiten zijn onlangs goedgekeurd. Het is nu dus de hoogste tijd om die sector te versterken. De maatwerkbedrijven staan klaar om van start te gaan. Binnen de lokale diensteneconomie is er een enorme wachtlijst. Steeds meer mensen krijgen een ticketje van de VDAB om naar de sociale economie te gaan, maar er is nog altijd geen groeipad. Er is geen groeipad in de lokale diensteneconomie, er is geen groeipad in de maatwerkbedrijven. Heel wat maatwerkafdelingen willen van start gaan, maar er is geen echte stimulans voor.

Komt er effectief een groeipad als u het echt meent om meer sociale economie te hebben? Zo ja, wanneer is dat gepland? Hebt u al een zicht op hoeveel plaatsen er per jaar zullen bijkomen? Ik wil u een suggestie doen: als er 150 per jaar bijkomen in de lokale diensteneconomie en 200 in de maatwerkafdelingen, dan is er een serieuze inhaaloperatie en krijgt u onze volledige steun. We willen u vragen om dat vanaf dit jaar te doen.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Ik heb het gevoel dat het antwoord eerder van de minister zal komen die beleidsmatig verantwoordelijk is voor dit bijzonder boeiende beleidsdomein. *(Opmerkingen)*

Minister Liesbeth Homans: De heer De Bruyn is actief in heel veel van mijn commissies, maar niet in Sociale Economie. Ik antwoord graag in zijn plaats. De heer Beenders daarentegen is wel zeer actief in de commissie Sociale Economie waar we dat debat al verschillende keren hebben gevoerd.

Ik meen het oprecht als ik zeg dat ik het een hele prestatie vind dat ik erin geslaagd ben, ondanks budgettaire krapte, om geen euro te besparen op het beleidsdomein Sociale Economie. U hebt dat ook gezegd in de commissie. De collega's van Groen zijn zelfs zo fair geweest om zich te onthouden omdat er geen euro werd bespaard.

U vraagt concreet naar een groeipad. Ik heb heel duidelijk gezegd dat we eerst moeten evalueren wanneer het Maatwerkdecreet op kruissnelheid zit. Er wordt dan nog 3 miljoen euro bij gepompt en dan zullen we nagaan of er nog kan worden uitgebreid of niet.

Mijnheer Beenders, u weet ook dat ik intussen wel een aantal projecten heb gered die eigenlijk gedoemd waren om te sterven: een aantal SALK-projecten, een aantal projecten die verkeerd waren ingediend bij de Europese Unie waardoor ze geen Europese subsidies hebben gekregen. Moeten we nog iets meer doen en zou ik graag iets meer doen? Ja, maar dat moeten we onderzoeken in de budgettaire ruimte die er misschien komt. Ik blijf erbij: geen euro bespaard, geen job verloren in de sociale economie en de evaluatie zal komen wanneer het Maatwerkdecreet op kruissnelheid zal zijn.

De heer Rob Beenders (sp·a): We hebben die discussie inderdaad gevoerd, maar ik hoor hier net dat in de vorige legislatuur geen resultaten zijn bereikt voor armoedebestrijding, dat het anders moet, dat het roer moet worden omgegooid,

dat er andere medicijnen nodig zijn. Ik had dan toch wel verwacht dat er voor de sociale economie een inhaalbeweging zou komen. Als het in de vorige legislatuur niet goed was, dan zegt u eigenlijk dat de meer dan 600 jobs die er zijn bijgekomen in de sociale economie, niet goed waren. U doet eigenlijk minder op het vlak van de sociale economie dan er in de vorige legislatuur is gebeurd. Elk jaar dat om is, is een jaar dat voorbij is. U zegt wel dat u geen job verloren hebt laten gaan, maar daar mogen we toch niet tevreden mee zijn? We mogen toch niet tevreden zijn als u hier nu zegt dat er geen euro is bespaard, geen job verloren is gegaan en dat u zult evalueren en dan wel zien. 63.000 Vlamingen staan op een wachtlijst en hebben een ticketje om in de sociale economie te starten. Wat hebt u nog meer nodig als evaluatie om nu een groeipad te communiceren? (*Applaus bij sp.a*)

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Het tweede spoor dat parallel met dit eerste spoor moet worden bewandeld, is het inzetten op het milderen van de uitgaven. U hoort mij komen: dan vallen opnieuw de woorden 'sociale correcties' die in dit parlement al vaker de gemoederen hebben doen oplaaien.

Collega's, het zal u misschien verbazen, maar ik heb daar enig begrip voor. Te veel mensen kennen vandaag niet de luxe om 's ochtends wakker te worden zonder financiële zorgen. Het is onze verantwoordelijkheid om de beleidskeuzes te maken die hun de kans geven om vooruit te gaan, om de spiraal van armoede te doorbreken.

Ik ben hier in dit parlement dan ook nog geen enkele minister tegengekomen die doof blijft voor die vraag naar sociale correcties. Maar ik besef ten volle dat de onrust hierover pas zal wegebben als het hele plaatje duidelijk is. Ik roep alle ministers dan ook op om daar zo spoedig mogelijk werk van te maken. Ik doe die oproep met het volste vertrouwen.

Collega's, met dit VAPA zet de Vlaamse Regering een belangrijke stap vooruit in de aanpak van armoede. Het werk is hiermee echter niet af, integendeel. Het is nu de taak van elke minister om binnen haar of zijn bevoegdheidsdomein en in overleg met de stakeholders werk te maken van de concrete uitrol van de acties zoals opgenomen in het plan. Dit debat heeft ten overvloede aangetoond dat de regering zich best realiseert dat er velen zullen meekijken. Ook dit parlement zal dat doen. En dat is ook onze taak. Vertrouwend op de mogelijkheden die dit VAPA biedt om de gestelde doelstelling te realiseren, zullen wij zowel de vakministers als de coördinerend minister alle kansen geven om hun beleid toe te lichten en te verdedigen, telkens wanneer dit nodig is.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Mijnheer De Bruyn, ik wou u nog een vraag stellen over een thema dat dat van het banenpact voorafgaat. U zei dat de automatische toekenning van rechten een van de ankerpunten van dit armoedeplan is. Het systeem van de automatische toekenning van rechten is heel goed. Veel mensen weten niet waar ze recht op hebben, en dit systeem kan daar toch voor zorgen. Het is een heel waardevol instrument. Toch moeten we vaststellen dat er te weinig vaart achter wordt gezet. In dit armoedeplan staat een lijst van rechten die de Vlaamse Regering automatisch wil toekennen.

Maar het is wel zo dat het nagenoeg dezelfde lijst is als die in het armoedeplan van vijf jaar geleden. De reden is belangrijk: om een automatische toekenning van rechten te realiseren, is het streven naar eenzelfde definitie van wat inkomen is door alle overheden en diensten erg belangrijk en nodig. Vandaag zijn er diverse definities, wat die automatische toekenning in de praktijk onmogelijk maakt. Het interfederale Steunpunt tot bestrijding van armoede heeft dat in een studie al aangetoond. Ook het Rekenhof gaf in 2013 in dezelfde zin een advies. Maar tot vandaag is daaraan niets gebeurd. Mijn vraag is dan ook deze: als uw

partij zo hard wil inzetten op de automatische toekenning van rechten, zult u dan ook werk maken van deze noodzakelijke voorwaarde?

De heer Piet De Bruyn (N-VA): U hebt het over één element dat ervoor zorgt dat de automatische toekenning van rechten moeilijk wordt gerealiseerd. In de vorige legislatuur is dat duidelijk gebleken. Er zijn nog andere factoren die daartoe bijdragen. Het is onze bedoeling om ze allemaal aan te pakken, en niet alleen die ene. Ik ben ervan overtuigd dat we op dat punt stappen vooruit zullen zetten, en u zult van het tegenovergestelde overtuigd zijn. De toekomst zal zeggen wie gelijk heeft. Ik ben alvast blij dat het een essentieel element is dat ervoor zal zorgen dat zo veel mogelijk mensen kunnen genieten van datgene waar ze recht op hebben.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Misschien toch even rechtzetten wat u zegt: het gaat erover dat gedurende zes jaar niets is gebeurd op het vlak van de automatische toekenning van rechten. De feiten zullen me dus gelijk geven.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Het is niet mijn taak om de vorige legislatuur voortdurend in herinnering te brengen. Maar nu gaat u toch iets te kort door de bocht. Ik ben het ermee eens dat we in die zes jaar niet het resultaat hebben bereikt dat we hadden gehoopt, maar wanneer u stelt dat geen vooruitgang is geboekt, dan denk ik toch dat u de waarheid een klein beetje geweld aandoet.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Mijnheer De Bruyn, ik heb uw toespraak beluisterd. Het viel me op dat u helemaal op het einde de Vlaamse Regering opriep om met sociale correcties te komen. Impliciet zegt u zo dat die er vandaag niet zijn. *(Opmerkingen van de heer Piet De Bruyn)*

U suggereert zo dat er een gecoördineerd pakket van sociale correcties bij de al verstuurde facturen waarop geen armoedetoeets is verricht, op stapel staat. Als dat pakket er zou komen, wanneer zouden we dat mogen verwachten? Was dit VAPA niet het uitgelezen moment om nu al een aantal van die sociale correcties al heel duidelijk naar voren te schuiven? Zou dat niet tegemoetkomen aan de toch wel heel harde kritiek van de Inspectie van Financiën? Ik citeer: "De Inspectie Financiën ziet echter niet in hoe de vooropgestelde maatregelen op zich nu wel voor een trendbreuk zullen zorgen. Dit zou impliceren dat meer middelen zouden ingezet worden voor de preventie en bestrijding van armoede en/of dat een veel efficiënter beleid zou gevoerd worden." En dan volgt een dodelijk zinnetje: "Dit wordt echter niet aannemelijk gemaakt."

Ik vraag me af wat u nodig hebt om ons op dat vlak in onze bekommernis tegemoet te komen.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): U luistert natuurlijk altijd een beetje selectief, maar ik wil u dat graag vergeven. Ik heb nergens gezegd dat er nog geen sociale correcties zouden zijn. Ik heb ook niet gezegd dat er op zeker ogenblik één pakket zal worden neergelegd en dat het dat dan allemaal is. Als u dat zo hebt begrepen zijn er twee mogelijkheden: ofwel hebt u selectief geluisterd, ofwel heb ik het niet duidelijk genoeg verwoord. Laat dan nu gezegd zijn dat ik dat niet heb willen bedoelen.

Ik heb heel duidelijk aangegeven dat ik begrip heb voor de ongerustheid die daarover blijft bestaan. Met de zesde staatshervorming zijn een aantal bevoegdheden in de richting van de Vlaamse overheid verschoven die onder andere een aantal zeer belangrijke beleidsdomeinen betreffen, om kinderbijslag niet te noemen. Dat is er eentje dat bijzonder belangrijk is. We hebben ook nog een andere discussie lopen over de hervorming van de waterfactuur. Dat zijn stuk voor stuk dossiers waar het bijzonder belangrijk is om ervoor te zorgen dat er aangepaste correcties komen. De oproep die hier is gebeurd, is een oproep in alle

vertrouwen maar ook in alle duidelijkheid om daar werk van te maken. Vergeet niet wat ik heb gezegd: in alle vertrouwen en in alle duidelijkheid.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp-a): Ik wil mijn vraag aan minister Homans in herinnering brengen.

Minister, bent u bereid om het Banenpact te onderwerpen aan een armoedetoets omdat het hebben van werk een belangrijke hefboom is? We stellen ook vast dat in de afgelopen vijf jaar de kwetsbaarste groepen, onder meer de laaggeschoolden en langdurig werklozen, vaak ondervertegenwoordigd zijn in de arbeidsmarktinstrumenten en in het bijzonder als het gaat over beroepsopleiding. Als we preventief willen werken, is het van belang om de maatregelen vooraf te evalueren om te zien welke impact ze hebben op mensen in armoede.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Kherbache, ik heb daarnet gezegd dat er als bijlage bij het VAPA een lijst zit van 25 pagina's met honderden acties op. Ik weet niet uit het hoofd welke er concreet tussen staan, maar u blijkbaar wel. Minister Muyters heeft al concreet geantwoord op uw inhoudelijke vraag over het Banenpact en de impact op armoede. Ik heb ook begrepen dat al verschillende hoofdstukken weg zijn. Het is nogal moeilijk om daar nu nog een armoedetoets op te doen.

Minister Philippe Muyters: Het antwoord kan niet ja of neen zijn omdat het Banenpact nog niet af is. Het Banenpact heeft verschillende hoofdstukken. Er zijn hoofdstukken die apart moeten worden ingediend om decretaal in de eerste helft van 2016 uitgevoerd te kunnen worden. Daar een armoedetoets op doen, is niet zinvol want dan ga je alleen de RSZ-korting bekijken en niet de andere maatregelen die werden genomen.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp-a): Wat ik voorstel, is om de decretale initiatieven en besluiten die voortvloeien uit het akkoord te onderwerpen aan de armoedetoets, zoals gebruikelijk is.

Minister, er is inderdaad een lange lijst van initiatieven die u zult onderwerpen aan de armoedetoets. Als het gaat over de arbeidsmarkt worden de werk- en welzijnstrajecten onderworpen aan de armoedetoets. Dat is een heel specifieke begeleiding die men zou aanbieden aan zeer kwetsbare personen. Dat is maar één deelaspect van het veel bredere arbeidsmarktbeleid. Begeleiding is belangrijk, maar niet genoeg. Daarom is het van belang om de andere arbeidsmarktinstrumenten en zeker de nieuwe maatregelen die genomen zullen worden, te onderwerpen aan de armoedetoets. Als we het echt serieus menen met het belang van het hebben van een job om uit de armoede te geraken, dan is het van fundamenteel belang om dat Banenpact en ieder geval de teksten die eruit voortvloeien te onderwerpen aan de armoedetoets.

De heer Joris Vandenbroucke (sp-a): Minister, ik heb ook kennis genomen van de inderdaad zeer lange lijst van beslissingen die onderworpen kunnen worden aan een armoedetoets. Ik vind dat bijzonder goed, maar in welke mate bent u bereid om de armoedetoets retroactief toe te passen op reeds genomen beslissingen? Daar staan een aantal zaken in waarover de regering een aantal belangrijke beslissingen heeft genomen tijdens het afgelopen jaar met een rechtstreekse en zware impact op mensen met een laag inkomen. In welke mate wordt daar alsnog een armoedetoets op toegepast?

Minister Liesbeth Homans: In de commissie Armoede hebben we er ook al over gedebatteerd. Wat is de zin om het retroactief te doen? Mijnheer Vandenbroucke, er zijn wel degelijk sociale correcties geweest. In de commissie stelde u mij een vraag over personen in armoede die het openbaar vervoer gebruiken. Als ik me

niet vergis, steeg de prijs van een abonnement met 6 eurocent per maand, het kan zelfs nog minder zijn. Dat is geen even grote stijging.

Minister Vandeurzen heeft er in samenspraak met ons ook alles aan gedaan om de laagste tarieven te kunnen behouden voor mensen die het echt nodig hebben, die behartenswaardig zijn verklaard door het OCMW en dergelijke. Ook bij de recente goedkeuring van de tarieven van de waterfactuur is een sociale correctie doorgevoerd.

Ik wil heel veel armoedetoetsen laten uitvoeren. U hebt een lijst, die niet limitatief is. Maar niet nu retroactief. U hebt het over de zaken die ik opnoem, denk ik, dat zijn goede voorbeelden. Er zijn wel sociale correcties op gebeurd. We kunnen dit debat enkel eerlijk voeren als u eindelijk ook eens toegeeft dat er sociale correcties zijn doorgevoerd, maar dat blijft u ontkennen en dat is niet fair.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Ik wil een heel concreet voorbeeld geven. U begon zelf over de tarieven voor het openbaar vervoer. De gemiddelde prijsstijging voor de abonnementen is 18 procent. Het abonnement waarvan het tarief het sterkst stijgt, is dat voor mensen met een Omnio-statuuut, mensen met een laag inkomen. Dat stijgt met 32 procent. Beschouwt u dat als een sociale correctie? Volgens mij is precies het omgekeerde gebeurd. Er wordt smalend gedaan over een paar euro's extra per maand die men vraagt aan de gezinnen. Maar die paar euro's extra die u beschouwt als kleingeld, zijn voor heel wat van die gezinnen de paar euro's die ze te weinig hebben elke maand opnieuw.

De armoedetoets op de tarieven van De Lijn is wel gebeurd door de studiedienst van de Gezinsbond. Op 5 december 2014 schrijft de Gezinsbond daarover, zwart op wit: "Het is duidelijk dat de meerkost op gezinsniveau extra zwaar doorweegt voor grote gezinnen en het zijn de zwakste gezinnen die de tariefverhogingen het scherpst zullen voelen. De financiële logica heeft het gehaald op sociale overwegingen en dat niet alleen tegenover gezinnen maar ook tegenover senioren en kwetsbare groepen." Dat zegt niet sp.a, maar de Gezinsbond na een grondige studie van de tarieven. Ze hebben simulaties gemaakt voor verschillende gezinsvormen. Grote gezinnen en gezinnen met een laag inkomen zijn de grootste slachtoffers. Dat noem ik geen sociale correctie, maar het omgekeerde. Ik wil u toch vragen om dat opnieuw te bekijken.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw De Ridder kent het debat beter dan ik. Mijnheer Vandenbroucke, er is sowieso een heel groot verschil tussen het Omnio-tarief en het gewone tarief, en terecht. Dat is op zich al een sociale correctie.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): We spreken over tarieven van 40 en 50 euro. Mijnheer Vandenbroucke, ik wil u voorstellen om eens te kijken wat uw socialistische collega's in Brussel en Wallonië uitspoken, waar ze maar liefst naar 80 euro gaan. (*Applaus*)

Dus met uw misplaatst moreel vingertje. In Vlaanderen zijn we zeer sociaal. Er zijn Omnio-tarieven van 40 en 50 euro voor mensen die het moeilijk hebben. Dat is 4 euro per maand.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Ik wil bij monde van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), dat zijn alle stakeholders in het onderwijs, ouders, kinderen, scholen, directies en koepels, aangeven waarom zo'n retroactieve armoedetoets bijzonder nuttig zou kunnen zijn. De Vlor zegt dat het prima is om bestaand beleid van de vorige regering te valoriseren, maar het volstaat absoluut niet om

de trendbreuk te maken inzake armoedebestrijding. De Vlor geeft duidelijk aan waarom je moet toetsen op armoede. Deze regering is de versterking en verdieping van armoede aan het organiseren.

Er ontbreken fiches over structurele maatregelen voor betaalbaar onderwijs. Integendeel, wat heeft deze regering gedaan? De maximumfactuur voor kleuters en het basisonderwijs verhoogd, de collegegelden voor het hoger onderwijs verhoogd met 45 procent. Wat heeft men niet gedaan dat de Vlor ook vraagt? De schooltoelagen voor de laagste inkomens verhogen. Wat heeft men niet gedaan en wat heeft men zelfs al overduidelijk gezegd niet te willen doen ondanks de budgettaire context? Voor de studiefinanciering rekening houden met de verschillen in kostprijs tussen opleidingen. Wat weigert men te doen? De maximumfactuur introduceren in de eerste graad van het secundair onderwijs. Wat weigert men te doen, ondanks het feit dat de minister van Onderwijs inzake studievoorzieningen bij de begrotingsopmaak, toen al, zei: ja, we willen dat versterken, we willen inderdaad ook voor de KU Leuven en voor andere universiteiten de studievoorzieningen echt beter betaalbaar maken? En wat doet men bij de begrotingscontrole? Niks, nada, nul. Men bespaart verder. Daarom is die armoedetoets retroactief nodig, voorzitter, omdat vele gezinnen vandaag al voelen dat een kind van in de kleuterklas tot aan de hogeschool laten studeren, 1500 euro extra kost. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Krekels (N-VA): Ik wil reageren op de tussenkomst van mevrouw Gennez. Ze moet eerlijk zijn in haar tussenkomst. Ik wil benadrukken dat wij een toelage geven aan een op vier leerlingen en studenten, die die maximumfactuur en andere kosten draagt. We geven aan mensen die het nodig hebben voor kleuters een vast bedrag van 93 euro; voor leerlingen van lager en secundair onderwijs varieert die toelage van 104 tot 1152 euro; voor studenten in het hoger onderwijs varieert de toelage van 256 tot 3966 euro. Dat zijn toelages die we geven aan mensen die het nodig hebben. Als u zegt dat we maximumfacturen invoeren, als u zegt dat we allerlei zaken doen die niet goed zijn voor de armoede, wel, dit geven wij wel aan die mensen. Die mensen gaan dat zeker goed benutten. Die bedragen zijn er en die bijdragen worden geleverd. U moet volledig zijn in uw informatie. (*Applaus bij de N-VA en CD&V*)

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Absoluut, mevrouw Krekels, dat ben ik ook. Ik heb ook gewoon geciteerd uit het Vlor-advies, dat heel duidelijk zegt dat bestaand beleid valoriseren, prima is. Die bedragen werden inderdaad toegekend door de vorige regeringen, en die worden gecontinueerd. Maar wat de Vlor even uitdrukkelijk vraagt, is een algemeen beleid inzake kostenbeheersing omdat net die gezinnen in armoede uiteraard daar de eerste slachtoffers van zijn. Dat algemeen beleid inzake kostenbeheersing in ons Vlaams onderwijs, wordt nu omgekeerd. Alles wordt duurder. Lerenden betalen. Dat werpt alleen maar drempels op.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik ben eigenlijk een beetje sprakeloos van de arrogantie waarmee mevrouw Gennez hier het woord neemt. Mevrouw Gennez, ik ga heel rustig blijven omdat dit debat geen agressie verdient. U was heel luid aan het roepen daarnet; ik vond dat niet echt nodig. Eigenlijk geeft u kritiek op uzelf. U geeft gewoon kritiek op uzelf. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

Ik herinner me een debat in de plenaire vergadering. Ik denk dat het mevrouw Van den Bossche was die zei, toen het debat woedde over de verhoging van de inschrijvingsgelden: u zou toch moeten proberen om dat studiebeurzensysteem te herbekijken. We hebben toen gezegd dat we, gelet op de budgettaire context, op dit ogenblik geen tientallen miljoenen extra kunnen vrijmaken voor het

drastisch hervormen van het studiebeurzensysteem, waar u hopelijk achter staat, want het is een uitvinding van een van uw voorgangers. Wat we wel zullen doen, is ervoor zorgen dat de groep die een studiebeurs krijgt, niets extra moet betalen om in te schrijven. We hebben er heel correct voor gezorgd en we hebben ook gezorgd dat er voor de bijna-beursstudenten een extra verlaging kwam. Ik vind dat behoorlijk beleid.

Ik hoor hier de hele tijd spreken over sociale correcties. De heer Van Malderen zei dat een beleid dat correcties invoert, een slecht beleid is. Ik vind dat juist goed. Ik vind het logisch dat de sterkste schouders de zwaarste lasten betalen. Dat lijkt me de logica zelf.

En dat is net wat we hier in onderwijs hebben gedaan. We hebben inderdaad een aantal toegangsgelden moeten verhogen, maar in vergelijking met de omliggende regio's zijn ze zeer democratisch gebleven. We hebben ervoor gezorgd dat de meest kwetsbare groep beschermd wordt. Ik ben zeer bereid om in de komende jaren pistes te onderzoeken die mijn voorgangers nooit hebben uitgevoerd of gedaan, zoals de maximumfactuur invoeren in de eerste graad secundair onderwijs. We kunnen daar ook samen naar kijken. Er zijn veel mogelijkheden.

Maar u mag in mijn eerste jaar, nadat uw partij in dit domein jarenlang de volle verantwoordelijkheid heeft gedragen, niet verwachten dat ik de hele wereld verander, en dat er eindelijk een gestructureerd beleid komt, zoals u zelf zegt. Dat betekent dat u zelf erkent dat er onder uw eigen minister geen gestructureerd beleid geweest is. Dat vind ik ongelooflijk! Daar kan ik gewoon niet bij! *(Applaus bij de meerderheid)*

Laat ons alstublieft met alle armoedeorganisaties, niet alleen op mobiliteitsvlak – dat was in de vorige legislatuur – maar nu ook in onderwijs, overleggen. Ik heb de voorbije maanden vier keer grondig verticaal overleg gehad over een betere omgang met kinderen in armoede.

Mevrouw Gennez, voor het eerst wordt erkenning van armoede bij kleuters meegegeven in de opleiding voor kleuterleidster of -leider. Ik vind dat even noodzakelijk als alle budgettaire en financiële initiatieven. Als men armoede erkent, kan men er ook op de gepaste manier op reageren, dan kan men kinderen de tools geven om eruit te stappen. Laat ons daarvoor samen inspanningen leveren, in plaats van elkaar met woorden te bekampen.

Mevrouw Caroline Gennez (sp-a): De toon behoeft zeker rust en respect, minister, voor de mensen die het probleem voelen. Daarover zijn we het eens. Het is nieuw dat we het ook hierover eens zijn – en u maakt daar een bocht die ik alleen maar kan toejuichen –: u bent bereid om de maximumfactuur in de eerste graad van het secundair onderwijs te onderzoeken. Dat is een ongelooflijke stap voorwaarts. Ik hoop dat u de collega's van uw regering daarvan ook kunt overtuigen. Alvast wij zullen u daarin steunen.

De Vlor zegt dat het perfect of prima is om bestaand beleid te valoriseren inzake studiekostenbeheersing. Niets is perfect. De maximumfactuur is ingevoerd. De SES-kenmerken zijn ingevoerd. Scholen worden gefinancierd op basis van hun leerlingenkenmerken. Dat is inderdaad de stand van het huidige beleid. Sinds juni 2014 doet men helaas aan een omkering. Men verhoogt die kosten op alle niveaus en zonder dat u inderdaad bijpast voor de armste categorieën. U hebt niets afgenomen, dat erkent u, dat juicht u toe. Wij betreuren, mevrouw Van den Bossche en ikzelf, dat u niets extra's hebt kunnen doen voor die armste gezinnen, maar dat u het wel fundamenteel duurder hebt gemaakt voor de middenklasse en alle andere kinderen. Dat is inderdaad een beleidsvisie die wij niet juist vinden als het over onderwijs gaat, de belangrijkste Vlaamse emanciperende bevoegdheid voor alle kinderen in alle gezinnen.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Nog een slotwoord, in de hoop niet opnieuw vijf zinvolle zijdebatjes te lanceren.

Collega's, er zijn dus geen mirakeloplossingen. Waren die er, dan hadden we dit debat niet moeten voeren, dan hadden we ze wel tevoorschijn gehaald.

Ik wilde nog graag positief ingaan op de verzuchting die ik bij collega Franssen en collega Van Malderen hoorde. Dit is absoluut niet het einde van het debat. Laat ons in de bevoegde commissies verder, met argumenten, naar elkaar luisteren, en het debat voeren. (*Applaus*)

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Mevrouw Cindy Franssen (CD&V): Voorzitter, leden van de regering, collega's, het nieuwe VAPA, een lijvig document, bereikte het Vlaams Parlement 'just in time' zoals decretaal bepaald is. De inkt van de motie naar aanleiding van het vorige debat is nog niet droog en hier staan we weer. Ik zal niet herhalen wat ik al gezegd heb bij mijn tussenkomsten.

Zoals ook collega De Bruyn het heeft vermeld, willen we dit naar de commissies brengen om het debat ten gronde te voeren. We vinden immers dat een dermate belangrijk plan als het VAPA veel meer verdient dan een debat met zeven minuten per fractie. Ik zal niet ingaan op de technische actiefiches. Ik vind dit het werk van alle deskundigen, van alle promotoren in hun respectieve commissies. Ik vind niet dat wij de excuustruzen van onze partij moeten zijn om hier het VAPA te bespreken, maar dat elk parlamentslid de armoedetoets ook voor zijn beleidsdomein moet maken. Ik zal het dus bij een algemene uiteenzetting houden.

We hebben respect voor het sociaal overleg. We zijn blij dat het advies van de SERV is gevraagd. Het VAPA zal ook in de schoot van het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC) worden besproken, zoals we uitdrukkelijk hebben gevraagd. Daarom willen we het debat ten gronde voeren, ook met betrekking tot die adviezen.

De Armoedemonitor 2015 geeft een duidelijke situatieschets, en die is veeleer rood dan rooskleurig. De cijfers werden al aangehaald: 12 procent van de kinderen leeft onder de armoederisicodrempel, twee op drie personen in armoede bevinden zich in langdurige armoede en een derde van de Brusselse bevolking leeft met een inkomen onder de armoedegrens. Hoewel er al heel wat inspanningen zijn gebeurd, hoewel we Europees absoluut niet zo slecht scoren, kunnen we niet aanvaarden dat nog steeds ruim 10 procent van de Vlamingen wordt gevat door armoede. De geformuleerde PACT 2020-ambities zijn helder: het aantal kinderen halveren dat in armoede wordt geboren en het algemene armoederisico met 30 procent doen dalen. Als je de evolutie van de kinderkansarmoede-index van Kind en Gezin er echter bij neemt, zijn de kritische bedenkingen van het middenveld over de realisatie van die ambities begrijpelijk: er is sprake van een verdubbeling op acht jaar tijd, tot 11,4 procent. Hopelijk blijkt hun achterdocht op het einde van de rit onnodig.

De regering zal zich echter moeten bewijzen, niet op het vlak van voluntarisme, want op dat vlak rijst er hoegenaamd geen probleem, maar door resultaten te boeken. Dat zal en cours de route duidelijk blijken. CD&V onderschrijft de definitie van Jan Vranken, waarop dit VAPA is gestoeld, met het versterken van mensen in armoede. We gaan in tegen het individueel schuldmodel, maar wijzen op maatschappelijke structuren en een correcte beeldvorming, op de binnenkant van armoede, op participatie. We blijven de reeds ingeslagen weg, van curatief over preventief naar proactief handelen, steunen: armoede bestrijden en voorkomen. De hefbomen daarvoor zijn de armoedetoets, de automatische

rechtentoekenning en het proactief en outreachend handelen. Gezien de voornoemde evolutie van de kinderkansarmoede-index is het evident dat het VAPA focust op gezinnen met jonge kinderen. Dat vraagt ook aandacht voor die kwetsbare gezinnen waarin die kinderen opgroeien, want kinderarmoede kun je niet los zien van die gezinnen. De Armoedemonitor vraagt ook bijzondere aandacht voor gezinnen met een lage werkintensiteit, gezinnen van buiten de EU en eenoudergezinnen. De mate waarin stappen worden gezet om de sociale grondrechten te realiseren, bepaalt of dit VAPA ernstig kan worden genomen. Met de nieuwe bevoegdheden die de zesde staatshervorming ons biedt, heeft Vlaanderen een pak meer instrumenten in handen om hieraan invulling te geven. De lat ligt deze keer dus nog hoger dan in de vorige legislatuur. Een groot deel van het project van deze Vlaamse Regering stemt alvast hoopvol: de veralgemeende uitrol van de UitPAS, het belang van de automatische rechtentoekenning in de Vlaamse sociale bescherming, de betrokkenheid van het Netwerk in de reorganisatie van de eerstelijnsgezondheidszorg, het proactief en outreachend werken ter preventie van het niet opnemen van rechten, de evaluatie van de betaalbaarheid van de waterfactuur voor mensen in armoede, de automatische toekenning van school- en studietoelagen en ik kan zo nog doorgaan. Wonen, leren, werken, gezondheid, sociale bescherming, participatie: dit plan bundelt de vele intenties van deze regering. Nu rest het concretiseren: de timing, de budgetten, de uitvoeringsplannen. Dat is echter werk voor de commissies, samen met het aanduiden van eventuele hiaten.

Ik ben blij met de openheid, onder andere ook van documenten die men toevoegt aan dit VAPA, zoals het verslag van de Inspectie van Financiën. Ik heb er ook het verslag van de Inspectie van Financiën van de vorige legislatuur aan toegevoegd. Het gaat uiteraard over middelen. We moeten de knipperlichten indachtig zijn. Ik zal hier niet ten gronde op ingaan, maar we moeten ook die openheid hebben om knipperlichten te kunnen bespreken, in het belang van de mensen in armoede.

Wat de betrokkenheid van het middenveld betreft, ik heb het reeds gezegd: we zijn tevreden dat het advies van de SERV werd gevraagd, maar ook het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen is onzes inziens een bevoorrechte gesprekspartner.

Tijdens het vorige actualiteitsdebat vroeg ik om de mist rond de betrokkenheid van het middenveld uit te klaren. Mevrouw de coördinerend minister, dat plan heeft alvast een aantal verdiensten, een aantal nieuwigheden en een aantal zaken uit het verleden die worden voortgezet. Misschien kan ik aan alle leden van deze regering een vakantietask meegeven om de betrokkenheid van het middenveld bij de verdere concretisering van de actiefiches per sociaal grondrecht ten volle te baat te nemen.

De financiële crisis raakt iedereen, ook de overheid. De crisis dwingt tot ingrijpende maatregelen maar armoede is onaanvaardbaar, zeker in onze welvarende regio. Het is onze plicht te blijven waken over de impact van de maatregelen op de meest kwetsbaren. Via sociale correcties bouwen we de solidariteit structureel in voor wie dat nodig heeft, de voorbeelden zijn legio. Een armoedeplan is weliswaar nooit af. Monitoring, armoedetoetsen en daaruit voortvloeiend bijsturingen blijven dan ook een permanente opdracht.

Links of rechts, beide kanten van het politieke spectrum kijken te eenzijdig naar kinderarmoede. Er rest dan maar één weg om resultaat te boeken, en dat is mensen versterken volgens de empowermentgedachte, en de weg van het moedige midden. Dat is de maatstaf voor dit VAPA. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Mevrouw Franssen, uw voorstel om het VAPA na de zomer in de commissie te bespreken, vind ik een prima voorstel. De algemene teneur van uw betoog vind ik echter ontgoochelend. U somt het Pact

2020 op met alle mooie en ambitieuze doeleinden en u zegt daarbij dat de regering zich zal moeten bewijzen. Mevrouw Franssen, het zijn u en uw partij die zich ook moeten bewijzen. U zit in die regering en u hebt die verantwoordelijkheid. Het zijn uw partij, uw regering en uw meerderheid die de afgelopen jaren hebben bespaard en die ervoor hebben gezorgd dat de huurprijzen niet worden bevroren, dat de kinderopvang duurder wordt enzovoort. U zegt – en dat vind ik nog het strafste van alles – dat de regering de zesde staatshervorming moet gebruiken. Gebruik ze dan, ook voor het huurbeleid en voor de preventieve gezondheidszorg.

Tijdens het vorige actualiteitsdebat hebt u ongeveer eenzelfde generieke uiteenzetting gegeven. U hebt toen gezegd dat er met dit actualiteitsdebat echt zou worden gediscussieerd. *(Opmerkingen van mevrouw Cindy Franssen)*

En vandaag zegt u hetzelfde en verwijst u naar de commissievergaderingen in het najaar. Zo komen we nergens. Intussen zijn er zes jaar verstreken en verloren en zijn de armoedecijfers alleen maar verder gestegen.

Mevrouw Cindy Franssen (CD&V): Ik zou niet durven zeggen dat er zes jaar zijn verloren. Na twintig jaar zijn we er nog altijd niet in geslaagd om dat cijfer om te buigen, ongeacht wie er in de verschillende meerderheden zat. Ook Groen heeft nog deel uitgemaakt van een meerderheid. Ik wil echter niet meegaan in die polemiek over wie al dan niet de schuldige is. Ik heb vanaf het begin gezegd dat wij de bespreking in de commissies willen houden. In de motie die is ingediend, staat heel duidelijk dat wij het VAPA grondig willen bespreken in de commissies uit respect voor het sociaal overleg en weg van het populisme in dit plenum.

Voorzitter, neem me niet kwalijk dat ik even vrijpostig word, maar misschien zouden we hier beter een scherm hangen voor een heruitzending van het debat van anderhalve maand geleden. Ik heb toen ook een aantal kritische punten en een aantal uitdagingen voor onze ministers opgesomd. De heer Crombez heeft me daar toen ook op aangesproken. De maatregelen die wij nu moeten nemen, een aantal crisismaatregelen, hebben echter ook gedeeltelijk te maken met het verleden. In het verleden is een reeks maatregelen genomen die mattheuseffecten hebben gecreëerd. Een aantal maatregelen inzake bijvoorbeeld energie bereikten de mensen in armoede niet. Nu voert men sociale correcties door. Ik vind het een beetje pijnlijk dat we dit telkens opnieuw moeten herhalen.

Het is normaal dat je tarieven vraagt voor bepaalde dienstverleningen. Gratis bestaat niet. Iemand betaalt de factuur. Nu is het deze regering die die factuur moet vereffenen.

Ik wil nog even ingaan op preventieve gezinsondersteuning. Er wordt hier voortdurend geschermd rond die armoedetoets. De vorige legislatuur liepen er drie projecten rond de armoedetoets. Nu wordt de armoedetoets toegepast op 33 besluiten en decreten.

Ik heb echter nog niemand horen zeggen hoe die armoedetoets er moet uitzien. Want dat is natuurlijk de essentie van het verhaal: hoe zullen we dat aanpakken? Een van de voorbeelden die het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen telkens als een goed praktijkvoorbeeld geeft, is de armoedetoets die is uitgevoerd op het decreet Preventieve Gezinsondersteuning in het kader van de Huizen van het Kind. Daarbij is het Vlaams Netwerk gedurende het hele traject continu betrokken. Op het einde is er bovendien nog een toets gedaan.

Wat is de tweede vereiste van zo'n armoedetoets? Ik kijk dan inderdaad naar de Vlaamse Regering. Als die armoedetoets resultaten genereert, moet men er ook toe bereid zijn te bekijken hoe het beleid kan worden bijgestuurd. Dat is de essentie van die armoedetoets. Maar dat komt er ook niet zomaar. Hetzelfde

geldt voor de discussie over automatische rechtentoekenning. Heel wat zaken moeten praktisch worden opgelost rond automatische toekenning. Wat heeft men in het verleden gedaan? Automatische toekenning van rechten was een van onze stokpaardjes, maar waar die praktisch niet mogelijk is, moet je proactief informeren aan de mensen om het niet opnemen van die rechten te vermijden. Ik wil hierbij gerust verwijzen naar een voorbeeld uit het verleden. De website www.rechtenverkenner.be van minister Vandeurzen is een gemakkelijke tool voor alle lokale besturen om te zien waarop de mensen allemaal recht hebben. Er zijn al heel wat zaken gedaan, ook in het verleden, ook door de vorige coördinerend minister van Armoedebestrijding.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Mevrouw Franssen, ik wil reageren op uw betoog.

Ik sluit mij voor een stuk aan bij wat mevrouw Moerenhout zegt. Zij zegt dat ze wel een aantal dingen heeft gehoord, maar dat vele zaken weinig concreet zijn.

U zegt dat we de mensen in armoede moeten empoweren en emanciperen. Ik ben het daarmee volmondig eens. Maar dan heeft uw partij met de minister van Onderwijs een absolute sleutel in handen als het gaat om het empoweren en emanciperen van jongeren. Mevrouw Franssen, we zitten samen in de Senaat en hebben daar ook hoorzittingen gehouden over kinderarmoede. Hoe pak je kinderarmoede het best aan? Door ervoor te zorgen dat de jongeren die binnenkort ouder zullen worden van kinderen die zullen moeten worden beschermd, sterk in hun schoenen staan. Het komt er dus op aan dat je ervoor zorgt dat die jongeren een goede opleiding hebben.

Als het over onderwijs gaat, heb ik twee bemerkingen. Ik ben het met mevrouw Gennez eens dat de kosten wat de toegang tot onderwijs betreft, nog steeds te hoog zijn. We moeten dringend aan kostenbeheersing doen. De ouders van kinderen die naar het secundair onderwijs gaan en de rekening maken van factuur, de boekenlijst en het busabonnement, zullen merken dat het om een aantal duizenden euro's gaat als je een paar kinderen hebt. Die rekening is te hoog. We moeten iets doen aan die kostenbeheersing. We moeten ook iets doen aan de studietoelagen, want die moeten omhoog.

Maar ten tweede, minister, moet er een zeer belangrijk decreet worden goedgekeurd: het decreet duaal leren, het decreet leren en werken. De jongeren die niet terechtkunnen in het onderwijs en uit de boot dreigen te vallen, moesten door dat decreet worden opgevangen, ervaring opdoen op de werkvloer en tegelijk toch leren. Het lijkt erop dat dit decreet in de koelkast is gestopt. Op de vorige Vlaamse Regering hebt u beslist dat u met een aantal proefprojecten zult starten, maar dat er geen sprake zal zijn van een echt decreet. Voor mij zou dat een enorme teleurstelling zijn. We hebben hoorzitting na hoorzitting gehouden over dat decreet duaal leren. Blijkbaar zullen we niet verder geraken dan die proefprojecten en blijven de huidige stelsels bestaan.

Minister, hoe zit het daarmee? Het is een cruciale sleutel in het bestrijden van armoede en het emanciperen van jongeren. (*Applaus van mevrouw Elke Van den Brandt*)

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Meuleman, ik ben het volkomen eens met het tweede deel van uw betoog. Niet alleen duaal leren zal trouwens een cruciale sleutel zijn, maar ook de conceptnota tegen schoolse uitval en spijbelen, die we de week ervoor hebben goedgekeurd. Daar komen Werk, Welzijn en Onderwijs samen om de leerlingen op een geïntegreerde wijze te kunnen volgen vanaf de eerste dag dat ze spijbelen tot op het moment dat het diploma behaald is.

Ik ben het ook met u eens wanneer u zegt dat een van de beste manieren om uit de armoedespiraal te geraken, een kwalificatie is: het behalen van een diploma. Daarmee kun je goed terecht op de arbeidsmarkt. Met betrekking tot duaal leren hebben we vorige week een conceptnota goedgekeurd. Die zal uitgebreid worden besproken in het parlement. Het is evident de bedoeling om daarin alle regelgevend werk te doen. Minister Muyters en ikzelf moeten nu snel onze projecten opstarten waarvoor we die Europese steun kunnen krijgen en waarin we het vernieuwde systeem volledig zullen toepassen. Minister Muyters en ik hebben trouwens net deze middag met de andere regio's en een afvaardiging van de Federale Regering vergaderd over welke stappen we met betrekking tot het duale leren in de voorbije maanden hebben gezet. Daar was het bijzonder duidelijk dat Vlaanderen in de hervorming van het systeem historische stappen aan het zetten is. Dat werd door onze Waalse collega's bevestigd. Ik ga ervan uit, mevrouw Meuleman, dat u volmondig steun zult verlenen aan de omvorming van het systeem en aan de lijnen die we hebben uitgezet. Maar sowieso komt er regelgevend werk. Dat is evident. De projecten moeten heel snel uit de startblokken schieten. Het is een en-enverhaal.

De heer Bart Van Malderen (sp·a): Mevrouw Franssen, ik heb zeer goed naar u geluisterd. Ik heb twee groepen van reacties.

Het is niet het cijfer – het aantal armoedetoetsen – dat belangrijk is, maar wel de effectiviteit: wat gaan we ermee doen? Ik heb daarnet gewezen op het feit dat we wel een armoedetoets zullen doen op het decreet waarmee we Vlaamse statistieken zullen kunnen maken. Dat zal misschien wel zijn waarde hebben. Maar we betreuren het evenzeer dat er op een aantal dingen die beslist zijn, geen armoedetoets gebeurt en er dus blijkbaar ook geen aanpassingen zullen gebeuren. Er zijn ook belangrijke zaken waarop geen armoedetoets werd aangekondigd. Mevrouw Kherbache verwees daarnet al naar de vorming van een doelgroepenbeleid op het gebied van de arbeidsmarkt.

Ten tweede denk ik dat in dezen iedereen nederig moet zijn. Ik heb u niets anders horen zeggen, mevrouw Franssen. Niemand moet in dezen lessen geven of lessen krijgen. We moeten vooral zoeken en werken in het besef dat alles wat we doen, gebeurt in een context die veel hardnekkiger is dan we zouden willen en die ook dynamisch is, die verandert. Dat betekent dat niets wat wij doen, voor eeuwig is. Wij moeten bijsturen en aanpassen. Wat je vandaag met veel vuur verdedigt, zal morgen in een andere context gezien moeten worden. Veel zaken in die context zijn extern. Daar hebben we relatief weinig invloed op. Maar een deel van die context is ook intern en heeft te maken met het werk van dit parlement en vooral ook van deze regering. Ik zou willen dat u vanuit punten die u hebt aangehaald in een bondgenootschap met ons een aantal zaken eens grondig zou willen herbekijken. Ik heb daarnet al gewezen op het risico dat bestaat dat mensen een bijkomende drempel ervaren op het gebied van kinderopvang. Dat is nefast voor de participatie op de arbeidsmarkt. Dat is niet goed voor de ontwikkeling van kinderen. De regering wenst daar 5,5 miljoen euro te besparen. Bekijk dat, alsjeblieft. Pas dat, als dat moet, aan. Indien wij samen een VAPA zouden maken, zou het er anders uitzien. Het terugschroeven van een aantal bestaande automatische rechten is geen goede zaak. De gratis kubieke meter water en het gratis kilowattuur worden hier op de helling gezet. Bekijk dat alsjeblieft. Schroef dat terug. Dat zijn stappen achteruit. Laat ons samen zoeken naar stappen voorwaarts. We komen op heel wat meer vlakken overeen dan we met zijn allen denken. Mensen die in armoede verkeren, verwachten dat ook van ons.

Mevrouw Cindy Franssen (CD&V): U hebt gelijk, het gaat niet om de kwantiteit. Het gaat om de kwaliteit van de armoedetoetsen die moeten gebeuren. Er zitten hier nog mensen in de zaal die goed weten dat de armoedetoets en de automatische toekenning van rechten er voor de eerste keer zijn

gekomen bij de regeringsvorming van 2009. Ik zat toen trouwens mee in die onderhandeling.

Op onze vraag is dat mee opgenomen. Dat heeft vijf jaar geduurd en het was niet vanzelfsprekend om dat uit te rollen. Deze regering legt zichzelf hoge ambities op: 30 procent minder mensen in armoede. In de vorige legislatuur heb ik telkens gezegd dat we die cijfers al tegen het einde van de vorige legislatuur moesten halen om te vermijden dat we de taken zouden doorschuiven naar deze legislatuur. We zijn er toen ook niet in geslaagd om die armoedecijfers terug te dringen.

Uiteraard sta ik hier vol nederigheid. Als het masterplan armoedebestrijding al had bestaan, dan lag het al op tafel, door iedereen. Wat de sociale correcties betreft, dat is nu net het verschil. We hebben in een vorige legislatuur samen een VAPA opgesteld, maar we zijn nooit believers geweest van het gratisverhaal, ook niet van het gratis kilowattuur, ook niet van de gratis kubiek, maar wel voor mensen die dat nodig hebben in de zin van sociale correcties. Die sociale correcties zijn hier ook doorgevoerd. Daarin zullen we blijven verschillen. Wij geloven niet in een gratisverhaal.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Ik wilde graag iets zeggen na het betoog van mevrouw Moerenhout, maar ik geloof dat u alleen maar naar links bleef kijken, voorzitter.

Mevrouw Moerenhout, u zegt dat het de taak is van deze regering, en u wijst specifiek naar CD&V om dingen te doen voor kinderen. Ik wil u toch wijzen op enkele belangrijke keuzes die zijn gemaakt.

De vorige regering heeft met het decreet Preventieve Gezinsondersteuning werk gemaakt van de Huizen van het Kind. In deze legislatuur willen we die Huizen van het Kind absoluut versterken. Ze zijn belangrijk in de ondersteuning van jonge ouders, gezinnen, kinderen en jongeren, maar zeker van de meest kwetsbare. Vandaag zijn er niet minder dan 118 erkend in heel Vlaanderen. Het is absoluut de bedoeling om die in alle gemeenten op te richten als eerste, laagdrempelige ondersteuning voor gezinnen.

Dan de kinderopvang en de tarifiering van de kinderopvang. U vergeet wijselijk te zeggen dat buiten de wijziging van de tarifiering, die inderdaad is doorgevoerd, de OCMW's de specifieke bevoegdheid krijgen om aan gezinnen het laagste tarief toe te kennen. Geef toe, wie kent nu beter de reële situatie van een gezin? Wie kan dat beter interpreteren dan een OCMW?

Er is een uitbreiding gepland van het aantal plaatsen in kinderopvang in trap 3. Dat is voor de meest kwetsbare kinderen. Er zal een verdrievoudiging zijn van het aantal kinderen dat op korte termijn kan genieten van extra subsidie.

Last but not least, de kinderbijslag. Het is in deze legislatuur dat de kinderbijslag wordt omgevormd tot een recht van het kind. Een recht van het kind, los van het sociaal statuut van de ouders en van het betalen van bijdragen. Dat is belangrijk. In mijn taak van OCMW-voorzitter in Zoersel ken ik vandaag gezinnen waar bijvoorbeeld na falen het recht op kinderbijslag is weggefallen. Op die momenten is dat elementair. Dit mag in de toekomst niet meer kunnen. Het wordt een recht van het kind. Als je papa en mama niet in orde zijn met bijdragen, dan moet die kinderbijslag er nog wel zijn, elke maand opnieuw.

De sociale toeslag, inkomensgerelateerd en in functie van gezinsgrootte, zal inherent zijn aan het nieuwe systeem van kinderbijslag.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Mevrouw Schryvers, ik begin met uw kinderbijslaghervorming. Hebt u het advies gelezen van de kinderrechtencommissaris? Wat staat daarin? Dat de manier waarop deze regering de kinderbijslag wil hervormen, totaal onvoldoende zal zijn om de kinderarmoede aan te pakken.

De Huizen van het Kind wilt u versterken. Wat is versterken? U spreekt over een 100-tal Huizen van het Kind en u wilt er 308 van maken.

Het VAPA bevat inderdaad een lange lijst met bijkomende verantwoordelijkheden voor de Huizen van het Kind. Dat klinkt goed. Ik vraag me echter af of hiervoor ook in bijkomende middelen zal worden voorzien. Betekent een versterking dat er verantwoordelijkheden bijkomen of dat er middelen bijkomen?

Mevrouw Schryvers, u hebt naar de kinderopvang verwezen. Bepaalde mensen kunnen van het OCMW hun geld terugkrijgen. Het OCMW is volgens u het best geplaatst om de situatie in te schatten. Dat klopt. Ik vraag me echter af waarom het OCMW hiervoor moet instaan en waarom u bijkomende administratieve hindernissen wilt creëren. U hebt verklaard een voorstander van de automatische toekenning van rechten te zijn. Het eerste wat u doet, is echter zelf een bijkomende hindernis creëren en de nieuwe rechten niet automatisch toekennen.

U hebt eveneens verwezen naar de bijkomende kinderopvangplaatsen. Dat klinkt goed, maar ik heb het daarnet over de flexibele, occasionele kinderopvang gehad. Dat is wat de armoedeorganisaties en de mensen in armoede vragen om de kinderarmoede te reduceren. Ik vraag me af hoeveel dergelijke plaatsen erbij komen.

Naar aanleiding van het vorig debat hebben mevrouw Franssen en uzelf een persbericht verspreid. Volgens dat persbericht vindt u de 1 euromaaltijden en de drie andere toen net aangekondigde maatregelen niet structureel. U hebt ook verklaard dat CD&V in de armoedetoets en in de automatische toekenning van rechten als structurele maatregelen gelooft. Die structurele maatregelen zouden nu, met het VAPA, worden gepresenteerd.

Mevrouw Franssen, mijn grote kritiek is dat u niet meer ontzet bent. Ik begrijp dat echt niet. Er is tijdens deze legislatuur nog geen enkele armoedetoets uitgevoerd. Er zijn nog geen rechten automatisch toegekend. Ik snap niet hoe u hier zo aanmoedigend kunt blijven. U moet niet omzichtig of voorwaardelijk blijven praten. U hebt de vorige keer mee onderhandeld. U zit hier al sinds de vorige legislatuur. U moet nu eens op tafel kloppen. Dit kan toch niet. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

Mevrouw Cindy Franssen (CD&V): Voorzitter, dit is niet meer ernstig. Volgens mij zouden sommige mensen in de zaal beter wel dan niet praten. We kennen de voorgeschiedenis van de armoedetoets. We zijn ondertussen een jaar bezig. Heel wat zaken zullen aan de armoedetoets worden onderworpen. Zij die deel van het beleid hebben uitgemaakt, weten wat dit inhoudt.

Om armoede te bestrijden en sociale correcties door te voeren, zijn inderdaad middelen nodig. Om armoede te voorkomen, hebben we echter vooral inzichten nodig. Dit is misschien de verdienste van het VAPA. We willen hier preventiever en proactiever op inzetten.

De middelen voor de automatische toekenning van rechten zijn er al. Het gaat om een recht dat al in het leven is geroepen. We zorgen ervoor dat de non-take-up van rechten wordt vermeden.

Er wordt hier geïnsinueerd dat ik het debat niet zou willen voeren. Dit is misschien zelfs een beetje een persoonlijk feit. Dit is compleet onterecht en manipulatief verwoord. Ik heb verklaard dat we het debat ten gronde willen

voeren omdat de mensen in armoede recht hebben op meer dan enkel zeven minuten per fractie tijdens dit debat. (*Applaus bij CD&V*)

Het Vlaams Netwerk tegen Armoede, Caritas Vlaanderen, Samenlevingsopbouw Vlaanderen en de vzw Welzijnszorg hebben zelf laten weten eigenlijk geen voorstanders van dit actualiteitsdebat te zijn. Ze vrezen immers dat we opnieuw in populisme zouden vervallen. Ze hebben deze middag nog een persbericht verstuurd. Ik vind dat het middenveld momenteel zeer genuanceerd en afwachtend reageert. Er worden een aantal terechte opmerkingen gemaakt. Dat gebeurt tijdens elke legislatuur. Het is ook de taak van het middenveld. Wij en onze ministers zullen voor de gegeven kritiek moeten openstaan.

Ik heb het gevoel dat naar aanleiding van dit VAPA alles is meegegeven. De actiefiches en zelfs het verslag van de Inspectie van Financiën zijn meegegeven. Er kan hier in alle openheid worden gedebatteerd. Dat is ook een verdienste van deze Vlaamse Regering.

Mevrouw Moerenhout, er blijven opmerkingen komen. Mij niet gelaten. Het klinkt bijna als een grammofoonplaat die blijft hangen. Of dit de kwaliteit van de muziek ten goede komt, is een andere vraag. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Mevrouw Freya Saeys (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, Vlaanderen mag dan wel de naam hebben een welvarende regio te zijn, het betekent geenszins dat armoede hier niet bestaat. Integendeel, een aantal mensen, onder wie een groot aantal kinderen, leeft in armoede. Dat is zorgwekkend en moet een blijvende bekommernis zijn van beleidsmakers. We voeren hier vandaag dan wel een actualiteitsdebat, maar dan over iets wat elke dag actueel is voor nog veel te veel mensen. Een debat volstaat trouwens niet. Een overdosis woorden vandaag stilt morgen de honger niet, helpt mensen ook niet aan een woning of aan een job. Dat moeten we doen met daadkracht. De basis van die daadkracht is een actieplan. We willen de minister alvast complimenteren met het feit dat ze haar belofte heeft gehouden om haar plan tijdig te bezorgen.

Maar niets is perfect, ook dit actieplan niet. Het is echter niet de beperktheid van de middelen die we mogen aangrijpen om te beweren dat het beter zou kunnen. Laat dat nu net een uitdaging zijn om gerichte maatregelen te nemen en om de juiste selectiviteit in te voeren. Armoedebestrijding is wel de laatste bevoegdheid die zich leent tot schuldig verzuim.

De cijfers spreken voor zich: er leven op dit moment 700.000 Vlamingen onder de armoededrempel en meer dan 1 kind op 10 wordt in een arm gezin geboren. Ook de doelstellingen zijn bekend : 30 procent minder mensen in armoede tegen 2020 en 50 procent minder kinderen die in armoede geboren worden. Het zou misdadig zijn als we nog langer tijd en middelen zouden verliezen door nog meer te gaan studeren en evalueren, in beeld en in kaart brengen, overleggen en rapporteren. Die fase kunnen we achter ons laten. Het is meer dan ooit tijd voor actie.

Het actieplan engageert zich om kinderarmoede grondig aan te pakken. Ook eenoudergezinnen, huurders, werklozen en andere niet-actieven behoren tot de bijzonder kwetsbare groepen die prioritair aandacht krijgen. In het werkgelegenheidsbeleid wordt alvast geprobeerd om die doelgroepen te bereiken met een gericht activeringsbeleid vanuit de VDAB en de OCMW's, dat wordt versterkt door een aangepast doelgroepenbeleid. Precies vanuit die instellingen verwacht onze fractie wat ik een 'aanklampend beleid' zou noemen, een beleid dat de mensen niet loslaat, dat hen aanklampt, telkens weer attendeert op de noodzaak om een situatie niet fatalistisch te aanvaarden, hen daarbij ook helpt en hun de tools aanreikt. Kortom: een aanklampend beleid dat de opwaartse sociale mobiliteit voor ogen heeft.

Voor liberalen zijn die drie woorden – opwaartse sociale mobiliteit – de essentie van een emanciperend armoedebeleid. Het gerichte activeringsbeleid dat ik daarnet heb vermeld, is daar een goed voorbeeld van. Maar ook de sociale economie werd recent hervormd. Het Maatwerkdecreet heeft zijn naam niet gestolen en past ook in dat kader.

Maar boven alles is er natuurlijk een structurele aanpak nodig, een aanpak onder het motto 'voorkomen is beter dan genezen'. Armoede structureel de wereld uit helpen, staat of valt met armoede te voorkomen. Met de zeventien structurele maatregelen in het actieplan wordt het roer verder omgegooid en vaart het schip niet langer een curatieve, maar veel meer een preventieve koers. Armoede moet afgeremd worden. Het is hier dan ook dat een armoedetoets zijn plaats kan hebben, niet om de administratieve last voor de administratie te verhogen, maar om een beleid te voeren in overleg met armoedeorganisaties en het Netwerk tegen Armoede.

Om op een succesvolle manier de strijd tegen armoede aan te gaan, moeten we ook op een andere manier over armoede durven denken en moeten we weten wie een aandeel in substantiële oplossingen kan hebben. Het eindresultaat moet zijn dat alle doelgroepen over voldoende middelen en competenties beschikken om als volwaardig en geëmancipeerd lid te participeren aan onze maatschappij. Kinderen laten deelnemen aan schooluitstappen en laten participeren aan sportclubs of jeugdbewegingen, geeft een concrete invulling aan dat lidmaatschap.

Minister, u wijst terecht op de paradox dat in Vlaanderen het risico om in armoede terecht te komen, relatief even laag ligt als de kans om achteraf uit de armoede te raken. Dat is hoopgevend, als we uitgaan van onze ambitie om een preventief beleid te voeren, maar de keerzijde van de medaille is dat we er heel gericht op moeten inzetten om mensen in een opwaartse spiraal te brengen.

Geld moet meer dan ooit resultaatgericht en doordacht worden ingezet, dat heb ik daarnet al beklemtoond. Maar we moeten eerlijk zijn: prognoses van het Planbureau geven aan dat het geen 'walk in the park' wordt om de armoede tegen 2020 met 30 procent terug te dringen bij gezinnen. U weet dus voor welke uitdaging u staat. We horen straks in uw repliek graag hoe u concreet tewerk zult gaan.

Wetende dat een job vinden voor kwetsbare groepen veel ondersteuning en begeleiding vergt vanuit de VDAB en het OCMW, rekenen we er dan ook op dat u samen met uw collega Muyters de handschoen opneemt tegen het monster van de werkloosheid. Onlosmakelijk daarmee verbonden zult u samen met uw collega van Onderwijs de draak van de ongekwalificeerde uitstroom moeten uitschakelen, want zonder diploma geen deftige jobkansen. U weet het inmiddels: voor Open Vld zijn onderwijs en werk absoluut noodzakelijke voorwaarden voor een geslaagd armoedebeleid.

Armoede bestrijden is een werkwoord, voor de armen, maar ook voor de beleidsmakers. Daarom wil ik tot slot een pleidooi houden voor een systematische evaluatie van het beleid in overleg met mensen in armoede zelf en met de verenigingen die hen vertegenwoordigen. Mijn fractie en ikzelf zullen de tweejaarlijkse voortgangsrapporten over de werkzaamheden nauwgezet opvolgen.

Als u ervan overtuigd bent dat dit plan beter is dan vorige initiatieven, dan moet u dit op termijn ook met resultaten kunnen staven. Laat dat de ultieme toets zijn die het armoedebeleid nodig heeft. 'The proof in the pudding is in the eating', zeker voor zij die honger hebben. Minister, u bent de chef de cuisine. (*Applaus bij Open Vld*)

De heer Rob Beenders (sp.a): Ik ben heel blij dat u zo vurig pleit voor loonkostenverlagingen. Ik ben daar ook voor. We moeten daar volop op inzetten. Maar wij hebben er binnen de Vlaamse Regering al sinds het regeerakkoord voor gekozen om die te beperken tot doelgroepen. Wij denken dat het federale niveau

de plaats is om de loonkosten algemeen te verlagen. Wij doen een verlaging voor doelgroepen. We zetten daarbij specifiek in op jongeren die laaggeschoold of middengeschoold zijn, maar die onder een bepaalde wedde zitten, op arbeidsgehandicapten en op 55-plussers. Dat is een keuze die we maken. Vaak zijn daar de mensen waarover u spreekt, de langdurig werklozen, in terug te vinden.

De voorzitter: Zijn er nog vragen aan mevrouw Saeys? *(Neen)*

Dan kan mevrouw Saeys gaan zitten, want dit is een vraag aan minister Muyters.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Beenders, ik dacht dat we over al deze zaken een goed gesprek hebben gehad in de commissie. We hebben de verschillende maatregelen opgesomd. Ik heb de budgetten nu niet bij, ik kan niet zeggen hoeveel euro exact waarnaartoe gaat. We hebben in de commissie alle maatregelen besproken, dit is er een van. Een andere maatregel is dat we inschrijven op alles wat de UitPAS betreft. Ook op die manier zullen we samenwerken. Er is ook een brochure die zal worden gemaakt voor de verschillende sportclubs. Ik herhaal dat ik het budget niet bij me heb. Ik kan nu dus niet verifiëren of er extra middelen nodig zijn. Dat is mij trouwens niet bekend, ik heb geen signalen gekregen dat de fondsen uitgeput zijn op dit moment. Als u mij daar een vraag in de commissie over stelt, lijkt het me heel nuttig om dat verder te bespreken en te bekijken.

De heer Rob Beenders (sp-a): Wij hebben net die specifieke vraag in de commissie gesteld. Omdat de middelen op zijn en omdat er middelen vanuit Cultuur zijn ingeschreven, heb ik u gevraagd of u bereid bent om vanuit uw bevoegdheid in extra middelen te voorzien. U hebt geantwoord dat u het niet met mij eens bent, dat we een verschil in visie hebben, dat u vindt dat de middelen van het fonds op een andere manier moeten worden aangewend, maar die middelen dienen nu net om lidgelden bij te passen. U hebt gezegd dat als er een probleem is, de sportclubs zelf dan maar moeten bijpassen. Ik vind het bizar dat u dan toch specifiek dit fonds wilt versterken als u in de commissie eigenlijk zegt dat u dat niet wilt doen.

U kunt hier natuurlijk elk initiatief bij halen en zeggen dat u het versterkt, maar als u er niet naar handelt, kunt u het beter uit het plan houden.

Minister Liesbeth Homans: Toen ik enige tijd geleden mijn voor sommigen niet-helpende, niet-structurele of zelfs belachelijke maatregelen heb aangekondigd – onder meer de 1 euromaaltijd, de voedseloverschotten ophalen –, was een derde maatregel de participatie verhogen, bijvoorbeeld in sportclubs, van jonge kinderen die jammer genoeg in armoede moeten opgroeien. Dat hield in dat er een bijdrage kon gebeuren vanuit het budget Armoede, mijnheer Beenders. Ik spreek niet over de budgetten voor sport van collega Muyters, maar het gaat nu natuurlijk wel over sport en armoede. Dit is een treffend voorbeeld van wat we wel willen doen en waar deze actie mee te maken heeft, zoals u hebt kunnen lezen in het VAPA. Het gaat dus over bijdragen in lidgelden voor kindjes die in armoede opgroeien, maar ook in sportoutfits, ook voor deelname aan sportkampen, aan jeugdverenigingen, zelfs muziekscholen. Zolang er maar kan worden geparticipeerd op een menswaardige manier, ook door kinderen in armoede, aan onze Vlaamse samenleving, is dat voor mij zeer goed.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, ministers, collega's, een actieplan van 95 bladzijden en nog meer pagina's aan bijlagen samenvatten in zeven minuten, is een bijna onmogelijke opdracht. Sta me daarom toe om op mijn beurt te focussen op een aantal klemtonen.

Ik zal de coördinerende minister verrassen met een aantal positieve elementen op te sommen. Wat zien wij graag in dit plan? De noodzakelijke en intussen ook al

veelbesproken armoedetoets; het inzetten op het automatisch toekennen van rechten; geen overdaad aan actiepunten, maar de intentie om structureel te werken zoals wij dat de vorige legislatuur met onze fractie ook hebben gevraagd; de focus op jonge gezinnen met kinderen. Wanneer we zien dat steeds meer kinderen, vooral in grote steden, in armoede geboren worden, moet dat inderdaad de hoofdbekommernis zijn, zoniet wordt een nieuwe generatie armoede gecreëerd.

Al zo'n twee decennia worden er in Vlaanderen beleidsnota's en plannen goedgekeurd en toch blijven de armoedecijfers alarmerend hoog en blijft het armoederisicopercentsage in Vlaanderen veel te hoog. Dat ligt aan verschillende factoren.

Er is, ook in dit dossier, de problematiek van de versnipperde bevoegdheden waarbij belangrijke sleuteldossiers nog steeds federale materie zijn, zoals onder meer sociale zekerheid en fiscaliteit. Maar ook het Vlaams beleid bleef al die tijd te veel versnipperd. Er was veel overleg, er waren onderzoeken, evaluaties, analyses en goede intenties, maar op het terrein veranderde er te weinig. Er is grote nood aan een samenhangend, structureel en uiteraard ook realistisch en haalbaar armoedebeleid.

In onze steden krijgen we vaak een zichtbare concentratie van bestaansonzekerheid, maar de verborgen armoede van mensen die te trots zijn om aan de alarmbel te trekken, leeft overal in Vlaanderen, ook op het platteland en de buitengebieden. Bijvoorbeeld de Limburgse mijnregio heeft problemen die vergelijkbaar zijn met die in onze steden.

Om de strijd aan te binden met alle vormen van verdoken armoede, is een sociaal welzijnsbeleid nodig dat armoede actief opspoot, zodat de verborgen armoede bovengespiet wordt. Een goede detectie van armoede is van essentieel belang. Armoede kan iedereen onverwacht treffen, in een spiraal van bestaansonzekerheid en schulden. Op die manier komt ook de middenklasse meer en meer onder vuur. Het is daarom belangrijk om verhoogde aandacht te hebben voor bestedingspatronen. Agressieve reclame en de drang om erbij te horen zetten mensen aan tot een bestedingspatroon dat het eigen inkomen overtreft. Gezinnen met financiële moeilijkheden moeten op dat vlak beter worden begeleid.

In de statistieken speelt vaak de geïmporteerde armoede een rol. De zogenaamde gekleurde armoede is een feit, maar is uiteraard een gevolg van de massale toestroom van migranten, van niet-EU-burgers naar Vlaanderen. Dat heeft een enorme weerslag op de armoedecijfers. De aanpak van het migratie- en asiëldossier, weliswaar een federale bevoegdheid, is cruciaal voor de aanpak van armoede. Zolang er een ongebreidelde instroom is van buitenlanders, zal het armoedeprobleem niet afnemen.

Ik wil focussen op een aantal prioriteiten die mijn fractie inzake het voorkomen en bestrijden van armoede wil beklemtonen. In Vlaanderen leeft een hoog aantal Vlamingen in een gezin waar niet of nauwelijks wordt gewerkt. In die gezinnen is het risico op armoede vanzelfsprekend erg hoog. In het kader van armoedebestrijding moet van werk dé topprioriteit worden gemaakt, zodat ook en vooral personen uit gezinnen die leven van een inkomen onder de armoederisicodrempel versneld naar de arbeidsmarkt kunnen worden toegeleid.

Ten tweede blijven we vragende partij voor homogene bevoegdheidspakketten, zodat Vlaanderen eindelijk een doeltreffend, coherent en structureel beleid kan voeren om de armoedeproblematiek ten gronde aan te pakken. Ten derde zal, gezien het probleem van de gekleurde armoede, het migratiebeleid fundamenteel moeten worden bijgestuurd, om te vermijden dat de migratie van niet-EU-burgers tegelijk bijkomende armoede met zich meebrengt. Dat staat overigens ook in het advies van de Inspectie van Financiën. Dat laatste zal in overleg met de Federale Regering moeten gebeuren, want het is een federale bevoegdheid.

Ik rond af. Voorzitter, er is voldoende geanalyseerd, nu moet er worden geageerd. Tijd van plannen en monitoren hebben we gehad, nu is het zaak om de armoedecijfers tegen het eind van de legislatuur om te buigen dankzij concrete initiatieven en engagementen gekoppeld aan budgetten en timing. De verbetering op het terrein is het enige criterium waarop de coördinerend minister van Armoede en bij uitbreiding de hele Vlaamse Regering op het einde van de rit zal worden beoordeeld. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Wenst iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen?

– *Groen, sp.a en de meerderheid kondigen aan een motie te zullen indienen.*

De moties moeten uiterlijk om 16.45 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het debat is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.20 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.35 uur.*

ACTUELE VRAAG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanhoudende crisis in de varkenshouderij

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, dames en heren, mijn actuele vraag sluit naadloos aan bij de vraag die ik veertien dagen geleden heb gesteld in de commissie. Ondertussen is de crisissituatie nog toegenomen.

De varkenssector in Vlaanderen maakt 40 procent uit van de dierlijke productie in onze land- en tuinbouwsector en vertegenwoordigt 1,46 miljard van de totale productiewaarde in Vlaanderen in de landbouwsector. Het Prijzenobservatorium leert ons dat van 2007 tot heden niet is verdiend op zogenaamde zeugen- en gesloten varkensbedrijven. Op vleesvarkensbedrijven was het weliswaar iets beter. Het jaar 2009 en 2012 waren ook betere jaren. Alleen door voor eigen arbeid geen vergoeding aan te rekenen, geraakt men nog door de rode cijfers.

Normaal is het zo in de zomer, in het zogenaamde barbecueseizoen, dat de prijzen wat opgewaardeerd worden, maar vandaag dalen de prijzen nog steeds, waardoor zelfs de sterkste bedrijven in de sector het moeilijk krijgen.

Minister, niet alleen u maar ook uw federale collega heeft inspanningen gedaan. Ik denk aan de stappen die hij heeft gezet voor de uitvoer naar China. Ik wil uitdrukkelijk de vele bilaterale contacten vermelden die u hebt gehad op Europees niveau, de inspanningen die geleverd zijn door het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) voor de export, de demoprojecten, de aandacht voor de jonge landbouwers bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, om er maar enkele op te noemen. Ik wijs ook op uw bijna permanent contact met de landbouwsector.

Vooraf dat laatste punt heeft me doen overwegen om deze vraag te stellen, omdat ik weet dat u deze middag nog overleg heb gehad. Wat zijn de resultaten daarvan?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer De Meyer, ik ben het met u eens dat de situatie in de varkenssector alarmerend en dramatisch is, en dat slaapt al veel te lang aan. Normaal gezien wordt verwacht dat de prijzen een beetje stijgen in de zomer, maar dat is nu niet het geval. Dat is zeer erg voor de producenten, maar ook voor de volledige agrovoedingsketensector die eraan verbonden is.

Dat is ook de reden waarom ik deze middag het varkensoverleg heb samengeroepen. Daar zitten alle actoren in, ook de volledige keten met banken, slachthuizen, veevoederfabrikanten, de producenten zelf en de landbouworganisaties. We hebben samen rond de tafel gezeten en een stand van zaken opgemaakt. Een eerste vaststelling is, zoals we voorspeld hebben, dat de beperkte maatregel die Europa heeft genomen omtrent de tijdelijke opslag geen soelaas heeft geboden. We wisten dat op voorhand. We waren daar ook niet echt vragende partij voor. We zullen bij Europa op de tafel blijven kloppen om bijkomende maatregelen te nemen en we zullen dat ook volgende week op de Landbouwradaad opnieuw op de tafel leggen. Trouwens, in heel wat bilaterale contacten met lidstaten, onlangs nog met het Verenigd Koninkrijk, zoek ik altijd steun om die maatregelen te bepleiten in Europa.

Wat kunnen we intern in Vlaanderen doen? Dat is beperkt omdat we niet zomaar steun kunnen geven. De vraag naar meer transparantie blijft, meer doorzichtigheid over de prijzen die worden gegeven, over wat wordt gewogen in de slachthuizen. We zullen bij besluit van de Vlaamse Regering verplicht maken dat er een black box, een registratie, gebeurt bij de slachthuizen zodat men goed weet op welk gewicht wordt afgewogen. Op die manier krijgt de sector veel meer informatie. Ik heb daarnet contact gehad met federaal minister Peeters van Economie en we zullen afstemmen inzake de controles. Een deel valt onder mijn bevoegdheid Landbouw en een ander deel onder Economie. We zullen daar goede afspraken over maken en een heus handavingsplan maken, goed rapporteren en er conclusies uit trekken.

Een punt blijft het feit dat we extra promotie moeten voeren. Ik verwijs nog naar de blijvende vraag van de sector om de factuur van Rendac te verlichten. Ik heb aangegeven dat ik die vraag naar bijkomende middelen – het zou om 3 miljoen euro gaan – in het najaar opnieuw op tafel zal leggen bij de begrotingsbesprekingen 2016, zoals ik al heb gedaan bij vorige aanpassingen en besprekingen.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, u volgt alert de sector. Twee elementen zijn essentieel. Tussen de vijf Europese regio's die nog heel sterk varkens kweken, Nederland, Denemarken, Noord-Duitsland, Bretagne en Vlaanderen, moet sterker overleg zijn.

Ik ben ook blij dat de minister-president en de minister van Financiën aanwezig zijn. We zijn sinds lang vragende partij om vanuit Vlaanderen inspanningen te doen voor die Rendacfactuur. Op het ketenoverleg erkende u nog terecht, minister-president, dat de varkenshouderij het zeer moeilijk heeft. Mijn dank daarvoor. Maar u weet dat we vanuit de sector niet enkel verklaringen wensen, maar bovendien daadkracht. Dat is een element dat een bijkomende inspanning zou kunnen zijn.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Collega's, er gebeurt heel wat, ook vanuit Vlaanderen. We ondernemen heel wat pogingen om de varkenssector te

ondersteunen. We stellen ook al langer vragen over die Rendacfactuur. Maar we moeten het debat meer fundamenteel voeren.

Mijnheer De Meyer, u haalt aan dat er al tien jaar geen winst is in de varkenssector. We moeten het debat aangaan of we wel goed bezig zijn in de varkenssector en de juiste weg inslaan. Kiezen we voor een familiale landbouw met een korte keten, specialisatie en toegevoegde waarde, die nog wel winstgevend is? Of kiezen we voor de industriële massaproductie waarmee we vandaag bezig zijn, met export van karkassen zonder enige winstmarge?

Aan dat essentiële debat heeft de boer vandaag natuurlijk geen boodschap. Hem staat het water aan de lippen. Hij is vandaag verplicht om aan massaproductie te doen, om enigszins uit de kosten te komen.

We hebben het er al enkele keren over gehad in de commissie, minister. Er zijn onderzoeken naar mestvalorisatie. Hoe kunnen we de sector minder afhankelijk maken van de wereldwijde markt van de soja? En er is risicomanagement voor de boeren.

Hoe kunnen we familiale ondernemingen stimuleren om zich te verenigen in producentenorganisaties, om toch een beetje op te boksen tegen de grote spelers van de massaproductie? Niet zelden, laat ons eerlijk zijn, hebben de veevoederfabrikanten, de slachterijen en sommige belangenorganisaties – vrij contradicto- risch toch – ook een belang in die productie. Hoe kunnen we de familiale ondernemingen ondersteunen om in groep grote pakketten te kunnen aanbieden aan het buitenland?

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Mijnheer De Meyer, we delen de bezorgdheid. Twee weken geleden stelde u nog een vraag in de commissie. Minister, u antwoordde dat er geen nieuwe Europese steun kan komen vanuit Europa en er kan ook geen steun komen vanuit Vlaanderen zonder akkoord van Europa. Dat is een trieste boodschap voor de noodlijdende sector. U hebt zeer grote inspanningen gedaan. Dat onderschrijf ik. U wijst op het feit dat ondernemers zelf op zoek gaan naar nieuwe bedrijfsmodellen en niches in de markt, om het hoofd boven water te kunnen houden.

Ook heel positief zijn de missies in China van federaal minister Borsus, die nieuwe markten kunnen aansnijden. We zijn het erover eens dat de steun vanuit Europa geen soelaas heeft geboden.

Toch denken we dat er vanuit Europa structurele oplossingen zouden moeten kunnen komen. We hebben hier al gesproken over transparantie, over de Rendacfactuur enzovoort. We moeten ook afspraken maken binnen alle lidstaten om bijvoorbeeld varkens lichter af te slachten.

Voorzitter, het is mijn laatste uiteenzetting voor de zomer, laat me eventjes ...

De voorzitter: Neen, neen, dat heeft er niets mee te maken!

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Minister, wilt u op Europees niveau verder inspanningen doen om de vraag vanuit de landbouworganisaties te bekijken om lichter af te slachten? Dank u, voorzitter. Ik zie u graag. (*Gelach. Applaus*)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Ik wil dertig seconden van mijn tijd afstaan aan collega Vanderjeugd, als dat kan helpen.

Voorzitter, minister, ik ben vooral opgetogen over de gedurfde tussenkomst van collega Engelbosch, als ik dat hardop mag zeggen. Ik heb alle begrip dat u voor de landbouwers hic et nunc oplossingen wilt creëren, zeker wat leefbaarheid van een bedrijf en een inkomen betreft. Maar dit is een doodlopend spoor, denken wij. Als we niet fundamenteel nadenken over het model dat we hanteren voor onze landbouw, in casu voor de varkenskwekers, dan loopt dat spoor dood. Het is een 'end of the pipe'-oplossing. We remediëren. Zelfs lichter afslachten is geen fundamentele oplossing.

Ik weet ook dat we dat niet alleen in Vlaanderen kunnen, maar dat we dat in een Europees kader moeten doen. Het is een fundamentele denkoefening. De soja die we invoeren, de karkassen die we naar China uitvoeren – hoe cynisch kan het klinken – en die opgevoerd worden als een soort van overwinning, dat is niet de oplossing. Kiezen we nog voor een leefbaar model, met een familiale landbouw, daarom niet kleinschalig maar familiaal, in eigen handen, zelfstandig, autonoom en voor een faire prijs? Dat is hoe we het moeten doen. Minister, bent u bereid om de komende maanden hier, maar ook op het Europese forum, daar een brede denkoefening over te doen om de zaken grondiger aan te pakken?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Collega De Meyer, ik ben natuurlijk tevreden dat u opnieuw de problematiek hier ter sprake brengt. Anderzijds, hoeveel jaren stellen wij hier nu al vragen over de crisis in de varkenssector? Het gaat al een heel tijdje mee en fundamenteel is er niets veranderd. Het is alleen nog verslechterd. Er is een Vlaams actieplan geweest, er zijn eenmalige Europese maatregelen geweest. Niks helpt, we staan verder af dan voorheen.

Mijnheer Caron, mijnheer Engelbosch, ik ga er inderdaad mee akkoord dat de fundamentele discussie moet worden gevoerd, maar ze moet worden gevoerd op het Europese niveau. Het zou niet opgaan dat we hier in Vlaanderen de varkenssector inkrimpen terwijl in andere landen niets gebeurt. Ik denk dat alles te herleiden is tot structurele maatregelen via Europa en dat u daar op tafel moet kloppen. We kunnen hier iedere week een vraag stellen in de commissie of in de plenaire, maar het moet gebeuren in Europa.

Ik zou ook, net zoals collega Vanderjeugd, kunnen zeggen "ik zie u graag, voorzitter", maar ik ga dat niet doen. Minister, u zegt iedere week opnieuw: ik zoek bondgenootschappen en ik ga op tafel kloppen. Maar concreet zien we daar niets van.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik denk dat we concreet al actie van Europa gezien hebben. Ik ben zelfs persoonlijk met de bevoegde Europese commissaris op bezoek geweest bij een varkenshouder, waar we zelf de situatie hebben kunnen vaststellen. Op basis daarvan is de eerste beslissing gekomen van Europa om de mogelijkheid te geven tot private opslag.

Dat was een eerste stap. We hebben hier allemaal gezegd dat dat niet de oplossing zal zijn, want dat is uitstel van executie. Er moeten inderdaad bijkomende maatregelen genomen worden. Onder meer vragen wij dat er mag worden geslacht op lichter gewicht. Dat is een van de maatregelen die wij blijven bepleiten. Ik heb heel wat bilateraal overleg, ook met andere lidstaten die in dezelfde situatie verkeren.

Ik stel vast, en ook daar blijf ik op hameren, dat Europa heel veel correcte cijfers heeft, heel veel juiste analyses kan maken in heel wat landbouwsectoren, maar dat dat vaak ontbreekt in de varkenssector. Ook dat is een aandachtspunt dat we moeten blijven meenemen naar Europa. Volgende week is het Landbouwradau, waar dit opnieuw aan bod zal komen.

De heer Engelbosch vroeg hoe het zit met de producentenorganisaties. U weet dat wij alles in het werk hebben gesteld om ervoor te zorgen dat nieuwe producentenorganisaties steun kunnen krijgen en dat we er financiële middelen voor hebben. Vrijdag wordt de laatste hand gelegd aan het besluit dat dat mogelijk maakt. Ik heb vandaag in het varkensoverleg nog eens aangedrongen om daar werk van te maken. We zien andere sectoren waar dat goed werkt, waar de sector zelf, de producenten, meer een vuist kunnen maken in de keten wanneer ze samenwerken. In de varkenssector is dat vandaag nog niet het geval. Ik hoop dat het van onderuit komt. De aanvraag moet er komen, ik kan het niet verplichten. Ik heb de middelen. Het kader is er. Dus de varkenssector, de producenten zelf, moeten een aanvraag doen en kunnen dan die erkenning en die steun krijgen.

Ik heb de vragen genoteerd die we ook kennen en de visies van de heer Engelbosch en de heer Caron. Ik heb altijd gezegd dat voor mij alle vormen van landbouw belangrijk zijn: de familiale landbouw, de korte keten, zorgen dat niches worden aangeboord. We zullen dat verder ondersteunen, en dat doen we ook.

Collega Engelbosch, ik ben toch een beetje verwonderd over de manier waarop u over de varkenssector praat. Dat staat toch wel in groot contrast met de manier waarop u over de fruitsector praat. U stelt heel veel vragen over de fruitsector. U zegt dat die moet kunnen uitbreiden en moet kunnen exporteren over heel de wereld. Als ik u dan hoor over de varkenssector, dan zegt u: we moeten terug naar Bokrijk, naar kleine familiale bedrijven, niet echt volledig de ondernemers ondersteunend.

Ik vind het een beetje eigenaardig dat u zo'n onderscheid maakt. Uiteraard moet dit op Europese schaal worden bekeken. We kunnen ons niet isoleren en alleen nog produceren wat we verbruiken en geen varkensvlees meer exporteren. We kunnen voor onszelf geen eilandje creëren. We leven in een eengemaakte markt, zelfs in een mondiale markt. Het is geen optie om daarmee door te gaan. We moeten Europees een structurele oplossing vinden voor de crisis. We blijven daarop aandringen, maar nogmaals, slechts weinig lidstaten ondersteunen dit. Dat is een groot verschil met de melksector, alle lidstaten staan daarachter, maar slechts drie à vier lidstaten kennen de problemen van de varkenssector.

We hebben nieuwe afspraken: het toezicht met de black box, betere transparantie zodat de cijfers gekend zijn en correct worden gehanteerd, betere afstemming tussen federaal en Vlaanderen wat betreft handhaving. We blijven de sector op alle fronten verdedigen.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer De Meyer, u stelde mij een vraag over het ketenoverleg. U vraagt 'geen woorden maar daden'. We hebben in het ketenoverleg inderdaad heel grote vooruitgang geboekt. Er zijn goede afspraken gemaakt. Men gaat met één onafhankelijke voorzitter werken. Het gaat over correcte prijzen. Die staan onder druk. Landbouw staat onder druk. De landbouwprijzen zijn vorig jaar met 15 procent gedaald. In de retail zijn er sommigen die zich houden aan de afspraken van het ketenoverleg, anderen doen dat niet. Er is afgesproken, een beetje naar Brits voorbeeld, dat er een concept komt waarbij er een onafhankelijk bemiddelaar wordt aangesteld om in geval van dispuut tot oplossingen te komen. Dat overleg is goed gepland, in afspraak met de boerenorganisaties, met de Boerenbond, met ABS en de hele industriële en retailketen.

U spreekt over daden. In China hebben we grote voortuitgang geboekt. Daar is toelating voor de import van ons varkensvlees. Minister Schauvliege en ikzelf zijn op zoek naar een samenwerking tussen VLAM en FIT. We zouden iemand van VLAM

permanent daar willen laten werken. Niet alleen voor varkensvlees, maar voor de hele agrovoedingssector zouden we graag willen dat de tarifaire en niet-tarifaire barrières verdwijnen en dat onze schitterende agrosector daar voet aan de grond krijgt.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Dank u, minister-president, maar het uur van de waarheid is natuurlijk de begrotingscontrole.

Collega's, innovatie, korte keten, nichemarkt, een faire prijs, producenten-organisaties: wie kan daar in godsnaam tegen zijn? Maar weet wel dat men telkens over een segment van de sector spreekt.

Minister, u weet dat u de hele varkenssector moet helpen. Ik leer dat alle fracties, zeker van de meerderheid, ervoor zijn dat de Vlaamse Regering inspanningen levert voor de Rendacfactuur. Ik ben blij dat hier zoveel leden van de regering aanwezig zijn en dit horen.

Als er een discussie komt over schaalgrootte, ga ik niet pleiten om mondiaal te gaan. Ik denk dat het debat niet binnen het eilandje Vlaanderen maar wel Europees moet gaan.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de kritiek van de Vlaamse Volksbeweging op het gebrek aan communautair profiel van en de 'communautaire zwijgplicht' binnen de Vlaamse Regering

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, op 25 juli vorig jaar had u de bijzondere primeur om als Vlaams-nationaal regeringsleider de eed af te leggen bij en getrouwheid te zweren aan de Belgische koning. U bent nu één jaar minister-president. U zult het met me eens zijn dat het eerste jaar van de regering-Bourgeois niet de geschiedenis zal ingaan als het jaar waarin Vlaanderen historische stappen vooruitzette.

Integendeel, alles ging zijn gewone gangetje, alles kabbelde enigszins voort, met uitzondering van de gebruikelijke communautaire vetes. Die waren er niet, en als ze er al zouden zijn, dan mag er van u en uw partij niet over worden gesproken. Ook het Vlaamse regeerakkoord bevat amper een communautaire passage, enkel iets over de uitvoering van de zesde staatshervorming en iets over het maximaal gebruikmaken van de eigen bevoegdheden. Het zou er trouwens nog aan ontbreken, mocht dat niet gebeuren. Verder is er echter niets.

Uit het interview in De Tijd van voorbij zaterdag begrijp ik echter dat uw Vlaams-nationalisme weliswaar voor vijf jaar mag worden vergeten, maar dat het u naar eigen zeggen nog altijd wel in de genen zit. In dat geval kunt u het goed verbergen. Een dag later was er in De Zondag echter een heel ander geluid. De voorzitter van de Vlaamse Volksbeweging (VVB) uitte scherpe kritiek op het gebrek aan communautair profiel en de zichzelf opgelegde communautaire stilte van de Vlaamse Regering. Hij zei: "Ik kan er inkomen dat N-VA zich federaal als een loyale partner gedraagt. Maar het baart ons grote zorgen dat de Vlaamse regering muisstil blijft. MR en PS zijn het Franstalige plan B aan het uitwerken, de Waals-Brusselse natie, en Vlaanderen roert zich niet."

Minister-president, volgens de VVB-voorzitter is de federale omerta, de zwijgplicht over communautaire onderwerpen, doorgesijpeld naar het Vlaamse niveau. Hoe reageert u op die scherpe kritiek van de VVB op het gebrek aan

communautair profiel van de Vlaamse Regering en de zwijgplicht over de communautaire thema's binnen uw regering?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, mijnheer Janssens, het verbaast me dat u de kritiek van de voorzitter van de VVB tot de uwe maakt. Die is trouwens ongerijmd. Hij zegt nog begrip te kunnen opbrengen voor de communautaire standstill federaal, maar niet Vlaams. Hij moet weten dat de hefbomen om zaken te veranderen, uitgerekend federaal zitten. Dat lijkt me dus een vrij ongerijmde stelling.

Hij zegt ook dat de Vlaamse Regering lijdzaam toelaat dat Vlaamse gemeenten worden losgepeuterd voor Brussel. Ik kan begrijpen dat die man verkeerd is voorgelicht, maar geef hem misschien tekst en uitleg daarbij. Daar is geen sprake van. U kent ons antwoord op het voorstel van minister-president Vervoort met betrekking tot de hoofdstedelijke gemeenschap Brussel. U kent het Vlaamse regeerakkoord, dat zegt dat we het Minderhedenverdrag onder geen beding zullen goedkeuren, en u kent het assertieve beleid dat de collega's Homans en Weyts voeren in de Vlaamse Rand. U kent trouwens ons sterke Brusselbeleid, als het dan toch over communautaire zaken gaat. We hebben net de eerste steen gelegd van een nieuw administratief centrum, er komt een nieuw VRT-gebouw, we investeren massaal in scholen en kinderopvang in Brussel, er komt een nieuwe jeugdherberg in Brussel. Er komt een N-logo voor alle Vlaamse instellingen in Brussel. Het is me ook onduidelijk waar de heer De Valck het haalt dat er in Wallonië een grondwet is goedgekeurd, en niet in Vlaanderen. U moet hem eens duidelijk maken dat geen enkele deelstaat bevoegd is om een grondwet goed te keuren, ook niet na de zesde staatshervorming. André Alen en Benjamin Dalle zeggen over de constitutieve autonomie dat de naam veeleer een belofte, een wens of een ambitie is dan de beschrijving van een werkelijkheid, omdat er van een echte autonomie van de deelstaten om hun eigen constitutie op te stellen, nog lang geen sprake is.

Ik kan dus begrijpen dat mensen verkeerd worden voorgelicht, maar als u zijn woorden tot de uwe maakt, dan zou u toch beter moeten nadenken. Wij voeren een sterk Vlaams beleid. U verwijst correct naar het Vlaamse regeerakkoord: we gaan voluit, expansionistisch voor onze bevoegdheden. We voeren een sterk Vlaams Europees beleid, een sterk beleid in Brussel, een sterk buitenlands beleid ook. We gaan het Minderhedenverdrag niet goedkeuren. U weet dat er een studie is besteld over de transfers, en zo kan ik nog even doorgaan, maar ik zie dat ik net binnen mijn tijdslimiet ben.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, ik spreek uiteraard niet namens de Vlaamse Volksbeweging of namens Bart De Valck, maar ik ben het wel eens met zijn kritiek op de lakse en betreurenswaardige houding van de Vlaamse Regering ten aanzien van een aantal Franstalige provocaties. Ik noem er maar enkele, want de lijst is lang intussen. Damien Thiéry, parlementslid van de federale regeringspartij MR, speelt ook na een jaar nieuwe Vlaamse Regering nog altijd onwettig burgemeester in Linkebeek, en de Vlaamse Regering durft tot op heden nog altijd niet kordaat op te treden. Dan is er het dossier van het Eurostadion op Vlaams grondgebied, in Grimbergen. Minister Schauvliege moest twee weken geleden nog toegeven dat ze niet eens over de plannen beschikte. Vlaanderen staat erbij en kijkt ernaar.

In het dossier van de Brusselse metropolitane gemeenschap heeft de Brusselse minister-president een ontwerp van samenwerkingsakkoord verzonden waarvan hij op voorhand wist dat het voor Vlaanderen onverteerbaar zou zijn. In plaats van daar kordaat op te reageren verzwegen u zelfs 2 maanden lang dat u het ontvangen had.

En dan de Franse gemeenschap die structureel in haar communicatie en in haar briefwisseling illegaal en ongrondwettelijk gebruik maakt van de term Wallonie-Bruxelles. En wat doet u? U stuurt een brief naar premier Michel. Minister-president, dit zijn onaanvaardbare provocaties die u als Vlaams-nationaal minister-president zou moeten torpederen in plaats van lijdzaam toe te kijken zoals u nu doet.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Janssens, het verbaast me, en ik sluit me aan bij de minister-president, dat u die kritiek tot de uwe zou maken dat hij inderdaad begrip uitspreekt voor de federale standstill.

Ik wil u ook hartelijk danken voor uw bezorgdheid over het profiel van de Vlaamse Regering en van mijn partij. Ik heb er geen probleem mee wat aanvuring te krijgen vanop de zijlijn. Maar het is uiteindelijk het regeerakkoord dat moet worden uitgevoerd.

Tot slot is er geen enkele twijfel binnen mijn partij. Wij blijven overtuigd van onze eigen communautaire analyse maar het beleid dat wij nu voeren, is absoluut belangrijk voor Vlaanderen en voor de Vlamingen. Minister-president Bourgeois heeft daarnet een deel van dat lijstje opgesomd. Wij zullen blijven werken aan een verdere aanvulling van dat lijstje.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Janssens, u blijft hetzelfde herhalen. Het is dan ook geen wonder dat mensen uit de Vlaamse beweging verkeerd zijn voorgelicht. U zegt dat er niet wordt gehandeld en opgetreden. Gisteren nog heeft minister Homans geantwoord op een vraag en duidelijkheid gegeven over de gemeente Linkebeek.

Wat de metropolitane gemeenschap betreft, heb ik eerder op deze tribune geantwoord dat wij het voorstel-Vervoort niet aanvaarden. U zegt dat er lijdzaam wordt gereageerd en dat de francofonen stilaan de Vlaamse gemeenten aan het oppeuzelen zijn. Het gaat over een interview met de heer De Valck. Ik kan begrijpen dat hij het verkeerd voor heeft maar u maakt zijn woorden tot de uwe. Hij zegt dat er een Waalse grondwet is, quod non, er kan ook geen Waalse grondwet zijn. Als u al die zaken overneemt, dan beginnen die een eigen leven te leiden.

Ik weet dat u heel veel wensen hebt en dat u zou willen dat die worden vervuld en dat uw oppositie op zijn minst op een of andere manier effect zou hebben maar dat is helaas niet het geval. Wat u zegt, klopt niet. Dit is in strijd met het zeer ambitieuze beleid van deze Vlaamse Regering. Ik weet dat het beleid dat deze regering voert u niet zint. Wij zetten orde op zaken en zorgen voor groei en welvaart. De begroting is structureel in orde gebracht en we zullen ervoor zorgen dat de welvaart waarop veel kan gedijen zoals cultuur, opnieuw op de sporen staat. Wij zien de toekomst met vertrouwen tegemoet en behoren bij de top van Europa. Maar u vindt het niet belangrijk dat er een beleid wordt gevoerd voor de welvaart. U hebt het over ongegronde aantijgingen en over Franstalige recuperaties die niet aan de orde zijn. Deze Vlaamse Regering zal conform het regeerakkoord heel consequent waken over onze Vlaamse bevoegdheden en zal niet dulden dat die worden geschonden.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, u doet nogal denigrerend over de Vlaamse Volksbeweging en de voorzitter daarvan die blijkbaar verkeerd is ingelicht en die nergens iets van weet. Maar het is in elk geval realiteit dat er tot 2019 een standstill zal zijn. Geen enkele passage in het regeerakkoord garandeert dat er nadien opnieuw verdere stappen kunnen worden gezet naar meer autonomie voor Vlaanderen. Ik denk dat u het moment hebt gemist en dat PS en CDH in hun vuistje lachen want zij ontvangen nog

altijd jaar na jaar miljarden euro's. De geldstroom van Vlaanderen naar Wallonië blijft voortduren. U hebt het over de welvaart hier in Vlaanderen maar intussen moet de Vlaming inleveren, verkapte belastingverhogingen slikken en intussen kunnen er in Vlaanderen blijkbaar geen belastingverschuivingen of belastingverlagingen gebeuren omdat men hier niet over de nodige bevoegdheden beschikt. Intussen verliest Vlaanderen heel wat tijd en geld. Ik vind het dan ook jammer, mijnheer Diependaele, dat de N-VA niet meer staat voor Nieuw-Vlaamse Alliantie maar wel voor nul Vlaamse ambitie. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Elke Van den Brandt aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de verklaringen van de minister-president betreffende het groeipad voor het welzijnsbeleid

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Minister-president, u kreeg dit weekend een vraag van een journalist van De Tijd. De vraag luidde: "Gaat er nog 500 miljoen euro extra naar Welzijn als de meerjarenbegroting onzeker is?" Uw antwoord daarop was: "We plannen 500 miljoen euro extra. Ik kan niet met zekerheid zeggen dat er absoluut 500 miljoen euro zal zijn. Je hebt niet alles in handen."

Minister-president, ik moet u niet zeggen hoe symbolisch die 500 miljoen euro is. Iedere keer als wij vanuit de oppositie aanklaarten dat er veel wordt bespaard en dat dat pijn doet, zegt u: "Ja, maar we investeren ook, onder meer 500 miljoen euro in Welzijn." We hebben hier debatten gevoerd over het feit dat het onvoldoende is, over het feit dat uw eigen partij 900 miljoen euro had aangekondigd en beloofd in de verkiezingen en dat uw coalitiepartner 700 miljoen euro had beloofd.

Ik moet u ook niet herinneren aan het belang ervan. Als je vandaag kijkt naar de noden in de zorg, zie je dat mensen op wachtlijsten staan, in wachtkamers zitten. Als je een kindje hebt, heb je een plek in de crèche nodig en kom je op een wachtlijst. Als er problemen zijn met een jongere, komt die op een wachtlijst voor de jeugdhulp. Mensen met een handicap staan op een wachtlijst. Onze ouderen staan op een wachtlijst voor thuiszorg of voor een plaats in het rusthuis. Van je wieg tot aan het rusthuis sta je vandaag in Vlaanderen en Brussel op een wachtlijst. Dan blijkt dat de middelen die worden uitgetrokken om dat aan te pakken, niet enkel te weinig zijn – dat debat hebben we hier al vaak gevoerd –, maar dat ze ook onzeker zijn, dat we er niet zeker van zijn dat die 500 miljoen euro er komt.

Minister-president, zal er deze legislatuur al dan niet 500 miljoen euro extra worden uitgetrokken voor Welzijn?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mevrouw Van den Brandt, ik waardeer ten zeerste dat u mijn interviews leest, maar het zou nog beter zijn als u zou luisteren naar wat ik hier in de plenaire vergadering zeg. Ik heb hier tijdens het begrotingsdebat exact hetzelfde gezegd zonder enige reactie van uwentwege.

Tijdens het begrotingsdebat heb ik gevraagd of we met grote zekerheid kunnen voorspellen wat de groeipaden zijn. Het is evident dat we dat niet kunnen. Niemand kan dat: u niet en wij niet. We kunnen niet voorspellen wat het over vijf jaar zal zijn. Veel hangt af van de economische parameters. Veel hangt af van het weer aantrekken van de economie.

Wat wij zeggen, is dat wij rebus sic stantibus onze ambitie aanhouden. Ik heb toen gezegd dat wij op korte tijd geconfronteerd zijn met drie groeicijfers. We zijn als regering vertrokken met een groeiprognose van onze economie van 1,8 procent. Die is bijgesteld naar 1,5 procent. Op het moment dat we het begrotingsdebat voerden, zei de Europese Economische Unie dat de groei in België 0,9 procent zou zijn. Vervolgens heeft het Planbureau, waardoor we gebonden zijn, gezegd dat het 1 procent wordt. Gelukkig waren de vooruitzichten in juni dit jaar dat het weer iets beter wordt, namelijk 1,2 procent.

Inderdaad, bij het sluiten van het regeerakkoord hebben we afspraken gemaakt over twee grote groeipaden. We houden ons ook daaraan. We zijn zeer ambitieus. We willen een groeipad dat recurrent eindigt op 500 miljoen euro per jaar, voor de economie en voor Welzijn, naast andere groeipaden. We doen daar ook alles aan. De eerste opstap dit jaar, 100 miljoen euro, is ook gerealiseerd. Ik moet naar waarheid antwoorden. Misschien bent u een aanhanger van de planeconomie, die zegt wat de groei is en met grote zekerheid kan zeggen dat we elk jaar zoveel groei zullen realiseren, waarbij de cijfers dan desnoods misschien worden gemanipuleerd. Maar ik kan helaas niet met zekerheid voorspellen wat het in 2019 zal zijn voor Vlaanderen, dat samen met de Federale Regering enorme inspanningen doet om onze concurrentiekracht te verbeteren, de groei te bevorderen en de tewerkstelling te verbeteren, maar dat een schip is dat mee dobbert op een oceaan, met geostrategische onbekenden, met conjuncturele wereldwijde onbekenden, met grote financiële onbekenden. Ik kan dat niet met zekerheid voorspellen, maar misschien kunt u dat wel.

Ik herhaal voor al wie luistert – en ik hoop dat u deze keer luistert – dat het onze vaste ambitie is om in 2019 tot die groeipaden te komen. Alleen hebben we niet alles in eigen hand.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): U zegt: “We hebben ambitie, maar het zal van externe factoren afhangen of we het waarmaken.” Ik verwacht van u net veel meer ambitie. De mensen die wachten op zorg zijn er niet mee gebaat dat u zegt dat we zullen zien of die economische parameters meevallen, want misschien is het crisis in Griekenland – zoals u in het artikel in De Tijd zegt – en zullen we niet genoeg geld hebben voor onze zorg in België. Dat is niet het antwoord dat nodig is. Als u die 500 miljoen euro niet wilt uitgeven, zult u daarvoor redenen vinden. Dan moet u zelfs niet de economische parameters afwachten. Binnen uw eigen begroting van Welzijn en Gezondheidszorg liggen een aantal bommetjes. Er is voor meer dan 2,2 miljard euro aan infrastructuursubsidies nodig binnen welzijnsvoorzieningen.

In een nota van het Overlegcomité staat letterlijk dat we er geen idee van hebben wat de toekomstige beleidsruimte van de Vlaamse Regering zal zijn omdat er een niet te voorziene impact is vanuit de federale overdracht van de financiering van de ziekenhuizen. Er komt dus nog van alles over. We weten niet wat het zal zijn. Als u ze niet wilt uitgeven, hebt u genoeg elementen. U zegt: “Wij besparen veel. Die besparingen zijn zeker. Wij garanderen dat er zeker uitgaven zullen zijn, dat er zeker 500 miljoen euro extra naar Welzijn zal gaan want dat is het minimum.” Wij hebben veel meer nodig dan dat.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Minister-president, ik heb ook het interview in De Tijd gelezen. Ik had een flashbackervaring, want minister Muyters van Economie gaf op een gelijkaardige vraag een gelijkaardig antwoord. Degene die daar meestal een beetje van afwijkt, is minister Vandeuren. Hij zegt stevast dat we in 2017 de grote opstap zullen doen in de richting van een aantal decreten, zoals persoonsvolgende financiering in de gehandicaptenzorg, maar evengoed

zullen volgens hem, zoals mevrouw Van den Brandt al zei, de openstaande facturen van meer dan 1 miljard euro worden betaald voor de financiering van de ziekenhuis- en rusthuisinfrastructuur enzovoort. Minister Vandeurzen stelt met een zekere standvastigheid dat dit verworven is. Uit de voorwaarden die u schetst, kan ik alleen maar afleiden dat dit niet zo is. Ik en heel veel mensen in die sector met mij zouden wensen dat we wat meer zekerheid zouden hebben en dat u in plaats van de voorwaarden waarop uw dobberende schip vaart, een duidelijke koers uitzet, zodanig dat u zekerheden zou kunnen geven.

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

De heer Peter Persyn (N-VA): Mevrouw Van den Brandt en mijnheer Van Malderen, ik heb voor de zoveelste keer vandaag een déjà-vu- en een déjà-entendugevoel. Minister-president Bourgeois heeft, wat mij betreft, correct en afdoende geantwoord op uw vraag en bezorgdheid. Maar u verwijt hem nu dat hij optreedt als een goede huisvader en de nodige voorzichtigheid aan de dag legt. Nochtans heeft hij heel duidelijk aangegeven dat onze Vlaamse economie en begroting inderdaad heel open en onderhevig aan externe factoren zijn. Hij heeft tegelijkertijd bevestigd dat het onze ambitie blijft om dat groeipad aan te houden. Ook minister Vandeurzen heeft dat herhaaldelijk gezegd. Hij heeft wel gezegd dat 2015 en 2016 heel moeilijk zouden zijn. Bij de recente begrotingscontrole is er niet meer gekort op Welzijn. En ook niet op Onderwijs. Mijn fractie blijft, ik denk samen met de hele meerderheid, sterk dat groeipad ondersteunen. Wij geven het volle vertrouwen aan de minister en zijn ploeg.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, ik onthoud vooral de bevestiging door minister-president Bourgeois van het groeipad in Welzijn. Dat is van belang want de uitdagingen zijn zeer groot. Ik denk alleen maar aan de vergrijzing, aan de uitvoering van het decreet Kinderopvang, aan de uitvoering van het decreet over de persoonsvolgende financiering, aan de jeugdhulp, die hier herhaaldelijk ter sprake komt. Het is belangrijk dat in de nodige middelen voor Welzijn wordt voorzien.

Collega's, dit jaar is al bewezen dat deze regering hier een prioriteit van maakt. Door de bijkomende middelen, onder andere voor jeugdhulp, voor kinderopvang, en voor de uitvoering van de eerste fase van het decreet persoonsvolgende financiering. Namens mijn fractie kan ik zeggen dat wij dit absoluut een prioriteit vinden en dat wij zullen insisteren dat ook de volgende jaren in de nodige middelen voor dat welzijnsbeleid zal blijven worden voorzien.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, ik begin met een kleine bedenking: zelfs in uw parlement is er blijkbaar meer aandacht voor verklaringen van ministers in de media dan voor verklaringen hier in dit huis. Het is opmerkelijk. Ik heb hier op 16 december 2014 exact hetzelfde gezegd. Toen heeft niemand gereageerd. Ik heb toen gezegd dat niemand met absolute zekerheid kan zeggen waar we in 2019 kunnen staan. Ik heb toen gezegd: "rebus sic stantibus". Ik herhaal dit ook vandaag. Mevrouw Van den Brandt, de feiten zijn er. We zijn gestart met het groeipad zoals we het hebben uitgetekend: 100 miljoen euro. We kregen gisteren gelukkig het bericht dat de autonomiefactor meer zal opleveren dan het onheilsbericht dat we kregen tijdens de begrotingsaanpassing, vooropstelde.

Er zijn goede vooruitzichten – als de hemel niet op ons neervalt – dat we sneller naar een evenwicht kunnen gaan, en dat we de afgesproken groeipaden zullen kunnen trekken. Ik sta daar borg voor. Als die ruimte er is, zullen we dat doen. Minister Vandeurzen zegt terecht dat hij grote ambities heeft voor het jaar 2017, maar u weet uit welk dal we komen.

We hebben structureel orde op zaken gezet. Die begroting staat structureel op punt. Als de groei aantrekt – de eerste tekenen zijn er gelukkig – gaat die begroting aantrekken. Een tiende procent groei staat jaarlijks voor meer dan 28 miljoen euro, een tiende procent inflatie evenzeer. Dat betekent dat wat we van de federale overheid hebben gekregen, met 0,4 procent inflatie en een groei van – voorzichtigheidshalve – 1,3 in plaats van 1 procent, nog zal aangroeien en dat we in een uitstekende uitgangspositie staan dank zij de maatregelen die we hebben genomen.

Met die maatregelen gaan we die prioriteiten kunnen invullen en we gaan dat ook doen. Dit wordt gedragen door een hele meerderheid. We staan daarachter, we gaan dat dubbel spoor trekken. Onze economie heeft dat nodig. We gaan voor een nieuwe economie, we gaan voor de vierde industriële revolutie. We zijn daar sterk in, met onderzoek en ontwikkeling, om spin-offs en spin-outs te creëren, om een nieuwe economie te lanceren. We gaan dat spoor trekken, dat vooral is gericht op de kmo's, om de welvaart te verzekeren die groei moet aantrekken. Er moet meer werkgelegenheid zijn. Tegelijk gaan we het welzijnsspoor trekken.

Als de minister-president net als op 16 december 2014 zegt dat hij helaas niet kan voorspellen hoe de toestand in 2019 zal zijn, trek daar dan geen andere conclusies uit dan dat het een voorzichtige verklaring is van iemand die weet dat er zoveel factoren zijn die we niet in de hand hebben.

Mevrouw Van den Brandt, wat ik niet aanvaard van u, is dat u beweert dat we niet de nodige maatregelen nemen, dat we lethargisch zouden zijn. We hebben maatregelen genomen, we hebben de begroting gesaneerd, we hebben gezorgd voor vooruitgang. We zien dat het vertrouwen groeit, dat het reële inkomen van de mensen is gestegen, dat de investeringen weer aantrekken. Ik heb goede hoop dat we, als de omstandigheden blijven zoals ze nu zijn en de groei aantrekt, de ambitie die we in het regeerakkoord hebben geuit en die ik vandaag herbevestig, zullen kunnen waarmaken. Ik hoop dat uit de grond van mijn hart. (*Applaus bij de N-VA*)

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Het zijn de bijzinnetjes die giftig zijn: als er ruimte is, als de economische parameters positief blijven. Ik had gehoopt dat, als de economische parameters positief waren, we meer dan dat zouden doen. Dit is het minimum minimorum dat we moeten doen om te vermijden dat we een hele generatie mensen in de kou laten staan.

Mevrouw Schryvers, u zegt dat wat u dit jaar hebt gedaan, als toonbeeld geldt van wat u wilt doen. Wel, dit jaar is er geen 100 maar 65 miljoen euro geïnvesteerd. Tegelijk is er op Welzijn 245 miljoen euro bespaard. Dat is bijna het viervoud aan besparingen tegenover de investering. Voor personen met een handicap is er niet enkel geïnvesteerd, maar ook bespaard.

U haalt jeugdhulp aan. Voor de 2 miljoen euro extra die erbij komt, heeft de regering vorige vrijdag beslist om 3,6 miljoen euro te besparen. Tegenover iedere investering staat er een veelvoud aan besparingen. Als we dit zullen krijgen in 2015, als dit jaar een voorbeeld is voor de komende jaren, dan hou ik mijn hart vast. Dan zou er 500 miljoen euro misschien worden geïnvesteerd en komt er zeker 2 miljard besparingen bovenop. Dat ritme willen wij niet volgen, dat ritme kan Vlaanderen niet volgen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de aanpak van de oorzaken voor het tekort aan stageplaatsen voor de studenten lerarenopleiding in het secundair onderwijs

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Minister, de scholen van het hoger onderwijs zijn ondertussen bijna gestopt. De mensen die aan het plannen zijn voor volgend jaar, zijn echter nog volop bezig. Ze zijn aan het plannen om voldoende stageplaatsen te kunnen realiseren voor leraren die de lerarenopleiding secundair onderwijs volgen.

Minister Crevits, u hebt vorige week aangekondigd dat er een centrale databank zal komen om stageplaatsen te kunnen zoeken. Op dit moment zijn er al twee zulke databanken en die zullen worden ondersteund. Mevrouw Celis heeft daar recentelijk in een vraag om uitleg nog om gevraagd. Minister, we kunnen alleen maar blij zijn dat u dat installeert.

Wat ons vooral interesseert, is de vraag waarom we te weinig stageplaatsen hebben. De stage vormt een cruciaal onderdeel van de lerarenopleiding. De stage past tussen de opleiding zelf en het moment waarop leraren effectief in een school aan de slag kunnen gaan. Studenten en toekomstige leerkrachten leren hier enorm veel uit.

Een van de redenen, die onder meer in het rapport van de beleidsevaluatie in juli 2013 staat vermeld, is dat de mentoruren van de leraar-in-opleiding (LIO) een aantal uren in beslag nemen. Ook het optrekken van de stagecomponent speelt hierin een rol. Tijdens de gesprekken die we voeren, komt echter vaak het punt naar voren dat scholen eigenlijk niet zo veel stagiairs meer willen omdat ze de stagiairs niet goed genoeg vinden. Ze stellen zich vragen bij de kwaliteit van de stagiairs.

Minister, dit houdt mijn fractie bezig. We kijken in uw richting. De invoering van de databank is een goed moment om vast te stellen hoeveel stageplaatsen we effectief te kort komen en om een duidelijk beeld van de situatie te krijgen. De vraag is echter hoe u de oorzaak van het tekort wilt aanpakken. Dit is zeker even belangrijk.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Daniëls, vorige week heb ik in mijn antwoord op een vraag om uitleg van de heer Van Dijck onder meer aangekondigd dat we minstens over een centraal systeem moeten beschikken. Dit is een aanbeveling. Ik ben dan ook blij dat u hier positief op reageert.

Om na te gaan in welke mate er momenteel een structureel tekort is, heb ik deze middag nog even contact opgenomen met de voorzitter van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA). Hij heeft me geantwoord dat er momenteel geen structureel tekort is. Op een aantal plaatsen zijn er wel regionale tekorten.

We moeten de problemen globaal aanpakken. U hebt een aantal oorzaken vermeld. Als de stagiairs volgens de scholen niet goed genoeg zijn, is dit natuurlijk zeer pijnlijk. Wie afstudeert, komt immers in een school terecht. We zien dat de hogeschoolstages de praktijkshock moeten verkleinen. De LIO's moeten er voldoende praktische ervaring opdoen en moeten in de scholen alle kansen krijgen. Dit moet zeer breed kunnen gaan. Ze moeten contact met ouders en met buitenschoolse situaties kunnen hebben.

De hervorming van de lerarenopleiding zal een belangrijke hefboom zijn om de uitstroom te verbeteren. Sowieso blijft de stage ook in de toekomst een elementair onderdeel van de opleiding. De hogescholen en het leerplichtonderwijs moeten, nog meer dan nu het geval is, de handen in elkaar slaan.

U hebt naar de commentaren van sommige secundaire scholen verwezen. Ik ben ook verrast dat sommige scholen niet meer zo happig zijn op stagiairs. Het heeft ook een beetje met de administratieve verplichtingen te maken. We zetten hier volop op in.

Ik ga ervan uit dat het lerarenpact, de goede samenwerking op het terrein en de lokale netwerken ervoor moeten zorgen dat er geen tekort aan plaatsen ontstaat. Er is me gemeld dat dit momenteel het geval is. Er is geen structureel tekort, maar in bepaalde regio's zijn de netwerken niet zo goed op elkaar afgestemd.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Minister, volgens mij hebt u een aantal terechte punten naar voren gebracht. Ik wil dit toch nog even aanvullen. Aangezien momenteel al stages met twee of drie leerkrachten in de klas of alternatieve stages worden georganiseerd, is er geen structureel tekort. De vraag is natuurlijk waarom dit gebeurt. Worden geen stageplaatsen gevonden of geldt dit net als een zinvolle invulling? Daar is nog enige nuancering mogelijk.

Mijn actuele vraag heeft eigenlijk vooral betrekking op de aanvangsbegeleiding. Mensen beginnen aan de opleiding en komen dan in de aanvangsbegeleiding terecht. Als er echter een probleem is met de kennis en de kunde van de toekomstige leraren of van de leraren die in de school binnenstappen, is het aantal stageplaatsen niet het probleem. Als de scholen op dit vlak niet meer tevreden zijn, zit het probleem in de opleiding. In dat geval wordt het een discussie over de instroom en de oriëntering. Ik wil die discussie niet heropenen, maar we moeten goed nagaan hoe ver we op dat vlak geraken. Hoe ver zit u? Zult u hier in verband met de inhoud van de opleidingen nog verder op inzetten?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, ik had het even moeilijk toen ik hoorde dat de kwaliteit van de stagiairs de reden zou zijn om geen stageplaatsen aan te bieden. Ik weet uiteraard niet wie die uitspraak heeft gedaan. Persoonlijk vind ik dit enigszins schofferend ten aanzien van de vele jonge mensen op de arbeidsmarkt die zich in het onderwijs aanbieden. Deze uitspraak is ongetwijfeld te ongenueanceerd. De zorg voor kwaliteit is uiteraard ook mijn zorg.

Minister, mijn fractie en ik staan ten volle achter de persmededeling die u vorige week gedaan hebt. Registratie in één platform, dat is nogal evident. Ik denk dat er ook aan de bewustwording zal moeten worden gewerkt van iedereen die medeverantwoordelijk is voor het aanbieden van stageplaatsen en het begeleiden van stagiairs. Dat behoort hoe dan ook tot het hrm-beleid van elke school en van elk schoolbestuur. Het is evident dat mentoruren daar behulpzaam bij kunnen zijn.

Voorzitter, u hebt begrepen dat mijn betoog genuanceerd was, maar uiteraard kan ik daar in de tijdsperiode die ik krijg, niet verder en uitgebreider op ingaan.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Minister, ik ben een groot voorstander van dat registratiesysteem, maar toch enkele bedenkingen. Dat digitale registratiesysteem kan ervoor zorgen dat men sneller een weigering krijgt. Dat is ook nu al het geval, als men het probeert via de digitale weg. Ik zou toch eens bekijken hoe men de coördinatoren die er vandaag zijn, daar blijvend bij kan betrekken. Ik denk dat het ook nodig is om die coördinatoren op de hoogte te stellen van het registratiesysteem waar ze naartoe gaan, want op dit moment is dat nog veel te weinig het geval. De hogescholen, universiteiten en centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) hebben allemaal een ander systeem van stageontwikkeling. Het is misschien wel interessant om daar ook rekening mee te houden.

U spreekt over te weinig stageplaatsen en over de regio's. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en in onze grote steden zien we dat er een groot verloop is. Het is belangrijk dat we daar met een globaal plan voor de toekomst komen.

Minister Hilde Crevits: Bedankt, collega's, voor de aanvulling. De werkgroep stages heeft in het verleden drie aanbevelingen gedaan om ervoor te zorgen dat het systeem van de stages verbetert. De eerste aanbeveling was: zorg voor een centraal elektronisch stageaanvraagstelsel. Dat is net wat ik vorige week in het parlement heb aangekondigd en waar ook geen kritiek op was. Dat moeten we doen.

De tweede aanbeveling was om de stage te situeren binnen het professionele continuüm. Zorg dus, als het mogelijk is, voor langere stages binnen eenzelfde school, zodat je elkaar ook wat beter leert kennen. De derde aanbeveling was om voor 'samen opleiden' te zorgen. Dat betekent: betere samenwerking tussen opleidingen zelf. Dat zijn dus de stage, de scholen en de stagiairs zelf. Op elk van die drie punten moeten wij zorgen dat het wat beter wordt. Want mij baart het, na enkele maanden ervaring, ook zorgen dat op een aantal plaatsen en in een aantal regio's de match inderdaad niet meer zo goed is als vroeger.

Ik ben ook gevoelig voor de opmerking van collega De Meyer. We mogen niet zomaar zeggen dat die opleiding niet goed is en dat ze daardoor niet meer in de scholen raken. We moeten de opleiding sterker maken. Daarover zijn we het eens. We zijn het er ook over eens dat de instaproef zeker moet focussen op taal, omdat dat elementair is als je voor de klas komt te staan. En dan zijn er een aantal bouwstenen die we sterker moeten maken in de opleiding zelf.

Als je leraar wilt worden, moet je tijdens je opleiding in de klas kunnen komen en die klassituatie zo veel mogelijk leren kennen. En dat is wat we bij veel scholen voelen: men is afgestudeerd, men komt in de klas, en dan komt de praktijkshock. Men is wel bezig geweest met het lesgeven zelf, maar er is ook een heel aantal componenten waar niet zoveel aandacht aan besteed is. Dat moeten we ook versterken.

Collega Daniëls, uiteraard willen we die opleiding versterken. Daar wordt ook aan gewerkt. Naar de instaproef heb ik al verwezen. Ik verwacht ook veel van het loopbaanpact, waar het LIO-concept (leraar in opleiding) nu al bestaat. Ik vind het verbazingwekkend dat daar bijna geen gebruik van wordt gemaakt. Dat is ook iets heel interessants om de overgang tussen de opleiding als such en de loopbaan die je dan start, wat zachter te maken.

Als het gaat over het aanpakken van de knelpunten, kan ik mij volledig scharen achter de aanbevelingen die de werkgroep stage heeft gedaan. De eerste is al vervuld, de andere twee moeten we nu in de komende periode ook oplossen.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Mijnheer De Meyer, we leggen natuurlijk ons oor te luisteren. Het digitaal systeem van registreren is één zaak, maar het gaat vooral over de vraag hoe het komt dat we nu minder stageplaatsen hebben. Dat horen we regelmatig terugkomen.

Minister, ik wil een belangrijke verbinding maken. In het regeerakkoord hebben we inderdaad gezegd dat we in de lerarenopleiding kennis, vaardigheden en klasmanagement opnieuw meer nadrukkelijk naar voren brengen. En zo komen we ook bij de eindtermen terecht. De eindtermen zijn de zaken die de toekomstige leerkrachten moeten brengen. Dat debat zal uitwijzen wat er ook in de lerarenopleiding moet zitten.

Hier is nogmaals bewezen dat het gaat over inhoud, het gaat niet over structuren. Het gaat over wie het doet en wat hij geeft. Dat is de samenvatting van het masterplan secundair onderwijs: het zit hem in de inhoud en in de mensen. Daar moeten we meer op focussen, niet enkel op een digitaal systeem.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bart Somers aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de herraming van gewestelijke opcentiemen door de FOD Financiën

ACTUELE VRAAG van Jan Bertels aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de herberekening van de federale dotatie aan de deelstaten en de gevolgen voor de Vlaamse begroting

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

De heer Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, vandaag hebben we allemaal in de krant kunnen lezen dat er nieuwe cijfers bekend-gemaakt zijn over onze ontvangsten inzake gewestelijke opcentiemen.

Die cijfers zagen er tot gisteren heel anders uit. Tot gisteren hadden we een mininkomst van 750 miljoen euro. Nu zouden we voor alle regionale entiteiten samen maar een min-inkomst hebben van 175 miljoen euro en Vlaanderen zou zelfs een extra ontvangst krijgen van 7,8 miljoen euro. Als dat allemaal waar is, hebben we geen rode cijfers, maar een overschot, een klein, een miniem overschot op het kaskrediet.

Maar daarover heb ik drie concrete vragen. Hoe bent u als Vlaams minister van Begroting op de hoogte gebracht van deze cijfers, die wij in de krant hebben kunnen lezen? *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Voorzitter, het is eigenlijk één vraag die uit een drietal facetten bestaat. *(Gelach)*

Dus: hoe bent u op de hoogte gebracht? En daarmee komen we onmiddellijk bij het tweede deel van mijn enige vraag... *(Gelach)*

Wat is het waarheidsgehalte van die cijfers, zijn ze stabiel?

En dan is het derde deel van mijn vraag: welke impact heeft dit dan op uw begroting? *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, nu ik samen met de fractieleider van Open Vld mag spreken, hoop ik op een assertief, actief en proactief antwoord. Daarmee zouden we al een stapje vooruit zijn.

Minister, ik zal maar één vraag stellen. De Vlaamse financiële belangen zijn tot op heden niet goed verdedigd. De Vlaamse Regering neemt nu veelvuldig gewoon over wat de Federale Regering, de federale minister van Financiën u voorkauwt, voorlegt en oplegt. We hebben dat al vaker gezegd en wij zijn niet de enigen. Ook welbekende professoren en opiniemakers zeggen dat – om professor Maddens niet te noemen.

De voorbeelden zijn legio. Bij de vertraging in de doorstorting van de opcentiemen van de gemeenten, bent u content met een werkgroep die al maanden bezig is.

Voor de vennootschapsbelasting voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden doet de Vlaamse Regering niets, ze schuift de verantwoordelijkheid door naar de gemeenten. Ministers moeten daardoor procederen tegen ministers, fractie-leiders tegen de Federale Regering.

Een laatste voorbeeld betreft de 400 miljoen euro minder doorstortingen volgens de raming van maart met betrekking tot de doorstorting van de belastingen. De

heer Somers had het er al over. Wat doet u? Niets. U slikt de pil. U laat u sussen met het oprichten van een werkgroep. (*Rumoer*)

Of u nog een andere pil slikt, minister, dat zijn mijn zaken niet. (*Gelach*)

U slikt gewoon de federale factuur en u schuift die factuur gewoon door naar de Vlaamse gezinnen.

Nu blijkt, al dan niet toevallig na het afsluiten van de Vlaamse begrotingscontrole – we beginnen er een stramien in te zien – dat er een foutje is gemaakt van 600 miljoen euro bij de federale minister van Financiën.

Minister, mijn enige vraag aan u is dan ook heel simpel. Wat gaat u doen? Gaat u dit geld, nu het heel duidelijk is dat het aan Vlaanderen toekomt, iets wat we maanden geleden ook al hebben gezegd, gewoon nog in de federale kas laten? (*Applaus bij de sp.a*)

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, ik zal geheel pillenvrij één antwoord geven met vier facetten.

Door de zesde staatshervorming is er een nieuw financieringssysteem en uiteraard vraagt dat een aanpassing van iedereen, van elk beleidsniveau om het effectief te berekenen. De zesde staatshervorming heeft ook één groot voordeel voor Vlaanderen en dat is dat we meer bevoegdheden hebben. Als we een beleid voeren dat groeibevorderend is, dan hebben we daar ook de voordelen van, want de begroting is veel elastischer geworden voor een economische groei dan voor die zesde staatshervorming.

Wat voor een minister van Begroting wel van cruciaal belang is, zijn stabiele cijfers, goede cijfers die worden doorgerekend. Gisteren is er inderdaad via een persbericht bekend geworden dat de negatieve 400 miljoen euro waarmee we rekening hadden gehouden net voor de begrotingscontrole, wel eens een positief bedrag van 7,2 miljoen euro zou kunnen worden.

Deze namiddag is er een werkgroep van de gewesten bijeengekomen. Sta me toe om vooral voorzichtig te zijn over de exactheid van het cijfer en na te gaan op welke manier de werkzaamheden in die werkgroep weergeven wat de exacte hoogte van het bedrag is. Ik vermoed dat een tweede berekening toch wel heel stabiel zal zijn. Ik moet ook nagaan of het kasmatisch – maar dat is deze namiddag al wel gezegd – in 2015 naar Vlaanderen zal komen. Ik moet ook duidelijkheid hebben over het ESR-matig effect op de begroting. Pas dan kan ik uitspraken doen over wat het effect op de begroting zal zijn. ESR-matig zal het voor de NV België hetzelfde blijven, maar het maakt natuurlijk een groot verschil voor Vlaanderen.

Ik ben vandaag dus nog wel voorzichtig. Ik wil eerst de cijfers, de detailberekeningen, die deze namiddag zijn doorgegeven, nakijken vooraleer grote uitspraken te doen. Voor die berekeningen zijn we natuurlijk afhankelijk van de federale overheid, maar ik hoop toch wel dat de bevoegde minister van Financiën en zijn administratie ons de juiste cijfers heeft gegeven.

Wat wel duidelijk is, is dat we tenderen naar een voordeel. Of het exact 400 miljoen euro is, iets meer of iets minder, daarover zal ik zo snel mogelijk duidelijkheid geven in het parlement wanneer ik zelf alle duidelijkheid heb. Dan is het natuurlijk de bedoeling dat dit wordt afgetrokken van het tekort van 565 miljoen euro dat we voor 2015 hadden begroot. We kunnen dan sneller naar een evenwicht gaan of in ieder geval sneller het pad naar de begrotingsorthodoxie van een begroting in evenwicht inslaan.

Waarom is dat van belang? We hebben natuurlijk grote ambities op het vlak van nieuw beleid, in Welzijn, in Onderwijs, in Onderzoek en Ontwikkeling. Hoe sneller de begroting opnieuw in evenwicht is, hoe meer nieuw beleid er is tegen het einde van de legislatuur voor die domeinen. Ik weet dat iedereen in dit parlement beseft dat de noden daar nog bijzonder hoog zijn.

De heer Bart Somers (Open Vld): Minister, uw antwoord stoort mij, niet zozeer omdat u het zegt, maar vanwege de inhoud.

Wij spreken in het Vlaams Parlement soms over respect voor het Vlaams bevoegdheidsniveau. Sommigen hebben het over 'kaakslagen'. Als de Federale Regering en de bevoegde federale minister van Financiën over de openbare financiën van Vlaanderen communiceren via de pers in plaats van eerst via de Vlaamse Regering, dan noem ik dat een gebrek aan respect voor de Vlaamse Regering. Dat is onaanvaardbaar. *(Applaus bij Open Vld, CD&V, sp.a, Groen en Vlaams Belang)*

Wanneer er bovendien cijfers worden gegeven die niet eerst samen worden gecontroleerd en grondig worden onderzocht of ze wel kloppen en waarover na een tweede berekening ook nog twijfels bestaan, dan is de Federale Regering niet goed bezig met dit parlement en dit beleidsniveau. *(Applaus bij Open Vld, CD&V, sp.a en Vlaams Belang)*

Minister, ik wil vragen dat u een dringend gesprek voert met de federale minister van Financiën om dit in de toekomst anders aan te pakken. Niet via de krant communiceren met deze Vlaamse Regering en dit Vlaams Parlement, cijfers eerst doorpraten en wanneer ze gestabiliseerd zijn, kunnen ze naar buiten worden gebracht, liefst gezamenlijk. *(Applaus bij Open Vld, CD&V, sp.a, Groen en Vlaams Belang)*

De heer Jan Bertels (sp.a): Ik ga akkoord met de heer Somers om te stellen dat de Vlaamse minister van Begroting snel contact moet opnemen, maar ze had dat eigenlijk al vroeger kunnen doen. Al tijdens de begrotingsdiscussie hebben wij, samen met begrotingsdeskundigen, gezegd dat u die pil niet in een keer mag doorslikken. Spreek af hoe u de zaak in de boekhouding moet inschrijven. Uw Brusselse collega, die ook een liberaal is, heeft dat gedaan. Hij heeft dat ook niet in één keer gedaan. Maar u negeerde die raad. Het resultaat waren slechts technische correcties en besparingen bij de begrotingscontrole: min 98 miljoen euro voor welzijn. De beleidsruimte die er was en die nu nog groter is, hebt u niet aangegrepen. Het lijkt wel alsof sommigen niet willen of mogen investeren in welzijn. *(Rumoer)*

Men heeft de cijfers bewust naar beneden gehaald. Waarom hebt u de beleidsruimte niet aangewend? Vandaag krijgen we gelijk. Uw fractieleider noemt me een begrotingsdeskundige. Ik zal die als een geuzennaam dragen. We krijgen ook gelijk. Waarom hebt u de beleidsruimte niet aangewend? De noden zijn er. Maar u hebt bewust gezegd dat u dat geld niet moet hebben. Het mocht van u bij de federale overheid blijven: een federale overheid die bovendien op een ergerlijke manier daarover communiceert. Op dat punt heeft de heer Somers gelijk. Ik zal u helpen, minister. Iedereen weet waar het verschil zit: men is gewoon vergeten een gedeelte van de belastingen mee te rekenen. Dat weten we nu, en toen wisten we dat ook al. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Mijnheer Somers, u hebt gelijk wat uw eerste punt betreft: dat is niet zoals het betaamt. Ik moet de agenda van het liberale partijbestuur niet bepalen, maar de liberale ministers in de Federale Regering moeten een duidelijke opdracht krijgen. Minister, voor u heb ik nog een opmerking. Na de tegenvaller bij de begrotingscontrole is er nu een meevaller. U zegt

dat u die extra middelen zult gebruiken om het oude tekort weg te werken. Nog niet langer geleden dan vorige week hebben we hier over de begrotingscontrole gedebatteerd. Als u dat hier zegt, dan kan ik alleen maar opnieuw vragen om een meerjarenraming op tafel te leggen. U mag niet wachten tot u niet anders meer kunt, omdat de wet u verplicht om het te doen. Als u nu zegt wat u met die middelen zult doen, dan vind ik dat het Vlaams Parlement tenminste moet weten hoe u die middelen in de meerjarenraming zult aanwenden om het tekort sneller weg te werken, maar ook om andere maatregelen die de Vlaamse Regering heeft aangekondigd, te financieren. Ik houd aan dat standpunt vast.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik steun vooral de heer Somers. Wat een schande! Wat een gebrek aan respect voor het Vlaams Parlement! We moeten in een persbericht vernemen dat er nieuwe cijfers zijn. Waar zijn we in godsnaam mee bezig? Waarom voeren we dagenlange begrotingsbesprekingen? Er duiken voortdurend nieuwe cijfers op. Zelfs vandaag nog wordt aangekondigd dat tegen het eind van dit jaar nieuwe cijfers zullen worden meegedeeld. Ik begrijp niet hoe dat kan. De meerderheid hier is ook de meerderheid ginder. Wordt tussen beide niet gecommuniceerd?

Mijnheer Van den Heuvel en mijnheer Diependaele, hoe zit het nu? Is de Financieringswet goed of is die niet goed en zweert u de zesde staatshervorming af? Hier heeft de minister geantwoord, en ik veronderstel dat dit in naam van de Vlaamse Regering gebeurde. Ze zegt dat dankzij de Financieringswet en de zesde staatshervorming nieuwe middelen beschikbaar worden. Maar hier horen we week na week steeds opnieuw dat het de schuld van de Financieringswet en de zesde staatshervorming is ... U moet weten wat u wilt. Maar ik wil hier dus mij vooral aansluiten bij wat de heer Somers heeft gezegd, want het is een echte schande.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, de bottomline is dat het goed nieuws is voor de Vlaamse Regering dat we ons langetermijninvesteringsbeleid nu kunnen voortzetten. Ik heb begrepen van de heer Bertels dat mocht sp.a het voor het zeggen hebben, het geld al driemaal zou zijn uitgegeven nog voordat we het hebben. *(Applaus bij de N-VA en CD&V)*

Ik heb alle begrip voor de vraag hoe dit kan. Laat duidelijk zijn dat de federale administratie duidelijk niet voorbereid was op de complexiteit van de zesde staatshervorming. Je moet al ziende blind zijn als je niet erkent dat de complexiteit van de Bijzondere Financieringswet een hypotheek legt op het hebben van goede cijfers en het voeren van goed bestuur. *(Applaus bij de N-VA)*

Mijnheer Somers, minister Van Overtveldt heeft zelf het initiatief genomen en heeft dat later ook bevestigd in een brief aan minister Turtelboom om een herberekening te laten maken. Minister, ik vind het jammer dat u maar een deel van het antwoord geeft, een deel van de waarheid. U weet zeer goed dat die cijfers gecontroleerd zijn door het Rekenhof en het Planbureau. Die zijn gecontroleerd en in die zin is men daar veel zekerder over dan de eerste berekening. Minister Van Overtveldt heeft ook aangegeven dat er in de toekomst een monitoring zal gebeuren om dat op te volgen. Waarom? Omdat er een gigantische complexiteit is en omdat men dit van dichtbij wil opvolgen. U wist dat zeer goed. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Voorzitter, ik wil eerst de heer Sintobin van antwoord dienen. We geloven heel sterk in de zesde staatshervorming en ook in de Financieringswet. Ik wil nog eens de oproep doen die ik vorige week op de

tribune tijdens de begrotingsbesprekingen ook heb gedaan: wees volwassen in dit Vlaams Parlement, wees volwassen als Vlaamse Regering en gebruik alle hefbomen die we hebben om een sterk Vlaams beleid te voeren. We hebben 40 miljard euro uit te geven. Het wordt tijd dat we daar op een volwassen manier mee omgaan. *(Applaus bij CD&V en Open Vld)*

De Financieringswet is inderdaad niet eenvoudig, maar de methodologie is duidelijk. We verwachten van een performante federale minister van Financiën dat dit wordt uitgevoerd. Die man is minister sinds oktober 2014. Hij had de opdracht om een koninklijk besluit te maken om die methodologie tegen 1 januari duidelijk te maken. Dat KB is er nog altijd niet. Wij verwachten van een Vlaams-nationalistische federale minister van Financiën meer respect voor de deelstaten om in samenwerking met de Vlaamse Regering die methodologie aan te passen. *(Applaus bij CD&V, Open Vld, sp.a, Groen en het Vlaams Belang)*

Minister Annemie Turtelboom: Ik sluit me helemaal aan bij wat de heer Diependaele heeft gezegd over de oppositie. Het enige wat ik de voorbije maanden heb gehoord in de commissie voor Financiën en Begroting is: hoe kunnen we geld uitgeven, hoe kunnen we meer uitgeven, hoe kunnen we nog een beetje meer uitgeven, hoe kunnen we nu al geld uitgeven dat we nog niet hebben en op welke manier kunnen we elk rapport dat passeert toch maar interpreteren op die mogelijke manier dat we meer geld kunnen uitgeven om dan nadien te kunnen zeggen hoe het in godsnaam mogelijk is dat de begroting niet in evenwicht is. Daar doet deze meerderheid niet aan mee. *(Applaus bij Open Vld en N-VA)*

Ik ben blij dat alle partijen van de meerderheid kiezen voor een begrotings-orthodoxie en kiezen voor voorzichtigheid. We zijn voorzichtig geweest bij de begrotingsopmaak en bij de begrotingscontrole, en meer dan terecht. Een ding moet u weten: het geld dat we vandaag uitgeven en de tekorten die we extra hebben, zullen minder aan nieuw beleid op het einde van de legislatuur meebrengen. We kennen de noden allemaal zeer goed in Onderwijs, Welzijn, het bedrijfsleven, Onderzoek en Ontwikkeling. Die moeten structureel worden aangepakt. Ik wil een strak begrotingsbeleid op een voorzichtige basis.

De herberekeningen zijn inderdaad bevestigd door minister Van Overtveldt, na vergaderingen met de gewesten. We hebben inderdaad een constante monitoring afgesproken. Op de vergadering deze namiddag is ook weer afgesproken dat er in september nieuwe, geüpdatete cijfers zijn.

Mijnheer Rzoska, die heb ik ook nodig om een deftig meerjarentraject te kunnen maken. Het maakt nu een potentieel verschil van 400 miljoen euro. In het eerste debat hier in december zei men dat ik flipflop met cijfers, dat ik altijd met andere cijfers kom. Vandaag begrijpt u waarom de cijfers inderdaad niet stabiel zijn en waarom ik soms moet zeggen dat ik nog niet zeker ben.

Er is een engagement dat het geld kasmatisch naar Vlaanderen komt, maar ik wil ook weten wat het ESR-matig gaat betekenen. Komt nadien nog een afrekening voor het bedrag? Is het een brutobedrag? Komt er een negatieve afrekening? Ik wil duidelijkheid, voor ik een exact antwoord kan geven. We hebben deze namiddag pas de cijfers gekregen.

De meerjarenraming zal er uiteraard komen samen met de begrotingsopmaak die we doen in september. Die worden samen overgemaakt aan het parlement, zodat we vanaf september-oktober het debat kunnen voeren over de begroting 2016, maar ook over het meerjarentraject met de investeringen die erbij betrokken zijn.

De heer Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, in de meerderheidspartijen zijn we het over één ding eens en zouden we het over één ding eens moeten zijn. We zijn het eens over het feit dat we voorzichtig moeten omspringen

met de publieke en openbare financiën. We moeten deze cijfers eerst nog eens grondig onderzoeken. We moeten niet doen wat deskundige Bertels en zijn partij voorstellen, namelijk het geld nu al onmiddellijk weer uitgeven. (*Gelach*)

We moeten daar voorzichtig mee zijn. We zouden het geld moeten gebruiken om onze begroting weer in evenwicht te krijgen. Want dat versterkt het vertrouwen van bedrijven en mensen in Vlaanderen. Daarover zijn we het eens.

Maar we zouden het ook eens moeten zijn over een tweede zaak. Hoe complex die omwenteling van de staatshervorming ook kan zijn, het is ongepast dat een federale minister van Financiën via de pers communiceert met de Vlaamse Regering over haar begrotingscijfers. U als Vlaams-nationalisten zouden de eersten moeten zijn om daartegen te protesteren. (*Applaus*)

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister, u vat het nogal simpel samen. Ik probeer het voor u samen te vatten. Begrotingsorthodoxie? Ja. zelfkastijding op de kap van de Vlaamse gezinnen? Neen. Minister, u moet de cijfers maar eens narekenen. U laat nu veel meer geld in de federale kas dan de uitgaven die wij in amendementen hebben voorgesteld, meer dan het dubbele. Creëren wij bijkomende schulden? U kunt dat liedje blijven herhalen, de cijfers spreken het tegen.

De minister-president himself heeft vorige week een hele redenering opgebouwd met betrekking tot het kastekort van de begroting, los van het boekhoudkundig tekort: 100 miljoen euro. U krijgt er nu 400 miljoen euro bij. We zitten met een kasoverschot van 300 miljoen euro. Waarom doet u daar niets mee?

Ik ben blij met wat de heer Van den Heuvel zegt. We hebben zes staatshervormingen gehad. Vlaanderen heeft nog nooit zoveel bevoegdheden gehad en zo'n groot budget, iets minder dan 40 miljard euro. We moeten een volwassen, sterk Vlaams beleid voeren. Daar ben ik het mee eens. De Vlaamse Regering en de Vlaamse minister van Begroting, ik noem u persoonlijk, moeten ermee ophouden zich te gedragen als een vazal van de federale minister van Financiën.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

WIJZIGING VAN HET STATUUT VAN HET PERSONEEL VAN HET ALGEMEEN SECRETARIAAT

Bespreking en stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de wijziging van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat.

Mevrouw Gennez, ondervoorzitter, heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Voorzitter, collega's, wij brengen het heuglijke nieuws dat er een voorstel tot wijziging van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat en het sociaal overleg geformuleerd is. Meer zelfs, er is een akkoord tussen een afvaardiging van het personeel van dit parlement en een delegatie van het Bureau bevoegd voor personeelsaangelegenheden, bestaande uit uw dienaar, de voorzitter van deze assemblee, de griffier en de bevoegde directeur.

Dames en heren, het Bureau heeft op 6 juli 2015 beslist een wijziging van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat aan de plenaire vergadering voor te leggen. Deze statuutswijziging beoogt het sociaal overlegmodel van het Algemeen Secretariaat aan te passen en is de vertaling van een akkoord dat op 4 mei 2015 bereikt werd door een delegatie van het Bureau en een aantal vertegenwoordigers van het personeel over de krachtlijnen van een nieuw en hopelijk goed werkend sociaal overlegmodel.

Tussen 6 mei en 13 mei 2015 werden de krachtlijnen voorgelegd aan het personeel dat met een duidelijke meerderheid van meer dan 70 procent het akkoord en de krachtlijnen goedkeurde. Op 8 juni 2015 ging het Bureau akkoord met een voorstel om het personeelsstatuut aan te passen en werd dit geagendeerd op het Overlegcomité. Dit tekstvoorstel werd besproken in het Overlegcomité op 22 juni 2015, waar de Personeelsraad aangaf zich te zullen beperken tot een advies, op 1 juli 2015 verstrekt. De Directieraad heeft op zijn beurt op 30 juni 2015 advies uitgebracht.

Collega's, u vindt het voorstel tot wijziging van het personeelsstatuut hierbij. We hopen dan ook dat de plenaire vergadering de wijzigingen aan het sociale overlegmodel en het personeelsstatuut met onmiddellijke ingang zal goedkeuren. We kijken uit naar de verkiezing van de nieuwe personeelsraad, te houden in het najaar, aan het begin van het nieuwe parlementaire jaar.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de wijziging van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat eenparig is aangenomen? *(Instemming)*

Dan is aldus besloten.

WIJZIGING VAN HET REGLEMENT VAN TOEKENNING VAN MEDEWERKERS AAN DE VOORZITTER, AAN DE LEDEN VAN HET UITGEBREID BUREAU, AAN DE FRACTIES EN AAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

Bespreking en stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de wijziging van het reglement van toekenning van medewerkers aan de voorzitter, aan de leden van het Uitgebreid Bureau, aan de fracties en aan de Vlaamse volksvertegenwoordigers.

De bespreking is geopend.

Recent heeft de Vlaamse Regering een wijziging aangebracht aan de regeling voor de terbeschikkingstelling van medewerkers aan gewezen leden van de Vlaamse Regering. Het doel van deze aanpassing is, trouwens in overleg met de minister-president – dat waren we eerder overeengekomen, vandaar dat wij die aanpassing doen –, om de gelijkaardige regeling in het Vlaams Parlement door te voeren.

De belangrijkste aanpassingen zijn de volgende. Men mag geen ministeriële functie, noch een parlementair mandaat meer uitoefenen. Het recht wordt beperkt tot één voltijds medewerker. Er wordt wel niet voorgeschreven of het om een staflid of een uitvoerende medewerker dient te gaan. De gewezen minister is hier vrij in. De terbeschikkingstelling kan maximaal twee jaar duren in plaats van de huidige vijf. De termijn gaat in vanaf de datum van beëindiging van de functie in de Vlaamse Regering.

Toegepast op de huidige regeling in het Vlaams Parlement geeft dit het volgende. Er is een uitbreiding van de onverenigbaarheden waarin men geen recht heeft op medewerkers als gewezen voorzitter. Men mag naast de bestaande beperkingen geen enkel mandaat als volksvertegenwoordiger meer opnemen. Er is de beperking van de duur tot maximaal twee jaar, en er is de beperking tot één medewerker.

Om deze wijziging ingang te doen vinden is een aanpassing van artikel 1.1, §2, van het reglement van toekenning van medewerkers aan de voorzitter, aan de leden van het Uitgebreid Bureau, aan de fracties en aan de Vlaamse volksvertegenwoordigers nodig.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de wijziging van het reglement van toekenning van medewerkers aan de voorzitter, aan de leden van het Uitgebreid Bureau, aan de fracties en aan de Vlaamse volksvertegenwoordigers eenparig is aangenomen? *(Instemming)*

Dan is aldus besloten.

**ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS PARLEMENT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2015
– 10-A (2014-2015) – Nr. 1**

Bespreking en stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Parlement voor het begrotingsjaar 2015.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Claes, secretaris, heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Voorzitter, het Bureau doet een voorstel tot aanpassing van ons werkingsbudget voor het begrotingsjaar 2015. Het Bureau van het Vlaams Parlement betwist sinds 1999 de gewestbelasting op zijn gebouwen en heeft in de eerste jaren van de betwisting de belasting ook niet betaald. Vanaf 2003 werd het Vlaams Parlementsgebouw vrijgesteld en vanaf 2006 werd de belasting op het Huis van de Vlaamse Volksvertegenwoordigers betaald onder voorbehoud van betwisting ten gronde.

Het Bureau van het Vlaams Parlement is tot een vergelijk gekomen met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, waarbij de openstaande hoofdsommen – dat is 1,16 miljoen euro – worden betaald tot stuiting van de intresten en boetes. Het betwisten van de belasting ten gronde blijft ongewijzigd. Ter financiering van de onbetaalde hoofdsommen wordt voorgesteld om 1,16 miljoen euro te onttrekken aan de bestemde reserve juridische geschillen. We hadden daarvoor gespaard, tussen haakjes.

Conform het Begrotings- en Boekhoudreglement van het Vlaams Parlement worden deze wijzigingen door het Bureau voorgelegd aan de plenaire vergadering.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat het ontwerp van aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Parlement voor het begrotingsjaar 2015 eenparig is aangenomen? *(Instemming)*

Dan is aldus besloten.

REKENING VAN HET VLAAMS PARLEMENT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2014**– 11-A (2014-2015) – Nr. 1****REKENING VAN DE VLAAMSE OMBUDSDIENST VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2014****– 45-B (2014-2015) – Nr. 1****REKENING VAN HET KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2014****– 46-B (2014-2015) – Nr. 1****REKENING VAN HET VLAAMS VREDESINSTITUUT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2014****– 48-B (2014-2015) – Nr. 1****Bespreking en stemmingen**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de rekeningen van het Vlaams Parlement, de Vlaamse Ombudsdienst, het Kinderrechtencommissariaat en het Vlaams Vredesinstituut voor het begrotingsjaar 2014.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Claes, secretaris, heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Vandaag worden de rekeningen 2014 van het Vlaams Parlement en van de drie paraparlementaire instellingen (PPI's) ter goedkeuring aan de plenaire vergadering voorgelegd. De rekeningen werden gecontroleerd door het Rekenhof en goedgekeurd door het Bureau op 8 juni 2015 en worden nu ter goedkeuring aan de plenaire vergadering voorgelegd.

Ik geef een korte toelichting bij de rekening 2014. Eerst komen de budgettaire afsluiting, ontvangsten en uitgaven aan bod. In 2014 werden voor 106,8 miljoen euro aan ontvangsten geboekt waarbij de dotatie vanuit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap van 91,5 miljoen euro de belangrijkste was. De overige ontvangsten zijn goed voor 15,3 miljoen euro en zijn vooral terugbetalingen van andere assemblees, inkomsten uit de verhuur van zalen en van De Daktuin, terugname van reserves en een overgedragen overschot van vorig boekjaar.

De totale uitgaven aangerekend op de begroting 2014 bedroegen 103 miljoen euro: vergoedingen aan de leden en salaris van het politiek personeel en personeel van het Algemeen Secretariaat voor 63 miljoen euro; andere bedrijfskosten zoals diensten en diverse goederen, dotaties aan politieke partijen, fracties, PPI's voor 36,3 miljoen euro; en investeringen voor 3,6 miljoen euro.

Dit resulteert, zonder rekening te houden met overdrachten tussen begrotingsjaren, in een positief saldo van 3,8 miljoen euro. Na verrekening van de overdrachten van 1,2 miljoen euro en van de middelen van 2 miljoen euro die worden aangewend voor de financiering van de begroting 2015, bedraagt het te bestemmen resultaat iets meer dan 3 miljoen euro. Dit resultaat wordt toegevoegd aan de onbestemde reserves die de komende jaren worden aangewend voor de financiering van de begroting van het Vlaams Parlement. De bestemde reserves evolueren hierdoor naar 13,7 miljoen euro.

Het economisch resultaat van het Vlaams Parlement over het boekjaar 2014 was negatief en bedroeg 2,9 miljoen euro. Het parlementair stuk voorziet in een gedetailleerde bespreking en samenstelling van het economisch resultaat. Het balanstotaal op 31 december 2014 bedroeg 195,7 miljoen euro en was hiermee 1,6 miljoen euro

hoger dan eind 2013. De balans en de resultatenrekening zijn opgenomen als bijlage bij het parlementair stuk bij de rekening 2014.

Ik verzoek de plenaire vergadering de rekening 2014 van het Vlaams Parlement goed te keuren.

Vandaag worden tevens de rekeningen 2014 van de PPI's voorgelegd: de Vlaamse Ombudsdienst, het Kinderrechtencommissariaat en het Vlaams Vredesinstituut, zoals genoteerd in de oprichtingsdecreten van deze instellingen. De stukken werden bezorgd en in naam van die instellingen verzoek ik u de rekeningen 2014 goed te keuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de rekeningen van het Vlaams Parlement, de Vlaamse Ombudsdienst, het Kinderrechtencommissariaat en het Vlaams Vredesinstituut voor het begrotingsjaar 2014 eenparig zijn aangenomen? *(Instemming)*

Dan is aldus besloten.

VOORSTEL VAN DECREET van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, Els Robeyns en Imade Annouri houdende wijziging van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse Ombudsdienst – 424 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmorgen heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van decreet van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, Els Robeyns en Imade Annouri houdende wijziging van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse Ombudsdienst.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, de reden voor de spoedbehandeling is heel eenvoudig: we zijn door de Europese Commissie in gebreke gesteld en moeten zo snel mogelijk een oplossing voorstellen of in gang zetten om daaraan tegemoet te komen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? *(Instemming)*

Dan stel ik voor dat het voorstel van decreet van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, Els Robeyns en Imade Annouri houdende wijziging van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse Ombudsdienst onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? *(Instemming)*

Het incident is gesloten.

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, Els Robeyns en Imade

Annouri houdende wijziging van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse Ombudsdienst.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, het voorstel van decreet is nagenoeg kamerbreed aangenomen. Ik zal het dus houden bij een korte toelichting.

Collega's, het behoeft geen betoog dat gelijke kansen en een gelijke behandeling tot de grondslagen van onze democratische samenleving behoren. Uit verscheidene decreten blijkt dat Vlaanderen de strijd voor gelijke kansen en tegen discriminatie hoog in het vaandel draagt. Dat blijkt ook uit heel wat debatten die we hier de jongste maanden hebben mogen voeren. Het Vlaamse decretale kader inzake gelijke kansen en gelijke behandeling, reeds in 2008 gecreëerd, omvat een aantal repressieve bepalingen die discriminatie tussen particulieren en de overheid en tussen particulieren onderling verbieden. Daarnaast omvat het decretale kader ook een aantal positieve en proactieve beleidsmaatregelen, zoals het gebruik van de opencoördinatiemethode en het stimuleren van diversiteitsplannen.

De ervaring in landen met een lange traditie op het gebied van de strijd voor gelijke kansen en tegen discriminatie heeft aangetoond dat voor de effectieve handhaving van de gelijkheidswetgeving de interventie van een onafhankelijk handhavingsorgaan onontbeerlijk is. Op het niveau van de Europese Unie zijn die vaststellingen dan ook vertaald in een verplichting voor de lidstaten tot het oprichten van organen voor de bevordering van een gelijke behandeling. Die organen moeten onder meer bevoegd zijn voor het verlenen van onafhankelijke bijstand aan slachtoffers van discriminatie en het verrichten van onafhankelijke onderzoeken over discriminatie. Voor Vlaanderen ontbreekt een dergelijk orgaan echter nog. De Europese Commissie startte daarom een inbreukdossier op tegen België voor de niet-correcte uitvoering van de voormelde geslachtsrichtlijn Goederen en Diensten en de geslachtsrichtlijn Arbeid.

Dit voorstel van decreet beoogt om thans uitvoering te geven aan de voornoemde verdragsrechtelijke en Europeesrechtelijke verplichtingen en decretale engagements met betrekking tot deze beschermde criteria, door een uitbreiding van het mandaat van de Vlaamse ombudsman. De Vlaamse ombudsman is binnen de grenzen van zijn bevoegdheid volledig onafhankelijk en neutraal en kan van geen enkele overheid instructies of bevelen ontvangen. Hij beschikt dus over een decretaal verankerde onafhankelijkheid en onpartijdigheid, en voert gelijkaardige taken uit als een onafhankelijk gelijkheidsorgaan, met name het onderzoeken en behandelen van klachten via bemiddeling, het formuleren van voorstellen en aanbevelingen en het publiceren van verslagen.

Om te voldoen aan alle Europeesrechtelijke en decretale verplichtingen verbonden aan een onafhankelijk gelijkheidsorgaan, moeten er evenwel nog een aantal wijzigingen aan het Ombudsdecreet worden aangebracht. Het voorliggende voorstel van decreet beoogt het doorvoeren van die noodzakelijke wijzigingen. Wat de concrete uitvoering en de garantie op continuïteit betreft, wordt de regeling uitgewerkt in dit decreet geëvalueerd, samen met de evaluatie van het samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013 tussen de federale overheid, de gewesten en de gemeenschappen voor de oprichting van het Interfederaal Gelijkekansencentrum. Rekening houdend met de termijn van opzegging van voornoemd samenwerkingsakkoord, moet die evaluatie ten laatste tegen 15 september 2016 gebeuren. Dit decreet blijft evenwel in voege tot de beslissing over de toewijzing van de opdracht van onafhankelijk orgaan bevoegd voor geslacht, genderidentiteit en genderexpressie aan een andere instelling dan de Vlaamse Ombudsdienst. (*Applaus*)

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Ik neem akte van het voorstel van decreet dat onze fractieleiders hebben ingediend. Ik denk wel dat deze maatregel slechts ten voorlopige titel kan worden genomen. Dat staat ook zo in het Vlaams regeerakkoord. Het is ook in die geest dat, wat mij en wellicht meerdere mensen van mijn fractie betreft, een dergelijk voorstel kan worden aangenomen. Dit moet gekoppeld worden aan een evaluatie die ook op federaal niveau zal gebeuren, met name door het Interfederaal Gelijkekansencentrum.

Ik denk niet dat het een goede keuze is om die bevoegdheid op lange termijn aan de ombudsman te geven. Dit zou moeten gebeuren door een geëigende instelling. De bevoegdheid van de ombudsman is mijns inziens de bescherming van de burger tegen eventueel misbruik van de overheid. Dit type van discriminatie gaat ook over relaties tussen de burgers en private actoren onderling. Ik zal hier niet langer over uitweiden, maar de uitdrukkelijke afspraak en geest van het regeerakkoord is dat dit een voorlopige oplossing is om tegemoet te komen aan de rechtmatige eisen van Europa. We moeten zoeken naar een gepaste oplossing op lange termijn.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns (sp.a): Ik sluit me aan bij de vorige spreker. Het voorstel van decreet is een stap vooruit in die zin dat vandaag geen enkele instantie deze discriminatieklachten kan behandelen maar het is inderdaad niet de gewenste oplossing op lange termijn, het is een tussenoplossing tot men op lange termijn tot één meldpunt kan komen. Vandaag zijn er drie: het Interfederaal Gelijkekansencentrum, het federale Instituut voor gelijkheid van vrouwen en mannen en nu nog eens de Vlaamse Ombudsdienst. Dat maakt het er niet eenvoudiger op. Het is de enige oplossing op korte termijn, maar op lange termijn lijkt het mij en mijn fractie wenselijk te gaan naar één meldpunt.

Daarnaast wil ik ook benadrukken – en dat hebben we ook gezegd in een gesprek met de ombudsman – dat het gezien de verschillende bestaande instanties, belangrijk is dat de ombudsman op een duidelijke manier samenwerkt met die instanties, dat er een goede informatie- en communicatiedoorstroming is en dat er een goede communicatie is over de nieuwe dienstverlening die de ombudsman zal aanbieden. Zo niet, weten de mensen zelfs niet dat ze bij hem terecht kunnen.

De rest zal volgend jaar worden geëvalueerd.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Namens de Groen-fractie wil ik toelichten dat wij dit voorstel mee hebben ondertekend vertrekkende vanuit de gedachte dat dit de beste oplossing is op korte termijn en op dit moment. We gaan er dan ook van uit, zoals we hebben afgesproken met de collega's, dat er een evaluatie zal volgen, dat dit een overgangsmaatregel is en dat we overgaan naar een efficiëntere oplossing. De situatie zoals die vandaag is, is allesbehalve ideaal, ook voor slachtoffers van discriminatie die vaak ook niet weten waar ze wel of niet een klacht moeten indienen of iets moeten melden.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Er zijn twee redenen waarom wij straks bij de stemming niet zullen tegenstemmen. Ten eerste heeft men er bij de uitwerking van het voorstel van decreet voor gekozen om de Vlaamse ombudsman verantwoordelijk te maken voor de uitwerking in plaats van het zogenaamde gelijkekansencentrum, dat in de praktijk helaas al te vaak een gedachtencentrum is ter bestrijding van ongewenste meningen.

Het tweede element is dat wij vanzelfsprekend achter de gelijkwaardigheid en gelijke behandeling van man en vrouw staan. Dat staat buiten kijf.

Er zijn ook een aantal elementen waarom wij niet zullen voor stemmen. Ten eerste: dit voorstel van decreet is er gekomen ingevolge de ingebrekestelling door de Europese Commissie. Het is ons inziens een te ver doorgedreven vorm van EU-bemoeienis.

Ten tweede: dit voorstel van decreet vindt zijn basis in of is in elk geval gelinkt aan een aantal andere decreten, namelijk het decreet Evenredige Participatie op de arbeidsmarkt uit 2002 en het Gelijkekansendecreet uit 2008, waarover destijds bij de bespreking en stemming inhoudelijke discussies zijn gevoerd. Om allerlei redenen hebben wij toen tegengestemd.

Ten derde: er wordt in het voorstel van decreet opgenomen dat er een structurele samenwerking zal worden georganiseerd met onder andere het zojuist vernoemde Interfederaal Gelijkekansencentrum waarin wij zoals gezegd weinig – om het zacht uit te drukken – vertrouwen hebben.

Collega's, we zullen ons straks bij de stemming dus onthouden. Ik wil wel nog eens benadrukken dat onze onthouding geen oordeel inhoudt over de rol en de functie van de Vlaamse Ombudsdienst die wij wel degelijk erkennen en op het moment van het huidige functioneren zeker weten te waarderen.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mevrouw de Bethune, ik moet mij niet moeien met de relaties binnen uw fractie, maar "akte nemen van" is natuurlijk wel vreemd als uw eigen fractie dit steunt.

Mijnheer Annouri, we hebben inderdaad lang gesproken over die langetermijnoplossing. Dat klopt. We zijn het daarover allemaal eens: we doen dit om tegemoet te komen aan de ingebrekestelling.

Ik wil nog een opmerking maken aan de sp.a-fractie. Dit heeft niet noodzakelijk iets te maken met meldpunten an sich. Er zijn bij die verschillende instellingen wel degelijk afspraken gemaakt om meldingen die binnenkomen naar elkaar door te sturen en mensen erop te wijzen waar ze precies moeten zijn. Je moet het in twee delen zien: een frontoffice en wat erachter is. Dit gaat over wat erachter zit en heeft niet noodzakelijk te maken met de frontoffice. Dat gewoon ter info.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 424/1)

– De artikelen 1 tot en met 6 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Hermes Sanctorum-Vandevoorde en Ingrid Lieten betreffende het ritueel slachten
– 422 (2014-2015) – Nr. 1**

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmorgen heeft de heer Björn Rzoska bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Hermes Sanctorum-Vandevoorde en Ingrid Lieten betreffende het ritueel slachten.

De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Ik heb de indruk dat de redenen van behandeling van hoogdringendheid vandaag soms wat irrationeel en eigenaardig zijn. Ik zal proberen met rationele argumenten aan te tonen dat de hoogdringendheid wel degelijk noodzakelijk is.

Een eerste reden is heel evident. Het Offerfeest vindt plaats in de loop van september. Dit is de laatste plenaire vergadering vóór de Septemberverklaring, die pas eind september zal plaatsvinden. Pas nadien zullen er nieuwe plenaire vergaderingen plaatsvinden. Het is nogal wies dat we dit voorstel van resolutie vandaag moeten bespreken als we tijdig willen inspelen op eventuele knelpunten en oplossingen willen aanreiken voor de organisatie van het Offerfeest.

Een tweede reden is dat er in het belang van dierenwelzijn en de goede organisatie van het Offerfeest in de komende maanden een aantal duidelijke data moeten worden vastgelegd. Het gaat dan over duidelijkheid over de lokale bezorgdheden en de praktische organisatie van het Offerfeest. In het voorstel van resolutie wordt een datum voorgelegd in de loop van juli. Het is dus opnieuw nogal wies dat we daarover vandaag beslissen. Er is ook een deadline voorgesteld om een code van goede praktijk verder uit te werken. Dat zal in de loop van oktober moeten gebeuren, na het Offerfeest. Maar als we dat engagement opnemen, moeten we ons tijdig kunnen voorbereiden, net als de Vlaamse Regering.

Vandaag stond in Het Belang van Limburg te lezen dat er binnen de meerderheid een discussie was over een eigen voorstel van resolutie. Het is spijtig dat het voorstel van resolutie van mezelf en mevrouw Lieten blijkbaar geen optie was om te steunen. Er is geen eigen initiatief geweest. Maar stel dat jullie nu toch een akkoord binnen de meerderheid hadden gehad, dan zouden jullie ook de hoogdringendheid hebben gevraagd. Het lijkt me dan ook logisch dat jullie vandaag die hoogdringendheid met ons mee goedkeuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van Hermes Sanctorum-Vandevoorde en Ingrid Lieten betreffende het ritueel slachten naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn verwezen.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN DECREET van Tom Van Grieken, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Guy D'haeseleer, Anke Van dermeersch en Barbara Bonte houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, wat betreft de invoering van een verbod tot aanstelling van een voorgedragen kandidaat-burgemeester die niet werd benoemd, tot waarnemend burgemeester
– 429 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Chris Janssens bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van decreet van Tom Van Grieken, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Guy D'haeseleer, Anke Van dermeersch en Barbara Bonte houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 betreffende de invoering van een verbod tot aanstelling van een voorgedragen kandidaat-burgemeester die niet werd benoemd tot waarnemend burgemeester.

De heer Van Grieken heeft het woord.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Voorzitter, mijn voorstel van decreet of tot wijziging van decreet gaat over de burgemeesterscarrousel die nu al heel lang aansleept in de faciliteitengemeente Linkebeek. We kennen allemaal burgemeester Thiéry, die tot vandaag nog steeds onwettelijk burgemeester speelt. Gisteren heb ik minister van Binnenlands Bestuur Homans hierover in de commissie ondervraagd. Zij geeft toe dat er een groot probleem is, maar dat er in de meerderheid nog steeds geen consensus is.

Toch vraag ik de spoedbehandeling, en wel om drie redenen. Ten eerste omdat minister Homans zelf aangeeft dat er een parlementair initiatief gewenst is. Ten tweede omdat dit de laatste plenaire vergadering is voor het reces en ik vind dat dat circus nu al lang genoeg heeft geduurd. Ten derde omdat ik echt niet meer wil dat de heer Thiéry nog maanden langer ongrondwettelijk op zijn troon blijft zitten.

Beste collega's, velen onder u, en ik kijk dan vooral naar de N-VA-fractie, zijn dat circus van die burgemeester die onze Taalwet met voeten blijft treden beu. We kunnen nu handelen door een zeer eenvoudige wijziging. Ik reken op uw steun voor de spoedbehandeling van dit voorstel tot wijziging van decreet.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van decreet van Tom Van Grieken, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Guy D'haeseleer, Anke Van dermeersch en Barbara Bonte houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 betreffende de invoering van een verbod tot aanstelling van een voorgedragen kandidaat-burgemeester die niet werd benoemd tot waarnemend burgemeester naar de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid verwezen.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Elke Van den Brandt en Freya Van den Bossche betreffende de evaluatie van het decreet Integrale Jeugdhulp – 399 (2014-2015) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Vera Jans en Peter Persyn houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp – 427 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstellen tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmorgen heeft de heer Joris Vandenbroucke bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Elke Van den Brandt en Freya Van den Bossche betreffende de evaluatie van het decreet Integrale Jeugdhulp.

Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): De collega's van de commissie Welzijn weten dat wij een lang traject hebben afgelegd in verband met de evaluatie van één jaar decreet Integrale Jeugdhulp. Er zijn hoorzittingen geweest. Een hele sector is gekomen. We hebben natuurlijk moeten wachten tot alle verslagen er waren om alles te kunnen omvormen tot een voorstel van resolutie. Nu is er een van de oppositie en een van de meerderheid. Het lijkt ons logisch dat we dit voor de zomervakantie afronden. Het is de laatste plenaire vergadering voor de zomervakantie. Er zijn veel vragen om bijsturing, voorstellen tot aanpassing. Zo kunnen die voor de zomer ingaan en moeten wij niet nog eens twee of drie maanden verliezen door dit over het reces te tillen. Dat lijkt ons onnodig wachten.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, de heer Diependaele heeft vanmorgen ook de spoedbehandeling gevraagd van het door de meerderheid ingediende voorstel van resolutie met betrekking tot hetzelfde thema. Ik onderschrijf wat mevrouw Van den Brandt zegt. We hebben in de hoorzittingen heel wat zaken gehoord die bijsturing behoeven. Dat is ook verwoord in ons voorstel van resolutie. Het is dringend. Uitstel tot in het najaar zou een heel slecht signaal zijn naar de hele jeugdhulpverlening. Dan zouden die bijsturingen nog langer op zich laten wachten.

De voorzitter: Heb ik dan begrepen dat wij het voorstel van resolutie van mevrouw Van den Brandt en mevrouw Van den Bossche en het voorstel van resolutie van mevrouw Schryvers en anderen nu samen behandelen? *(Instemming)*

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de voorstellen van resolutie van Elke Van den Brandt en Freya Vandenbossche betreffende de evaluatie van het decreet Integrale Jeugdhulp en van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Vera Jans en Peter Persyn houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp.

We gaan die twee voorstellen van resolutie dus samen behandelen.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): We hebben een hele reeks hoorzittingen gehad om uit te zoeken wat er is gebeurd in één jaar integrale jeugdhulp. Ondertussen is het meer dan een jaar geleden dat de sector van de jeugdhulp heel ingrijpend is hervormd. Van bij de start waren er vragen en bedenkingen. Er is altijd aangekondigd: laat dit op tijd evalueren en waar nodig bijsturen. Dat moment hebben we nu gehad. We hebben ettelijke uren in de commissie kunnen en mogen luisteren naar de expertise uit het veld, ook naar jongeren uit de jeugdhulp zelf. Het was verrijkend en leerzaam, maar de conclusies zijn heel duidelijk: we kunnen niet voortgaan zoals het is. De analyses waren bij momenten bikkelhard, de situaties die werden beschreven onaanvaardbaar. We moeten dus een aantal zaken bijsturen.

De doelstellingen van het decreet werden nagenoeg unaniem als positief beschouwd. Dat is een belangrijk element om te beseffen wat het decreet beoogt, en dat wordt niet in twijfel getrokken. Die doelstellingen zijn dus goed. Er zijn wel een aantal problemen om die doelstellingen te bereiken. Daar knelt natuurlijk het schoentje. Sommige van die problemen kun je wijten aan kinderziektes. Een nieuw systeem heeft tijd nodig. Het is een klein deel van het probleem en na verloop van tijd en na wat bijsturingen zal dat eruit gaan.

Sommige problemen echter zitten er structureel in ingebakken. Er zijn elementen van bureaucratie, van controle op controle, van processen die niet juist zijn en die ingebakken zitten in het decreet en die we absoluut moeten bijsturen. Dat is een tweede cluster van problemen.

Een derde cluster zit bij capaciteit. Hoe je het ook draait of keert, als er geen extra capaciteit komt, zal onze jeugdhulp, met het beste decreet en de beste aanpassingen ter wereld, niet goed draaien. We hebben meer plaats nodig, we kunnen niet voort met het huidige capaciteitstekort. Er staan vandaag 7427 kinderen en jongeren op een wachtlijst voor een voorziening. Dat zijn 7427 kinderen die door de poort zijn geraakt. Dat betekent dat ze een heel traject en procedure hebben doorlopen.

Dat wil zeggen dat er nog een hele hoop kinderen zijn, zoals ook bleek uit de hoorzittingen, die niet tot aan die poort komen, die zelfs de weg niet meer vinden om op de wachtlijst te geraken. Dat is ook een cruciaal probleem want die kinderen en jongeren hebben wel reële problemen. Het is niet omdat ze de hele weg tot aan de juiste dienstverlening via de juiste procedures niet vinden, dat ze geen hulp nodig hebben. Dat is een cruciaal element dat we in het oog moeten houden. Het is niet omdat kinderen niet in onze cijfers voorkomen, dat ze niet bestaan. Het is niet omdat kinderen niet in de statistieken komen, dat ze onzichtbaar zijn, dat we ze niet moeten zoeken en vinden.

Heel belangrijk daarbij is het feit dat de hulp voor een heel groot deel zagezegd rechtstreeks toegankelijk is gemaakt. Dat klinkt mooi: de hulp is rechtstreeks toegankelijk. Dat willen we met ons allen, maar rechtstreeks toegankelijk moet dan ook betekenen dat je er binnen kunt, en dat dat niet rechtstreeks toegankelijk op een wachtlijst komen is. Vandaag is dat nog wel de realiteit. De wachtlijsten zijn eigenlijk gedaald. Als je de cijfers zou vergelijken – wat je niet mag doen omdat het een nieuw systeem is – dan lijken ze te dalen. In de realiteit wordt een derde van de kinderen niet meer geregistreerd. Dat is dan ook een van de belangrijke vragen: registreer alle hulpvragen. Het is niet omdat ze voor of na een poort zitten of op een bepaald punt van de procedure, dat je niet moet registreren en detecteren. Als we goed weten welke jongeren en welke noden er zijn, pas dan kunnen we ons beleid daarop aansturen.

Eerlijkheidshalve wil ik eraan toevoegen dat de minister in de commissie al een aantal aanpassingen heeft aangekondigd. Hij heeft toegegeven dat hij de registratie voor en na de poort beter in kaart zal brengen. Dat is belangrijk.

Een volgend punt is dat we de sector moeten versterken. Er is een enorm capaciteitsprobleem. We moeten dit al in het begin doen. Zeker als het om de jeugdhulp gaat, is voorkomen beter dan genezen. Als het misloopt, moeten we jongeren zo snel mogelijk vastgrijpen en weer op het spoor zetten. Dat is ongelooflijk belangrijk. Met wachten tot het een crisis wordt en het uit de hand loopt, is niemand gebaat.

Dat betekent natuurlijk dat we de mensen in de zogenaamde brede instap, de medewerkers van de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) en van Kind en Gezin, tijd en ruimte moeten bieden. Zij staan in direct contact met de kinderen. Zij moeten expertise verwerven en worden opgeleid om met jongeren om te gaan en om de signalen te detecteren.

In de commissie hebben we te horen gekregen dat die mensen te weinig tijd hebben. Ze weten niet waar te beginnen. Ze hebben een enorme verantwoordelijkheid gekregen, maar ze beschikken niet over de capaciteit om daar adequaat op te reageren. Dat is een belangrijk signaal. Als we de sector willen versterken en capaciteit willen bijbouwen, moet dit zeker betrekking hebben op de brede instap en op de vroegdetectie.

Een ander element in ons voorstel van resolutie betreft de trajectbegeleiding. We horen vaak dat jongeren die in de jeugdhulp hebben gezeten, hun verhaal zeer vaak opnieuw hebben moeten vertellen. Ze hebben hun geschiedenis vaak aan nieuwe mensen moeten uitleggen. Ze weten vaak niet wat er met hun dossier gebeurt of waar in het traject ze zich bevinden. Op basis van die zaken vinden wij dat kinderen een trajectbegeleider moeten krijgen.

– De heer Wilfried Vandaele, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.

Een trajectbegeleider is iemand die hen van de start tot het einde begeleidt. Hij kent hun verhaal. Ze moeten niet alles telkens opnieuw herhalen. Hij weet waar het dossier zich bevindt. De ouders kunnen hem vragen hoe het met hun kind zit. Hij kan op de opvolging letten en signaleren wanneer een dossier niet wordt opgevolgd. Hij kan nadien ook terugkoppelen. Hij kan uitleggen welk traject is gevolgd en hoe goed dat is afgelopen. Hij kan ook terugkoppelen naar de hulpverlening. Misschien zijn we met zijn allen goed bezig, maar misschien is dat ook niet het geval. We kunnen enkel leren als we uit ons eigen werk kunnen leren. Een trajectbegeleider kan zicht hebben op het traject dat een jongere aflegt en ervoor zorgen dat de sector hieruit kan leren.

De trajectbegeleider vervult een enorm waardevolle functie. Oorspronkelijk was dat in het eerste decreet opgenomen. Om budgettaire redenen is dat later weer geschrapt. Die functie is echter van wezenlijk belang. Dit is een belangrijk sluitstuk, dat volgens ons weer moeten worden ingevoerd.

Een volgend punt betreft het vertrouwen. De mensen die in de jeugdhulpsector werken, doen dat met ongelooflijk goede bedoelingen. We hebben tijdens de hoorzittingen niemand horen vertellen dat hij gewoon zijn boterham wil verdienen en dat het hem eigenlijk niet interesseert. We hebben geëngageerde mensen gezien die geloven in wat ze doen en die hard werken.

Volgens die mensen bestaat er echter een enorme kloof tussen wat ze zinvol vinden en wat ze moeten doen. Ze moeten allerlei documenten invullen en administratie bijhouden. Dat neemt soms dagen in beslag. Ze willen met die jongeren werken. We moeten hun dat vertrouwen schenken.

Als een kind een bepaald probleem heeft en de mensen in de sector na overleg in een multidisciplinair team besluiten dat dit kind op een bepaalde manier kan worden geholpen, moeten we die mensen geloven. We moeten het niet nog eens controleren. We moeten geen controle na controle opleggen. We moeten hun de ruimte bieden om te detecteren en op een goede wijze door te verwijzen.

We hebben daar goede ervaringen mee. Een goed voorbeeld is het ondersteuningsplan. Dat concept bestaat in de gehandicaptensector. Er wordt nagegaan wat de sterktes van een kind of een jongere in een dergelijke omgeving zijn. De vraag is wat er in die context nog goed zit en hoe de hulpverlening daar iets van kan maken.

Dat is een heel ander benaderingsconcept. Nu gaat het om een A-document, een administratieve checklist om kinderen door de administratieve, bureaucratische poort naar de hulpverlening te krijgen. Een team van hulpverleners met expertise moet de vrijheid en het vertrouwen krijgen om een ondersteuningsplan op te stellen. Als dit plan is opgesteld, moet het ook worden uitgevoerd. Dat is een essentieel element van ons voorstel van resolutie.

We moeten de hulpverleners ook het vertrouwen schenken zelf in te schatten hoelang een bepaalde begeleiding moet duren. Het is niet logisch dat we beslissen hoelang de begeleiding van een bepaald type precies zal duren. Nu is op voorhand bepaald wanneer de begeleiding moet stoppen. De hulpverleners die met de kinderen bezig zijn, weten wanneer het al dan niet genoeg is geweest. Zij handelen niet solo, maar in overleg met een team. We moeten hun de ruimte en het vertrouwen geven om te doen wat zij willen en nodig achten.

Ik wil nog een laatste punt beklemtonen. Het stopt niet op 18 jaar. Jongeren worden 18 jaar oud en zijn dan officieel volwassen. Vaak is dat echter niet het einde van het hulpverleningstraject. Onder bepaalde omstandigheden kan een hulpverleningstraject langer duren. Het is belangrijk dat de overgang tussen onze hulpverlening voor jongeren en voor volwassenen vlot verloopt.

Bij kinderen met een handicap verdwijnt die handicap niet als ze 18 jaar zijn. Bij kinderen met gedragsproblemen verdwijnen die problemen niet als sneeuw voor de zon als ze 18 jaar zijn, of 20 of 21 jaar. Begeleid kinderen en jongeren, en zorg dat er een vlotte overgang is naar die volwassen hulp. Zorg dat er ook daar genoeg plaats is en dat die capaciteitsproblemen worden aangepakt. Zorg dat dat aanbod op elkaar past, dat dat niet ineens een nieuwe wereld is waarin ze hun weg moeten zoeken.

Collega's, dat waren maar een aantal klemtonen. Er zijn er veel meer, maar het is onmogelijk om al het rijke werk van in de commissie nu in één betoog in de plenaire vergadering te bundelen. We hebben de krachtlijnen in een voorstel van resolutie gezet. Het zijn dertien punten waarvan wij denken dat ze nodig en essentieel zijn. Vooral de capaciteit is daarbij van belang. We willen het recht op jeugdhulp garanderen. Het recht op jeugdhulp, dat wil zeggen dat ieder kind dat hulp nodig heeft, hulp krijgt. Dat moet in het decreet komen, met die woorden. Dat recht op jeugdhulp moet ook gegarandeerd worden. Dat zijn we aan onze jongeren verplicht.

Ik zal meteen ook het voorstel van resolutie van de meerderheid bespreken. Ik denk, collega's, dat we elkaar misschien hadden kunnen vinden. We hebben in snelheid moeten werken. Er is een voorstel van resolutie van de meerderheid en een van de oppositie. Die van de meerderheid is, in alle eerlijkheid, niet voldoende voor ons. Wij kunnen die niet goedkeuren, zoals ze nu voorligt.

Dat wil niet zeggen dat ik er geen positieve elementen in zie, integendeel. Er zijn een aantal concrete engagementen. De meerderheid vraagt ook om een uitbreiding.

Ze vraagt zelfs dat het traject naar die uitbreiding er ligt tegen september. Dat is zeer positief. Wat dan misschien jammer is, is dat ze binnen het veeleer beperkende kader van het actieplan jeugdhulp blijven, wat voor ons niet ver genoeg gaat. Je kunt niet zeggen: we willen meer capaciteit, maar het mag niet meer zijn dan dat. Neen, je moet capaciteit bieden voor de noden die er zijn.

In die zin is het voorstel van resolutie in een aantal zaken iets te beperkend. Daar kunnen we niet mee instemmen, maar ik zie wel de positieve elementen erin. Ik zie ook dat jullie de trajectbegeleiding opnemen. Het is nog onduidelijk hoe precies, want jullie zeggen dat trajectbegeleiding in wezen een element van elke hulpverlener is. Er is dus onduidelijkheid over, maar de openingen zijn er. We hebben die ook bij minister Vandeuren gehoord. Er is bereidheid om het decreet ernstig bij te sturen. En dat stemt mij als oppositielid tevreden.

Ik heb ook de hoorzittingen van een paar jaar geleden nagekeken. Ik heb het betoog van Mieke Vogels hier op de banken gezien, toen het decreet goedgekeurd werd. Zij was oprecht ongelukkig. Zij heeft ons oprecht gewaarschuwd voor een aantal angsten. Doe dit niet, keur dit niet goed, zei ze. Ze heeft gewaarschuwd voor een aantal zaken die we nu in de commissie hebben moeten aanhoren. Dat zat er dus aan te komen.

Maar we zijn niet doof en blind gebleven. Ook deze meerderheid is, voor zover ik kan oordelen, niet doof en blind voor de opmerkingen uit de sector. Dat is positief, maar het gaat nog niet ver genoeg. Met de aanpassingen die jullie voorstellen, botsen we nog steeds op een aantal knelpunten, maar het zijn stappen vooruit, en dat is natuurlijk de juiste weg om te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Mevrouw Freya Van den Bossche (sp-a): Het decreet Integrale Jeugdhulp was ongeveer een jaar van kracht toen de hoorzittingen zijn gestart. Voor die hoorzittingen hebben wij trouwens, na een oproep van mijn fractie, steun gekregen van de meerderheid om ze te organiseren, wat ik vind getuigen van nogal grote openheid en van bereidheid om erover na te denken of er – ondanks de lovenswaardige doelstellingen van het decreet – in de uitwerking ervan misschien niet een en ander fout loopt.

Het mag reclame zijn voor andere commissies: hoorzittingen hebben echt wel nut. Want wat is gebleken? Aan het begin van de rit vertelde de administratie Welzijn ons allen dat wat wij zagen bij de uitwerking van het decreet, jeugdziektes waren en dat hier en daar nog wat mensen het gewoon moesten worden of misschien een extra opleiding moesten volgen, maar dat er eigenlijk niets aan de hand was. Later is pijnlijk duidelijk geworden dat de administratie weinig zicht had op hoe dit decreet op het terrein een aantal zaken ingrijpend in de war stuurde.

Het voornaamste probleem is simpelweg dat hulpverleners veel meer tijd moesten steken in papieren, in een systeem en in procedures, en daardoor minder tijd overhielden om te besteden aan de kinderen en jongeren zelf. Dat is een gevolg van een ietwat log systeem met allerlei documenten, maar ook van een systeem dat een beetje het wantrouwen heeft geïnstalleerd, door die toegangspoort als een veeleer controlerende instantie te definiëren. Nadat een professional, die elke dag met een kind werkt, al die papieren heeft ingevuld en doorgestuurd, gaat die instantie, zonder dat kind in kwestie ooit gezien te hebben en zonder gestudeerd te hebben wat bijvoorbeeld die kinderpsychiater gestudeerd heeft om die diagnose te kunnen stellen, eens zeggen of die diagnose wel juist is.

– *De heer Jan Peumans, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Daaruit sprak niet enkel een groot wantrouwen, het was ook veel tijdverlies met al die documenten heen en weer: allemaal tijd die de hulpverleners niet aan de kinderen zelf konden besteden.

Ik ben zelf heel blij dat de minister en de meerderheid hebben ingezien op basis van de getuigenissen in de hoorzitting, dat er iets aan moet veranderen. Er is daar gezegd dat de documenten eenvoudiger moeten, dat ze serieus gereduceerd zullen worden en dat de toegangspoort niet zozeer een controlerende instantie zal zijn, maar een die vertrouwen schenkt aan het veld en die een faciliterende rol op zich neemt en een grote rol bij complexe dossiers. Wij vinden dat vanzelfsprekend een goed idee. Maar het teruggeven van de verantwoordelijkheid is nogal essentieel. Het is ook iets waarover we elkaar hebben kunnen vinden in de commissie.

De minister heeft overigens meerdere hoopvolle signalen gegeven. Redelijk wat pijnpunten zijn blootgelegd. Ik was aangenaam verrast door de toezeggingen die de minister heeft gedaan om er ook daadwerkelijk iets mee te doen.

Hier en daar ontbreken nog een paar aspecten in de toezegging. Ik breng ze graag nog even onder uw aandacht. Een eerste belangrijk aspect is natuurlijk iets nieuws. Misschien kan er in de toekomst nog ruimte voor komen. Het is iets dat de jongeren zelf hebben aangegeven. Ze hadden het over de nogal abrupte overgang van wonen in een instelling naar alleen gaan wonen op hun 17e of 18e. Ze moeten dan plots helemaal alleen instaan voor de hogere studies. Ze vinden de overgang nogal bruusk. Het leek erop dat een aantal mensen, over de grenzen van meerderheid en oppositie heen, het wel een terechte opmerking vonden. Ik hoop dan ook dat we daar nog iets aan kunnen doen, dat we ook luisteren naar het signaal die de jongeren zelf geven. Het zijn jongeren die heel het traject hebben gelopen en die er uiteindelijk prima in zijn geslaagd om hun leven uit te bouwen.

Een ander belangrijk aspect waar veel over werd gesproken, is natuurlijk de capaciteit. Voor alle duidelijkheid: ook wij weten dat we dit niet van vandaag op morgen met een vingerknip oplossen. De noden zijn echter groot en de wachttijden zijn voor sommige kinderen wel bijzonder lang. De oplossingen zijn onvoldoende en soms zelfs schrijnend. Ik vind het in die zin een mooi teken dat de meerderheid in haar voorstel van resolutie ook zegt dat daar een groeipad voor moet zijn, dat er duidelijkheid over het groeipad moet komen, en dat het op eerder korte termijn nodig is dat die duidelijkheid er is. Ik ben daar gelukkig mee.

We zullen natuurlijk nog debatteren over hoe groot dat groeipad moet zijn, maar wat ons betreft is dit in tijden van schaarste de prioriteit. Het is gemakkelijk om, wanneer er geld genoeg is, het te verdelen over allerlei bevoegdheden, dat klopt. In deze legislatuur is er niet veel overschot, maar u hebt wel budget, u kunt keuzes maken. Mijn fractie vindt, dat wanneer u die keuzes moet maken, het budget prioritair en vooral naar Welzijn moet gaan. In tijden van schaarste moeten we vooral mededogen tonen op dat vlak en moeten we vooral investeren op dat vlak. En wanneer er weer meer weelde is, collega's, dan kan er verdeeld worden over allerlei bevoegdheidsdomeinen, dan is er voor iedereen wat uitbreiding. Maar op dit moment denken we dat de middelen het beste naar Welzijn gaan. Ik roep u daarom op om, wanneer u dat groeipad maakt, alles erin te duwen zodat er een werkelijk verschil merkbaar is op het terrein. We verwachten niet dat alles ineens is opgelost, maar wel dat het verschil voelbaar en merkbaar is, dat zowel de jongeren als de hulpverleners weten dat wij de thematiek serieus nemen, dat we er echt onze schouders onder zetten.

Ik ben afwachtend positief over wat er staat te gebeuren. Het is soms wat hard tegen onzacht geweest in de commissie, dat moet u ons vergeven. We wilden

graag het thema op de agenda zetten en ik denk ook dat dat ons gelukt is. U hebt ook de openheid getoond, collega's van andere partijen, om mee na te denken en om niet in een klassiek spel van meerderheid en oppositie te vervallen. Ik ben daar erg blij om. Ik hoop dat u erin slaagt om er in september behoorlijk wat geld vrij te maken, alvast op papier, voor het groeipad. Als dat zo is, zullen wij daar erg luid voor applaudiseren. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, jeugdhulp is iets dat hier met de regelmaat van de klok aan bod komt, is het niet in de plenaire vergadering, dan is het wel in de commissie Welzijn. Het kan gaan over vragen om uitleg of zoals in de voorbije periode, van Pasen tot nu, over diverse hoorzittingen over het decreet Integrale Jeugdhulp, dat nu iets meer dan één jaar geleden van kracht werd.

Het is natuurlijk niet zomaar dat jeugdhulp zo vaak aan bod komt. Heel wat jongeren en kinderen kunnen – en het is soms goed om dat ook eens te zeggen en niet alleen maar te problematiseren – probleemloos opgroeien en kennen een onbekommerde jeugd. We weten allemaal dat de maatschappij evolueert en dat er meer druk komt op gezinnen, jongeren, kinderen. We hebben het daarstraks nog gehad over kinderen in armoede. Heel wat kinderen groeien op in minder stabiele gezinnen. Natuurlijk zijn wij, over alle partijgrenzen heen, ervan overtuigd dat wij die kinderen en jongeren die niet zo onbekommerd kunnen opgroeien, vanuit de overheid een helpende hand moeten reiken, een duwtje in de rug moeten geven, versterken in hun eigen context, zelf mee laten zoeken en laten aangeven hoe ze geholpen zouden zijn. Soms, als het niet anders kan, moeten we meer ingrijpend helpen.

Ongeveer twee jaar geleden heeft dat geleid tot het nieuwe decreet Integrale Jeugdhulp. Een aantal onder ons hebben nog de commissie Jeugdzorg gekend met een heel uitvoerige motie als afsluiter. Met het decreet hebben we de hele sector hervormd. We hebben toen veel besprekingen gewijd aan dat decreet. We hebben toen ook hoorzittingen gehouden. We beseften allemaal ten volle wat een enorme omwenteling dit decreet in de praktijk, op de werkvloer, voor iedereen die betrokken is, zou meebrengen. Een grondige reorganisatie, het stroomlijnen van zes sectoren naar één sector. We stonden wel allemaal achter de doelstellingen.

Ik ben heel tevreden dat ik dat hier vandaag ook hoor van andere partijen, dat ik dat ook regelmatig heb gehoord tijdens de hoorzittingen. De doelstellingen die we destijds onderschreven met de invoering van het decreet blijven overeind. Ik som ze nog even op: vermaatschappelijking van de jeugdhulp; de toegang tot de jeugdhulp gemakkelijker maken door de brede instap; zorgen voor continuïteit in de jeugdhulp onder andere via contactpersoon-aanmelder, cliëntoverleg, bemiddeling, vertrouwenspersonen; omgaan met verontrusting als gedeelde verantwoordelijkheid; instelling van crisisjeugdhulp en meer participatie. Na de eerste start in de voorstartregio Oost-Vlaanderen kreeg het decreet uitwerking in maart 2014 in heel Vlaanderen.

Met zo'n ommekeer gaat een groot leerproces gepaard. Dat kan niet anders. Daar waren we ons twee jaar geleden ook terdege van bewust. Ik herinner me nog goed dat we toen in de commissie maar ook tijdens de bespreking van het decreet in de plenaire vergadering, ook hebben gevraagd om het goed te monitoren, om een evaluatie te maken. We beseften dat er allicht een aantal bijstellingen nodig zouden zijn.

De eerste evaluatie hebben we recent gemaakt na het paasreces. We hebben eerst de administratie en daarna heel wat actoren uit het werkveld vanuit de verschillende

sectoren aan het woord gelaten. Ze hebben ons veel geleerd. Het waren mensen uit de meerderheid en de oppositie. Soms waren er ook mensen uit de sectoren, die uit belangstelling kwamen luisteren. We hebben allemaal veel geleerd.

Er waren daar suggesties te horen, kritieken ook, en signalen. We mogen daar niet doof en blind voor zijn. Het is erg positief dat we het daarover eens zijn, en niet zoeken naar twistpunten waarover we het niet helemaal eens zijn. We zijn het over veel zaken eens. En de minister heeft ook gezegd dat hij een aantal kritieken begrijpt, en bereid is een aantal aanpassingen door te voeren.

Collega's, het is onze plicht om als Vlaams Parlement de nodige initiatieven te nemen. Met het voorstel van resolutie willen we op het vlak van bijsturingen het voortouw nemen. We willen de jeugdhulpsector, kinderen en jongeren het signaal geven dat wat we hier hebben gehoord belangrijk vinden. We staan allemaal voor een goed jeugdhulpbeleid. Als er mankementen zijn, willen we remediëren. We houden niet halsstarrig vast aan wat we hier twee jaar geleden met de beste bedoelingen hebben goedgekeurd. Het is van belang dat we ervoor zorgen dat kinderen en jongeren die hulp nodig hebben de gepaste hulp ook krijgen. Ik wil daarom graag enkele punten uit het voorstel van resolutie overlopen.

Het is een uitvoerig voorstel van resolutie, waarin we het hele traject van de jeugdhulp, in al zijn fasen, benoemen. Zelfs meer dan dat, want we beginnen met preventie. Zorg is belangrijk, maar we mogen preventie niet uit het oog verliezen. We moeten ervoor zorgen dat opvoeden op zich niet wordt geproblematiseerd. We moeten de samenleving daarvoor sensibiliseren.

Tijdens het armoededebat zijn de Huizen van het Kind al vermeld. Volgens ons kunnen ze een belangrijke rol spelen. Zo vragen we de Huizen van het Kind te ontwikkelen als ankers voor de vroegtijdige ondersteuning van ouders en aanstaande ouders, en ook van kinderen zelf. Op advies van het Kinderrechtencommissariaat hebben we kinderen en jongeren als doelgroep toegevoegd. Maar ze moeten dan ook de weg kennen. De Huizen van het Kind moeten daarom ook meer kenbaar worden gemaakt aan kinderen en jongeren. Het is in dat kader ook belangrijk dat we bewaken dat voor iedereen die betrokken is bij jeugdhulp de communicatie met kinderen en jongeren begrijpelijk is. Daarnaast moeten we ook investeren in de vorming van hulpverleners en directies inzake het werken met de figuur van de vertrouwenspersoon. Die moet ook bij de kinderen en jongeren beter worden bekendgemaakt. Specifiek richten we ons ook op KOPP-kinderen – Kinderen van Ouders met een Psychiatrisch Probleem – en op KOAP-kinderen – Kinderen van Ouders met een Afhankelijkheidsprobleem. Ze vormen een niet te vergeten doelgroep waarvoor we specifieke acties moeten ontwikkelen.

Collega's, we focussen met deze bijsturingen inzake integrale jeugdhulp op het belang van kinderen en jongeren. In de commissie hoorden we dat het gevaar bestaat dat kinderen in een carrousel terecht komen en van de ene hulpverlener of instelling naar de andere worden doorverwezen. Dat willen we absoluut stoppen. We vragen heel expliciet om hiervoor de nodige aandacht op te brengen. Voorts moeten we erkennen dat het gebeurt dat signalen vanuit verschillende hoeken niet worden samengevoegd, waardoor kinderen in de problemen geraken. Hulpverleners kennen zo slechts een stukje van het verhaal, waardoor de problemen van het kind niet opgelost geraakten.

En daarom nemen we ook heel expliciet hier het zogenaamde knipperlichten-systeem weer op. Als een aantal instanties meldingen krijgen van problemen binnen een bepaald gezin, dan moet men de nodige alertheid hebben, dan moet men signalen bundelen en ingrijpen als dat nodig is.

Integrale jeugdhulp bestaat vandaag uit rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. Die niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp werkt via

de intersectorale toegangspoort. Ook wij van onze kant vragen om de capaciteit te versterken en verder uit te bouwen, en we verwijzen daarbij ook expliciet naar het actieplan Jeugdhulp. Er moet bijvoorbeeld ook voorzien worden in een toereikend aanbod tijdens vakanties. We hebben signalen gehoord dat dit niet altijd zo is, dat het aanbod te beperkt is. Ook die signalen nemen we ernstig.

De niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp verloopt via de toegangspoort, maar daar hoorden we inderdaad nogal wat kritiek op. Kritiek dat die niet eenvoudig genoeg is en niet transparant, dat die complex is, dat die te administratief is. Er wordt dan ook wel gesproken over de bureaucratisering van de toegang. Ik ben ervan overtuigd dat één systeem dat de toegang regelt tot zeer ingrijpende hulp, essentieel is. Op die manier zorgen we er inderdaad voor dat er minder intakes nodig zijn en dat er minder overlap is.

Het moet ook eenvoudiger. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het A-document voor de aanmelding. Bij de vereenvoudiging moeten we het werkveld betrekken. Zij weten het best welke informatie essentieel is om de nodige beslissingen te kunnen nemen over een kind of jongere. De focus bij de toegangspoort moet ook gericht zijn op ondersteuning en niet op controle. De vele jeugdhulpverleners die dag na dag het beste van zichzelf geven met een enorme betrokkenheid voor onze kinderen en jongeren, verdienen inderdaad meer vertrouwen.

Er zijn ook kinderen die grotere problemen hebben en die leven in verontrustende situaties. Situaties waarin hun ontwikkelingskansen bedreigd worden of hun integriteit wordt aangetast. Het is belangrijk dat elke jeugdhulpverlener deze situaties kan beoordelen en op gepaste wijze kan reageren. Daarom vragen we in te zetten op training en vorming voor hulpverleners in het omgaan met verontrusting. We vragen ook een meer actieve tussenkomst van gemandateerde voorzieningen. Zo kan gepast en alert gereageerd worden en moeten we proberen crisissituaties te vermijden.

We moeten aandacht hebben voor de invulling van het begrip 'vrijwilligheid'. Soms wordt dat geïnterpreteerd op een manier zoals we het niet hebben bedoeld. Daardoor blijven kinderen soms verstoken van hulp terwijl ze die wel echt nodig hebben. De vrijwilligheid mag niet als dusdanig wordt verruimd dat de integriteit van kinderen en jongeren hieraan ondergeschikt wordt. De integriteit blijft vooropstaan.

In het kader van verontrustende leefsituaties kan het ook een belangrijke stap zijn om de politie te erkennen als partner binnen de jeugdhulp. Ik begrijp dat dit niet evident is. Informatie-uitwisseling is essentieel. Ik denk aan systemen als CO3 of het Protocol van Moed. Laat ons die implementeren in heel Vlaanderen. We kunnen de politie veel meer actief betrekken bij de ontwikkelingen in de jeugdhulpverlening en de politiediensten kunnen dan ook aangeven op welke wijze de jeugdhulpverlening hen kan ondersteunen bij noodzakelijke interventies.

Inderdaad, collega's, de overgang naar meerderjarigheid is voor veel jongeren moeilijk. Velen van ons hebben misschien kinderen van 18 jaar of die 18 zijn geweest. Dan weet je dat zij nog heel wat ondersteuning nodig hebben. Kunnen we ons dan voorstellen dat kinderen en jongeren uit de jeugdhulp, die niet kunnen terugvallen op een thuissituatie waarin ze worden ondersteund, op hun 17 alleen moeten gaan wonen, met enkel de hulp van de jeugdhulpverlener waar ze één uurtje per week terechtkunnen?

Collega's, de kinderen en jongeren op de drempel van de meerderjarigheid en in de eerste jaren van de meerderjarigheid hebben die ondersteuning nog nodig. Die vragen we dan ook in dit voorstel van resolutie. Ik heb uw oproep gehoord, mevrouw Van den Brandt, om samen te zoeken hoe we die overgang kunnen versterken. Daar moeten we inderdaad allemaal werk van maken.

Collega's, onze kinderen zijn onze toekomst. Dat zeggen we vaak. Maar niet elk kind heeft dezelfde kansen op een toekomst, en soms groeien kinderen op in een situatie die die toekomst zelfs bedreigt. Dan is er vanuit de omgeving en de maatschappij hulp nodig, best zo weinig mogelijk ingrijpend, maar wel intensief indien nodig. Om elk kind en elke jongere dan de juiste en gepaste hulp te kunnen geven, vragen we met dit voorstel van resolutie een aantal bijsturingen. Achter de initiële doelstellingen blijven we staan. Doelstellingen die onze jongeren een toekomst moeten bieden, ook zij die het moeilijk hebben. *(Applaus)*

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Mag ik een vraag stellen aan mevrouw Schryvers?

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Ik wou afsluiten, maar misschien vraagt mevrouw Van den Brandt naar mijn reactie op het voorstel van resolutie dat zij hebben ingediend.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Nee, maar ik wil het antwoord wel kennen op die vraag.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): U stelt dat uw voorstel van resolutie meer allesomvattend is. Ik vind het belangrijk dat we zowel vanuit de meerderheid als de oppositie de zaak in de hand hebben genomen en voorstellen van resolutie hebben gemaakt. We hebben allemaal goed geluisterd. Dan valt het op dat een aantal zaken dezelfde zijn, dat we een aantal dezelfde bekommernissen hebben geuit in onze twee voorstellen van resolutie. Natuurlijk zijn er nuanceverschillen, waarvan ik er een aantal noem.

Ik denk dat ons voorstel van resolutie meer allesomvattend is en preventie veel meer benadrukt, wat het voorstel van resolutie van de oppositie niet doet. Preventie vinden wij zeer belangrijk. Dat geeft u niet aan, mevrouw Van den Brandt. Er zitten meer concrete elementen in ons voorstel. Met betrekking tot capaciteit vragen we ook een uitbreiding, wij geven dat ook mee. Maar we zijn ons bewust van een aantal beperkingen en keuzes die moeten worden gemaakt. Daarom verwijzen we ook naar het actieplan jeugdhulp. De keuze om te gaan naar één organisatiemodel voor de gemandateerde voorzieningen of de structurele financiering van de cliëntenorganisaties zijn ook zaken die ik graag opnoem, en die zijn niet opgenomen in uw voorstel van resolutie.

Maar goed, ik heb daarstraks ook gezegd dat het belangrijk is dat we eerder zoeken naar de zaken die we allemaal samen willen bijsturen dan naar de verschillen tussen de twee voorstellen van resolutie.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Bedankt, mevrouw Schryvers, om te antwoorden op de vraag die ik niet gesteld heb maar waarop ik het antwoord wel wilde weten. Ik wil een misverstand weghalen. De tweede ondertitel in ons voorstel van resolutie is: 'Beter voorkomen dan genezen'. Dat gaat over de vroegdetectie. Ook bij ons eerste punt staat heel expliciet dat we de vroegdetectie en de brede instap centraal zetten.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Ik denk dat vroegdetectie en brede instap nog iets anders is dan preventie, mevrouw Van den Brandt.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Dat is waar, ook preventie is zeker relevant.

Ik wil u nog een vraag stellen, mevrouw Schryvers, omdat ik een flauw vermoeden heb dat u ons voorstel van resolutie niet zult goedkeuren en het uwe

misschien al een meerderheid heeft. Ik ben misschien vooringenomen, maar ik denk dat dat het geval is. We zullen erover waken dat de zaken die u vraagt, ook zullen worden uitgevoerd. Het zal belangrijk zijn. U vraagt een aantal zaken, extra capaciteit enzovoort. We zullen erover waken dat in september de middelen daartoe er zullen staan, zoals u zelf vraagt in uw tekst.

Over twee zaken bent u niet zo duidelijk. Daarover wil ik duidelijkheid vragen. Over de trajectbegeleiding staat er en heel flou zinnetje. Mijn vraag is: willen jullie dat er trajectbegeleiding komt of willen jullie dat niet?

Bij de crisishulp staat er geen vraag voor extra capaciteit. Is dat een vergetelheid onder dat punt, of zegt u dat crisishulp geen extra capaciteit nodig heeft?

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): U zult gelezen hebben dat we met betrekking tot trajectbegeleiding vragen om de mogelijkheden ervan te onderzoeken. Dat is inderdaad iets anders dan specifiek nu al te bepalen dat er een afzonderlijke trajectbegeleider komt. Dat betekent dat trajectbegeleiding, wat door heel veel hulpverleners kan gebeuren, ook zou kunnen worden geïmplementeerd als specifieke module bijvoorbeeld. We vragen dat ter zake onderzoek wordt uitgevoerd. Daarom hebben we die bepaling zo opgenomen.

Met betrekking tot crisis, hebt u gezien dat we vragen dat er zowel voor de jeugdhulp zelf als voor de psychiatrische crisis, één punt komt. Wij vragen ter zake wel dat in de nodige capaciteit wordt voorzien. Dat hebben we in het verleden ook al altijd gesteld. Maar we blijven prioritair inzetten op het versterken van de andere jeugdhulp, zodat crisis en oneigenlijk gebruik van crisisjeugdhulp wordt vermeden. Ik denk dat we het daar zelfs over eens zijn dat dat nog altijd het beste is.

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

De heer Peter Persyn (N-VA): Voorzitter, collega's, mijn charmante collega's uit de commissie hebben al heel veel toegelicht, namelijk de context van het voorstel van resolutie en ook de belangrijke uitdagingen die de hervormingen van de jeugdhulp naar integrale jeugdhulp allemaal met zich meebrengen.

We hebben die boeiende hoorzittingen gehad, waaruit tal van verzuchtingen en bezorgdheden naar voren zijn gekomen, die inderdaad nopen tot bijsturing en tot aanpassing van het traject dat we nu samen lopen. We hebben ook lichtpunten gezien en heel positieve insteken en aanbevelingen gehad. Ik denk in het bijzonder aan het optreden van de jonge mensen van vzw Cachet, die zelf uit de jeugdhulp komen en nu, met de ervaringen die ze hebben, met de trauma's maar ook met de lering, jongere lotgenoten helpen.

Ik zal me beperken tot enkele aandachtspunten voor onze fractie die door collega Parys eerder al aangegeven waren. Collega Parys zou normaal zelf het woord nemen maar hij zit uitgerekend vandaag op een conferentie in Washington over dit eigenste onderwerp, naar aanleiding van een boek dat hij daar in tempore non suspecto over geschreven heeft.

Voor mijn fractie zijn er drie aandachtspunten, zo bleek uit de hoorzitting: minder complexiteit slimme extra capaciteit en een andere mentaliteit.

Het eerste puntje, nood aan minder complexiteit, kwam al bij andere sprekers aan bod. De bezorgdheden zijn gedeeld, de analyse is gedeeld, ook de doelstellingen worden door alle spelers in grote mate onderschreven. Maar uit de praktijk bleek dat het al misloopt met het nieuwe aanmeldingsformulier, het fameuze A-document. Het neemt gemiddeld een tiental uur om dat in te vullen, dit wil zeggen bijna twee werkdagen, en dat verdeeld over twee of meer werkdagen en vaak

meerdere interveniënten. Dat moet simpeler. We zijn blij dat de hoorzitting hier onmiddellijk resultaat had. De minister heeft toegezegd dat er werk wordt gemaakt van vereenvoudiging; dat er gekeken wordt hoe de moderne ICT-toepassingen nuttig kunnen zijn, denk aan de BelRAI.

Mevrouw Van den Brandt gaf het al aan: we moeten meer vertrouwen hebben in de multidisciplinaire teams (MDT's), die perfect weten waar ze mee bezig zijn, maar hun huiswerk wordt aan de toegangspoort nog eens overgedaan. Uit de reacties van de minister heb ik begrepen dat daar ruimte voor is. Ik ga u de nochtans frappante voorbeelden onthouden wegens het late uur. Als we de administratieve rompslomp zouden kunnen halveren, komen er honderden, misschien duizenden uren vrij, die ingezet kunnen worden voor de zorg.

Ten tweede hebben we nood aan slimme capaciteit. Ik heb pleidooien gehoord voor een groeipad bij mevrouw Van den Bossche en mevrouw Van den Brandt. Als meerderheid zijn wij daar voorzichtig in. Er zijn al stappen gezet naar uitbreiding. Minister Vandeuren heeft recent al extra plaatsen gecreëerd in de gesloten voorzieningen. Als de nood hoog is, moet er meer capaciteit komen. Voor de jongeren en gezinnen die het echt nodig hebben, moeten we in extra plaatsen voorzien. Maar we kunnen daar niet alle heil van verwachten. In alle sectoren van Welzijn geeft het geen pas om alleen maar meer plaatsen te creëren zonder aan de processen of mentaliteit iets te veranderen.

Dat brengt me bij het derde punt. Niet alleen in Brussel moeten we minder bureaucratisch worden, ook in het veld kan het veel beter. Ik heb het al aangehaald. De sector moet zelf ook durven erkennen dat het niet altijd op wieltjes loopt, dat er soms misschien te gemakkelijk geproblematiseerd wordt en dat er meer vertrouwen moet zijn in de kracht van gezinnen, hoe kwetsbaar en getraumatiseerd ze soms ook zijn. Ik verwijs – en dat zit in het voorstel van resolutie van de meerderheid – naar de positieve heroriënteringsprojecten in de eerste lijn. Meer dan de helft van de gezinnen die hierop een beroep doen, schuiven nooit door naar de formele jeugdzorg.

Maar sommige situaties zijn te precair, en die jongeren hebben formele en vaak institutionele opvang nodig. Ook daar is er nog ruimte voor een mentaliteitswijziging. Mevrouw Schryvers heeft het aangegeven. Integratie van jeugdhulp vraagt een open geest van al de stakeholders; een open geest om optimaal te kunnen samenwerken, maar ook informatie- en expertise-uitwisseling.

We zijn het afgelopen jaar spijtig genoeg opnieuw getuige geweest van familiedrama's waar iedereen een deeltje van de puzzel had, maar niemand de eindverantwoordelijkheid nam.

Dan komen inderdaad ook de kwestie van de vrijwilligheid en het spook van het beroepsgeheim opnieuw allebei om de hoek kijken. Tijdens de hoorzittingen hebben we duidelijk een uitgestoken hand gekregen van de mensen van de politie, die vaak in de meest penibele situaties ter plaatse komen en vaak moeten vaststellen dat ze niet als een volwaardige partner in de jeugdhulp worden gezien. Ik denk, en collega Schryvers heeft het ook aangegeven, dat we die uitgestoken hand moeten aannemen.

Last but not least moeten we de hand ook in eigen boezem durven te steken, als samenleving, als volwassenen, als ouders. We moeten ons de vraag stellen of het normaal is dat de afgelopen vijftien jaar, van 2000 tot 2015, het aantal jongeren in de jeugdhulp meer dan verdubbeld is: we zitten inmiddels aan meer dan 27.000 jongeren. Lapidair zou ik kunnen vragen of het normaal is dat er zoveel jongeren aan de relatie zitten. Tegenwoordig is dat een op tien in een gewone klas van het eerste jaar middelbaar onderwijs. Hoe gaan wij, als samenleving, als volwassenen om met onze kinderen en onze jongeren, wetend dat er inderdaad

steeds meer fragiele gezinssituaties zijn? Ik denk dat we niet alleen de neiging hebben om te veel te problematiseren, maar misschien ook om een aantal problemen te onderschatten of te miskennen. Die mentaliteitswijziging moet dus van de verschillende niveaus komen: van Brussel, van het werkveld en op de eerste plaats misschien ook van onszelf.

Uit de ruime en zeer genuanceerde toelichting die minister Vandeurzen na de hoorzittingen heeft gegeven, hebben we begrepen dat hij niet doof is gebleven voor al de opmerkingen en aanbevelingen, en dat hij trouwens met zijn administratie al onmiddellijk aan de slag is gegaan. Die vereenvoudiging van het A-document is één element ter zake. We hebben gemerkt dat er inderdaad ruimte is voor die insteek die we hebben gekregen vanuit het werkveld. We juichen dat toe. Onze fractie verzekert de minister en de administratie dan ook dat we ons de komende jaren constructief zullen opstellen, en ik hoor ook een heel constructieve attitude bij de collega's van de oppositie, om die moeilijke werf de komende jaren verder uit te rollen. Het is een work in progress. We weten opnieuw allemaal waar we heen willen. Ik denk dat de neuzen opnieuw in dezelfde richting staan. Als we nu de volgende jaren aan die kar trekken en op die lijn blijven, dan moeten we inderdaad in staat zijn om meer, beter en ook sneller hulp te bieden aan die groep van kwetsbare jongeren. Dat is de uitdaging en de collectieve verantwoordelijkheid die het onderwerp uitmaakt van het voorstel van resolutie van de meerderheid, dat ook de volle steun van mijn fractie geniet. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Mevrouw Martine Taelman (Open Vld): Voorzitter, geachte leden, zoals al is gezegd, zijn aan dit voorstel van resolutie een aantal hoorzittingen voorafgegaan met mensen die actief zijn op het terrein van de integrale jeugdhulp. Intense hoorzittingen, interessante hoorzittingen. Zoals de collega's al hebben gezegd, waren het inderdaad hoorzittingen met zeer betrokken actoren.

Tijdens die hoorzittingen heeft zowat elke spreker verklaard het eens te zijn met de principes van de integrale jeugdhulp, en dat is wat mij betreft een belangrijke vaststelling. De knelpunten waarop de sprekers ons attenderden tijdens die hoorzittingen, waren vaak ook gelijklopend. Dat is ook goed: dat betekent dat we als politici duidelijke signalen hebben gekregen. Tijdens dit debat hier blijkt ook dat we allemaal, of we nu tot de meerderheid of tot de oppositie behoren, die signalen ook hebben gehoord, en ook wel hebben begrepen, denk ik.

Een aantal kritieken waren duidelijk en zijn hier al geuit: het A- en M-document is te ingewikkeld en te tijdrovend voor de reguliere zorg en de hulpverlening, de doorstroomtijd bij de integrale toegangspoort is te lang, en er is te weinig vertrouwen van de toegangspoort in de aanmelders. Kortom, Vlaanderen is te zeer keizer-koster, en het ondergraaft het systeem in plaats van het te faciliteren.

Met dit voorstel van resolutie van de meerderheid geven we heel duidelijk aan dat we dit signaal wel degelijk hebben begrepen. Het voorstel van resolutie is zeer sterk geïnspireerd in het regeerakkoord, dat als titel draagt 'Vertrouwen geven'. Dat is ook de rode draad in het debat. De grote les van de hoorzittingen was dat we integrale jeugdhulp alleen op de rails krijgen wanneer we vertrouwen geven aan het werkveld.

We gaan in dit voorstel van resolutie voor een aantal hoofdpunten zoals vereenvoudiging. We roepen ook op om de procedures te versoepelen zodat we de oorspronkelijke doelstellingen van de integrale jeugdzorg wel kunnen bereiken.

Bij het bestuderen van het dossier heb ik heel snel gemerkt dat de inschatting van verontrusting een knelpunt is. Tot nu toe waren politie, justitie en welzijn

totaal afgescheiden werelden, althans in theorie en misschien ook in de hoofden van de mensen. Maar in de praktijk zijn politie en justitie in bijzondere jeugdzorg belangrijke actoren. Hoewel we vaak, wanneer we het woord politie en justitie horen, denken aan repressie en straffen, doet de politie in de praktijk ook heel veel aan preventie. Zij leiden ook toe naar welzijnsactoren. Zij zijn het – en ook de heer Persyn heeft dat daarnet gezegd – die heel vaak worden geconfronteerd met verontrusting en problemen wanneer andere actoren uit de sector onbereikbaar zijn of over onvoldoende informatie beschikken om het gevaar voor de minderjarige correct te kunnen inschatten. Het beroepsgeheim wordt vaak als excuus ingeroepen om niet met elkaar te moeten praten. Het enige slachtoffer van deze houding is de minderjarige.

Ik ben heel blij dat in het voorstel van resolutie de projecten Protocol van Moed en CO3 structureel worden verankerd. Wat mij betreft, kan dat niet snel genoeg gaan. Een goede dialoog tussen welzijn en politie kan het correct inschatten van dergelijke verontrustende situaties absoluut verbeteren.

Tegen 1 april 2016 zal een rapport ons ook helpen in te schatten in welke mate wij wetgevend werk moeten verrichten om de uitwisseling van kennis tussen politie en welzijn binnen de juiste contouren mogelijk te maken. Ik kijk met heel veel interesse uit naar dat rapport.

De brede uitstap verdient ook onze bijzondere aandacht omdat zij in de bredere voorlinie staan inzake preventief optreden, inzake aanmelding voor intensievere begeleiding via de toegangspoort en inzake aanmelding bij de gemandateerde voorzieningen bij verontrusting. We moeten dan ook investeren in het verhogen van hun competenties en hen versterken en ondersteunen bij het vervullen van hun opdracht. We moeten ook duidelijk definiëren wanneer die opdracht begint en eindigt.

We kunnen dit debat niet voeren zonder het te hebben over capaciteit. Mevrouw Schryvers en mevrouw Van den Brandt hebben het daar al uitgebreid over gehad en de puntjes op de i gezet.

Collega's, ik besluit. Ik denk dat het goed is dat we vandaag kunnen starten met de remediëring. De knelpunten die we zonet hebben besproken, dreigden het systeem van de integrale jeugdhulp definitief onderuit te halen indien er niets zou veranderen. Met dit voorstel van resolutie willen we de minister ertoe aanzetten een veranderingsproces op gang te brengen. We willen hem daarbij vooral ook ondersteunen. We hebben van de minister gehoord dat hij hiervoor open staat. We zullen hem daarin ten volle steunen.

Collega's, ik denk dat die hoorzittingen, de openheid van dit parlement, het enthousiasme van de commissie Welzijn om het werkveld te horen, maar ook het enthousiasme en de inzet die we bij die hoorzittingen hebben gekregen van het werkveld, een goede zaak zijn geweest. Ik hoop dan ook dat we de komende maanden met deze leerstof volop aan de slag kunnen gaan en de minderjarigen inderdaad de zorg kunnen bieden die zij verdienen. Ik dank u. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de voorstellen van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katia Segers en Bart Caron betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap – 425 (2014-2015) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap – 426 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstellen tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmorgen heeft de heer Björn Rzoska bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Katia Segers en Bart Caron betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, collega's, de nieuwe beheersovereenkomst van de VRT wordt met een jaar vervroegd. Die beheersovereenkomst is de wens van de minister en van de Vlaamse Regering. Het is de bedoeling van de regering dat die ingaat op 1 januari 2016, volgend jaar dus.

Dit is de laatste plenaire vergadering van dit parlementaire jaar. Het is de laatste gelegenheid om de talrijke hoorzittingen – het waren er zes – die plaatsvonden in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media met betrekking tot de beheersovereenkomst te laten resulteren in een set van aanbevelingen die mevrouw Segers en ikzelf willen doen aan de Vlaamse Regering.

Ik heb begrepen dat er ook vanuit de meerderheid een voorstel van resolutie is met betrekking tot die beheersovereenkomst.

Het is een heel belangrijk document. We willen die aanbevelingen meegeven aan de regering zodat die deze zomer en het begin van de herfst de ruimte krijgt om in het kader van de goedgekeurde resoluties onderhandelingen te voeren met de VRT over de beheersovereenkomst. Het is de laatste kans.

De voorzitter: De heer Matthias Diependaele heeft vanmorgen bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap.

U vraagt de spoedbehandeling om dezelfde reden? (*Instemming*)

Ik veronderstel dat het parlement het ermee eens is om deze twee voorstellen van resolutie nu samen behandelen? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de voorstellen van resolutie van Katia Segers en Bart Caron betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap en van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen

de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Beste collega's, zo dadelijk zullen we hier stemmen over de goede raad die we vanuit de commissie Media van het Vlaams Parlement willen meegeven aan de Vlaamse Regering, meer bepaald aan minister van Media Gatz. Hopelijk zal hij hiermee deze zomer goed aan de slag gaan voor de opmaak van de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT.

Hij zal de contouren en doelstellingen vastleggen waarbinnen de VRT moet werken in de komende vijf jaar. Dat is een heel belangrijk moment voor de VRT. In de voorbije maanden zijn er in de Mediacommissie zes hoorzittingen geweest, waar experts en alle belanghebbenden hun licht lieten schijnen over de rol van de VRT in het medialandschap in Vlaanderen. Die rol is heel belangrijk. De VRT is de spil van het media-ecologische landschap, ze legt de lat heel hoog en jaagt de sector aan.

De heer Caron en ik hebben deze namiddag ons eigen voorstel van resolutie ingediend omdat we het voorstel van resolutie van de meerderheid jammer genoeg niet kunnen steunen. We betreuren dat, want er zijn best een aantal punten waarover we het vast en zeker eens zijn. Toch bleek op een aantal fundamentele punten het water te diep.

De meerderheid gaat eigenlijk voor een fundamenteel andere beleidskeuze. Waar de VRT volgens ons is kunnen bloeien en groeien dankzij een beleid gestoeld op het uitgangspunt van een maatschappelijke verantwoordelijkheidsvisie, een die vertrekt vanuit de rol van een sterke openbare omroep als voorwaarde voor een sterke democratie, dan wordt dit pad door de meerderheid enigszins verlaten. Die weg wordt vandaag geruimd voor een andere blik op de openbare omroep, wat die moet zijn en doen, namelijk, een die past in wat we noemen het marktfalenperspectief. Een afgeslankte VRT mag voortaan alleen nog de gaatjes vullen die de markt laat, en mag zelf geen marktverstoring effect hebben. Een sterke VRT is geen luxe, maar een noodzaak voor de mediasector als geheel en voor alle Vlamingen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mevrouw Segers, u gaat wat te snel door de bocht als u denkt dat de meerderheid nu ineens geen sterke VRT meer wil. We willen allemaal wel een sterke VRT. Maar het is niet omdat van alle sectoren, ook het culturele veld en jeugdorganisaties, efficiëntie-inspanningen worden gevraagd, dat we dat van de VRT niet zouden mogen vragen.

Omdat er nu misschien scherpere keuzes worden gemaakt in ons voorstel van resolutie dan in het verleden, betekent dat niet dat de openbare omroep daardoor verzwakt. Het is juist een garantie voor een duurzame toekomst van de openbare omroep dat we die oefening nu doen. U mag dus zeker niet zeggen dat we een smallere VRT willen.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Mevrouw Segers, waar haalt u het idee vandaan dat we niet zeggen dat de VRT een maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen heeft? We zijn daar absoluut van overtuigd, en het staat ook enkele keren in ons voorstel van resolutie. Vandaar mijn vraag: waar leest u dat?

Mevrouw Katia Segers (sp-a): Er zijn drie punten waaruit we dit heel duidelijk afleiden. Een: de VRT heeft de afgelopen jaren al voor grote besparingen gestaan. Dit jaar is daar 27 miljoen euro van afgegaan. In uw tekst staat dat u streeft naar een nog slankere VRT.

Twee: deze beheersovereenkomst gaat volgens uw voorstel van resolutie uit van het feit dat de VRT maar mag doen wat er is bepaald en zich niet verder mag ontwikkelen. We geloven heel sterk dat je in dit medialandschap, dat ongelooflijk snel evolueert op technologisch vlak, niet kunt voorspellen wat er binnen vijf jaar zal gebeuren. Wie heeft een glazen bol? Ik niet en niemand niet. We moeten de VRT dus de vrijheid geven om zich daar te kunnen ontplooien. Volgens jullie voorstel van resolutie zal ze dat niet kunnen doen.

Drie: het grote, belangrijke zit in wat jullie voorstellen voor de kernopdrachten van de VRT. In de jaren 30 omschreef Lord Reith, de godfather van de BBC, de opdracht van een openbare omroep als: to inform, to educate and to entertain. Dat laatste – to entertain – halen jullie volledig uit de kernopdrachten van de VRT. Entertainment zal volgens jullie voorstel van resolutie alleen nog kunnen als een maatschappelijke meerwaarde. Maar het is weg uit de kernopdrachten van de VRT, en dat is veel verregaander dan jullie zelf beseffen.

Uit die drie dingen – en er zijn er nog andere – maken wij op dat de VRT vandaag in een carcan wordt gedwongen, dat ervoor zal zorgen dat zij binnen vijf jaar een kleinere VRT zal zijn. Niet per se een zeer kleine, want de VRT is heel sterk en heel krachtig.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, ik maak kanttekeningen bij de drie punten van mevrouw Segers.

Mevrouw Segers, u zult nergens lezen dat wij naar een kleinere VRT willen. Een slankere, dat zult u wel lezen. Maar ik denk dat iedereen slank wil zijn, dus ook de VRT. (*Gelach*)

De heer Hellemans, zo lazen wij, gebruikt zelf het woord 'compacter'. Dus de VRT zelf gebruikt de term 'compactere VRT'. Zij willen daar zelf ook naartoe. Mevrouw Segers, dat betekent nog altijd niet, wat ons betreft, een zwakkere VRT, wel integendeel.

U zegt dat wij vandaag niet kunnen voorspellen waar het naartoe gaat en waar we over drie, vier, vijf jaar zullen staan. Dat klopt. Daarom zijn er mechanismen mogelijk om tussentijds bij te sturen. Maar we moeten toch ook aandacht hebben – en daarover heb ik u nog niet gehoord – voor het media-ecosysteem waarmee we te maken hebben. We weten allemaal dat dat heel delicaat en broos is, dat dat een verhouding is tussen de openbare omroep enerzijds en de commerciële omroepen anderzijds, tussen de omroepen en de distributeurs, de productiehuisen... Het is een heel delicaat evenwicht. Daar moeten wij de nodige aandacht aan besteden. Inderdaad, mevrouw Segers, dat betekent dat wij vragen dat de openbare omroep niet marktverstoring zou zijn, maar marktversterkend. Ook dat betekent voor ons niet dat dat de doodsteek zou zijn voor de openbare omroep, wel integendeel.

En dan is er het derde element, de kernopdrachten. Wij maken inderdaad een gradatie. Wij zeggen dat de VRT prioritair aandacht moet besteden aan informatie, nieuws, educatie en cultuur, en slechts in tweede orde aan ontspanning en sport. Zeggen wij dat zij dat niet meer mogen doen? Neen. Maar wij geven daar een gradatie aan. Mevrouw Segers, als u het Mediadecreet, dat uw partij indertijd mee heeft mogelijk gemaakt, goed leest, zult u zien dat dat ook zo daarin staat. Ook daar is er sprake van een gradatie en komen die dingen op de tweede plaats. Wij zijn uiteraard niet tegen ontspanning. Wij hechten, zoals het ook in

die resolutie staat, groot belang aan de eigen Vlaamse producties en de eigen Vlaamse fictie, en die vind je in dat segment terug.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Mevrouw Segers, het valt mij op dat u ervan uitgaat dat wij op een eiland zitten waar enkel een openbare omroep bepaalt wat onze media in Vlaanderen zijn. U miskent volledig de plaats van de private sector. U vindt dat die private sector tweederangs is. Ik zeg u dat als je de Vlaamse kijker een brede waaier wilt aanbieden, dat dat kan door een sterke openbare omroep, gebaseerd op goede en duidelijke informatie, en daarnaast entertainment. Mevrouw Segers, vindt u dat Thuis entertainment is? *(Instemming van mevrouw Katia Segers)*

Wij zijn voor Thuis. Wij vinden dat daarin maatschappijkritische zaken aan bod komen en dat dat op een goede manier gebeurt. Wij zijn niet voor de afschaffing van die zaken. Wij willen een sterke VRT, die niet marktverstoring is, maar juist marktversterkend. Daar slaat u met de socialisten de bal volledig mis. *(Applaus bij Open Vld en van de heer Ward Kennes)*

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Collega's, ik wil wat intellectuele eerlijkheid in het debat. We gaan hier niet beginnen met een cursus Nederlands, maar de woorden 'slanker' en 'compacter'... Mijnheer Vandaele, dat u en ik een beetje zouden kunnen vermageren, daar is iets voor te zeggen.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Caron, spreek voor uzelf!

De heer Bart Caron (Groen): Als het over de VRT gaat, is de betekenis van die twee woorden wel heel erg duidelijk. Ik zeg niet dat u een zwakke VRT wil, ik zal daar straks op ingaan, maar als u de woorden 'slanker' en 'compacter' gebruikt, dan bedoelt u toch dat het een beetje minder mag zijn?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Mevrouw Segers, ik wil u toch een paar passages uit ons voorstel van resolutie voorlezen. Bij de overwegingen staat heel duidelijk dat de Vlaamse openbare omroep centraal staat in het Vlaamse medialandschap. Die centrale positie bevestigen wij hierbij.

Wat het aanbod betreft, zijn er prioritaire pijlers, zoals de informatieve en educatieve opdracht. De aanvullende pijlers zijn sport en ontspanning. Dat staat nu ook al in het decreet. Er staat hierover een hele resem zinnen in het voorstel van resolutie. Ik wil nog een zin voorlezen: "De nadruk ligt steeds op de onderscheidende, innovatieve, kwalitatieve, onafhankelijke en gevarieerde programmering van de openbare omroep om een zo groot mogelijk en gevarieerd publiek te bereiken."

Ik vind de nadruk op een onderscheidende en een kwalitatieve programmering erg belangrijk. Dat is de reden waarom we vinden dat het op het vlak van sport of ontspanning een beetje meer onderscheidend mag zijn dan we tot nu toe te zien hebben gekregen.

Mevrouw Segers, dat betekent niet dat we Blokken willen afschaffen. In onze ogen is dit een viersterrenontspanningsprogramma dat mag blijven. Het leidt veel mensen naar Het journaal. Hetzelfde geldt voor Thuis. Voor ons moet dit niet verdwijnen. U hebt dat vandaag in de kranten verteld. Dat is totaal niet juist. Dit programma beantwoordt perfect aan alle criteria. Het is net onderscheidend,

verbindend en gemeenschapsvormend. Die punten komen nog terug. Het is een typisch programma waar gezinnen samen naar kijken en over praten. Er komen maatschappelijke thema's aan bod.

Niemand heeft dat ooit gezegd. Ik vind het laag dat u deze namiddag in alle kranten of tenminste op websites hebt verklaard dat u ons ervan verdenkt Thuis of Blokken door de VRT te laten schrappen. Dat is echt een intentieproces. Dit staat in dit voorstel van resolutie niet te lezen.

Wat de slankere, compactere, efficiëntere en kostenbewuste uitvoering van de kernopdrachten betreft, gaat het om de organisatie en niet om het aanbod. Het gaat om de wijze waarop de VRT intern werkt. Daar kunnen nog efficiëntie-oefeningen worden gemaakt. Een aantal interne diensten kunnen misschien nog worden geëxternaliseerd. Wat het personeelsbeleid betreft, kan allicht nog een en ander veranderen. Dat is een efficiënte vervulling van de kernopdrachten.

Mevrouw Katia Segers (sp-a): Mevrouw Brouwers, Thuis en Blokken zijn natuurlijk heel mooie voorbeelden waarvan u de meerwaarde inziet. Wij lezen echter wat er te lezen valt. We hebben hier deze voormiddag nog over gediscussieerd. We hebben gevraagd of sport en ontspanning opnieuw op dezelfde hoogte kunnen komen als informatie, cultuur en dergelijke. Dat is voor u onbespreekbaar. We lezen dan ook wat er staat. Ontspanning en sport verdwijnen uit de kernopdrachten van de VRT. Dat baart me veel zorgen. De vraag is immers wie vanaf nu zal bepalen wat de onderscheidende en maatschappelijke meerwaarde van entertainment is.

Wat de slankere en compactere VRT betreft, weten we allemaal dat de VRT ten gevolge van de besparingen van de afgelopen jaren en van dit jaar op zijn tandvlees zit. Er kan in het personeelsbestand allicht hier en daar nog wat worden geschoven. We vragen ook om een innovatief hr-beleid. Met minder geld kan het echter niet. Dat heeft het personeel ons duidelijk verteld.

We weten dat de VRT niet enkel op personeel, maar ook in het aanbod zal besparen. Dat voelen we vandaag al. We kijken, zoals ik in oktober 2014 heb voorspeld, opnieuw elke dag naar De Kampioenen. We zullen nog meer herhalingen zien.

Mijnheer De Gucht, u hebt gesteld dat de socialisten de rest van de sector niet zien staan. Dat klopt niet. We hebben een aantal elementen in ons voorstel van resolutie opgenomen om de belangen van de private spelers te bewaken en te honoreren. We vragen, bijvoorbeeld, een proportioneel plafond voor de reclame-inkomsten. Indien de markt globaal daalt, moeten de reclame-inkomsten van de VRT evenredig dalen.

Alle private spelers hebben ons tijdens de hoorzittingen verteld hoe belangrijk de openbare omroep als aanjager en als motor van de hele sector is. VTM is gekomen in 1989. De VRT deed het op dat moment echt niet goed. De VRT heeft zich herpakt, en vandaag zien we dat we een ongelooflijk rijk landschap hebben in Vlaanderen. Wij zijn verwend. En dat is in de eerste plaats dankzij de VRT, en daarnaast dankzij alle andere privépartners, die worden aangejaagd. Uit onderzoek, ook gepresenteerd tijdens de hoorzittingen, bleek dat een sterke VRT een goede zaak is voor het hele media-ecosysteem. Onze bezorgdheid is net om haar vleugels niet te knippen, zodat we over vijf jaar niet bij een kleine nichezender belanden.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Collega, u verwijst naar de houding van de commerciële en het particuliere veld. Het klopt dat zij allemaal van een sterke VRT houden, maar ze hebben ook nog andere dingen gezegd. Zij hebben bijvoorbeeld gevraagd om terughoudend te zijn online, want dat is hun business. Die uitgeschreven artikelen, dat is van ons, zeiden ze. De VRT treft ons daar in

het hart. Hetzelfde met online advertenties: beperk dat en sluit dat zo mogelijk uit. Dat wilt u allemaal wel, mevrouw Segers. U zegt dat de VRT online moet kunnen gaan, dat men echt moet kunnen doen wat men wil doen.

Wij draaien het om. Vroeger werd altijd gezegd: wat niet uitgesloten is in de beheersovereenkomst, mogen we doen. Nu draaien we dat om en zeggen we: wat niet toegelaten is in de beheersovereenkomst, doe je beter niet. Behalve met een aantal procedures kan het wel, maar goed. Dat is een belangrijk verschil. Als u de commerciële omroepen citeert, moet u ze volledig citeren.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, we hebben in de pers al een en ander kunnen lezen, en het debat was al wat voorbarig ten opzichte van vandaag, maar alvorens we verder luisteren naar mevrouw Segers en daarna naar de heer Caron, zou ik willen weten waar zij die dotatie van 292,4 miljoen euro, waarvan sprake in hun voorstel van resolutie, gaan halen. Ik zou daar eerst wat duidelijkheid over willen, vooraleer we voortgaan.

In 2015 vertrekken we van een dotatie van 275 miljoen euro. Dat is 17 miljoen euro erbovenop kletsen! Ik zou dat graag kunnen begrijpen.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Dat is 17 miljoen euro die eraf gehaald is aan het begin van het jaar. Die 17 miljoen euro willen wij gewoon terug. (*Applaus bij sp.a*)

Mijnheer Vandaele, wij vinden dat de VRT moet zijn waar de Vlaming is. Als uit het kijk- en luistergedrag van mensen, en zeker van jongeren, blijkt dat de Vlaming steeds meer op verschillende platformen én online zijn mediaconsumptie doet, dan moet de VRT daar zijn. Wij lezen in uw voorstel van resolutie dat de VRT alleen maar radio en tv mag brengen, en dat is inderdaad de kernopdracht, maar volgens uw voorstel van resolutie moet men zo ver mogelijk wegblijven van het geschrevene. Dat knipt opnieuw de vleugels van de VRT, die effectief moet zijn waar de Vlaming is. En als dat meer en meer online is, dan moet de VRT daar voluit in kunnen gaan.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Dat is niet waar. Waar wij voor pleiten, is dat de VRT een digitaal platform heeft dat een goed platform is, dat zich bezighoudt met de taken die zij heeft – inderdaad vooral televisie en radio. Maar wat wij niet willen, is dat daar informatie doorkomt zoals interviews, zoals we enkele weken geleden gezien hebben, waarmee zij de concurrentie aangaan met online kranten. Het is niet de taak van de VRT om daarin de concurrentie aan te gaan met De Standaard Online en dergelijke. Wat zij moeten doen, zijn eventueel uitgebreidere interviews, waarvan ze stukken op de website plaatsen en dergelijke meer, maar het is niet hun taak om daarin een concurrent te zijn van De Standaard, De Morgen, De Tijd, Het Laatste Nieuws. Wij geven geen dagbladen uit. Wij maken met de VRT een standaard van wat het betekent om goede informatie te geven. We hebben daar de middelen van film en geluid voor, laat ons die maximaal benutten.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mevrouw Segers, ik wil me aansluiten bij de heer De Gucht. Het is niet waar dat in onze tekst staat dat het enkel radio en televisie mag zijn. Wij zeggen "aanwezig op alle platformen", en dat betekent ook online. Maar wij vragen inderdaad enige terughoudendheid.

En mag ik u eraan herinneren dat ook in de vorige beheersovereenkomst, die werd afgesloten door de vorige minister, die van uw partij was, stond en staat, want die beheersovereenkomst loopt nog, dat wat betreft de onlineactiviteiten en het online nieuwsaanbod, de klemtoon op het audiovisuele moet liggen. Dat stond er al in, en dat staat er nu dus nog in.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Ter aanvulling van de vorige sprekers en omdat mevrouw Segers een wel heel selectieve lezing geeft van ons voorstel van resolutie, wil ik kort twee stukjes eruit voorlezen. Wanneer het gaat over het aanbod voor kinderen en jongeren op Ketnet staat er: "(...) en worden de nodige garanties geboden voor een kwaliteitsvol aanbod op radio, televisie en andere mediaplatformen." Een beetje verder lees ik: "De VRT vervult zijn informatieve opdracht via alle relevante platformen." Dit zijn gewoon twee citaten uit ons voorstel van resolutie, dat u precies nog niet gelezen had.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Jawel, ik heb uw voorstel van resolutie heel grondig gelezen. En wat betreft het aanbod voor kinderen en jongeren: dat hebben we niet geamendeerd, we waren het er volledig mee eens.

Mijnheer Vandaele, u refereert aan de beheersovereenkomst van vijf jaar geleden. Dat is natuurlijk vijf jaar geleden: ondertussen zijn de technologische evoluties zodanig veranderd, we kunnen die niet meer tegenhouden.

Ik heb in de commissie trouwens ook het omgekeerde voorbeeld gegeven, mijnheer De Gucht. Het is zo dat vandaag ook kranten steeds meer online gaan. Ze beseffen dat een deel van hun businessmodel, hun betaalmodel, online moet worden verdiend. Daarbij gaan ze ook steeds meer beeld en geluid integreren. Ze zoeken naar nieuwe formats. The Guardian doet fantastische dingen met 'digital storytelling'. Er zijn ook filmpjes, dat is geluid.

De realiteit is dat de grenzen tussen de verschillende media verdwijnen. Over vijf jaar zullen die wellicht nog meer verdwenen zijn. We kunnen dat niet stoppen. De kranten weten dat en ze beseffen heel goed dat ze de VRT daar eigenlijk niet van kunnen weghouden. Hun reactie was begrijpelijk, ze zeggen dat de VRT zo ver mogelijk moet wegblijven van het geschrevene. En dat staat wel gewoon in uw tekst, dat de VRT moet wegblijven van het geschrevene. Dat is hun eis die u erin hebt opgenomen. Ze beseffen ook heel goed dat dat in realiteit niet houdbaar is.

Daarom vragen wij trouwens ook in ons voorstel van resolutie dat er halverwege de legislatuur een evaluatiemoment zou komen. We vragen dat om precies met de private sector, met de partners samen te zien wat we kunnen herbekijken en zien hoe ze elkaar kunnen aanvullen. De VRT toont zich ook altijd heel open ten aanzien van de privépartners en is bereid om haar content te delen. Daar wordt ook gretig gebruik van gemaakt.

De VRT is vandaag het huis van vertrouwen, van kwaliteit, van nieuws en van ontspanning. Het is het huis dat alle Vlamingen ook verbindt dankzij steengoede programma's waar we terecht trots op mogen zijn. Er is natuurlijk altijd ruimte voor kritiek en verbetering.

De VRT vervult de publieke opdracht die de overheid oplegt, heel goed. We zullen dat allemaal moeten beamen. Dat doen we ook. Dat blijkt uit de jaarlijks positieve doorlichting van de mediaregulator VRM. Dat blijkt uit de kijk- en tevredenheidscijfers en dat werd ook tijdens de hoorzittingen meermaals bevestigd. Uit de publieksbevraging kwam bijvoorbeeld mooi naar voren dat de VRT sterk gewaardeerd wordt door de Vlaming, die ook heel duidelijke verwachtingen koestert van zijn openbare omroep. U zult het zich herinneren dat de Vlaming eigenlijk vraagt om meer ontspanning en meer sport. Dat verlanglijstje van de Vlaming staat dus in schril contrast met wat u in uw voorstel van resolutie voorstelt.

Waarom verschillen we zo grondig van mening met de meerderheid?

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mevrouw Segers, u laat uitschijnen dat de Vlaamse kijker maar één medium heeft, en dat is de VRT. Als er geen sport op de VRT komt, dan heeft de Vlaamse kijker geen sport. Als er geen ontspanning op

de VRT komt, dan heeft de Vlaamse kijker geen ontspanning. Dat is natuurlijk niet de realiteit. De realiteit is dat we een veelkleurig en veelzijdig medialandschap hebben met een groot aanbod. Juist dat willen wij in leven houden en versterken. Dat de VRT daar een belangrijke rol in moet spelen en blijven spelen, daar zijn wij, de meerderheid, het helemaal mee eens.

Het is een kwestie van accentverschuiving. U mag het niet voorstellen alsof alleen de openbare omroep de enige speler op het veld is.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): U doet een beetje aan stemmingmakerij door ervoor te zorgen dat het overkomt alsof de meerderheid totaal geen aandacht meer wil hebben voor sport. De realiteit is dat er duidelijk in de resolutie staat dat wij aandacht willen hebben voor sport, maar dat het niet marktversturend mag werken. Dat betekent dat bij biedingen voor voetbal en andere sporten, de VRT de prijs niet mag opdrijven voor de private zenders in het Vlaams medialandschap. De VRT moet ervoor zorgen dat wij een brede waaier te zien krijgen van de verschillende sporten die Vlaanderen en de wereld rijk zijn zodat we er op een goede manier kennis mee maken. Als er een minder populaire sport meer in de spotlight komt te staan, dan worden er meer mensen naartoe getrokken. We hebben dat gezien met hockey. Dat is ondersteunend werken voor die sector, voor de hele sportieve sector in Vlaanderen.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): We zijn allemaal pleitbezorgers van die minder populaire sporten. Het is ongelooflijk belangrijk maar het is ook een voorbeeld van waar het voor de VRT moeilijker wordt om dat te blijven handhaven omdat ook OP12 is verdwenen.

U verwijst naar de sportrechten. Er wordt vaak gezegd dat de VRT de commerciële zenders overbiedt. Dat is niet vaak het geval. Vaak kan de VRT niet mee bieden. U weet ook heel goed dat er bepaalde sportevenementen zijn waar de commerciële zenders niet in geïnteresseerd zijn. In de Olympische Spelen zijn ze niet geïnteresseerd. Gelukkig dat er dan de VRT is.

Bijvoorbeeld de Tour de France. Gaan we de Vlamingen zeggen dat ze naar de Tour de France op Franse zenders moeten kijken? (*Rumoer*)

De voorzitter: De heer Van Campenhout heeft het woord.

De heer Ludo Van Campenhout (N-VA): Mevrouw Segers, het is bijna een persoonlijk feit. Maandag was de Ronde van Frankrijk te zien vanaf de eerste minuut in de mooiste stad van Vlaanderen. Ze was dus vanaf de eerste minuut te zien op de VRT.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): We willen toch dat de VRT dat kan blijven doen, ook al is het een commercieel evenement?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Ik wil aan mevrouw Segers een vraag stellen. Ik volg nu het mediadossier minder dan vroeger. Als bepaalde populaire sporten op het open net, toegankelijk voor elke kijker, commercieel worden aangeboden – waar dus geld voor moet worden betaald –, vindt u dan dat de VRT moet concurreren met belastinggeld? Dat is de vraag. Ik denk dat de VRT zich moet focussen op sport, maar als de Vlaamse kijker op het open net diezelfde sport kan bekijken, wat is daar dan mis mee?

Mevrouw Katia Segers (sp.a): De VRT doet dat ook niet. Het is normaal dat de VRT beslist, zoals de andere zenders, wat er op de zender komt. Een Ronde van Frankrijk – daar zijn we het over eens – is voor de VRT een goede zaak. Er worden

fabeltjes verteld dat de VRT overbiedt, maar dat is niet de realiteit. De zenders maken ook onderling heel goede afspraken, namelijk het delen van beelden die de andere hebben. Laat ons dat ook zo houden. Ik snap niet wat uw punt is.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Mevrouw Segers, u weet niet wat het punt is, maar u hebt geprobeerd het punt te maken.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Wij willen dat de VRT kan blijven meespelen voor grote en kleine sporten.

Ik heb me in mijn uiteenzetting vooral toegespitst op de grote discrepanties, maar er is al heel veel aan bod gekomen. Collega Caron zal na mij spreken. We hebben het netjes verdeeld zodat onze toelichtingen complementair zijn en wij onszelf niet herhalen. Beide betogen moeten dus als één geheel worden beschouwd.

Voor ons is de VRT niet te sterk en niet marktverstoring. Wij blijven gaan voor een holistische en brede omroep. Er is onderzoek genoeg dat aantoonde dat landen met een sterke openbare omroep gewoon ook een betere democratie hebben.

Net dankzij die visie op de maatschappelijke verantwoordelijkheid, met een klemtoon op de publieke meerwaarde van public service, is de VRT kunnen uitgroeien tot een sterke openbare omroep. Inzetten op een holistische VRT was de sleutel tot dit succes: door te focussen op een breed opdrachtenpakket – informatie, cultuur, kwaliteitsvolle ontspanning, sport en vorming – worden kijkers en luisteraars uit hun comfortzone gehaald en worden ze met informatie en duiding in contact gebracht.

De VRT moet haar maatschappelijke rol ten volle blijven spelen, zodat de omroep zijn legitimiteit niet verliest. In die zin werkt de VRT niet marktverstoring, maar marktversterkend, want de VRT legt de lat voor alle spelers heel hoog en fungeert ook als katalysator. De uitbouw van een sterke VRT vergt dat de omroep kan rekenen op voldoende middelen en zekerheid. In de hoorzitting zei de European Broadcasting Union (EBU) dat de VRT bij de beste van de klas in Europa hoort: de derde meest efficiënte omroep wat betreft het aantal personeelsleden in verhouding tot het aantal inwoners én eentje die de hoogste kijk- en luistercijfers kan voorleggen. Het beeld dat de VRT een geldverslindende machine zou zijn, klopt niet met de realiteit. Met 45 euro per jaar per Vlaming krijgt de Vlaming bijzonder veel waar voor zijn geld. Voor ons is het dus niet onredelijk dat de VRT voor de hele duur van de beheersovereenkomst kan rekenen op de dotatie van 2014, namelijk 292 miljoen euro. Wij willen dat er in de loop van de beheersovereenkomst op dit engagement niet kan worden teruggekomen of beknipt.

Tegenover dit engagement van de Vlaamse Regering moet de VRT volgens ons zich engageren en een voorbeeldfunctie opnemen door werk te maken van een innovatief talentmanagement en de ontwikkeling en implementering van een innovatief hrm-beleid. Het personeelsbeleid moet ervoor zorgen dat de mensen op de juiste werkplek zitten en ook groeikansen krijgen.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Ik vind het wat jammer dat we hier nu een vrij hevig debat voeren, terwijl ik het gevoel had dat in de hoorzittingen een breed draagvlak groeide, over alle partijen heen. Ik heb het gevoel dat u tegenstellingen creëert die er eigenlijk niet zijn. U kiest per doelgroep van Vlamingen een programma dat hen aanbelangt, in de hoop dat ze opgejut kunnen worden wanneer hun programma zou verdwijnen. Ik blijf met een aantal vragen zitten over het financiële luik. De heer Bajart vroeg waar u die 17 miljoen euro extra zult halen, U hebt daar nog altijd niet op geantwoord. In uw voorstel bij punt 16 pleit u voor een proportioneel plafond voor inkomsten die op de onlinemarkt worden gegenereerd. U zei dat de VRT ook zou terugvallen als de onlinemarkt in

haar geheel in elkaar zou zakken. Hoe moet dat dan worden gecompenseerd? Moeten er dan nieuwe overheidsmiddelen worden gevonden? Of moet de VRT zelf dan inkrimpen? Dat rijmt dus niet met uw stelling dat er in stabiele inkomsten moet worden voorzien, wat wij wél doen in punt 40. Ik vind het dus jammer dat u een consensus die aan het groeien was op die manier onderuithaalt. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Ik ben mijn uiteenzetting begonnen met te zeggen dat we het over zeer veel punten eens waren. Als we de tekst vorige week – of toch enkele dagen eerder – hadden kunnen krijgen, dan waren we er misschien uit geraakt. Vanochtend bleek dat over een aantal zaken het water tussen ons te diep is. Het gaat over fundamentele beleidskeuzes, zoals het betonneren van de beheersovereenkomst, zodat achteraf niets nog mag worden gewijzigd; het verwijderen van ontspanning uit de kernopdrachten en het beperken van het onlineaanbod. Wat de inkomsten betreft, vragen we een stabiele dotatie. Daar zou de VRT heel gelukkig mee zijn. De inkomsten uit advertenties fluctueren. Dat weet men zeer goed, en ook hoe daarmee om te gaan. Onze tegemoetkoming aan de privépartners betreft de toestand op het moment dat de reclamemarkt behoorlijk krimpt. Het hangt er dan van af met welke cijfers men zal werken – al maakt dat niets uit, want ons voorstel van resolutie wordt toch weggestemd.

Er moet bijvoorbeeld met de Unie van Belgische Adverteerders (UBA) worden bekeken hoe dat kan worden berekend. Ofwel moet het worden berekend via de adverteerders, ofwel via de mediahuizen. Er zijn dus manieren om ervoor te zorgen dat iedereen een fair aandeel blijft halen uit de advertentiemarkt.

De heer Joris Poschet (CD&V): Ik zal niet op alles terugkomen want anderen hebben die drie hoofdpunten van u al weerlegd. Ik kom wel nog eens expliciet op het tweede terug. U spreekt steeds over het betonneren van de beheersovereenkomst. Die wordt niet gebetonneerd. U hebt toch ook punt 22 gelezen? Daarin staat dat er een coherente toetsingsprocedure wordt opgenomen waarbij de VRT nog nieuwe initiatieven kan ontwikkelen en dat daarvoor een drietraps-raket wordt toegepast, namelijk het moet marktversterkend zijn, er moeten noodzakelijke financiële middelen zijn en er moet een kwalitatieve meerwaarde zijn. Waar ziet u die betonnering?

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Tijdens de uiteenzetting van EBU is heel duidelijk gebleken dat in landen waar zoiets bestaat er alleen maar consultants rijker van worden. Het vertraagt de boel ook ongelooflijk. Als je wilt innoveren en nieuwe toepassingen ontwikkelen en je moet daarvoor een hele toetsingsprocedure opzetten – het is trouwens niet duidelijk wie dat moet toetsen –, dan is dat een ongelooflijk log instrument dat handenvol geld zal kosten. Ik zeg eerder: vertrouw de VRT, vertrouw hen in hoe ze denken te moeten ontwikkelen en ze zullen wel degelijk rekening houden met de privépartners. Het is ook in het belang van de openbare omroep dat het evenwicht in het media-ecologisch systeem wordt bewaard.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): De toetsingsprocedure voor nieuwe initiatieven hoeft helemaal geen logge procedure te zijn. De dame van EBU heeft inderdaad gezegd dat het in sommige landen zo is geëvolueerd dat de studie bureaus er rijker van worden. Dat is hier zeker niet de bedoeling. Het moet een lichte procedure zijn, maar het moet marktversterkend zijn, de financiële middelen moeten er zijn en er moet een kwalitatieve meerwaarde zijn voor de samenleving. Er moet minstens voor die drie punten worden nagegaan of eraan voldaan is. Dan kan er worden beslist. Nu hebben we niet altijd de indruk dat er op die manier wordt gewerkt. Het is een manier van werken die wordt meegegeven, en dat hoeft geen logge procedure te worden.

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Ik ben blij dat te horen.

Wij willen dat de VRT zich de komende jaren maximaal kan ontplooiën via alle platformen. De VRT moet zijn waar de Vlaming is. Wanneer de Vlaming steeds meer online is, moet de VRT daar ook zeker zijn. Vastleggen wat vooraf mag en niet mag, is geen goede zaak. Bij mijn weten staat Madame Soleil nog niet op de loonlijst van de VRT.

Diversiteit is voor ons een heel belangrijk aandachtspunt. We waren bijzonder teleurgesteld over de passage over diversiteit in jullie voorstel van resolutie. We willen meer. Het wordt echt tijd dat de VRT zowel op als achter de schermen een getrouwe weerspiegeling kan zijn van de hedendaagse Vlaamse samenleving. Daarom willen wij dat de VRT meer aandacht schenkt aan diversiteit in de meest ruime betekenis van het woord.

Het streefcijfer voor vrouwen ligt nu op 33 procent en ze halen dat probleemloos. Maar we zijn wel met 51 procent vrouwen in onze maatschappij. Het aantal personen met een etnisch-culturele achtergrond moet gevoelig opgetrokken worden om zoveel mogelijk overeen te stemmen met het werkelijke bevolkingsaandeel. We moeten ook veel meer ambitie tonen op het vlak van personen met een functionele beperking. De mensen van GRIP waren daar sterk vragende partij voor. We willen dat er streefcijfers worden opgenomen en dat de VRT erop toeziet dat diversiteit niet louter vanuit een kwantitatief perspectief wordt benaderd, maar dat er ook inhoudelijk gefocust wordt op niet-stereotiepe, positieve beeldvorming.

Dat veronderstelt, beste collega's, dat de VRT een versnelling hoger schakelt ook op het vlak van toegankelijkheid van het VRT-aanbod: concrete en ambitieuze afspraken inzake ondertiteling, audiodescriptie en Vlaamse gebarentaal dienen te worden vastgelegd. Ik ben blij dat we elkaar vinden voor dat laatste.

In dat verband vragen wij dat de verschillende levensbeschouwingen voldoende hun plaats krijgen in het programma-aanbod. Ik weet niet of alle collega's beseffen dat er vanaf volgend jaar geen uitzendingen meer zijn door de levensbeschouwelijke organisaties. We denken dat de VRT haar rol moet opnemen en een beroep moet doen op de door die organisaties zelf opgebouwde expertise.

Inzake de educatieve opdracht willen we dat de VRT nog sterker inzet op mediawijsheid als vitaal onderdeel van de educatieve opdracht. Ook daar vinden we elkaar, maar waar wij een stukje verder in gaan is dat we aan de VRT vragen om een trekkersrol op te nemen inzake de ontwikkeling van een uniform classificatiesysteem voor media, naar analogie met de Nederlandse Kijkwijzer. Kijkwijzer is een gigantisch succes in Nederland, omdat het ouders, kinderen en jongeren zelf helpt om te weten welke inhoud voor hen de juiste is. We willen ook dat de VRT actief samenwerkt met het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA) om het gebruik van audiovisueel materiaal in het onderwijs te stimuleren.

Daarnaast is privacy een hot issue waar de VRT een voortrekkersrol moet opnemen, zeker in het kader van nieuwe advertentiemodellen, zoals targeted advertising. Die modellen komen op ons af. Telecomoperatoren zijn ermee bezig. Ze ontwikkelen modellen waarbij we niet meer massaal een reclameblok krijgen, maar reclame die voor ons geschikt is. Op zich kunnen we dat niet tegenhouden, het is ook goed, maar privacy is daarbij een heel belangrijk issue en de VRT moet echt het voortouw nemen.

Dus, collega's, ondanks de grote overeenkomsten, is het duidelijk dat onze visie op de VRT lichtelijk anders is. Daarom willen wij een oproep doen aan de minister. Ons voorstel van resolutie wordt straks weggestemd. Maar we vragen de minister onze aanbevelingen mee te nemen. *(Opmerkingen)*

Als we u hebben overtuigd, des te beter. We vragen minister Gatz te vermijden dat de vleugels van de VRT zodanig worden geknipt dat de Vlaming het binnen vijf jaar met een kleine zender moet rooien. Hij heeft ook de resultaten van de publieksbevraging doorgenomen en vastgesteld dat dat niet overeenstemt met wat de Vlaming specifiek van de VRT verwacht.

We hebben een sterke VRT nodig, niet uit luxe, maar uit noodzaak. In deze tijd van digitalisering, convergentie en commercialisering van de media is die vanuit democratisch oogpunt meer dan ooit broodnodig. Precies omdat een openbare omroep meer moet doen dan de gaatjes opvullen die de – overigens eveneens kwaliteitsvolle, mijnheer De Gucht – commerciële media in Vlaanderen laten. U bent aan zet, minister Gatz. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Waarde collega's, voorzitter, ik wil beginnen met mijn spijt uit te drukken over het feit dat we er niet in geslaagd zijn om één voorstel van resolutie voor te leggen. Zoals mevrouw Segers zei, hebben we de twee voorstellen naast elkaar gelegd. 80 procent was identiek, 15 procent was lichtelijk anders en er waren twee fundamentele knelpunten.

Ik vind het jammer, en ik ga er niet over zaniken, maar ik wil het zeggen. Gisteren om 15.00 uur hebben we uw ontwerptekst gekregen, nadat die ons wekenlang beloofd was. We hebben tegen 17.00 uur onze voorstellen van amendering bezorgd. Oké, ze waren vrij talrijk, dat moet u ook begrijpen. Er was geen ruimte meer om erover te discussiëren. Dat is jammer omdat de VRT zo'n belangrijke instelling is en de consensus in dit parlement zou dat belang hebben onderstreept. Niettemin, we zijn volwassen mensen, dus gaan we het debat aan en laten we onze meningsverschillen blijken.

Ik wil beginnen met de vraag te stellen: hebben wij een evenwichtig landschap van radio en televisie in Vlaanderen? Is het te remediëren? Is het ziek? Is het ongezond? Worstelt een van die omroepen met diepe schulden op dit ogenblik, en kan hij geen goede balans voorleggen op het einde van het jaar? Natuurlijk willen ze allemaal groeien, meer kijkers hebben en nog een beter saldo hebben. Hoe zijn we zelf? Wel, er is geen enkele van die zenders die zijn beklag maakt. Geen enkele van die zenders heeft trouwens op die zes hoorzittingen gevraagd dat de VRT minder zou krijgen. Geen enkele van die zenders heeft dat gevraagd. Dat is vreemd. Integendeel, allemaal hebben ze onderstreept – dat zegt wel iets over de evolutie in de geesten ten opzichte van de vorige discussie in dit parlement – hoe belangrijk die openbare omroep was in de kwaliteitsontwikkeling van het hele medialandschap, het ecosysteem zoals we dat met een symbolisch woord uitdrukken.

Natuurlijk staan de traditionele reclamemodellen onder druk. Dat weet ik ook, dat zeggen ze ook. Het vergt bij iedereen creativiteit om inkomsten op een andere manier te werven. Maar het landschap is niet ziek. Ik zou zelfs meer zeggen. Als u wel eens in het buitenland komt, collega's, en u zapt naar de lokale televisie in uw hotelkamer of waar dan ook, dan denk ik dat u heel blij bent dat u in Vlaanderen naar de televisie kunt kijken en naar de radio luisteren. De kwaliteit bij ons is heel hoog. Ik praat zowel over VTM als over VIER, ik praat zelfs over doelgroepzenders, en ik praat over de VRT. We hebben van de beste radio en televisie van heel Europa. De rest van de wereld ken ik niet, anders zou ik het vergelijken. We hebben geen ziek landschap.

Daarenboven werken we niet alleen voor die openbare omroep. We hebben vorige legislatuur de reclameregels voor de commerciële zenders versoepeld. We hebben een mediafonds ingericht zodat ook commerciële zenders Vlaamse fictie kunnen maken en daar deels subsidie voor kunnen krijgen, net om de positie van al die zenders sterk te houden, net om elkaar te versterken. Dat is de kern van

het verhaal. Toen VTM werd opgericht, was de VRT ziek en heeft VTM de VRT weer helpen opstaan en helpen groeien. Sindsdien is de VRT de motor van de kwaliteit van het Vlaamse medialandschap. Als de VRT meer Vlaamse fictie maakt, dan moet die VTM mee, zo gaat dat. En dan probeert SBS via VIER en VIJF ook goede fictie te maken. Als de ene Familie maakt, maakt de andere Thuis. Als de ene een goed journaalrapport krijgt, wil de andere ook zijn journaals verbeteren. Is het niet prachtig dat we dat landschap kunnen hebben?

Het is wel degelijk delicaat, zoals collega Vandaele het uitdrukte. Dat evenwicht is delicaat en daar moet je omzichtig mee omgaan. Hoed u, collega's-politici, om te veel in dat landschap in te grijpen. Het is niet onze competentie en we dreigen dat ecosysteem misschien wel zelf te ontwrichten. Maar waar ik echt van af wil, is van de gedachte dat de openbare omroep in dat verhaal een storende factor is. Geen enkele reclamemaker, de UBA of welke speler dan ook, heeft zijn beklag gemaakt over de commerciële inkomsten van de VRT. Ook dat is niet meer gezegd op de hoorzittingen. De VRT doet dat op zijn eigen manier, op een andere manier dan de andere zenders. Ook dat is niet verstoord. Waar is dit landschap dan wel verstoord? Welke markt is hier wel verstoord? O ja, VTM zal natuurlijk graag wat meer bereik hebben, en VIER en VIJF zullen dat ook graag hebben, alsof het alleen de VRT is die haar kijkcijfers aanvreet, alsof het ook niet zou gebeuren onder elkaar, alsof ook niet de Vitaya's van deze wereld, de BBC, de NOS of welke sportnetten van Telenet of de primezenders dan ook, niet aan de kijkcijfers van onze commerciële omroep vreten.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Collega Caron, u zegt dat ons Vlaams medialandschap niet ziek is. Neen, dat klopt, en daar zijn we met zijn allen blij om. Maar we willen het natuurlijk ook zo houden, dat het niet ziek is maar dat het gezond is. Daarom willen wij met ons voorstel van resolutie inspelen op een aantal mogelijke bedreigingen die we zien komen. We denken dat we door een aantal dingen hier voor te stellen, ervoor kunnen zorgen dat het gezonde medialandschap van vandaag, inderdaad ook morgen nog gezond zal zijn.

U citeert de UBA en u zegt dat ook de reclamemakers op de hoorzitting geen enkel probleem met de VRT hebben laten blijken. Dat is zo, ze vinden traditioneel zeker VRT radio een uitstekende drager voor hun boodschappen, met een uitstekend bereik. Dat was ook al zo bij de vorige beheersovereenkomst.

Wat u niet zegt, is dat de UBA heeft gepleit om de VRT online reclamevrij te houden. U hebt dat ook gehoord. *(Opmerkingen van de heer Bart Caron)*

In die zin moet u uw pleidooi toch een beetje nuanceren.

De heer Bart Caron (Groen): Mijnheer Vandaele, ik zal u meteen aanvullen, zo zijn we, collegiaal. Econopolis, toch een gewaardeerd huis in economische kringen, heeft op dat punt in een andere hoorzitting gezegd dat we in Vlaanderen stapelgek zijn dat we 70 procent van de onlinereclamemarkt naar het buitenland laten vertrekken, vooral naar de Googles van deze wereld. We zouden een platform moeten oprichten met de commerciële en de openbare omroepen samen om die inkomsten in Vlaanderen te houden. Creëer ruimte. Dat zijn de vernieuwende ideeën. *(Applaus)*

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Precies dat stellen wij voor in ons voorstel van resolutie, collega. Als er een platform mogelijk is tussen de commerciële en de openbare omroep, graag. Dan kunnen we inderdaad voor dat plafond dat we nu voorstellen voor de onlinereclame bij de VRT de handrem lossen. *(Opmerkingen van de heer Bart Caron. Applaus)*

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Ik wou eigenlijk net hetzelfde zeggen. Lees punt 43 van ons voorstel van resolutie.

De heer Bart Caron (Groen): Ik heb het gelezen, mevrouw Brouwers, maar de tekst van gisterennamiddag was niet genummerd. Dat is lastig. (*Gelach. Applaus*)

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Aansluitend wou ik zeggen: dat is gepland. Maar eerst moet worden aangetoond dat het marktversterkend effect speelt.

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Collega's, dit is een gemiste kans. We willen graag dat de VRT en de private zenders samenwerken en samen innoveren om de concurrentie vanuit het buitenland samen het hoofd te bieden. We zouden het toejuichen dat ze samen een platform zouden ontwikkelen.

Ik vind het jammer dat deze regering de financiering van het media-innovatieplatform MiX, dat we in de vorige legislatuur net hebben ontwikkeld om alle zenders en mediaspelers te laten innoveren, drastisch afbouwt. Eigenlijk breekt men de gedachte om dat te doen niet vanuit één bedrijf, een commercieel of een publiek, maar door samenwerking, juist af. Ik zou echt willen vragen, als het u menens is, 'practice as you preach'. Stimuleer die innovatie binnen de VRT, maar ook in heel de sector. U doet jammer genoeg net het tegenovergestelde.

De heer Bart Caron (Groen): Ik wil graag spreektijd afstaan aan de collega's, antwoord maar, als het daarover gaat. Dat is een terechte opmerking. Er is toen namelijk gekozen om de innovatie niet meer in de openbare omroep alleen te financieren, maar praktisch en toegankelijk te maken voor alle spelers, ook de commerciële.

Wij willen niemand verzwakken. Dat is niet nodig. Wij willen het sterke veld ook sterk houden. Maar weet u, als u 27 miljoen euro wegnipt... Mijnheer Vandaele, die slankere en compactere omroep uit de nota van de heer Hellemans, komt ofwel uit de meerjarenbegroting, ofwel uit een atomaschrift. Dat weet u toch wel? De heer Hellemans vertrekt van het gegeven dat hij zoveel zal krijgen, en niet van zijn dromen, alsof hij 400 miljoen euro dotatie zou krijgen.

Denkt u dat we het landschap sterker gaan maken door een van de actoren, de belangrijkste in dit geval, 10 procent van zijn middelen af te nemen? Dat is die 27 miljoen euro. De heer Bajart kon dat daarnet goed uitrekenen, ik denk dat het zelfs iets meer is dan 10 procent. Gaan we daar iets mee winnen? Worden de commerciële zenders daar beter van? Neen. Maar we verzwakken wel de openbare omroep.

Oh, u kunt op het apparaat besparen misschien. Hebt u het al eens berekend? De gemiddelde loonkost van een techniker bedraagt misschien 50.000 euro. Dan zitten in die 27 miljoen euro 500 jobs. De BBC schrapt er maar liefst 1000, maar die hebben er dan ook 22.000 in dienst. Ze schrappen 22.000 jobs omdat de licence fee vermindert. Hier gaat men ofwel een kwart in het apparaat snoeien, en misschien wat aan de administratiekosten straks. Ofwel gaat men nog eens drastisch in het aanbod moeten snoeien. De Kampioenen en de oude Blokken bovenhalen om de dagen te vullen? Of rolkranten zoals we nu op Canvas krijgen? Dat is tof. Dat is interessant. Daar maken we het landschap in Vlaanderen sterker mee.

Ik wil maar zeggen: het is niet door het verzwakken van de ene dat je de andere gaat versterken, collega's. Dat is absoluut een misvatting. Er is al 30 miljoen euro weggesneden, helaas. Op een bepaald moment kom je echter op een ondergrens, een ondergrens qua capaciteit, qua mogelijkheden, en vooral op het vlak van het aanbod.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Vindt u dat het apparaat van de VRT vandaag inderdaad zo efficiënt is? Vindt u niet dat het efficiënter kan? Die dotatie die we jaarlijks geven, is toch geen kleine dotatie. Iedereen doet hier alsof dat een kleine dotatie is. In 2015 gaat dat over 275 miljoen euro. Als men dat combineert met een efficiënt apparaat, dan ben ik ervan overtuigd dat men een kwaliteitsvolle zender met kwaliteitsvolle programma's kan aanbieden. Als u daar niet van overtuigd bent, dan moet u dat zeggen, maar ik ben er niet van overtuigd dat die 292 miljoen euro die u voorstelt, zoveel beter zal zijn. In navolging van wat de heer Bajart daarnet al heeft gevraagd, en waarop uw collega niet heeft geantwoord: u moet me nog altijd zeggen waar u dat zult halen. In elk debat dat hier wordt gevoerd, hoor ik immers van de oppositie dat er zoveel meer geld bij moet. Maar probeer dan te zeggen waar u dat zult halen. Of zult u gewoon de belastingen verhogen?

De heer Bart Caron (Groen): Mijnheer De Gucht, dat is bijna het niveau van de titel van ons persbericht.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Die hebt u wel gekozen!

De heer Bart Caron (Groen): Mijnheer De Gucht, de dotatie voor de VRT bedraagt 46 euro per Vlaming. Straks wordt dat 42 euro per Vlaming. Met die 46 euro hebben we de laagste dotatie per inwoner van alle kleine Europese landen. We zijn de goedkoopste van alle kleine landen. Kijk naar landen als Oostenrijk, Denemarken, Duitsland en het vermaledijde Verenigd Koninkrijk. Met 'vermaledijde' bedoel ik: is er een meer commercieel geëxploiteerd land qua media dan het Verenigd Koninkrijk? Weet u dat die landen meer dan 100 euro per inwoner aan hun openbare omroep spenderen? Is er daar geen ruimte voor ITV, voor satelliettelevisie? Oké, het gebied is veel groter, maar ook Oostenrijk en Denemarken besteden meer dan 100 euro. De waarheid zal in het midden liggen. Wie ben ik om te beoordelen of het personeelsbeleid, of de efficiëntie in dat huis perfect zijn? Ik heb ook de verhalen gelezen over de zwarte lijst die de heer Bracke onlangs heeft verspreid, en die hevig werden tegengesproken door VRT-insiders. Ik weet het niet. Ik kan daar niet over oordelen. Ik ben ervoor dat elke openbare instelling transparant en efficiënt werkt en haar middelen goed inzet. Wat ik wil zeggen, is dat we straks met die 42 euro of vandaag met die 46 euro heus niet zo fier hoeven te zijn, en moeten zeggen dat we hier morsen met centen. We zijn ongeveer bij de laagsten in Europa. Dat we daar dan nog zo'n grote kwaliteit mee halen, kan alleen maar wijzen op een efficiënte aanpak van de zaken. Ik zeg niet dat dit zo is in het personeelsbeleid. Ik weet het niet. Dat kan alleen maar wijzen op die efficiënte aanpak. Zo veel geld is dat dus niet, en als men er dan nog eens 27 miljoen euro afdoet...

Overigens, mijnheer Bajart, het is niet aan mij om aan u uit te leggen waar de door u weggesaneerde middelen nu vandaan moeten komen. Dat is de wereld op zijn kop! Wij hebben niet gevraagd om er nog eens zoveel procent af te doen, en nu komt u aan mij vragen hoe die moeten terugkeren! Zou u dan ook eens de moed durven te hebben om in uw voorstel van resolutie ook te schrijven hoeveel u wel aan de VRT wilt geven? Durft u te garanderen dat dit over de beleidsperiode, over de volgende vijf jaar stabiel zal blijven?

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Wij zijn er om duidelijke principes te stellen, maar de invulling daarvan moeten we aan de onderhandelingen overlaten. Nu gaan zeggen dat we daarvoor die bepaalde som geld moeten uittrekken, dan is beknottend, dat heeft nu geen zin.

De heer Bart Caron (Groen): Wij keuren wel de begroting goed, mijnheer Bajart. Laten we eerlijk zijn.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Mijnheer Caron, u vraagt of wij een stabiele dotatie willen geven. Wel, dat staat onder punt 40: "de openbare omroep

moet voor de uitvoering van zijn taken kunnen rekenen op een adequate en stabiele financiering, rekening houdend met de reeds gemaakte besparingsafspraken.”

Dus dat betekent dat men probeert te blijven op het huidige niveau waar er al bespaard is. Dat staat daar volgens mij.

De heer Bart Caron (Groen): Mevrouw Brouwers, de VRT heeft tijdens de hoorzitting ook gevraagd om een deel van de kosten die de sanering personeelsmatig zal veroorzaken, te helpen betalen. Bent u daartoe bereid?

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Neen, er worden afspraken gemaakt over de vergrijzingskost. Verder staat er ook dat de openbare omroep zal worden ondersteund in zijn herstructurering door een oplossing te zoeken voor de hieraan verbonden kost. Dat is letterlijk wat er staat. Ik denk dat dit een redelijke garantie biedt op wat u eigenlijk vraagt, behalve dat u de besparing die al gerealiseerd is, plots ongedaan wilt maken in het voorstel van resolutie. Dat is onmogelijk. De vraag is dan waar u dat gaat halen. Dat is een vraag waar geen antwoord op komt.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Caron, ik wil een kleine kanttekening maken bij de cijfers die u noemt. U hebt het voortdurend over 42 en 46 euro belastinggeld per inwoner. Het gaat dan over die 275 miljoen euro dotatie. Maar er zijn natuurlijk ook andere inkomsten en die moeten er ook bij worden genomen. Dat is niet het budget waar de openbare omroep over beschikt want er komt nog onder andere 70 miljoen euro reclame-inkomsten bij. Men komt aan een totaalbudget van 450 miljoen euro waarvan er 190 miljoen naar het personeel gaat.

Als u de vergelijking maakt met de BBC – en dat is meteen mijn laatste zin – dan moet u er wel bij zeggen dat de BBC geen reclame werft. U mag geen appels met citroenen vergelijken.

De voorzitter: Dat was uw laatste zin voor vandaag, mijnheer Vandaele.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Absoluut niet, voorzitter.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Mijnheer Caron, mevrouw Segers, jullie hebben de luxe om voorstellen te formuleren die volledig losstaan van de budgettaire realiteit waarin wij vandaag vertoeven.

De heer Bart Caron (Groen): Wij zweven.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Eerst wat afslanken.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): De meerderheid moet haar verantwoordelijkheid nemen samen met de raad van bestuur en het management van de VRT, en die gaan daar ook mee akkoord. Dat is gebleken tijdens de hoorzitting.

De heer Bart Caron (Groen): Ik denk niet dat ze veel keuze hebben gehad. Ze krijgen een bepaalde dotatie en moeten daarbinnen een plan maken.

Dat is een politieke keuze, mijnheer Bajart. Onze keuze is de uwe niet en daarom zijn we misschien ook meerderheid en oppositie.

Als we een beheersovereenkomst maken voor de VRT, dan is dat niet voor een bedrijf, niet in het belang – maar ook niet tegen het belang – van commerciële concurrenten maar voor de Vlaamse kijker en luisteraar. We hebben een hoog kwalitatief en gediversifieerd landschap, waar de komende jaren wel nog wat

moet gebeuren aan het radiolandschap. We moeten dat gezichtspunt voor ogen houden. Op het randje af van de populistische toer op te gaan, wil ik ook wijzen op het aantal herhalingen van bekende series. U moet maar eens een Twitter- of Facebookbericht in die richting lanceren en de vloed aan reacties is niet te stelpen. De grens is bereikt, men kan niet blijven herhalen.

Wij willen een brede omroep die relevant is voor elke Vlaming, ook voor personen met een handicap, dove personen of personen met een andere etnisch-culturele achtergrond. We moeten dat uitdrukkelijk blijven opnemen in het concept. We maken niet alleen televisie voor een bepaalde doelgroep zoals sommige commerciële actoren, het moet breder gaan. En dat mag wat kosten. We betalen veel en zullen dat blijven doen voor audiodescriptie, ondertiteling, Vlaamse Gebarentaal. We financieren dat trouwens ook bij de commerciële actoren om diezelfde reden van toegankelijkheid.

Een volgend punt is heel delicaat. Mevrouw Segers heeft het al aangehaald. Ik ben ervan overtuigd dat we, mochten we lang genoeg hebben gepraat, niet in deze, maar in een belendende zaal, misschien wel een akkoord hadden bereikt. Dit is het moeilijkste. Het medialandschap verandert heel sterk. Nieuwe technologie komt bij wijze van spreken elke week op de markt, er zijn nieuwe apps, nieuwe programmaformats en uw kinderen kijken al lang niet meer samen met u in uw salon naar dezelfde televisie-uitzending, maar op hun eigen computer. In dat snel evoluerende landschap moet je de openbare omroep ruimte geven voor innovatie, technologie en ontwikkeling. We moeten die ruimte niet afbakenen en een procedure instellen van drie stappen, zoals het inderdaad in sommige Europese landen bestaat, om die vernieuwingen toe te laten.

Ik zal u een voorbeeld geven. Vandaag hebben we eigenlijk een omgekeerde benadering. De VRT mag doen wat niet verboden is. Zo is het. Dat levert vaak pittige discussies op in de commissie, mijnheer Vandaele. We zullen die missen! We zullen die missen als u dat wilt invoeren. Ik geef het voorbeeld. U hebt het ook gehoord tijdens de hoorzitting: de VRT is een van de openbare zenders die het minst van al van zijn content, zijn programma's ontsluit via het internet. Alle Europese openbare omroepen tonen al hun programma's live, rechtstreeks. Maar ook uitgesteld of on demand, meestal niet betalend, zijn die toegankelijk voor elkeen op zijn pc, zijn tablet. Wilt u bij wijze van spreken een uitzending zien van de eerste reeks van de fictieserie Eigen Kweek, dan kan u, als u in het buitenland zou wonen en het zou een buitenlandse fictieserie zijn, dat daar ook op bekijken.

We hebben een achterstand opgebouwd, ondanks al die vernieuwingen. Het is een absolute prioriteit dat er wordt geïnvesteerd in die innovatie en dat onze content op alle platformen maximaal toegankelijk wordt. Daarop moet je inzetten. Dat zal ook iets kosten, hoor, mijnheer Bajart. Dat is een keuze die we moeten maken. We moeten onze content maximaal inzetten op alle platformen. Ik denk dat VTM vandaag meer online toont dan onze eigen openbare omroep. Dat is doodjammer. Innovatieve ontwikkelingen moeten maximaal kansen krijgen. We kunnen niet anders.

We mogen de ruimte niet vooraf afbakenen, dat alleen mag wat niet verboden is. Als ik sommige dingen lees, val ik van mijn stoel. We hebben nu eens een performant overheidsbedrijf en dan remmen we dat af – have you ever! Meestal klagen de Vlamingen over een gebrekkige efficiëntie, een gebrek aan dynamiek. Nu hebben we de VRT, een fantastisch huis dat van alles doet. Maar nee, nee, opgepast: ze doen te veel, ze zijn te innovatief en te vooruitstrevend. Dat betreurt ik in de grond van mijn hart. Van mij mogen ze ook niet alles doen, weet u. Daarvoor maken ze een beheersovereenkomst. U hebt het gehoord: in vele landen is de beheersovereenkomst veel dunner dan de onze, net omdat de intellectuele mediaruimte, de innovatieve ruimte, wel geboden is aan de openbare omroep en bij ons dus in de toekomst helaas zal worden afgebakend.

Collega's, waarover u ook niets zegt, is de radio. Oh ja, mevrouw Brouwers, u zegt dat er een breed en gevarieerd aanbod van radioprogramma's is.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Mijnheer Caron, in verband met die toetsingsprocedure en het eerste criterium dat het marktversterkend moet zijn, is er toch niemand die zegt dat het een omslachtige, onoverwinbare administratieve procedure zal zijn?

De heer Bart Caron (Groen): Nee, maar ik lees ook niet hoe stringent of soepel ze wel zal zijn. Ik lees ook niet wie ze zal behandelen, wie daarover gaat. Dat moet allemaal nog worden uitgemaakt.

Waarom zult u die inbinden? Welk belang hebt u daarbij? Waarom doet u dat? Leg dat mij dat eens uit.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Caron, dit is een voorstel van resolutie. Het is niet de beheersovereenkomst zelf. We moeten onze ministers toch ook nog een beetje werk laten.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp.a): Voorzitter, ik wil nog even heel duidelijk aansluiten bij wat de heer Caron zegt. Ik begrijp het absoluut ook niet, zeker niet van partijen die het ondernemerschap hoog in het vaandel dragen. Hoe kunnen we nu tegen een performant overheidsbedrijf zeggen dat ze niet meer mogen vernieuwen? Stelt u zich eens voor dat u in zo'n bedrijf werkt en zo'n beheersovereenkomst krijgt.

Zo zet je hen onder een stolp. U moet zich eens voorstellen welk effect dat zal hebben op de bedrijfscultuur. Dit is het tegenovergestelde van de beweging die eind jaren negentig werd ingezet, ook in dit parlement, om de VRT om te vormen van een administratie en bureaucratie tot een performant overheidsbedrijf. Dit is de klok twintig jaar terugdraaien.

U kunt nu komen aandraven met de mogelijkheid om procedures in te stellen. Stelt u zich eens voor welke impact dat zal hebben op de bedrijfscultuur. Dan zult u aan de mensen van de VRT kunnen zeggen: "Weet ge wat, als er iemand met een goed idee afkomt, zal de directeur of de baas zeggen: 'We zullen een nota moeten maken, en we zullen naar de minister moeten gaan, en we zullen daartussenin nog drie stappen moeten zetten.'" Dat doodt toch elke vorm van creativiteit en innovatie? Ik ben ervan overtuigd dat niemand in dit parlement in zo'n bedrijf wil werken, waar van bovenaf door de aandeelhouder wordt gezegd dat je er niet zal mogen innoveren. Collega's, ik vind dat echt verschrikkelijk. Ik wil jullie echt uit de grond van mijn hart vragen om dit alsjeblieft te heroverwegen. Dit is zo, zo dodelijk voor het ondernemerschap en de bedrijfscultuur. Jullie willen gewoon opnieuw een bureaucratie installeren. Dat zal jammer genoeg, vrees ik, het gevolg zijn.

De heer Bart Caron (Groen): Collega's, ik wil het nog even over de radio hebben. In jullie eigen voorstel van resolutie hebben jullie het over een breed radioaanbod. Maar we moeten ook durven te zeggen dat we de radiozenders die we hebben, moeten behouden. De voorbije maanden en jaren hebben daarover allerlei gedachten de ronde gedaan: al dan niet Klara alleen digitaal op het internet uitzenden, MNM verkopen aan de privésector, enzovoort. We hebben een breed aanbod, dat alle doelgroepen kan bereiken, ook met nieuws en muziek. Ik wil tegelijkertijd pleiten voor een zeer grote muzikale diversiteit, ook van de zwakke genres zoals jazz, klassiek, folk en noem maar op. Die worden nu zelfs al wat onderdrukt op de VRT. De VRT moet aan die kwaliteiten ook aandacht geven. De meerwaarde zit daarin. De meerwaarde zit niet in de mainstream, maar in de toegevoegde waarde. Behoud dus alstublieft die zenders, al was het maar omdat je bijvoorbeeld jongeren met MNM bereikt voor nieuws en informatie, of omdat je geen klassieke zender meer hebt als je Klara verschuift.

Wij pleiten in ons voorstel van resolutie, net als jullie, voor een zeer groot aanbod van Vlaamse fictie. De identiteit van onze Vlaamse televisie, niet alleen de openbare maar ook de commerciële, wordt daardoor zeer sterk bepaald. We kunnen helaas nog niet de kwaliteit van Scandinavische series zoals Borgen evenaren. Dat is de uitdaging die we moeten opnemen. Zou dat nu niet een mooie ambitie zijn? Helaas, die kosten ook geld. En veel meer geld! De mensen die mee waren naar de set van Eigen Kweek hebben geen cadeau gekregen – helaas! Toen we daar vertrokken, hadden we een gesprek over de kost van dit soort fictie in Vlaanderen en in het buitenland. Wij doen dat zeer goedkoop. Dat siert ons allemaal. We kunnen het niet met elke serie, maar het zou toch fantastisch zijn mochten we net zoals in het boekenvak op de Frankfurter Buchmesse ook met televisiefictie een internationale ambitie kunnen ontwikkelen. We zullen wel iets meer moeten investeren om dat te kunnen doen. Maar het is zo belangrijk. Laten we daarvoor gaan, ook voor onze artiesten, acteurs, regisseurs en schrijvers.

De voorzitter: Mijnheer Vandaele, u hebt daarnet gezegd dat u een laatste zin zou spreken bij de heer Caron en dat straks... *(Opmerkingen van de heer Bart Caron)*

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Ik dacht dat de heer Caron nog één zin zou zeggen, maar hij blijft maar doorgaan. *(Gelach)*

Mijnheer Caron, ik ben het helemaal eens met u als u het hebt over de eigen Vlaamse fictie. Dat moeten we zeker ondersteunen. Dat is niet alleen om de Vlaamse identiteit te versterken, enzovoort, maar ook om de creatieve industrie te ondersteunen.

Mevrouw Lieten, u zegt dat de VRT niet meer mag innoveren. In het voorstel van resolutie staat onder de punten 27 en 28 uitdrukkelijk: "De VRT heeft in al zijn facetten aandacht voor innovatie. De VRT innoveert niet enkel op technologisch vlak, maar evenzeer inzake programmatie, creativiteit, formats en toegankelijkheid; de openbare omroep werkt in het kader van innovatie maximaal samen met andere Vlaamse mediabedrijven". Er staat ook dat de VRT – waar mogelijk – maximaal de kennis deelt. Innovatie staat hier dus wel degelijk in. Dat wordt niet afgeblokt.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Mijnheer Vandaele, u en ik zijn te intelligent om hier tjeverig over te doen. We weten allebei wat jullie bedoelen en wat de realiteit op het terrein zal zijn.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Met dat eerste ben ik het eens. *(Gelach)*

De heer Bart Caron (Groen): Fictie kost veel geld. U schrijft in uw voorstel van resolutie dat u het maken van programma's meer wilt toewijzen aan externe productiehuisen. In ons voorstel van resolutie schrijven wij dat er een transparante verdeling moet gebeuren en dat de rechten eerlijk moeten worden verdeeld via een digital rights management, en dat er helderheid moet komen. We weten dat, maar het is niet altijd zo duidelijk.

Ik wil heel graag de Vlaamse productiesector, de creatieve industrie ondersteunen met heel veel opdrachten. Maar als u daar 10 procent bespaart, zal ofwel bij de VRT ofwel bij de externe productiehuisen 10 procent personeel moeten verdwijnen. U zegt dat er meer moet worden besteld buitenshuis, dus zal er nog meer bloed vloeien om dat te realiseren. Mij goed, maar u kleedt daar de interne productiecapaciteit van de VRT deels mee uit. Let daar goed mee op. Nieuws, duiding en informatie zijn kernopdrachten van de VRT. Die worden in principe niet uitbesteed. Die gebeuren binnenshuis en daarvoor zijn middelen nodig. Je moet ook artistiek talent, regisseurs en spelers, aan het huis kunnen verbinden, zodat je die niet alleen extern moet vinden. Daar wil ik voor waarschuwen.

Het belang van onderzoeksjournalistiek, van trage journalistiek delen we. Laat ons daar goed op toezien. Het is een onderscheidend element ten opzichte van de andere zenders, heel belangrijk in de toekomst en vooral ook online. Er is veel discussie geweest over de positie van deredactie.be en van de andere netten. Kijk rond u in Europa, collega's. Alle openbare omroepen hebben performante internetsites waar ze vaak als eerste nieuws en duiding brengen. Het vertrekpunt is natuurlijk audiovisueel, dat is ook hun competentie, maar ze zijn snel op de bal en daarmee stimuleren ze ook de andere mediahuizen. Daar mogen we niet op afkorten omdat dit de voorbije maanden wel aan bod is gekomen. Sommige concurrenten willen een betaalmode ontwikkelen en willen daardoor de VRT in haar ontwikkelingskansen fnuiken of beperken. Ik heb veel begrip voor de commerciële actoren, maar op dit punt kunnen we niet afkorten. Informatie en duiding zijn kernopdrachten van de openbare omroep en horen ook bij onze democratische principes.

Er staat ook een heel stuk over cultuur in het voorstel van resolutie. Cultuur gaat over fictie, maar ook over veel meer. Het gaat ook over de kunsten, over de zorg voor ons erfgoed. De diverse disciplines en werksoorten moeten op de VRT een centrale plaats krijgen. De halvering van het aantal live-captaties op Klara in het voorbije jaar is geen goede evolutie. We moeten zeer attent zijn. Ze zeggen van zichzelf dat ze het belangrijkste cultuurhuis zijn, maar ze moeten dat doen in nauwe samenspraak met het culturele veld. Ik ben ongerust dat, als ze besparen, net daar een eerste snede zal gebeuren. Het wegsnijden van cobra.be is wel een eerste stap geweest in die richting. Laat ons dus zeer waakzaam zijn. Dat is nu een meerwaarde die alleen de openbare omroep kan bieden: inzetten op cultuur in al zijn dimensies.

Collega's, ik betreur uw zeer magere aandacht voor diversiteit in en op de VRT. Het gaat over het huis, het personeelsbestand, over personen met een etnisch-culturele achtergrond, personen met een handicap, de verhouding man-vrouw in leidinggevende functies. U haalt daar niets voor aan, u vraagt geen quota, en u weet zeer goed uit het jaarverslag van de VRT van twee weken geleden dat er op al die terreinen een grote achterstand is. Zelfs VTM scoort op die indicatoren beter dan de openbare omroep. Dat moet pijn doen.

Het gaat niet enkel om wat in het huis gebeurt, maar ook om wat op het scherm verschijnt. Wat de schermzichtbaarheid van de andere groepen betreft, scoren de commerciële zenders ook beter. De VRT moet het huis zijn dat de Vlaamse samenleving in al zijn facetten weerspiegelt. Dit omvat ook de diversiteitsfacetten. We mogen daar niet op afkorten. We moeten quota durven stellen. De VRT heeft minister Gatz gevraagd hierover iets in de beheersovereenkomst op te nemen. Dit lijkt me essentieel.

Ik hoop dat we in de toekomst op een aantal vlakken dichter naar elkaar toe kunnen groeien. Dit is een belangrijke discussie. Voor zeer weinig geld krijgen we ontzaglijk veel kwaliteit, maatschappelijke meerwaarde en sensibilisering. Dat is wat meer waard. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, hoewel al veel is gezegd, wil ik nog even om aandacht verzoeken. Gedurende de komende minuten zal ik de krachtlijnen van het voorliggend voorstel van resolutie toelichten. Het uitgangspunt van het voorstel van resolutie is niet de VRT in een vacuüm. We vertrekken van het Vlaams medialandschap in zijn totaliteit.

De VRT speelt een belangrijke rol. Als belangrijke speler moet de VRT echter een afgelijnde taak met duidelijke prioriteiten krijgen. We moeten hierbij rekening met het belang van de mediasector in zijn geheel houden. Ik citeer het Vlaams

regeerakkoord: "Het Vlaams mediabeleid moet zowel de verschillende spelers in de audiovisuele sector als de mediagebruiker ten goede komen."

We zijn het er allemaal over eens dat de openbare omroep een belangrijke schakel in de mediasector vormt. De VRT heeft een belangrijk marktaandeel en een zeer uitgebreid bereik. Dat betekent ook dat de VRT een zeer grote verantwoordelijkheid draagt. Als openbare omroep moet de VRT zich ten dienste stellen van de Vlaamse mediagebruiker, maar ook van het ecosysteem waar de omroep deel van uitmaakt.

De mediasector is momenteel in volle verandering. We zien dit. Dit heeft uiteraard te maken met de digitalisering, met de internationalisering, met de integratie- en concentratiebewegingen en met de zoektocht naar nieuwe businessmodellen. Ik heb het dan voornamelijk om de zoektocht naar nieuwe verdienmodellen in de geschreven pers in de hedendaagse digitale realiteit. Die evolutie is nog volop aan de gang. Er moet elke dag op innovatie en op creativiteit worden ingezet. Als mediagebruiker en als burger ondervinden we hier dagelijks enorme voordelen van.

In de huidige situatie, met een sector die zichzelf heruitvindt, hebben we de luxe over een performante openbare omroep in een sterk medialandschap te beschikken. We kiezen voluit voor een VRT die in het media-ecosysteem een marktversterkende rol speelt. Dat is niet enkel de rol die de VRT kan spelen, het is ook de rol die de VRT in de toekomst moet spelen. De duidelijke keuze voor een marktversterkende VRT komt doorheen heel het voorstel van resolutie terug. Het is de lijn.

We hebben een op vier pijlers gebaseerde visie op de VRT uitgewerkt. Die pijlers zijn de invulling van het aanbod, de markt- en maatschappijversterkende opdracht, de interne organisatie en de financiering van de openbare omroep.

Onze fractie zal als volgt te werk gaan. Collega De Gucht zal het aanbod voor zijn rekening nemen, waarbij we de VRT herpositioneren naar de prioritaire opdrachten informatie, duiding, cultuur en educatie. Ik zal zelf de drie andere pijlers toelichten.

Ik start met de maatschappelijke meerwaarde van de VRT, die zo ingevuld moet worden dat alle Vlaamse mediabedrijven beter in staat zijn om bij te dragen aan een democratische en diverse Vlaamse samenleving. En net daarom kiezen we voor machtsversterking. Dat betekent dat de VRT aan de ene kant een duidelijke focus moet hebben, maar aan de andere kant ook zeer breed moet gaan in de samenwerkingen die ze aangaat. Dat geldt voor samenwerkingen met andere Vlaamse mediaspelers, maar ook met partners uit de cultuur-, onderwijs- en sportwereld. Maar we moeten toezien op de manier waarop participaties worden genomen. We vragen dan ook zeer duidelijk dat daarvoor een strikt kader wordt gecreëerd. Exclusiviteitscontracten en discriminatie van partners kunnen niet.

We vragen ook aan de regering om ervoor te zorgen dat alles wat niet uitdrukkelijk geregeld wordt in de beheersovereenkomst, enkel kan als dat een toetsingsprocedure doorloopt, waarbij opnieuw als eerste criterium geldt dat moet worden bewezen dat het marktversterkend zal werken op het Vlaamse medialandschap. Daarnaast moet natuurlijk het kostenplaatje kloppen en moet worden aangetoond wat de kwalitatieve meerwaarde is voor de democratische, sociale en culturele behoeften van de Vlaamse samenleving.

Wij kiezen voor een stijging van het aandeel externe producties binnen het aanbod van de VRT. Op die manier ondersteunen we ook de productiehuisen. We vragen dat er bij de samenwerking met de onafhankelijke productiehuisen duidelijke definities gehanteerd worden. Dat is ook terecht aangehaald tijdens de vele hoorzittingen. De huidige situatie, met discussie over wat nu juist externe of

interne productie is en wat de VRT nu al dan niet mag opleggen aan de productiesector, moet worden uitgeklaard. Dat volgt na dit voorstel van resolutie.

Maar we gaan verder. De rechten op de programma's en alles wat daarbij hoort, kunnen het best uitgebaat worden door de partij die daarvoor de juiste expertise in huis heeft. We zijn daar ook op zoek naar een logische benadering. Door onrechtstreeks de externe productiehuizen te ondersteunen, collega's, stimuleren we op lange termijn de kwaliteit, maar ook de diversiteit van content, zodat de Vlaamse mediagebruiker kan blijven genieten, nog meer dan nu, van kwalitatief hoogstaande programma's, en uiteraard niet enkel bij de VRT, maar bij de hele sector.

Wij vragen daarbij om niet enkel te investeren in de vernieuwing op het vlak van programmatie. De VRT heeft een rol te spelen op het vlak van innovatie, in al haar vormen, in al haar facetten, zowel qua programma-aanbod, technologisch, digitale opnamemogelijkheden, creatief, als wat betreft formats, maar zeker ook wat betreft de toegankelijkheid. De heer Caron heeft het al aangehaald: ondertiteling, audiodescriptie, Vlaamse Gebarentaal. Daarbij moet de VRT ook samenwerken binnen de Vlaamse mediasector, via iMinds Media, maar ook met de andere Europese openbare omroepen. De innovatieve kennis en knowhow die de VRT verwerft, moet vervolgens maximaal gedeeld worden met de geïnteresseerde mediabedrijven.

Een moderne en innovatieve VRT moet natuurlijk ook meegaan in de digitalisering. Dat zijn de uitdagingen van vandaag, maar vooral van morgen. En hoewel de openbare omroep zijn informatieve opdracht op alle relevante platformen moet kunnen invullen, kan het niet de bedoeling zijn dat er geconcentreerd wordt met de geschreven pers. De dag- en weekbladen verkeren ook in volle transformatie. Zelfs internationaal is er op dit moment geen duidelijkheid over welk businessmodel het beste zal blijken om de nood aan digitalisering tot een goed einde te brengen. De geschreven pers moet de ruimte krijgen om verschillende nieuwe verdienmodellen uit te proberen. Hoe ze dat precies doen, dat is aan de private mediabedrijven. Maar de openbare omroep mag daarvoor geen barrière vormen, confer de weekendinterviews.

De VRT moet natuurlijk ook altijd vertrekken vanuit haar audiovisuele opdracht en blijft dus het best zo ver mogelijk weg van het louter geschrevene op haar websites. Duiding bij de audiovisuele fragmenten kan wel. Daarnaast moet de VRT ook meewerken aan de evolutie naar de digitale radio, samen met de Vlaamse Regering en de hele radiosector.

Als organisatie moet de VRT ook een voorbeeldfunctie opnemen, daarmee gaan we allemaal akkoord. De VRT moet een flexibel, creatief en compact mediabedrijf worden met een modern personeelsbeleid, met talentmanagement, met maatschappelijk ondernemen, zowel intern als extern met de contractanten. Daarbij moet ook de aandacht voor diversiteit centraal staan.

Als mediabedrijf horen daar uiteraard ook het programmacharter bij, de deontologie van de programma's, het redactiestatuut, de onafhankelijke nieuwsdienst of -redactie en de deontologische code. En binnen de nieuwsdienst laten we onderzoeken of er kan worden gewerkt aan een proactieve ombudsdienst om zo de maatschappelijke meerwaarde en de dienstverlening van de openbare omroep nog te versterken. Dit is in feite: op basis van klachten zichzelf in vraag durven te stellen, iets wat elk gezonde onderneming moet doen. Om te komen tot een slankere en kostenbewuste organisatie zal de VRT een gericht personeelsbeleid kunnen voeren en ook het plan voor een nieuw en duurzaam gebouw verder moeten vormgeven.

Voor de uitvoering van haar opdrachten zal de VRT kunnen rekenen op een stabiel financieringskader, uiteraard rekening houdend met de reeds gemaakte

besparingsafspraken. Voor de vergrijzingskost worden ook afspraken gemaakt, de openbare omroep zal ook ondersteund worden in een oplossing voor een mogelijke herstructureringskost.

Zoals ook afgesproken in het regeerakkoord, zullen we een maximumplafond voor commerciële inkomsten handhaven en ook de online advertentie-inkomsten worden geplafonneerd. Indien het mogelijk is om een gezamenlijk initiatief rond online advertentiebestedingen uit te werken met de private mediaspelers, kan dit plafond opgeheven worden. Dat kan, maar het uitgangspunt daarbij is duidelijk: het kan enkel en alleen als dit opnieuw marktversterkend is.

De VRT zou voortaan ook gebruikmaken van de verschillende preview- en reviewverdienmodellen. Dat moet ook voor een modern mediabedrijf dat mee is met zijn tijd.

Ten slotte staat het lineaire kijken, in real time, onder druk. De consument wil boven alles zelf kiezen wanneer hij of zij televisie kijkt. De VRT staat zo meer ten dienste van het publiek. De opbrengsten van deze mogelijkheden moeten zo veel mogelijk terugvloeien naar de markt en mogen uiteraard geen afbreuk doen aan de prioritaire opdrachten van de VRT.

Voorzitter, collega's, we willen een aantal duidelijkere krijtlijnen in dit voorstel van resolutie trekken. We kiezen voor de VRT als een modern en innovatief mediabedrijf, voor een VRT met een duidelijker opdracht, voor een VRT in een sterk media-ecosysteem. Elke euro die we investeren, moet een investering zijn in de hele mediasector. Geen marktverstoring, geen concurrentievervalsing, maar een marktversterking. Zo kan de maatschappelijke rol van de hele sector optimaal ingevuld worden en kan de hele sector bijdragen aan een kwalitatieve en een democratische samenleving.

De heer Bart Caron (Groen): Mijnheer Bajart, ik heb eigenlijk maar één vraagje, want ik denk dat ik het met 95 procent van uw betoog eens kan zijn. U vertrekt wel heel erg van een bedrijfslogica, van de bedrijven in het ecosysteem media. Daarnet heb ik in mijn betoog heel erg beklemtoond dat het voor ons gaat over de Vlamingen, over de Vlaamse kijker en de Vlaamse luisteraar. U bent erg bekommerd om de bedrijven, prima, goed zo, maar vindt u de Vlamingen als uitgangspunt niet sterker om uw verhaal op te bouwen? Moet dat niet onze bekommernis zijn als vertegenwoordigers van die Vlamingen?

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Het is complementair: de Vlaming enerzijds maar ook het media-ecosysteem en de bedrijven anderzijds. Het loopt hand in hand.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Centraal in uw betoog staat 'marktversterking' voor de sector. Collega Caron heeft terecht de opmerking gemaakt dat het gaat over 'ons', de burgers. U moet mij echt nog eens kort verduidelijken hoe u die marktversterking wilt realiseren als u de VRT minder dotatie geeft, minder personeel – in de resolutie staat 'slankere' en 'compactere', in overtreffende trap, hoeveel lager moet het dan nog gaan? – en de kernopdrachten worden beperkt, want ontspanning, een wezenskenmerk, wordt eruit gehaald. U zegt bovendien dat innovatie absoluut mogelijk moet zijn maar dat elke vorm van innovatie zal moeten worden getoetst. Dat moet u me echt uitleggen.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Het is niet zo dat elke vorm van innovatie zal moeten worden getoetst. Het is een mogelijkheid om te kunnen inspelen op marktversterkende omstandigheden.

Marktversterking overstijgt in feite de discussie die al zeer lang woedt tussen de VRT en de rest. We gaan uit van de rol van de VRT in de hele mediasector. Dat

heb ik willen onderstrepen. Tijdens de hoorzittingen stelde een academicus in feite diende te worden afgerekend op de sterkte van de mediasector. Door de markt te versterken, willen we in feite de verschraving van het media-aanbod tegengaan. Dat zorgt ervoor dat de rijkheid aan opinies overeind blijft en dat we kunnen streven en blijven streven naar dat diverse, kwalitatieve hoogstaande aanbod.

Het gaat natuurlijk over het beter werken met de andere mediaspelers, met de onafhankelijke producenten. Daarnaast zijn er ook de duidelijke criteria van de toetsingsprocedure in de context: wat niet gepland is, dient een goedkeuring.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Ik wou nog even toevoegen dat het geen keuze is tussen bedrijven, kijkers of luisteraars. Zonder gezonde bedrijven bewijzen we de kijkers en luisteraars ook geen dienst. Het is een en-en-verhaal.

Mevrouw Segers, u had het over een slankere, compactere, efficiëntere VRT. Vindt u dan dat de VRT nog steeds een eigen securitydienst moet hebben? Dit soort vragen moeten we ons toch nog mogen stellen in de komende jaren.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Voorzitter, hoewel u het graag anders zou zien, heeft elk parlementslid onder ons een smartphone op zak. Elk laatste nieuwtje bereikt ons meteen, ofwel via een krantenapp ofwel via 140 tekens, 24 uur op 24, 7 dagen op 7. We zijn ons hier met andere woorden allen bewust van het snel veranderende medialandschap. Digitalisering, internationalisering en innovatie plaatsen de verschillende Vlaamse mediaspelers voor immense uitdagingen. Maar tegelijk liggen er ook enorme mogelijkheden voor het rapen. Het is een trein die we niet mogen missen indien we het enorm rijke en kwaliteitsvolle aanbod voor de Vlaamse mediagebruiker willen vrijwaren en verder voeden.

De weg die de VRT inslaat, collega's, zal hierbij van enorm belang zijn. Zoals mijn partijgenoot Lionel al aangaf, zal de openbare omroep zich niet enkel moeten hoeden marktverstoring te werken, maar zal hij bovendien marktversterkend moeten optreden. Enkel zo zullen we ook in de toekomst kunnen genieten van een divers, leefbaar en duurzaam media-ecosysteem.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Mijnheer De Gucht, ik hoorde nu al duizend keer spreken van marktverstoring. Zegt u mij eens op welke terreinen de openbare omroep marktverstoring werkt?

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Ook in de commissie hebben we het daarover al gehad. Neem bijvoorbeeld de sportrechten. U zult zeggen dat de VRT op dat vlak niet marktverstoring optreedt. Het is wel zo dat de VRT dat minder doet dan vroeger. Maar vandaag werkt de VRT nog geregeld marktverstoring. Wij pleiten ervoor dat de VRT een breed gamma aanbiedt, maar niet in concurrentie gaat met privéspelers wanneer het terrein open ligt. Wanneer men zegt dat VTM de Olympische Spelen niet integraal zal uitzenden, dan heb ik er geen probleem mee dat we dat bekijken. Ik heb er problemen mee dat men met belastinggeld voor uitzendrechten de concurrentie aangaat, terwijl die belastingbetaler al via andere kanalen de mogelijkheid heeft om die programma's te bekijken.

De heer Bart Caron (Groen): Ik ben het helemaal met u eens. Maar ik geef u een voorbeeld. Op de hoorzitting gaf de heer Bonamie van SBS – VIER en VIJF – een vlammend betoog tegen de hoge biedingen van de VRT op sportrechten. Hij gaf het concrete voorbeeld van de vriendschappelijke interland tussen Frankrijk

en België, die – als ik me niet vergis – glorieus door de Belgen is gewonnen. Hij zei dat het schandalig was dat de VRT het voor SBS onmogelijk had gemaakt om dat programma uit te zenden. Maar twee dagen later bleek dat VTM de wedstrijd had gekocht, voor een nog hoger bod. Dat is de realiteit. De commerciële actoren spelen hun rol. Met de komst van de Italiaanse sportzenders zullen veel zenders problemen krijgen – zelfs Telenet, dat sportrechten heeft verworven. De VRT is uitgespeeld als het gaat over topsport. Alleen nog de wedstrijden die in het decreet zijn opgenomen en door de EBU worden gekocht, zoals de EK's voetbal en de Olympische Spelen, zijn voor de openbare omroep. Commerciële actoren zijn trouwens niet geïnteresseerd in de uitzending van de kwartfinales van de 50 meter schoolslag om 2 uur 's ochtends. Bekijk de jaarverslagen van de VRT en kijk naar de evolutie: in de loop der jaren zijn de sportrechten met meer dan 70 procent gedaald. Inhoudelijk hebt u gelijk, maar het is al zo.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Als het al zo is, dan is het toch geen probleem om nog eens te benadrukken dat we het ook in de toekomst zo willen houden.

De heer Bart Caron (Groen): Ik wil graag een antwoord op mijn vraag: geef eens een voorbeeld van een echt marktverstorende werking van de VRT.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Ik gaf u zo-even dat voorbeeld. U zegt dat men de weg van de afbouw van de marktverstoring al is ingeslagen. Ik zeg dat men daarmee moet doorgaan. Het feit dat meer en meer privé-zenders tegen elkaar bieden om sportrechten te verwerven, zorgt ervoor dat men meer uitzendingen naar het Vlaamse publiek kan brengen. Ik neem aan dat ook u dat als een ongelooflijk voordeel opvat.

De vraag om marktversterkend te werken en de gemaakte besparingsafspraken betekent echter niet dat we van de VRT geen ambitieuze doelstellingen zouden mogen verwachten wanneer het gaat over de invulling van de programmatie. Naast een marktversterkende VRT is er ook nood aan een maatschappij-versterkende VRT, in de eerste plaats door te allen tijde voorrang te geven aan de prioritaire opdrachten. Informatie, duiding, cultuur en educatie moeten met klem de spil van het aanbod vormen.

De VRT Nieuwsdienst zorgt voor berichtgeving die objectief en juist, onpartijdig en onafhankelijk en kwaliteitsvol en onderscheidend is. Deze kenmerken hebben uitdrukkelijk voorrang op de snelheid van berichtgeving. Als objectieve informatie-verschaffer heeft de VRT daarbij steeds de nodige aandacht voor duiding en context. Zonder de kijker al te paternalistisch bij de hand te willen nemen, biedt de openbare omroep een meerwaarde door oog te hebben voor nuance en pluralisme bij het uittekenen van het kader waarbinnen informatie gezien en geïnterpreteerd moet worden. De reeds vermelde internationalisering maakt dat er ook de nodige aandacht moet zijn voor buitenlandberichtgeving. Geen navelstaarderij maar een open blik van de VRT biedt de Vlamingen een venster op de wereld. De VRT moet als het ware de standaard zijn wat betreft berichtgeving.

Naast informatie en duiding horen ook kunst en cultuur een prominente plaats in te nemen in het aanbod. Samenwerking met de culturele sector is hierin onontbeerlijk. De expertise die de VRT hieruit kan putten, moet ertoe bijdragen dat het publiek kan proeven van wat deze sector allemaal te bieden heeft. Geen enkele discipline, populair of niet, mag daarbij a priori uitgesloten worden. Integendeel moet onze openbare omroep haar kijkers laten proeven van bekende en minder bekende artistieke disciplines en creatieve talenten die ons land rijk is. Een sterk digitaal platform is hierbij van cruciaal belang.

Eenzelfde samenwerking met de onderwijssector maakt deel uit van de educatieve opdracht van de VRT. Een van de prioriteiten zal hierbij zijn te komen

tot de verdere digitalisering en vervolgens ontsluiting van het enorme VRT-archief voor het onderwijs.

Ook haar rol in de promotie van mediawijsheid mag de VRT hierbij niet uit het oog verliezen. De digitalisering van onze samenleving en het steeds uitgebreider gebruikmaken van alle mogelijke mediadragers door de consument is niet enkel een zaak waar de openbare omroep zich aan moet aanpassen, omgekeerd moet zij de gebruiker ook vergezellen in de toenemende complexe stroom aan informatie en prikkels.

Naast deze prioritaire opdrachten zal er ook in de toekomst op de VRT plaats zijn voor sport en ontspanning. Op deze manier wordt de mediagebruiker warm gemaakt voor het cultuur-, educatief en nieuwsaanbod van de VRT. De openbare omroep kan immers enkel haar maatschappijversterkende rol ten volle vervullen wanneer zoveel mogelijk consumenten bereikt worden. Het neemt niet weg dat het uitgangspunt ook dan blijft dat het aanbod een publieke meerwaarde moet bieden. Bij het sportaanbod betekent dit dat er gefocust wordt op sporten die voor commerciële zenders misschien minder interessant zijn.

Bij ontspanning ligt de nadruk steeds op kwaliteit en maatschappelijke relevantie. Het versterken van de samenleving betekent het aankaarten van maatschappelijke uitdagingen, gevoeligheden en problemen, en dit op een inclusieve manier, met andere woorden niet enkel wanneer het gaat over de nieuws- en duidingsprogramma's, maar ook wanneer het gaat over een programma gericht op entertainment. Tijdens Het journaal van 7 uur kwamen we met de nodige duiding te weten dat het Amerikaanse Hooggerechtshof het homohuwelijk in de Verenigde Staten heeft gelegaliseerd. Een uur later maakt Franky in Thuis bekend dat hij niet enkel homoseksueel is, maar ook dat hij zich als vrouw gevangen voelt in een mannenlichaam. Dat is op een inclusieve wijze invulling geven aan je programma's. Zo hoort het.

Tot slot zou ik nog twee zaken willen aankaarten waar de VRT in de toekomst in zal moeten investeren. Ten eerste is er nood aan een versterkt documentaire-beleid. Hierin wordt momenteel tekortgeschoten. Ten tweede zal de VRT door het verdwijnen van de levensbeschouwelijke derden meer dan voordien zelf aandacht moeten schenken aan levensbeschouwing. Dat zal ook noodzakelijk zijn indien de VRT haar maatschappijversterkende rol wil vervullen. De laatste maanden en jaren hebben immers getoond hoe onze hedendaagse geglobaliseerde en multilevensbeschouwelijke samenleving meer dan ooit nood heeft aan een dialoog die een weerspiegeling is van onze pluralistische samenleving. We leven niet langer in een samenleving waar katholiek en Vlaming zijn, gezien wordt als twee zijden van dezelfde medaille. De publieke radio en tv gebruiken voor de eigen achterban als een venster op de eigen religie, is dan ook achterhaald. De maatschappij is multilevens-beschouwelijk. Laat ons de publieke radio en tv dan ook gebruiken om het diverse kijkpubliek via inclusieve en actief pluralistische programma's een correct en genuanceerd beeld te bieden van onze samenleving, zonder stereotypering.

Het weren van stereotypering gebeurt bovendien doorheen het hele aanbod. Maatschappijversterkend werken betekent immers dat je een juiste weerspiegeling van de hele samenleving biedt. Het betekent ook dat je die gehele samenleving zoveel als mogelijk bereikt. Een divers aanbod dient een divers publiek te bereiken. Inclusief de moeilijk bereikbare en commercieel minder interessante doelgroepen.

Collega's, zoals u kunt merken, betekenen de besparingen en de vraag om marktversterkend op te treden allesbehalve dat de ondertekenaars van dit voorstel van resolutie de VRT geen ambitieuze opdracht zouden willen meegeven.

Integendeel, wij zijn ervan overtuigd dat een performante openbare omroep bijdraagt tot een verdraagzame, sterke en democratische samenleving. Een omroep die naast marktversterkend ook maatschappijversterkend werkt, is de ambitieuze, uitdagende opdracht waaraan wij de VRT de komende vijf jaar invulling willen zien geven. Ik dank u. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Hebt u niet alles gezegd?

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, misschien wel, maar ik zal misschien enkele dingen herhalen.

Collega's, de goede traditie wil dat dit parlement in de aanloop naar een nieuwe beheersovereenkomst voor onze openbare omroep een resolutie voorbereidt. Ook voor de beheersovereenkomst 2016-2021 hebben we die oefening gedaan. Onze fractie dankt de collega's voor hun medewerking bij het tot stand komen van dit voorstel van resolutie: niet enkel de collega's van de meerderheid trouwens, maar ook die van de oppositie, voor hun constructieve inbreng zeker ook in de commissie Media. Het is trouwens een aangename commissie met aangename mensen, niet allemaal, maar de meeste. Zij hadden inderdaad ook voorstellen om onze teksten te amenderen, maar enkele daarvan lagen toch iets te ver af van wat de meerderheid voor ogen heeft om op voort te kunnen werken.

– *De heer Peter Van Rompuy, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Met ons voorstel van resolutie, collega's, willen wij een aantal krachtlijnen aanreiken voor de onderhandelingen tussen de regering en de openbare omroep. De mechanismen die in de vorige beheersovereenkomst goed hebben gewerkt, hebben we behouden, maar omdat weinig sectoren zo snel evolueren als de mediasector, hebben we ook enkele nieuwe klemtonen gelegd, op basis van ervaringen van de laatste jaren en maanden, en op basis van knel- en pijnpunten die ook in de commissie Media onder de aandacht werden gebracht. Die konden we ook horen op de hoorzittingen de voorbije weken.

Een heel belangrijk aandachtspunt – het is al gezegd – is voor ons de broosheid van ons media-ecosysteem, met een wijzigende en complexer wordende verhouding tussen de commerciële omroepen en de openbare omroep, tussen distributeurs en omroepen, tussen omroepen en externe productiehuisen. En er is de rol van krachtige internationale spelers die ook bij ons steeds nadrukkelijker aanwezig zijn. In ons voorstel van resolutie zoeken we een manier om om te gaan met een aantal van die uitdagingen.

De N-VA wordt wel eens omschreven, collega's, als een partij die veel kritiek heeft op de VRT. Dat is te kort door de bocht. Onze partij blijft een groot belang hechten aan de openbare omroep. Voor ons moet die in de eerste plaats gemeenschapsvormend zijn en de sociale cohesie versterken. Een openbare omroep hebben, zit in het DNA van onze partij. Dat houdt onder meer in dat de prioritaire opdrachten voor de VRT informatie, duiding, cultuur en educatie moeten zijn. Het is al gezegd: sport en ontspanning horen erbij, maar komen op de tweede plaats.

Eerst informatie. De VRT moet gaan voor een correcte, objectieve, onpartijdige en kwalitatieve berichtgeving. Kwaliteit krijgt altijd voorrang op snelheid. Voor ons houdt dat ook in dat de VRT zich terughoudend opstelt bijvoorbeeld als ze columns, blogs of opiniestukken van interne of externe medewerkers de wereld in wil sturen. De nieuwsdienst is het kloppende hart van de openbare omroep. Onderzoeksjournalistiek en buitenlandberichtgeving blijven belangrijke hoekstenen, maar ook het informeren van Vlamingen in het buitenland en buitenlanders bij ons. Dat laatste kan met name door de anderstalige nieuwssites van de VRT.

Wij pleiten ervoor dat binnen de informatieprogramma's voldoende aandacht gaat naar berichtgeving over ondernemerschap, wetenschap en techniek. Cultuur met kleine en grote c moet een van de kerntaken van de openbare omroep blijven. De VRT blijft onder meer inzetten op kwaliteitsvolle eigen Vlaamse fictie, en ondersteunt op die manier onze Vlaamse creatieve industrie. Ook in de toekomst verplichten we de VRT producties uit te besteden, maar de criteria, de definities, en de rechtenverdeling moeten worden verfijnd.

N-VA ziet liever niet dat de VRT zelf participaties neemt in andere bedrijven. We hadden het er deze week over in de commissie. Als dat toch gebeurt – en het kan volgens dit voorstel van resolutie – dan moet dat binnen een zeer strikt kader waarbij transparante criteria worden gehanteerd, waarbij verschillende kandidaten de kans krijgen en waarbij er ook duidelijke afspraken gemaakt worden met betrekking tot controle en rapportering.

Wat de muzieksector betreft: verschillende muziekgenres komen aan bod. We bestendigen de bestaande quota voor Vlaamse en Nederlandstalige muziek. Het is geen geheim dat wij dit van buitengewoon belang vinden.

Naast informatie, educatie en cultuur, zijn er dus in tweede orde sport en ontspanning. Ik spring daarover omdat we het er al uitvoerig over gehad hebben.

Wat betreft de toegankelijkheid van het VRT-aanbod, vragen we ambitieuze afspraken wat betreft ondertiteling, ook online, audiodescriptie en het gebruik van de Vlaamse Gebarentaal. De VRT gebruikt en propageert de Nederlandse standaardtaal. De VRT is immers de belangrijkste bewaker van het Standaardnederlands in Vlaanderen. De omroep moet wat ons betreft met die verantwoordelijkheid actiever aan de slag gaan dan vandaag het geval is. Dat is voor ons ook een reden om nauwer samen te werken met de Nederlandse publieke omroep. We denken aan coproducties, structureel overleg tussen management en programmamakers, aan uitwisseling van beeldmateriaal, aan delen van correspondenten enzovoort. Meer dan in het verleden moet de VRT de Vlaamse audiovisuele sector versterken. Ze mag dus niet marktverstrend zijn en moet andere spelers voldoende ademruimte laten.

Het is al gezegd, we keren in deze beheersovereenkomst dan ook de redenering om die in het verleden steeds gevolgd werd. Vroeger gold dat wat niet uitdrukkelijk verboden was, toegelaten was, toch in grote lijnen. Nu zeggen we het omgekeerde: wat niet uitdrukkelijk is toegestaan, mag niet. Voor nieuwe dingen die zich aandienen, komt er een toetsingsprocedure, waarbij wordt aangetoond dat het nieuwe initiatief marktversterkend is, het ecosysteem versterkt, dat de financiële middelen er zijn en dat er een kwalitatieve meerwaarde is voor de democratische, culturele en sociale behoeften van de samenleving.

– De heer Jan Peumans, voorzitter, treedt als voorzitter op.

Ik wil ook nog een kanttekening maken bij wat collega Lieten daarnet zei, namelijk "jullie gaan alles dichttimmeren". Collega, ik weet dat ook vandaag in de beheersovereenkomst, als de VRT nieuwe diensten wil aanbieden of belangrijke nieuwe initiatieven wil nemen, daar ook de toestemming van de regering voor nodig is. Dat is ook vandaag in de beheersovereenkomst zo. Het is dus allemaal niet zo erg nieuw, maar het is een kwestie van accenten, van dat wat helderder af te lijnen dan in het verleden.

De heer Bart Caron (Groen): Collega Vandaele, wat in de beheersovereenkomst staat, staat in de beheersovereenkomst. Als je daarvan wil afwijken, vind ik het nogal vanzelfsprekend dat er een afweging door de regering moet gebeuren. Mijn vraag aan u is: wilt u dan een telefoonboek met maatregelen? Als u zegt dat u alleen maar toelaat wat in de beheersovereenkomst staat, en al de

rest niet, dan zijn er twee opties: ofwel maakt u een telefoonboek met duizend mogelijkheden en waarin u zegt wat kan en wat niet kan, ofwel maakt u een heel dunne beheersovereenkomst, maar dan worden we constant geconfronteerd met die toetsingsprocedure. Waarom kunt u die intellectuele ruimte niet laten, die creatieve ruimte voor een dergelijk creatief bedrijf als de VRT? Wat is de grond daarvan? Geef me eens het waarom.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Collega, ik heb u door. U hebt uzelf daarnet verraden. U hebt gezegd: we gaan geen vragen meer kunnen stellen in de commissie. Dat is uw bedoeling. U zult geen vragen meer kunnen stellen.

Aan een telefoonboek hebben we geen behoefte, maar we gaan ervan uit dat de VRT in overleg met de regering daar wel een keurige formulering voor vindt. We hebben behoefte aan een aantal krijtlijnen, aan een kader. Zoals al herhaaldelijk is gezegd door verschillende collega's: het feit dat die procedure er is, dat er een mogelijkheid is tot toetsen – je zou bijna kunnen zeggen dat het een tussentijdse evaluatie is – biedt ook de mogelijkheid om bij te sturen. Ik zie daar eigenlijk niet echt het probleem.

De VRT vervult haar informatieve opdracht via alle relevante platformen: tv, radio en online – ik herhaal het nog eens – maar vermijdt inderdaad zo veel mogelijk de concurrentie met de schrijvende pers. Er zullen altijd grijze zones zijn, dus die vragen blijven we stellen. De VRT vertrekt nog steeds van die audiovisuele opdracht en blijft zo veel mogelijk weg van de louter en uitvoerige geschreven stukken.

De openbare omroep evolueert naar een efficiëntere, compactere, slankere en kostenbewuste organisatie. In ruil moet de openbare omroep voor de uitvoering van haar taken kunnen rekenen op een adequate en stabiele financiering, rekening houdend met de reeds gemaakte besparingsafspraken. De gemengde financiering blijft behouden – ook daarover bestaat geen discussie – maar de commerciële inkomsten moeten marktconform worden gerealiseerd en het plafond voor commerciële inkomsten blijft bestaan.

Een belangrijke discussie is die over de online advertentie-inkomsten. De N-VA is daar een koele minnaar van. De inkomsten moeten dus minstens worden geplafonneerd. Enkel als er op de online advertentiemarkt een gezamenlijk initiatief komt van de openbare omroep met de privémediaspelers, kan de handrem worden gelost. De mogelijkheden van zo'n gezamenlijk initiatief moeten worden onderzocht.

Het aanbieden van zogenaamde previews is voor ons voortaan mogelijk, waarbij geen afbreuk wordt gedaan aan het principiële free-to-airkarakter van de openbare omroep. De opbrengsten moeten zo veel mogelijk ingezet worden om de markt te versterken.

Ik besluit: de N-VA is, ook vanuit haar ideologie, een pleitbezorger voor een sterke openbare omroep. We hebben vandaag een sterke, performante openbare omroep. Daar zijn we allemaal blij mee. Dat er efficiëntie-inspanningen worden gevraagd, en dat er scherpe keuzes worden gemaakt, zal de openbare omroep onzes inziens niet verzwakken. Wel integendeel: het garandeert de openbare omroep volgens ons een duurzame toekomst. Dat geldt, denk ik, voor alle partijen in de meerderheid, en ik vermoed ook bij de oppositie. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Mijnheer Vandaele, dank u voor het compliment dat wij inderdaad in de commissie samen goed en grondig hebben nagedacht. Ik moet u ook bedanken omdat u de eerste bent die hier heel onomwonden en heel expliciet heeft gezegd dat vanaf nu sport en ontspanning op de tweede plaats

komen. Daarvoor is dat hier in alle toonaarden ontkend; dankzij u is het duidelijk dat het van tweede orde is.

In het voorstel van resolutie staat dat ontspanning alleen maar kan als deze niet vrijblijvend is, maar vertrekt van een verbindende maatschappelijke rol. De heer De Gucht heeft zich dan uitgeput om aan te tonen dat Thuis inderdaad die maatschappelijke meerwaarde heeft, en daar is iedereen het over eens. De rol van Thuis inzake het bespreekbaar maken van thema's en waardeverandering is onschatbaar.

Deze namiddag hebt u al laten weten dat Blokken mag blijven. Wel, voor mij mag dat ook. Absoluut. Dat is puur kwalitatief pretentieloos entertainment. Maar waar of hoe gaat u verantwoorden dat Blokken die maatschappelijk verbindende rol heeft? Hoe gaat de VRT of de minister bepalen wat kwalitatieve meerwaarde heeft?

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Het is niet aan de politici om dat te bepalen. (*Applaus bij de N-VA*)

Mevrouw Katia Segers (sp.a): U hebt deze namiddag al laten weten dat Blokken mag blijven. (*Rumoer*)

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Neen, we waren eigenlijk kwaad. Ik heb u wat bejubeld en ik mocht dat eigenlijk niet gedaan hebben, want we waren kwaad vanmiddag toen we uw tweet lazen. U schreef dat de meerderheid Blokken weg wil, Thuis weg wil. Dat is populisme van de laagste soort. Dat is echt de mensen opjatten, de mensen angst inboezemen dat ze hun favoriete programma gaan kwijtraken. Dat is niet de bedoeling.

Ik denk dus niet dat we tot op het programmaniveau moeten zeggen wat kan en wat niet kan. Ik denk zelfs niet dat de minister dat moet doen. Ik denk ook niet dat de raad van bestuur dat doet. Dat is ook zijn taak niet. Ter zake is al gepleit voor wijsheid bij de VRT. We gaan er natuurlijk wel nog altijd van uit dat die wijsheid bij de VRT ook bestaat. U zei daarnet dat we sport en ontspanning op de tweede plaats zetten. Ik heb daarnet ook al gezegd dat dit in mijn lezing van het Mediadecreet eigenlijk ook zo is. Het moet, het is belangrijk, we vinden dat ook belangrijk, maar we vinden nieuws en informatie enzovoort net iets belangrijker. Ook als we sport en ontspanning noemen, dan gaan we daar uiteraard niet licht over, want we zeggen dat iets belangrijk voor de samenleving en gemeenschapsvormend moet zijn, en sport is dat. We gooien dat dus zeker niet weg. Als we zeggen die eigen Vlaamse creatieve industrie te willen aanmoedigen en versterken, als we die Vlaamse fictie willen ondersteunen, dan zit dat voor het grootste deel bij die ontspanning. We gooien die ontspanning dus zeker niet weg, als dat een geruststelling kan zijn. We zeggen echter gewoon dat het voor ons belangrijk is dat dat onderscheidende er altijd is bij de openbare omroep, dat die lat net iets hoger ligt, en dat willen we dan op de eerste plaats zien bij nieuws, bij duiding, bij informatie en cultuur, en dan op de tweede plaats bij sport en ontspanning.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Ik heb geen antwoord gekregen. Ik vraag heel concreet...

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): U wilt dat ik zeg welke programma's moeten verdwijnen, zodat u een nieuwe tweet kunt versturen, maar ik zal u dat plezier echt niet doen.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): We hadden het over het voorbeeld van Blokken. Jullie hebben gezegd dat Blokken zeker mag blijven. Voor mij zeker ook. Hoe definieert u voor Blokken...

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Laten we zeggen dat We're going to Ibiza er niet bij hoort. Is dat een antwoord? (*Gelach. Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mijnheer Vandaele, alstublieft. Ik heb niet begrepen wat mevrouw Segers heeft gezegd, en ik heb uw antwoord ook niet begrepen. *(Opmerkingen van mevrouw Annick De Ridder)*

U ook niet?

De heer Bart Caron (Groen): Het ging over We're going to Ibiza. Voor uw informatie herhaal ik dat even. Daar hebben we immers een uitspraak over gedaan, velen van ons trouwens.

Dit is kenmerkend. Mijnheer Vandaele, ik denk dat het niet gaat over wel of geen ontspanning. Het gaat over de wijze waarop de VRT met ontspanning en met lichtere toonaarden in de samenleving omgaat. Ook daarin moet een vorm van maatschappelijke meerwaarde zitten, een vorm van zich onderscheiden ten opzichte van commerciële producten die ontspanning bieden. Thuis, het door velen vervloekte, maar ook beminde Thuis, is een voorbeeld: men brengt er maatschappelijke thema's aan de orde die niet altijd gemakkelijk zijn in de samenleving, met een lichte toonaard en met een heel groot bereik. Dát is het onderscheidende van de VRT. Op die manier kan men elke dag 2 miljoen mensen bereiken met moeilijkere thema's, op een lichte manier. Dat is het typische van de wijze waarop de VRT ontspanning biedt en zich onderscheidt van de wijze waarop commerciële zenders ontspanning bieden. Het is dus niet al dan niet ontspanning, al dan niet cultuur. Neen, het is de wijze waarop het gebeurt. Ik wil me niet bemoeien op het programmaniveau, net zomin als u, maar dat lijkt me eigenlijk een kerntaak, en ik hoop dat u het daarmee eens bent.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Collega Caron, ik ben het daar uiteraard mee eens. Dat weet u natuurlijk. Voorzitter, u had het niet gehoord, maar omdat mevrouw Segers me vroeg toch voorbeelden te geven van programma's, heb ik dan We're going to Ibiza genoemd. Ik denk dat we inderdaad niet moeten beginnen met het opsommen van programma's, maar dat was een voorbeeld van iets dat ik niet verwacht bij de openbare omroep en wat ik daar ook liefst niet meer terug wil zien.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Het ging specifiek over Blokken. *(Rumoer. Opmerkingen)*

Wij willen allemaal Blokken behouden, maar volgens uw definitie van entertainment hoort Blokken niet op de VRT, want waar zit de verbindende maatschappelijke rol?

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Ik denk dat daar ook wel een verbindende maatschappelijke rol in zit, alleen al door het feit dat dit zo lang bestaat, dat mensen dat als een referentiepunt bekijken. Een collega heeft het al gezegd: dat zit in de aanloopstrook naar het nieuws. Waarom niet?

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Oké.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Ik kijk even op de klok en ik zie dat we met zijn allen de heruitzending van De Kampioenen al hebben gemist. Binnen 10 minuten begint Vive le vélo. Of ik zo snel zal klaar zijn, weet ik niet, maar als we een beetje doorzetten, kunnen we er vanavond misschien nog een stukje van zien.

We hebben een lang en boeiend proces achter de rug. De collega's die media niet volgen, zullen wel vinden dat deze bespreking erg lang duurt, maar die beheers-overeenkomst is dan ook heel belangrijk en wordt pas om de vijf jaar gesloten.

Wij hebben lange hoorzittingen gehouden gedurende zes halve dagen, we hebben werkbezoeken afgelegd en veel informele contacten gehad.

CD&V is tevreden dat dit vandaag kan worden afgesloten met een uitgebreid voorstel van resolutie met 44 afzonderlijke aanbevelingen van het parlement waarvan we aan de Vlaamse Regering vragen daar rekening mee te houden bij de onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst met de openbare omroep. Alles wat hier gezegd wordt, gaat nog niet over de beheersovereenkomst maar over aanbevelingen aan de regering. Ik had soms de indruk in dit debat dat we al over dé beheersovereenkomst aan het praten waren, maar daar kan de commissie in het najaar discussie over voeren.

Mijn persoonlijke conclusies over het Vlaams media-ecosysteem als nieuw lid van de commissie Media is dat het Vlaamse media-ecosysteem springlevend is, maar wel als een kaartenhuisje heel wankel staat in tijden van digitale omwentelingen. Het is bijzonder delicaat om als wetgever die kaarten te schudden of te verplaatsen.

De VRT daarentegen is een heel stevig huis dat ook bij sterke tegenwind, zoals die recente besparingen, sterk stand houdt en kan rekenen op een ruime waardering bij kijkers en luisteraars. Uit de benchmark waar hier al uitgebreid uit geciteerd is en de EBU-analyse bleek duidelijk dat de VRT erg goed scoort in vergelijking met andere Noord-West-Europese openbare omroepen.

De openbare omroep moet daarom een marktaanvullende en marktversterkende rol blijven spelen zodat alle Vlaamse mediabedrijven beter in staat zijn om hun maatschappelijke waarde te leveren en bij te dragen aan de kwaliteit van de Vlaamse samenleving.

Ik zal nu een aantal punten overlopen waarbij wij de VRT als een dienstverlenend overheidsbedrijf zien. De VRT heeft een ruime decretale opdracht. Daar is vandaag al veel over gezegd. Er moet een kwalitatief hoogstaand aanbod blijven in de sectoren informatie, cultuur en educatie waarbij de VRT prioritair op de kijker en luisteraar gerichte informatie- en cultuurprogramma's brengt maar daarnaast ook sport, eigentijdse educatie, eigen drama en ontspanning. Daarbij moet altijd de nadruk liggen op de onderscheiden, innovatieve, kwalitatieve, onafhankelijke en gevarieerde programmering van de openbare omroep om een zo groot mogelijk en gevarieerd publiek te bereiken.

Die zin – ik zie mevrouw Segers niet meer – komt letterlijk uit de vorige resolutie van vijf jaar geleden. Men vond dat toen dus al. We blijven dat vinden.

Er is iets belangrijks dat misschien nog onvoldoende aan bod is gekomen, namelijk dat de VRT voor ons ook als grootste cultuurinstituut gemeenschapsvormend moet zijn en de Vlamingen moet verbinden door in haar programma's aandacht te hebben voor brede maatschappelijke discussies, maar ook door een signaalfunctie te hebben in plaats van een volger te zijn van de waan van dag en door kwaliteit en respect als basiswaarden te hebben voor al haar activiteiten.

Wat sport betreft, wordt de klemtoon inderdaad verlegd van live-sport-verslaggeving – niet dat die er niet meer zal zijn, maar er is een verschuiving – naar duiding, vanuit die verbindende maatschappelijke rol en gelet op de aanvullende decretale opdracht inzake sport. Het is inderdaad aanvullend, niet prioritair. Het staat zo al in het decreet. Ik snap soms niet dat dat hier allemaal zoveel beroering met zich meebrengt.

De VRT moet een meer uitgesproken rol vervullen inzake mediawijsheid, dit als intrinsiek onderdeel van haar educatieve opdracht. Ook na de stopzetting van OP12 moet de VRT voor ons – en dat is heel belangrijk – een uitgebreid en

kwaliteitsvol aanbod op radio, televisie en andere mediaplatformen aanbieden, zowel voor de kinderen als voor jongeren die uit Ketnet zijn gegroeid.

Wij vragen heel uitdrukkelijk dat er een duurzame oplossing komt voor het VRT-archief, in samenwerking met het Vlaams Instituut voor Archivering, met het oog op prioritaire ontsluiting voor onderwijs en lokale bibliotheken. De VRT moet voor ons ook in samenwerking met de onderwijssector op basis van het beschikbare actuele materiaal een aanbod uitwerken van gebruiksklare audiovisuele producten die aansluiten bij de leerplannen en handboeken, vergelijkbaar met het proefproject Testbeeld van VIAA met het VRT-archief.

Ook de ondersteuning van het verenigingsleven – dat is nog helemaal niet aan bod gekomen – en het bevorderen van het wederzijds begrip in onze samenleving behoort tot die educatieve opdracht van de openbare omroep.

Diversiteit is al uitgebreid aan bod gekomen. We denken dat die centraler in de organisatie mag worden gezet zodat de hedendaagse superdiverse samenleving op een meer accurate manier aan bod komt en stereotypering wordt geweerd.

Verder herhalen we iets dat al in de vorige beheersovereenkomst stond. We wensen namelijk dat er in het VRT-jaarverslag een concreet meetbaar geheel van performantiemaatstaven wordt gehanteerd om de maatschappelijke meerwaarde van de openbare omroep te evalueren. Ook de maatschappelijke en gemeenschapsvormende meerwaarde van alle radionetten moet daarin worden aangetoond. We hebben bij de laatste jaarverslagen ondervonden dat dat niet zo'n evidente oefening is voor de VRT, maar we hebben het er toch in laten staan.

CD&V denkt dat de VRT voor nieuws en duiding een voorbeeldfunctie moet vervullen inzake een waarheidsgetrouwe, deontologisch verantwoorde pluralistische en onpartijdige berichtgeving. De VRT-nieuwsprogramma's moeten zo veel mogelijk mensen bereiken om hen als een betrouwbare gids te leiden doorheen de overvloed aan informatie die er op de mensen afkomt en daarbij ook duiding en tekst bieden.

De VRT moet ook een sterk aandeel buitenlandberichtgeving, onderzoeksjournalistiek en berichtgeving over cultuur doen. We denken ook dat het interessant is om via de openbare omroep wat meer informatie te krijgen over de Brusselaars en over het Waalse Gewest, via journaals, informatieprogramma's enzovoort. Heel specifiek is er deze keer in het voorstel van resolutie extra aandacht gevraagd voor een documentairebeleid.

Het is essentieel dat alle Vlamingen worden bereikt door de VRT-radio, inclusief de moeilijk bereikbare en commercieel misschien wat minder interessante doelgroepen. CD&V verstaat daar onder andere onder dat medioren, senioren en hoogbejaarden toch ook een aangepast radioaanbod zouden moeten kunnen krijgen. Nu krijgen we op een aantal zenders toch enkel het hippe te horen.

De heer Bart Caron (Groen): Mevrouw Brouwers, ik neem aan dat u niet pleit voor een aparte seniorenzender?

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Dat heb ik niet gezegd.

De heer Bart Caron (Groen): Dat is niet mijn vraag. Ik las in de krant dat u die groeiende doelgroep wilt bedienen.

In uw voorstel van resolutie doet u geen uitspraak over de radiozenders. De VRT heeft vijf radiozenders. Dat zijn stabiele, stevige merken: Radio 1, Radio 2, MNM, StuBru en Klara. Mag ik eens aan de meerderheid vragen wat de visie is?

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Het is niet omdat we daarover op dit moment geen uitspraken doen, dat er op termijn geen dingen kunnen gebeuren in het radiodossier. Maar op dit moment is er geen aanwijzing dat er voor de VRT iets moet veranderen. Meer kan ik daarover niet zeggen.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Mogen we het zo begrijpen: u spreekt zich er niet over uit omdat u de opening wilt laten om toch, eventueel, een zender, MNM of Klara, te laten verdwijnen?

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Men is nog volop bezig met alle frequenties mooi naast elkaar te leggen. Dat is een project waar ingenieurs mee bezig zijn. Men moet bekijken wat mogelijk is. Maar als er bij de VRT geen radiozender moet verdwijnen, zal er ook geen verdwijnen. Ik veronderstel dat het, volgens de informatie die wij hebben, niet eens nodig zal zijn. Daarom hebben wij er zelfs geen aandacht meer aan besteed. Maar ik kan net zoals u, mevrouw Segers, niet in een glazen bol kijken. Ik zal daar dus voorzichtig over zijn.

Met betrekking tot het radioaanbod vinden wij natuurlijk dat er een grote diversiteit aan muziekgenres moet zijn. Ook in primetime. De muzieksector heeft ons laten weten dat dat ook eens moet worden bekeken.

Dan moet ik het nogmaals hebben over die drietrapsraket. Die is er net om die tussentijdse evaluatie te vermijden. Volgens mij is er onder het beleid van toenmalig minister Lieten nooit echt een tussentijdse evaluatie geweest. De tussentijdse evaluatie die nu, vanwege de besparingen, bezig is, is na een jaar nog altijd niet afgerond. Dat is ook een moeilijke oefening. Daarom denken wij dat een lichte procedure, met die drietrapsraket, de zaken wat vlotter kan trekken. Zo kunnen wij vermijden dat wij om de haverklap vragen moeten laten stellen in de commissie. Nietwaar, voorzitter? Onlangs ging het weer over Weni, enzovoort. Ofwel worden die zaken goed afgesproken in de beheersovereenkomst, ofwel gebruik je de drietrapsraket, zonder die hele overeenkomst te moeten heronderhandelen, en daar maanden of zelfs een jaar over te doen.

Over de stabiele financiering heb ik daarnet al iets gezegd. De financiering moet behouden blijven, maar de commerciële inkomsten moeten marktconform gerealiseerd worden. De inkomsten die hoger zijn dan het huidige vastgelegde plafond, of het plafond dat zal worden vastgelegd, moeten worden geïnvesteerd in het Mediafonds van het VAF.

Net zoals de heer Vandaele zijn wij met betrekking tot de betalende previews enigszins teruggekomen op onze eerste stappen. Eerst zeiden we dat we toch het kijk- en luistergeld niet opnieuw zouden invoeren. Neen, ik denk het ook niet. Zelfs niet door hier de deur op een kier te zetten. Wat ons betreft, zou dit eigenlijk best enkel toegelaten worden, bijvoorbeeld voor fictiereeksen die met de steun van het VAF-Mediafonds gerealiseerd werden. Dat moet in een beperkend kader gegoten worden.

CD&V hecht erg veel belang aan de levensbeschouwelijke uitzendingen op de openbare omroep. Het huidige systeem van erkende organisaties heeft heel wat voordelen. Het is gebaseerd op de expertise en de betrokkenheid van de levensbeschouwelijke organisaties. De zendtijd wordt evenredig verdeeld. Het is een relatief goedkoop systeem.

De CD&V wenst dat het nieuwe model, dat nu wordt geïnitieerd, rekening houdt met de volgende aspecten: de blijvende betrokkenheid van de huidige erkende verenigingen bij het format en de inhoud van de levensbeschouwelijke programmatie op de VRT. In die programmatie moet men specifieke aandacht besteden aan iedere levensbeschouwing vanuit de eigenheid, kennis en expertise van de levensbeschouwing zelf. Het moet ook gaan om intellectueel eerlijke

informatie en geen potpourri of een amusementsprogramma worden, dat mag dus ernstig worden. De aandacht en zendtijd zijn het best evenredig met het gewicht van de levensbeschouwing in de Vlaamse samenleving, hoewel je dat niet precies kunt afmeten. Meer dan in het verleden kan er aandacht gaan naar dialoog tussen de verschillende levensbeschouwingen door met een nieuw systeem te werken.

Het is eigenlijk zeer jammer dat de minister hier niet aanwezig was. Ik zou hem anders heel veel succes willen toewensen om de onderhandelingen met de openbare omroep tot een goed einde te brengen, zodat de VRT de opportuniteiten die de digitale revolutie biedt om nieuwe vormen van connectie tot stand te brengen, optimaal kan benutten als verbindend en gemeenschapsvormend, dienstverlenend overheidsbedrijf.

De heer Bart Caron (Groen): Mevrouw Brouwers, ik ben het met 95 procent van uw woorden eens.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Dat is al meer dan 80 procent.

De heer Bart Caron (Groen): U zegt het ook op een milde manier, in tegenstelling tot ons, die misschien iets agressiever zijn geweest.

Helemaal in het begin van uw betoog had u het over de marktaanvullende en marktversterkende rol van de VRT. Ik heb enige moeite met het begrip marktaanvullende rol. Zo maak je geen nevenstelling tussen de commerciële omroepen en de openbare omroep. Als je alles wat de commerciële wereld zou kunnen doen, overlaat aan de commerciële wereld, dan moet je geen fictie en geen nieuws maken, want ook de commerciële wereld maakt nieuws. In deze delicate materie kunnen we niet louter vanuit dat marktfalen denken. De VRT heeft een nevensgeschikte positie ten aanzien van de rest van het veld en dat moeten we ook zo vasthouden. Ik wil deze bekommernis nog eens uiten.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Mijnheer Caron, misschien hebt u mij niet juist begrepen. Ik heb het woord 'marktverstoring' niet in de mond genomen. Hoewel het in het voorstel van resolutie staat, waar het gaat over de sportrechten. Ik wil daar niets van afdoen. Ik heb wel gesproken over marktversterkend blijven. Ik zei dat we net een heel goed uitgebalanceerd media-ecosysteem hebben en dat de rol van de VRT zoals die tot op heden is gespeeld, over het algemeen net die marktversterkende rol is. Dat is ons uitgangspunt. Dat de markt hier en daar al eens wordt verstoord, onder andere online en met het bedreigen van de geschreven pers, dat weten we en dat moeten we blijven vermijden. Het marktversterkende is, zoals collega De Gucht al zei, een van de grote lijnen in het voorstel van resolutie. Het is iets wat de VRT al doet en nog meer zal moeten doen in de toekomst. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de voorstellen van resolutie houden.

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Joris Vandenbroucke bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, collega's, ik zou bij motie van orde het woord willen vragen omdat ik zeer graag opheldering wil over een kwestie die werd aangesneden tijdens de actuele vragen, met name de wijze waarop de federale minister van Financiën de Vlaamse Regering heeft ingelicht over de herraming van de federale dotatie. Minister Annemie Turtelboom heeft daarover verklaard dat ze die informatie via een persbericht heeft moeten vernemen.

Naar aanleiding hiervan zijn hier met luide stemmen niet bepaald lichtzinnige woorden gevallen. Er is gesproken over een gebrek aan respect van minister Van Overtveldt ten aanzien van het Vlaams Parlement. Dit is onaanvaardbaar genoemd.

Ondertussen heeft minister Van Overtveldt langs allerlei mediakanalen meegedeeld dat "het antwoord van minister Turtelboom klinkklare onzin is". Eigenlijk heeft hij op een nog behoorlijk vriendelijke wijze gezegd dat minister Turtelboom heeft gelogen.

Ik vind respect voor het Vlaams Parlement bijzonder belangrijk. Ik vind dat we, als een zichzelf respecterende parlementaire instelling, zo snel mogelijk opheldering hierover moeten krijgen. Ik stel dan ook voor minister Turtelboom te vragen naar hier te komen en ons tekst en uitleg te geven over de wijze waarop ze al dan niet is geïnformeerd. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Dames en heren, de heer Vandenbroucke heeft me, voor alle duidelijkheid, daarnet al aangesproken. Ik heb contact opgenomen met minister Van Overtveldt. Ik heb de feiten opgevraagd. Daar beperk ik me toe. Ik heb de minister en vervolgens zijn woordvoerder aan de lijn gehad. De woordvoerder heeft me vervolgens de mail overgemaakt die de heer De Neef aan verschillende mensen heeft gestuurd. In die mail staat dat die mededeling gisteren, dinsdag 7 juli 2015, om 15.33 uur ook naar de kabinetten is verstuurd. (*Opmerkingen*)

De vraag is of we de minister al dan niet vorderen. Ik zal even het reglement in overweging nemen. Artikel 46 stelt het volgende: "De plenaire vergadering kan bij volstreekte meerderheid van stemmen de aanwezigheid van de leden van de regering vorderen als een volksvertegenwoordiger dat voorstelt." Dat staat in het reglement.

De heer Somers heeft het woord.

De heer Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, ik stel voor dat debat in aanwezigheid van de minister te voeren.

De voorzitter: Dat betekent dat we met de stemmingen kunnen beginnen. Ik zal minister Turtelboom ondertussen vragen naar het Vlaams Parlement te komen. (*Rumoer*)

De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik wilde gewoon nog even verwijzen naar het verslag, waarin te lezen staat dat minister Turtelboom dit heeft verklaard. Als dit nu door mailverkeer wordt gecontesteerd, is het belangrijk dat het Vlaams Parlement opheldering krijgt.

De voorzitter: Is iedereen het hiermee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de nadere regels voor de werking van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek, van de raad van bestuur en de wetenschappelijke comités van het instituut voor de Nationale Rekeningen
– 316 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

- 94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 90 leden hebben ja geantwoord;
- 4 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

- 89 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 85 leden hebben ja geantwoord;
- 4 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag over de Benelux Interparlementaire Assemblée, ondertekend te Brussel op 20 januari 2015
– 361 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

- 94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 94 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

- 89 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 89 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013
– 369 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

89 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
69 leden hebben ja geantwoord;
20 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2015 tot wijziging van artikel 2 en van de bijlage van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 1997 tot bepaling van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon basisonderwijs
– 401 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Willem-Frederik Schiltz, Wouter Vanbesien en Güler Turan houdende de omvorming van het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen tot een naamloze vennootschap van publiek recht
– 397 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

85 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
85 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, Els Robeyns en Imade Annouri houdende wijziging van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse Ombudsdienst

– 424 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 6

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

93 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
89 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

89 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
85 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Elke Van den Brandt en Freya Van den Bossche betreffende de evaluatie van het decreet Integrale Jeugdhulp

– 399 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Vera Jans en Peter Persyn houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp

– 427 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

93 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
67 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Voorzitter, ik besef dat het laat is, maar ik heb een reden voor onthouding. Het is een heel belangrijk document. Zoals ik daarstraks al zei, ging het voorstel van resolutie de goede kant op, maar niet ver genoeg. Een aantal engagementen zullen we zeker nakomen. We zullen nagaan of er in september effectief een budget op tafel ligt voor capaciteitsuitbreiding in de jeugdhulp. We zijn het er absoluut mee eens. We vonden het jammer dat het beperkt wordt binnen het actieplan en dat het zo cruciale recht op jeugdhulp voor iedere jongere die er nood aan heeft, niet opgenomen is en niet gegarandeerd wordt. Dat betreuren we. Maar we zijn blij dat de meerderheid anderhalf jaar, twee jaar na de ingang van het nieuwe decreet bereid is om de nodige aanpassingen te doen. We hopen dat ze ver genoeg zullen gaan.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Annick De Ridder, Karin Brouwers, Marino Keulen, Lies Jans, Dirk de Kort en Paul Van Miert betreffende het invoeren van het principe van basisbereikbaarheid bij het Vlaamse stads- en streekvervoer

– 414 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
16 leden hebben neen geantwoord;
10 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katia Segers en Bart Caron betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap – 425 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
21 leden hebben ja geantwoord;
71 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap – 426 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

93 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
67 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van Jan Bertels en Joris Vandenbroucke tot besluit van de op 23 juni 2015 door Jan Bertels in commissie gehouden interpellatie tot minister Annemie Turtelboom over de onterechte belastingverhogingen door de werking van de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) – 409 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Collega's, we hebben die motie ingediend na een discussie in de commissie. De vier punten die we overhouden in de aanbeveling aan de Vlaamse Regering, zijn de vier punten die in consensus werden overeengekomen tijdens de commissie. Ik neem aan dat de meerderheid hiermee

wel akkoord kan gaan. We vragen gewoon een redelijke termijn voor het behandelen van bezwaarschriften bij VLABEL, wat de minister impliciet ook heeft beloofd, en het betalen van nalatigheidsintresten indien de termijnen worden overschreden.

Het is de gewone gang van zaken, die ook zou moeten gelden voor een moderne overheidsinstantie als VLABEL. Ik neem aan dat iedereen het daarmee eens is.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Ik wil toch even reageren op wat de heer Bertels daarnet zei.

Ik denk dat collega Bertels een heel goede luisteraar is, en ik heb dat graag. Als hij bepaalde standpunten hoort en hij neemt die over, dan vind ik dat heel fijn. Hij moet wel oppassen dat hij soms geen fundamentele punten overneemt, want dan zou hij wel eens in de problemen kunnen komen met zijn eigen fractieleider.

Hij luistert misschien wel veel, maar niet genoeg. Als deze motie zou worden aangenomen, dan is er een probleem in de Vlaamse Codex Fiscaliteit en zijn er tegenstrijdigheden. Dat betekent dus dat hij op dit ogenblik aan steekvlam-politiek doet. Ik heb daar geen probleem mee, maar als hij een motie wil opstellen over hetgeen waar wel een consensus op is, dan zal hij ietwat dieper moeten graven.

We kunnen met deze motie in geen geval akkoord gaan, omdat deze maar zeer fragmentaire oplossingen geeft en veel meer problemen creëert dan ze kan oplossen. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Jan Bertels (sp.a): Ik discussieer graag met de heer Lantmeeters. Mijn fractieleider heeft de motie mee ondertekend, dus daar is geen probleem.

Mijnheer Lantmeeters, u moet eens concreet zeggen wat het probleem is om termijnen in te schrijven voor de behandeling van bezwaarschriften. Welk groot probleem zou dat kunnen creëren in de Vlaamse Codex Fiscaliteit? U gaat een klein beetje kort door de bocht, en dat weet u zelf ook.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Ik ga helemaal niet kort door de bocht. Er zijn meerdere artikelen – en dat weet u – die de intresten en andere verhogingen bepalen. U doet daar geen enkele uitspraak over. Wat u wel wenst te creëren, is een tegenstrijdigheid in de bestaande reglementering. We zullen er nu niet dieper op ingaan. Als u hierrond een voorstel wilt doen, zult u dat op een andere manier moeten doen dan het zuiver nabootsen van bepaalde gezegdes die tijdens de commissie zijn gedaan. Ik zou graag dan de 'geheelheid' van alle opmerkingen willen zien.

De heer Jan Bertels (sp.a): Mijnheer Lantmeeters, wij proberen al zes maanden de 'geheelheid' van de oplossingen voor te leggen. We proberen een stap voorwaarts te zetten. U wilt die stap nog niet zetten, en dat is dan uw verantwoordelijkheid.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

93 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering tot minister Turtelboom aanwezig is.

– *De vergadering wordt geschorst om 22.15 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 22.37 uur.*

Dames en heren, de drie fractievoorzitters van de meerderheid vragen 10 minuten schorsing. Minister Turtelboom is net aangekomen. *(Opmerkingen. Rumor)*

– *De vergadering wordt geschorst om 22.38 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 22.52 uur.*

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, aangezien de heer Vandenbroucke de eerste was om de aanwezigheid van de minister te vorderen, krijgt hij als eerste het woord.

De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, collega's, en u minister, dank voor uw komst. Ik verwijs naar de kwestie die tijdens de actuele vragen aan bod is gekomen. Toen verklaarde u dat u via een persbericht vernam dat er nieuwe ramingen zijn van de federale dotatie. Ondertussen hebben we via de parlamentsvoorzitter informatie gekregen waaruit blijkt dat datgene wat minister Van Overtveldt beweert, namelijk dat u wel degelijk bent geïnformeerd via een mail, zou kloppen. Ik heb hier voor me effectief een mail liggen, komende van het kabinet van minister Van Overtveldt, gericht aan een aantal mensen van uw kabinet en een aantal andere Vlaamse kabinetten, waarin de informatie staat over de herraming.

Als het zo is dat u via een mail bent geïnformeerd, dan wil ik u gewoon de vraag stellen waarom u dat dan niet hebt gezegd. Waarom hebt u gezegd dat de informatie via een persbericht bekend is geworden? Mijn vragen luiden dus: hoe bent u geïnformeerd, wanneer precies bent u geïnformeerd en wat stond er in die informatie?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, collega's, het debat over de cijfers en de herberekening die er de afgelopen weken en maanden gebeurd is, trouwens op vraag van de gewesten, naar aanleiding van de zesde staatshervorming, hebben gisteren inderdaad geleid tot de bijeenroeping van een interkabinettenwerkgroep (IKW). We zijn daarvoor uitgenodigd om 15.33 uur. Het betrof een interfederale werkgroep, ter voorbereiding van een interministerieel comité. De uitnodiging is dus om 15.33 uur gekomen. In die mail stond er dat er door de herberekeningen "een neerwaartse herziening" zou zijn. Ik lees het letterlijk: "(...) is gebleken dat de 750 miljoen verlaging van de middelen voor de gewesten bij de begrotingscontrole 2015 neerwaarts herzien wordt richting 157 miljoen euro." Dat is een globaal cijfer vanuit de nv België, dat ook om 15.31 uur in een perscommuniqué verstuurd is. Vrijwel gelijktijdig zijn beide berichten dus verstuurd. Er zit een speling van 2 minuten op.

Als je vragen krijgt hier in het Vlaams Parlement, is het op dat ogenblik natuurlijk zeer moeilijk om te weten wat de exacte impact daarvan voor Vlaanderen is. De 750 miljoen euro voor de nv België resulteerde in een slecht resultaat van 400 miljoen euro voor Vlaanderen. De 157 miljoen voor de nv België geeft een positief resultaat voor Vlaanderen van 7,9 miljoen euro. -Dat is de prognose op dit ogenblik.

Als men mij deze namiddag de vraag stelt wat de exacte impact van dit bedrag voor Vlaanderen is en er op dat moment een IKW loopt die misschien net is afgerond of misschien nog net niet, waarbij men de detailcijfers geeft, waaruit trouwens blijkt dat we de achterliggende tabellen de komende uren en dagen nog zullen moeten verfijnen, dan zeg ik in alle eerlijkheid dat ik dat nog niet kan zeggen, dat ik het voorzichtigheidsprincipe toepas. Uiteraard ben ik bereid om daarover meer informatie in de commissie te verschaffen wanneer die beschikbaar is. We zullen moeten nagaan hoe stabiel die nieuwe feiten zijn, en of alles zich in 2015 doet gevoelen – zoals ik deze namiddag ook in antwoord op de actuele vragen heb gezegd –, dan wel of dat ten dele ook in 2016 zal gebeuren. Daarover moet nog duidelijkheid worden gecreëerd.

In een goede federale context is het ook logisch dat je dat doet op interfederale kabinettenwerkgroepen om te kijken of er al rekening is gehouden met het inningspercentage van de belastingen die geïnd worden of dat men rekent met de volledige 100 procent. Dat zal uitgeklaard worden. Ik informeer dus heel correct en duidelijk aan het Vlaams Parlement dat ik op basis van voorzichtigheid vandaag geen exact cijfer kan geven over de impact op de begroting van 2015 omdat daarover de gesprekken volop bezig zijn.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, dank voor uw omstandige uitleg, maar de belangrijkste vraag blijft natuurlijk. U hebt een mail gekregen van het kabinet van minister Van Overtveldt met informatie waarover u nu wat meer toelichting hebt gegeven. U hebt gezegd dat u bent geïnformeerd via een persbericht. Een mail is geen persbericht. U zegt en uw fractieleider heeft gezegd dat het onbetamelijk is, dat het onaanvaardbaar is, dat het onrespectvol is om via de pers te moeten vernemen wat u net komt te zeggen. Maar u hebt wel degelijk een mail gehad op ongeveer hetzelfde moment. Er zitten inderdaad 2 minuten tussen. Waarom zegt u dat dan? Waarom hebt u tegen ons niet gezegd, zelfs nadat de heer Somers de conclusie heeft getrokken dat het een schande is dat u het via de pers hebt moeten vernemen, dat u wel degelijk een mail hebt gekregen van de federale collega? Waarom hebt u dat niet rechtgezet?

Ik heb nog een tweede vraag voor u. Een van de redenen waarom die raming is herzien, is dat de wijze waarop de steekproef is gebeurd, is verfijnd, namelijk niet via een op tweehonderd aanslagbiljetten maar een op twintig aanslagbiljetten. Wanneer hebt u die informatie gekregen?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Minister, ik heb wat de indruk, in de stijl die u nu hanteert, dat u op een of andere manier wat door het stof aan het kruipen bent. Ik kan me niet van de indruk ontdoen – en dat is natuurlijk een bijzondere vorm van teambuilding – dat u na het voorafje met de fractieleiders van de meerderheid nu probeert om de uitspraken die u deze namiddag hebt gedaan, en waar uw fractieleider toch wel een serieuze 'couche' bovenop heeft gelegd, dicht te plamuren.

Ik heb een bijkomende vraag voor u. Deze namiddag hebt u dat inderdaad volgens het Woordelijk Verslag gezegd. Ook uw fractieleider vond het onbetamelijk, met woorden als "een gebrek aan respect". Hij had het zelfs over "een kaakslag". Vindt u het normaal dat de pers blijkbaar 2 minuten voor uw kabinet – en ook voor de

gewestelijke collega's – een bericht krijgt van federaal minister Van Overtveldt, en dat hij op die manier handelt?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Dames en heren, ik heb deze namiddag met heel veel plezier geluisterd naar het eloquent betoog van collega-fractieleider Somers en naar de heropleving van zijn sluimerend Vlaams-nationalisme. We hebben dat vurig betoog met heel veel enthousiasme en applaus gesteund omdat je er als parlamentslid toch van uit mag gaan dat als een fractieleider en een minister van dezelfde fractie in het parlement iets komen zeggen, dit gebaseerd is op correcte informatie. Ik heb de indruk dat de vork iets anders in de steel zit.

Minister, u hebt nog niet zo lang geleden vanavond een tweet verstuurd waarin u zegt dat Vlaanderen inderdaad baat heeft bij de herziening van de cijfers, maar – en dat is in dezen het allerbelangrijkste – dat correcte informatie-uitwisseling even belangrijk is. Daarin bevestigt u alleen maar wat zowel de heer Somers als uzelf hier in de plenaire vergadering hebben gezegd, met name dat u dus blijkbaar niet op de hoogte was van de herziening van de cijfers, of althans dat u de herziening van de cijfers uit de pers hebt moeten vernemen. Uit het mailverkeer dat we ondertussen hebben gehad, blijkt dat dit helemaal niet het geval is.

Minister, kom u dus nu niet verschuilen achter de impact die de cijfers zouden hebben op de begroting en waarom u die nu niet kunt toelichten aan het parlement. Dat verwachten wij ook niet van u. Wij verwachten als parlement wel dat u zowel tijdens de actuele vragen als nu, wanneer u een herkansing krijgt, aan dit parlement eindelijk eens de correcte informatie geeft. Dat is mijn enige verzoek.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voor alle duidelijkheid, wij hebben twee mails gekregen. We hebben een eerste mail gekregen, van medewerkers naar medewerkers: van een medewerker van het federale kabinet naar regionale, gewestelijke medewerkers, met een uitnodiging voor die interfederale werkgroep. Daarin staat het cijfer globaal voor de nv België, zijnde 157 miljoen euro. Op basis van dat cijfer is zeer moeilijk te interpreteren, onmogelijk zelfs, wat de impact op Vlaanderen is. Dat is de eerste mail.

De tweede mail is een mail die gestuurd is vanuit het kabinet van de federale minister van Financiën naar de pers, waarbij dezelfde informatie wordt meegegeeld, opnieuw over de impact op de nv België, dat 750 miljoen euro 157 miljoen euro is geworden. Als we dan kijken naar de eindresultaten: 750 miljoen euro gaf een negatief resultaat voor Vlaanderen van 400 miljoen euro. 157 miljoen euro geeft, op basis van de voorlopige cijfers, een positief resultaat van plus 7,9 miljoen euro.

Dat zijn de twee mails die ik heb gekregen: één keer van een medewerker naar de pers, één keer tussen medewerkers, namelijk van de federale administratie naar alle gewestelijke administraties.

Als u mij citeert uit mijn tweet, vind ik dat ontzettend goed, want het betekent dat u hier in het parlement ook de sociale media volgt. Maar u hebt maar een deel geciteerd. Ik heb ook gezegd dat het goed nieuws is voor Vlaanderen. *(Opmerkingen)*

Het is aan de basis goed nieuws. Waar eerst een negatief resultaat voor Vlaanderen was van 400 miljoen euro, zou het een positief resultaat kunnen zijn – als

alle cijfers zijn gevalideerd – van plus 7,9 miljoen euro. Als u citeert, dan graag op basis daarvan.

In de werkgroep deze namiddag bleek dat het er inderdaad goed uitziet, maar dat nog niet alle cijfers stabiel zijn. Net zoals ik deze namiddag hier in de plenaire vergadering heb gezegd, moeten we er eerst voor zorgen, vooraleer mij te vragen in het Vlaams Parlement naar de impact op de Vlaamse begroting, dat de cijfers gevalideerd zijn. De werkgroep vond plaats tijdens de plenaire vergadering. Ik stond op het spreekgestoelte om 17 uur. Dan kan ik echt niet kijken of alles is gevalideerd. Voor ik die informatie geef, moet ik er voor honderd procent zeker over zijn. Ik ben vandaag zelfs op dit moment om 23 uur 's avonds in de onmogelijkheid om die effectief te geven.

Als u mij vraagt wat de les is uit dit alles: we moeten veel sneller informatie doorspelen aan elkaar. Grote transparantie in cijfers maakt dat niemand het gevoel moet hebben, noch op federaal, noch op Vlaams vlak: wat zijn de achterliggende data en gegevens om tot bepaalde berekeningen te komen? Het moet ons leren om op een bepaald ogenblik niet alleen communicatie te hebben tussen medewerkers, maar vooral een open en transparante communicatie, waarover dit parlement terecht informatie vraagt.

Ik zou hier deze namiddag veel liever hebben gestaan met een grote Exceltabel met alle informatie, maar daarvoor hebben we even tijd nodig om te valideren. Eerlijk gezegd, deze namiddag hadden we die tijd nog niet. Maar ik ben ervan overtuigd dat tussen vanavond en een commissievergadering volgende week, als dat nodig is, al die informatie wel kan worden gevalideerd.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Minister, u bent aan het kronkelen. (*Applaus bij de oppositie*)

Minister Annemie Turtelboom: U weet niet wat kronkelen is.

De heer Björn Rzoska (Groen): Ja, u bent aan het kronkelen, en ik zal u zeggen waarom u aan het kronkelen bent. Het verhaal dat u nu vertelt, is weer anders dan 2 minuten geleden. Nu is er blijkbaar sprake van een nieuwe mail, een mail tussen medewerkers. (*Opmerkingen*)

Dat hebt u daarnet wel gezegd. Er is eerst een mail gegaan tussen medewerkers, en de tweede mail die u hebt ontvangen, is die van Van Overtveldt. (*Opmerkingen*)

Het zijn mails tussen medewerkers. In uw antwoord geeft u aan dat er een andere chronologie is. Er is een mail van medewerker naar medewerker. Daarnet hebt u gezegd, minister, dat de eerste mail die over en weer is gegaan, tussen medewerkers van de betrokken kabinetten is gegaan, en dat het tweede bericht dat u hebt gekregen, het bericht is dat nu op onze banken ligt.

Voorzitter, ik denk dat we dat toch echt moeten uitklaren. Als er inderdaad echt mailverkeer is geweest van medewerker naar medewerker, van een federaal kabinet naar een Vlaams kabinet, dan moeten we die mails ook ter beschikking krijgen.

U hebt echter daarnet gezegd: er is een eerdere mail. In uw antwoord hebt u gezegd dat de chronologie als volgt is: er is een mail geweest van medewerker naar medewerker, en dan heb ik de mail gekregen die nu op de banken ligt. Ik vraag daar duidelijkheid over.

U hebt niet geantwoord op mijn eerste vraag. En mijn tweede vraag blijft, minister. U hebt daarnet zelf de chronologie aangegeven: om 15.31 uur naar de

pers, om 15.33 uur hebt u via deze mail informatie gekregen. Mijn vraag daarnet was: vindt u het normaal dat uw federale collega eerst – volgens uw eigen woorden – naar de pers stapt en u pas daarna inlicht? Ik heb daar geen antwoord op gekregen. Ik wil daar een antwoord op. U bent het, gesteund door uw fractieleider, die hier deze namiddag een heel spel heeft opgevoerd over het feit dat u niet op de hoogte was.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, nogmaals dank voor de omstandige uitleg over de cijfers, en wat die al dan niet mogen betekenen. Wij kunnen de mails inderdaad ook lezen.

Maar wat ik vooral voor mij zie liggen, is een mail van een medewerker van minister Van Overtveldt aan uw kabinetschef. De kabinetschef informeren, is de minister informeren. We gaan daar niet onnozel over doen, medewerkers of niet. U hebt met andere woorden gisteren info gekregen per mail.

Vandaag zegt u in een antwoord op een actuele vraag die door uw fractieleider ook vandaag pas is ingediend, dat u die info hebt vernomen via een persbericht. Een mail is geen persbericht. Waarom hebt u gezegd dat u geïnformeerd bent via een persbericht? Waarom hebt u, wanneer uw fractieleider tot tweemaal toe – op dat moment in mijn ogen zeer terecht – zich opwindt over het feit dat u niet rechtstreeks geïnformeerd bent, hem niet gecorrigeerd en gezegd: ik heb wel degelijk een mail gekregen van mijn federale collega. Waarom hebt u dat niet gezegd? U hebt de indruk gewekt dat u het via de pers moest vernemen, en dat is onmiskenbaar niet zo. Dat blijkt hier.

Een tweede vaststelling, collega's. Ik heb ondertussen ook de twee mails: die naar de pers en die naar uw kabinet. Klopt het dat de mail aan de pers andere informatie bevatte, meer informatie bevatte dan de mail die u hebt gekregen? Is de informatie die de pers heeft gekregen, pas vandaag op de interkabinettenwerkgroep toegelicht?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u draait rond de pot. Ik wil nog even tot de essentie komen. Daarstraks in de repliek bij de actuele vraag van uw fractieleider, heeft hij gezegd – ik citeer uit het verslag dat door de schitterende diensten nu al online is gezet: "Als de Federale Regering en de bevoegde federale minister van Financiën over de openbare financiën van Vlaanderen communiceren via de pers in plaats van eerst via de Vlaamse Regering, dan noem ik dat een gebrek aan respect voor de Vlaamse Regering. Dat is onaanvaardbaar."

We zouden daar inderdaad met zijn allen mee ingestemd hebben, ware het niet dat u over andere informatie beschikte. Nochtans hebt u ervoor gekozen, wanneer u na die repliek van uw fractieleider opnieuw het woord hebt gekregen, om niets te zeggen, om niet te spreken over mailverkeer, en ons, het hele parlement, in de waan te laten dat u inderdaad alleen maar informatie hebt gekregen via de pers en niet via de betrokken federale minister van Financiën. Ik vind dat u daarmee een proces hebt laten maken door uw partijgenoten van een minister die hier niet aanwezig was en die zich niet kon verdedigen.

U hebt dat proces laten maken door foutieve mededelingen, en door foutieve mededelingen van anderen van uw partij niet te corrigeren. Ik vind dat een zeer onheuse manier van werken. Ik vind dat een zeer oncollegiale manier van werken. Dit legt vooral de onderliggende wrevel bloot tussen de verschillende meerderheidspartijen.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Er is eigenlijk een begripsverwarring. (*Gelach. Rumor*)

Vlaanderen is België niet. Op basis van een cijfer over de nv België, dat én over Vlaanderen én over Brussel én over Wallonië gaat, kan ik niet ... (*Rumor. Opmerkingen*)

Als u vertrekt van de 750 miljoen euro verslechtering, was het op dat moment 400 miljoen euro of 52 procent impact voor Vlaanderen. Als u vertrekt van de 157 miljoen euro, het globale cijfer voor België, geeft dat een positieve impact van 7,9 miljoen euro voor Vlaanderen. Ik kan geen regel van drie toepassen op een globaal cijfer voor België. Iedereen die hier vandaag aan mij zou vragen, pas die regel van drie toe ... (*Opmerkingen. Rumor*)

Dan zou ik u vertellen dat de 157 miljoen euro, dat de helft daarvan, 52 procent daarvan, 75 miljoen euro verslechtering voor Vlaanderen zou zijn, in plaats van 400 miljoen euro. Ik had echter vandaag inderdaad in de kranten gelezen dat er een communicatie was dat er een 7,9 miljoen euro verbetering was voor Vlaanderen.

Daar kan ik alleen ... Als u mij vraagt, collega Rzoska, of we sneller en beter moeten communiceren ... Voor alle duidelijkheid, ik kan u de twee mails kopiëren. Het was een mail van medewerkers aan medewerkers. U hebt gelijk: een mail naar mijn kabinetschef is een mail naar mij. Een mail van een kabinetsmedewerker naar de pers is een publieke mail. Laat ons daar niet over discussiëren. De twee zijn: 15.31 uur en 15.33 uur. U kunt zien wanneer ze doorgestuurd zijn naar mij, vrij snel nadien. Dat systeem werkt dus eigenlijk ook wel goed. (*Opmerkingen*)

Als u mij vraagt: kunt u correctere en betere informatie verkrijgen? Ja. We moeten eens kijken hoe we het systeem kunnen verbeteren, zodat, als ik vragen krijg, ... (*Rumor*)

Op het moment dat men vragen krijgt, ... (*Rumor*)

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, de vraag gaat niet over wat er in de mail staat. (*Opmerkingen van minister Annemie Turtelboom*)

De vraag gaat erover dat u zegt dat u wat in de mail staat, vernomen hebt via een persbericht, terwijl er een mail is gestuurd. Waarom hebt u aan het parlement niet gezegd – wanneer daar het politieke debat over ging, aangevuurd door de heer Somers – dat u wel rechtstreeks geïnformeerd bent door minister Van Overtveldt en dit niet via de pers hebt moeten vernemen? Dat is een andere versie. De feiten liggen voor ons. U hebt een mail gekregen. U hebt het niet in de gazet gelezen. U hebt het niet op De Standaard-website gelezen. U hebt een e-mail gekregen, rechtstreeks van het kabinet van minister Van Overtveldt. (*Applaus bij sp.a, Groen en van de heer Willy Segers*)

Minister Annemie Turtelboom: Als u mij vraagt of ik geïnformeerd ben over het globale cijfer voor België, zeg ik: ja, want dat globale cijfer stond erin. Als u mij vraagt of ik geïnformeerd ben over wat dat betekent voor Vlaanderen, zeg ik: neen, dat stond niet in die teksten. (*Opmerkingen. Rumor*)

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, ik heb het hier echt wel moeilijk mee. Ik heb het hier echt zeer moeilijk mee. Minister, u blijft mijn vraag ontwijken. Ik kan ze misschien voor de 35e keer stellen.

Ik heb hier het Woordelijk Verslag van deze namiddag voor mij, en daarin staat zeer duidelijk, op de vraag van uw fractieleider: "Gisteren is er inderdaad via een

persbericht bekend geworden dat de negatieve 400 miljoen euro waarmee we rekening hadden gehouden net voor de begrotingscontrole, wel eens een positief bedrag van 7,2 miljoen euro zou kunnen worden.” Via een persbericht.

En nu krijgen we, nadat dit parlement, nadat collega Vandenbroucke, nadat de voorzitter himself bij de federale collega de informatie heeft opgevraagd, hier het duidelijke bewijs dat u wel degelijk op de hoogte was. Minister, u krijgt die mail dinsdagnamiddag om half vier. U komt om vijf uur naar het parlement om vragen te beantwoorden. Het waren de laatste actuele vragen op de agenda. Ik vind het dan zeer kwalijk dat u eigenlijk dit parlement, samen met uw fractieleider, meeneemt in een debat waarbij u ons, heel dit parlement, iedereen, de indruk geeft dat u dit hebt moeten vernemen via een persbericht. Het opvorderen van een minister is niet niets. U had de intellectuele eerlijkheid moeten hebben om aan dit parlement mee te geven dat u wel degelijk was geïnformeerd door minister Van Overtveldt om half vier gisterennamiddag, en u deed dat niet. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Ik kan ze blijven stellen, maar op mijn tweede vraag antwoordt u niet. Als we u opvorderen, dan heeft het parlement recht op een duidelijk antwoord. Collega Somers, ik vind ook dit eigenlijk een aanfluiting van het respect voor het parlement. We hebben hier daarnet met zijn allen beslist de minister de mogelijkheid te geven om een uitleg te geven. Minister, wat is er gebeurd? U hebt dit dichtgebetonneerd met de meerderheid. U blijft nu kronkelen en u blijft ontwijken – ik heb hier het Woordelijk Verslag voor mij – wat u deze namiddag hebt gezegd.

Minister, dit parlement is niet zomaar een praatbarak. U hebt deze namiddag bewust misleidende informatie gegeven, waarmee uw fractieleider en uzelf misschien hebben gescoord, maar waarmee u qua geloofwaardigheid een zeer slechte beurt hebt gemaakt. Misschien moet u aan vertrouwen, verbinden en vooruitgaan een nieuwe 'v' toevoegen, de 'v' van Van Overtveldt, waarmee u misschien inderdaad eens een verbinding kunt maken. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u hebt uw plaat op replay staan, en u doet alsof u de bijkomende vragen, of de vragen die er echt toe doen, niet hoort. Het gaat immers allang niet meer over de cijfertjes. Het gaat niet over de regel van drie. Het gaat niet over wiskundige formules. Het gaat over wat u aan dit parlement hebt verteld, en vooral over wat u niet hebt verteld aan dit parlement. Als u nu nog eens het woord neemt zo dadelijk, heb het dan niet over de impact op de begroting, heb het dan niet over de wiskundige formules, maar heb het over de vragen die wij stellen, en vertel de waarheid. Anders denk ik dat u er het best voor de rest van de dag het zwijgen toedoet.

De voorzitter: Mevrouw Rutten heeft het woord.

Mevrouw Gwendolyn Rutten (Open Vld): Voorzitter, hier wordt met grote woorden geschermd: er moet worden geluisterd, er moet eerlijkheid zijn. Ik begrijp dat men zijn oppositierol speelt, maar als er al drie keer een antwoord is gegeven op de vraag, dan geldt de bereidheid om te luisteren in twee richtingen. De vraag die collega Somers heeft gesteld, is of we de 7,9 miljoen euro ... *(Rumoer)*

U hebt het woordelijk voorgelezen. *(Rumoer)*

Voorzitter, ik probeer goed te luisteren in dit parlement. Men heeft daarnet voorgelezen uit het Woordelijk Verslag. *(Rumoer)*

Het verhit blijkbaar nogal de gemoederen om to the point te komen.

Wat zijn de feiten? Wist de minister wat de impact was voor Vlaanderen? Het antwoord is 'neen'. Het stond gisteren niet in de mail, maar het stond vanmorgen wel in de krant. Zo simpel is het.

Ik zal heel duidelijk antwoorden op uw vraag, mijnheer Rzoska. Als de cijfers slecht zijn voor Vlaanderen, dan moet dat op een behoorlijke manier worden gecommuniceerd tussen Vlaanderen en de federale overheid en tussen de federale overheid en Vlaanderen.

Dat was een aantal weken geleden het geval, en dat is de opmerking die de heer Diependaele en de minister-president toen terecht hebben gemaakt. We hadden toen het vooruitzicht op een tegenvaller, en er was een correctere en elegantere manier geweest om ons dat te laten weten. Vandaag is die tegenvaller een meevaller en geldt exact dezelfde logica. Ook vandaag was er een elegantere manier geweest om dit te laten weten aan het parlement en aan de Vlaamse Regering. De logica die toen gold tussen de N-VA, CD&V en Open Vld, geldt vandaag op dezelfde manier. Dat zijn de feiten.

Maar laat ons nu alsjeblieft niet muggenziften over mails en het moment waarop die zijn toegekomen. (*Rumoer*)

Waar het over moet gaan, is hoe we er in dit land voor zorgen dat we op een correcte manier informatie uitwisselen, en dat we die informatie uitwisselen met het oog op stabiele begrotingen. Zo simpel is deze discussie. En laat ons vooral niet vergeten dat het deze keer goed nieuws is voor Vlaanderen. Ik denk dat zelfs de oppositie daar blij mee moet zijn.

Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer Janssens, het gaat voor mij wel om inhoud. U zegt dat ik het niet moet hebben over cijfers en over de impact op de Vlaamse begroting, maar de debatten die in dit parlement worden gevoerd, gaan over de keuzes die we maken voor Vlaanderen en over het beleid dat we voeren voor Vlaanderen. Voor mij gaat het dus wel degelijk om inhoud.

Als u mij vraagt wat de impact is op de Vlaamse begroting, dan wil ik correcte cijfers geven. En dan zeg ik alleen dat een negatief cijfer uiteindelijk een meevaller zal zijn voor Vlaanderen. Als u mij vandaag echter vraagt wat de exacte impact is op de Vlaamse begroting voor 2015 en 2016, dan kan ik daar nog niet op antwoorden. We moeten in de informatie immers nog alles valideren en nagaan met welke inflatiecijfers men heeft gewerkt. Heeft men bijvoorbeeld bij de inning van de belastingen rekening gehouden met het ingekohierde bedrag of met het effectieve inningspercentage? Daar is vandaag nog onvoldoende duidelijkheid over.

U zegt dat het enkel over de communicatie gaat, maar voor mij gaat het wel degelijk over de inhoud. Het gaat over de impact op de Vlaamse begroting. Hoe sneller we naar een begroting in evenwicht kunnen gaan, hoe meer budgettaire ruimte we hebben.

Mijnheer Rzoska, als u me vraagt of ik op een correctere manier kan worden geïnformeerd, dan denk ik dat ik daar duidelijk op geantwoord heb. Ik heb gezegd dat we sneller en correcter informatie moeten krijgen. Dat is de logica zelf, want alleen op die manier kan men goed rapporteren in het parlement met duidelijke cijfers. Mijn excuses, maar voor mij gaat het vandaag wel degelijk over inhoud.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Ik val echt om van verbazing. We hebben vanmiddag een hallucinant theater gezien dat stilaan een surrealistisch theater wordt. De manier waarop de Vlaamse Regering en de Federale Regering met elkaar communiceren over al dan niet honderden miljoenen extra voor de Vlaamse begroting met een waanzinnige impact op investeringen in Welzijn en Onderwijs die al dan niet kunnen doorgaan, is onwaarschijnlijk. Ik vind het onwaarschijnlijk dat er niet op een betere manier wordt gecommuniceerd.

Maar het tweede punt – en daarvoor zijn we hier vanavond samengekomen, minister – is dat het feit blijft. U blijft daarrond cirkelen. Dat stoort mij enorm.

Het stoort mij enorm omdat vooral uw fractieleider hier opriep om het nodige respect op te brengen voor het parlement. U hebt hier gezegd dat uw federale collega u niet rechtstreeks heeft geïnformeerd, dat u informatie via de pers hebt vernomen, terwijl het zonneklaar is dat dit niet waar is. U hebt een mail gekregen van het kabinet van uw collega, rechtstreeks aan uzelf. Waarom hebt u dat niet gezegd? (*Applaus bij sp.a en Groen*)

De heer Björn Rzoska (Groen): Mevrouw Turtelboom, ik vind het optreden beneden alle peil. Niemand, zelfs uw eigen fractieleider niet, heeft hier eigenlijk gevraagd naar de impact op de Vlaamse begroting. In zijn eerste punt ging het duidelijk over de communicatie. Hij heeft hier toen – maar nu zwijgt hij – gezegd: “Wij spreken in het Vlaams Parlement soms over respect voor het Vlaams bevoegdheidsniveau. Sommigen hebben het over 'kaakslagen'. Als de Federale Regering en de bevoegde federale minister van Financiën over de openbare financiën van Vlaanderen communiceren via de pers in plaats van eerst via de Vlaamse Regering, dan noem ik dat een gebrek aan respect voor de Vlaamse Regering. Dat is onaanvaardbaar.” Dat zijn de woorden van uw fractieleider.

Trouwens, collega Van den Heuvel is zelfs meegegaan in het debat. Hij heeft er zelfs nog een couche bovenop gelegd.

Nu komt u zeggen dat het u niet om de cijfers ging. Het Woordelijk Verslag plakt, minister. Wij hebben natuurlijk geen zicht op interkabinettenwerkgroepen (IKW's) en andere mails die rondgaan. Maar u hebt hier aan het parlement het beeld gegeven dat u inderdaad enkel via de pers bent geïnformeerd. Het gaat voor mij uiteraard voor een stuk ook over financiën. Maar dit parlement had ook recht op de correcte informatie. En die hebt u niet gegeven. U blijft stevast alle vragen die vanuit deze kant komen, ontwijken.

Collega's van de meerderheid, u hebt een compromis gesloten en een leuke teambuildingactiviteit georganiseerd. Maar wat ik bijzonder jammer vind, is dat u nu niet meer de moed hebt om het woord te voeren en uw punt te maken. U zwijgt. (*Applaus bij Groen, sp.a en van de heer Stefaan Sintobin*)

U zwijgt. Dat is beneden alle peil!

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

De heer Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, mijn naam is verschillende keren en om begrijpelijke redenen genoemd. Daarom wil ik graag even het woord nemen: heel rustig, maar ook heel duidelijk. En dat is niet vanuit een Vlaams-nationale reflex, maar vanuit een reflex van parlementslid en ook vanuit een reflex van iemand die dit beleidsniveau ernstig neemt en belangrijk vindt, zoals wij allemaal hier.

Ik vind dit geen goede manier. Ik ben daarin heel duidelijk. Ik herhaal wat ik daarstraks heb gezegd. Ik vind de manier waarop de federale overheid in dit dossier met de Vlaamse overheid heeft gecommuniceerd, niet goed. Dat doe je niet op deze manier. Je doet dat niet op deze manier! (*Opmerkingen. Rumor*)

Ik verklaar mij in alle rust nader. Wanneer er belangrijke cijfers zijn die een grote begrotingsimpact hebben, dan moet de lat voor Vlaanderen hoger liggen dan de manier waarop dat vandaag is gebeurd. Dan stuur je niet tegelijkertijd eerst een mail naar Belga en dan een mail naar de kabinetten om hen uit te nodigen op een IKW. Dan zorg je er niet voor dat als ik deze ochtend de krant opensla, ik in zowat alle kranten kan lezen dat Vlaanderen waarschijnlijk een overschot heeft van 7,8 miljoen euro. Dat moet je daarna verder onderzoeken op een IKW. Dat vind ik geen juiste manier van werken. Ik zeg dat met respect voor deze instelling, en ik ben er eigenlijk van overtuigd dat iedereen dat hier vindt.

De juiste manier van werken, waarbij de Federale Regering en de Vlaamse Regering wederzijds respect betonen, is, wanneer er nieuwe cijfers zijn, dat men eerst rond de tafel gaat zitten, de cijfers die een wederzijdse impact hebben, bekijkt en bestudeert, en dat men dan naar de media stapt. Dat is de juiste manier van werken. Dat heb ik deze namiddag gezegd. (*Rumoer bij de N-VA*)

Dat heb ik deze namiddag gezegd, en dat herhaal ik vanavond op exact dezelfde manier. Ik vind het geen goede zaak dat er zo gecommuniceerd is. (*Rumoer bij de N-VA. Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, het is laat. Ik ga dus in alle rust spreken. Laat mij duidelijk zijn. Ik betreur dit voorval ten sterkste. We kunnen hier allemaal nog zeer lang over discuten. Het punt is dat de communicatie gelijktijdig is verstuurd naar de pers en naar de kabinetten. In die persmededeling stond niets méér dan in die mail aan het kabinet. Inderdaad, het respect voor dit parlement is zeer belangrijk. Dat geldt voor iedereen, zowel voor diegenen die communiceren met dit parlement als voor diegenen die antwoorden moeten geven aan dit parlement. Ik laat het graag aan de oppositie over, aan wat zij tot nu toe gezegd hebben, en aan de mensen zelf, die waarschijnlijk al niets meer begrijpen van deze hele discussie en van wat hier het punt is – ik laat het graag aan hen over om te oordelen op basis van de mail, die nu volledig publiek is, om te oordelen wat er precies gebeurd is. Voor de rest kan ik het alleen maar betreuren, en ik vind het jammer dat we dit niet op een meer volwassen manier hebben kunnen oplossen. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Vraagt nu nog iemand het woord? (*Neen*)

Dan is dit debat of deze gedachtewisseling, of hoe ik het ook moet noemen, afgesloten.

MOTIE van An Moerenhout, Elke Van den Brandt, Elisabeth Meuleman, Björn Rzoska en Johan Danen tot besluit van het op 8 juli 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 – 432 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke, Rob Beenders, Ingrid Lieten, Yasmine Kherbache en Caroline Gennez tot besluit van het op 8 juli 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 – 433 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
20 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Piet De Bruyn, Björn Anseeuw, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Freya Saeys en Katrien Schryvers tot besluit van het op 8 juli 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 – 434 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 15

Ziehier het resultaat:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
20 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VAKANTIEWENSEN

De voorzitter: Dames en heren, we zijn aan het einde gekomen van het zittingsjaar 2014-2015, wat betreft de plenaire vergaderingen. Dit was de 46e plenaire vergadering van dit zittingsjaar. We zijn nog niet aan het einde gekomen van de commissies, want die kunnen vergaderen tot en met 24 juli 2015.

Ik wil mevrouw Goossens en al het personeel, de onthaalmedewerkers, al diegenen die hier het afgelopen jaar de nodige ondersteuning hebben gegeven, de mensen van de verslaggeving, de militaire politie, bedanken voor hun zeer gemotiveerde inzet. (*Applaus*)

Ik veronderstel dat dit applaus ook voor mij was, dank u wel. Ik wens u allemaal niet een deugddoende vakantie maar wel een deugddoend reces toe. Goede thuiskomst.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, na dit zeer leuke debat ben ik zeer enthousiast om de traditie na te komen dat de fractieleider van de grootste fractie nog een paar vakantiewensen en enkele dankwoordjes uitspreekt. In de eerste plaats wil ik de collega's bedanken, aanwezig of afwezig, voor hun engagement en hun behoorlijk regelmatig constructieve samenwerking. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

U zult merken dat er nog een paar keer ironie in mijn speech zit, maar die was voorbereid vóór dit voorval. Ik denk dat we wat meer leven in het Vlaams Parlement hebben gekregen het voorbije jaar. *(Gelach)*

We hadden een aantal zeer goede debatten op het scherp van de snee, al dan niet met de oppositie. In het belang van Vlaanderen hebben we vier jaar lang nog heel veel werk op de plank. Ik hoop dat we op de constructieve manier kunnen voortwerken, zoals we nu hebben gedaan. *(Applaus bij de meerderheid)*

In 'The West Wing' was Bartlet de president, en hij had een uitspraak die me altijd is bijgebleven: 'Fake it until you make it.' Dat was ik aan het doen. Als je dat genoeg herhaalt, begin je er zelf in te geloven, en dan wordt het ook waar.

Voorzitter, ik wil ook aan u een dankwoordje richten voor uw – voornamelijk volgens de oppositie – toch wel neutrale opstelling en de strakke leiding die u voert in de debatten. Laat ons toegeven dat we die strakke leiding meestal ook nodig hebben. Heel regelmatig ook met een vleugje humor. Het beste daarvan is dat u dat zelf meestal niet doorhebt. *(Gelach)*

Ik wil het ook hebben over het personeel van het parlement. We worden omringd door een zeer sterke groep, zowel de mensen van de administratie als van het onthaal en ga zo maar door. In de bar ligt een enquête, en daar is men zeer bescheiden geweest. Bij alles had je vier keuzes, er was ook een keuze voor 'zeer goed'. Maar bij de bediening en de kwaliteit van het personeel heeft men die 'zeer goed' weggelaten. Dat is onterecht, die kolom met 'zeer goed' mag daar absoluut ook bij staan. U moet maar eens kijken.

Ik heb ook vernomen dat er gisteren een zeer zwaar waterlek is geweest, en dat er zelfs een kans was dat de plenaire vergadering vandaag niet kon doorgaan. Maar men heeft hemel en aarde bewogen om dat wel te doen. Dit maar als voorbeeld dat we hier worden omringd door zeer goed personeel.

Ook ons eigen politiek personeel, de medewerkers van de fracties, woordvoerders, fractiesecretarissen: ik wil die allemaal hartelijk danken.

Aan iedereen wens ik een heel goede 11 juli, en ik wens jullie in de vakantie zeer veel tijd met jullie gezin en geliefden. *(Applaus)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op maandag 28 september 2015 om 14 uur en op woensdag 30 september 2015 om 10 uur en om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 23.40 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Robrecht Bothuyne, Ann Brusseel, Kurt De Loor, Jo De Ro, Jan Durnez, Kathleen Helsen, Lorin Parys: ambtsverplichtingen;

Emmily Talpe, Wouter Vanbesien: familieverplichtingen;

Guy D'haeseleer, Lies Jans, Ingrid Pira: gezondheidsredenen;

Barbara Bonte: zwangerschapsverlof.

Afwezig zonder kennisgeving

Jan Hofkens, Karim Van Overmeire

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters,

Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Tom

Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeesters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Bart Caron, Johan Danen, An Moerenhout, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Elke Van den Brandt

ONTHOUDINGEN:

Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeesters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka,

Lydia Peeters, Peter Persyn, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert

Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda

Van Eetvelde, Paul Van Miert, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Johan Danen, Chris Janssens, An Moerenhout, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Stefaan Sintobin, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, An Moerenhout, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia

Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.12:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

Stemming nr.13:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

Stemming nr.14:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.15:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Matthias Diependaele, Bart

Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken